

Vol. I

No. 3

7th January, 1957.

(Wednesday)

17 Paush, 1908 S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT.

CONTENTS

PAGES

Oral Answers to Questions.....

105

Short Notice Questions and Answers.....

128

Starred Questions and Answers.....

132

Matter Under Rule 304 :
re : Repairs to breaches caused due to recent floods in river
Godavari.....

168

re : Migration of people and death of cattle due to flooding
conditions prevailing in Mahabubnagar District.....

170

Papers Laid on the Table.....

172

Government Bills :
The Andhra Pradesh Gram Panchayat (Amendment) Bill, 1956.....

174

The Andhra Pradesh Gram Panchayat (Amendment) Bill, 1956.....

174

The Andhra Pradesh Cooperative Societies (Amendment) Bill, 1956.....

176

The Andhra Pradesh Agriculture (Amendment) Bill, 1956.....

178

The Andhra Pradesh Agriculture (Amendment) Bill, 1956.....

178

The Andhra Pradesh Agriculture (Amendment) Bill, 1956.....

178

The Andhra Pradesh Agriculture (Amendment) Bill, 1956.....

178

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker :	.. Sri G. Narayana Rao
Deputy Speaker :	.. Sri A. V. Suryanarayana Raju.
Panel of Chairmen :	... Sri M.V. Krishna Rao. ... Sri M. Rajaiah. ... Smt. Y. Sita Devi. ... Sri A. Dharma Rao. ... Sri Md. Rajabali. .. Sri A. Ramanarayana Reddy.
Secretary :	.. Sri E. Sadashiva Reddy.
Deputy Secretaries :	... 1. Sri A.V.G. Krishna Murthy. ... 2. Sri G. Venkatesan. .. 3. Sri N. Pattabhi Rama Rao.
Assistant Secretaries :	.. 1. Sri P. Satyanarayana Sastry. ... 2. Sri P.V.K.L.N.V. Raghavasarma. .. 3. Sri V.V. Subrahmanyam. .. 4. Sri K. R. Gopal. .. 5. Sri T. Muralidhara Rao. .. 6. Sri V. V. Bhaskara Rao. .. 7. Sri S. Suryanarayana Murthy. .. 8. Sri B. K. Rama Rao. ... 9. Smt. G. Sumitra Bai. .. 10. Sri A. Dwarka Sastry.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Third Day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 7th January, 1987.

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Issue of 'D' Pattas Without Consulting Assignment
Committees

11—

*6513- Q.—Sarvasri K. Yerranna (Harischandrapuram) and G. S. S. Sivaji (Sompeta) :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Mandal Revenue Officers are issuing lease and 'D' pattas for the Banjar lands without consulting the assignment Committees ; and

(b) if so, whether suitable instructions have been issued to all the Mandal Revenue Officers to consult the assignment Committees in this regard ?

రెవెన్యూ శాఖా మంత్రి (శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి) :—(ఎ),
(బి) కాళ్లు, 'డి' ఫారం పట్టాల విడుదల విషయంలో ఖామి కేటాయింపు
రెవెన్యూ కమిటీలతో సంప్రదించవలసిందిగా ఆదేశాలు ఇదివరకే జారీ చేయడం
అరిగింది. ఆదేశాలకు విరుద్ధంగా కాళ్లు 'డి' ఫారం పట్టాలను మంజూరు చేసిన
సందర్భాలు ప్రభుత్వ నోటీసుకు రాలేదు.

*An asterisk before the name indicates the conformation by the Member.

8-30 a. m.

శ్రీ కె. ఎల్. ఎం. నాయుడు :— చౌఖత్వ దృష్టికి రాలేదని మంత్రిగారు తెలిపారు. నేను నాలుగు సంవత్సరాల నుండి శాసనసభ్యుడిగా వుంటున్నాను. రెండు నూడు సార్లు ఎసైన్ మెంట్ కమిటీని వేశారు. ల్యాండ్ సీలింగ్ లో మిగులు భూములు విషయంలో మాత్రమే కమిటీ ముందు పెడుతున్నారని తప్పకాళ్లు, డి. ఫారం పట్టాల విషయానికి సంబంధించి శ్రీకాకళం జిల్లాలో ఏదీ కమిటీ ముందు పెట్టడం లేదు. మండల్, రెవిన్యూ అధికారులు తమకు తోచినట్లు చేస్తున్నారు. దానివల్ల ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఏ భూమి అయినా సరే పేటలకు పట్టాలు ఇచ్చేటప్పుడు ఎసైన్ మెంట్ కమిటీ ముందు పెట్టవలసిందిగా తిరిగి ఆదేశాలు ఇస్తారా ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— ఇదివరకే ఆదేశాలు జారీ చేశాము లిజ్ విషయంలో గాని, డి. ఫారమ్ గ్రాంటు చేసే విషయంలో కాని ఎసైన్ మెంట్ కమిటీని సంప్రదించవలసిందని ఇదివరకే ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు ఆదేశాలు రాలేదని తెలుపుతున్నారని కనుక తిరిగి కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు పంపుతామని మనవి చేస్తున్నాను. లిజ్ విషయంలో, డి. ఫారమ్ పట్టాల విషయంలో సంప్రదించవలసిందని తెలుపుతాము. అది అంతవరకే పరిమితం అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ఎస్. ఎస్. శివాజీ :— చెరువు గర్బాలు ఇచ్చిన చోట ఆయకట్టు దారులు ఇబ్బంది కలుగజేస్తున్నారు. కనుక అవి కూడా ఎసైన్ మెంట్ కమిటీ ముందు పెట్టవలసివుంది కనుక ఈ విషయంలో కూడా చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— ఎబ్బా ఫుల్ ట్యాంక్ రివెల్ లో భూములలో ఎలిజిబిల్ సీవాయిజమాదార్లు వుంటే, వారు సాగు చేసుకుంటూ వుంటే వారిని సేఫ్ గార్డ్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి (సత్తెనపల్లి) :— గత శాసనసభలో రెవెన్యూమంత్రిగారు ఫుడ్ ఎడ్యుకరి కమిటీ మాదిరిగా ఎసైన్ మెంట్ కమిటీలో అన్ని పార్టీల వారికి ప్రాతినిధ్యం ఇస్తామని చెప్పారు. అలా అన్ని పార్టీల వారికి ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వడం జరిగిందా ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— రాజకీయపార్టీలకు సంబంధం లేకుండా ఏర్పాటు చేశాము. రెవెన్యూ డివిజన్ లో ఆఫీసర్స్, సబ్ కలెక్టర్స్, ఛైర్ మెన్ గా వుంటారు. మండల పరిధిలో వున్న శాసనసభ్యులందరూ మెంబర్స్ గా వుంటారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి. కి చెందిన వారు వుంటారు. ఎస్.టి. వారు లేకపోతే ఒక లేడి మెంబర్ గాని, సెకండ్ ఎస్.సి. మెంబరు గాని, లేక బి.సి.కి చెందిన మెంబర్ గాని వుంటారు. మండల పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు, ఎమ్.ఆర్. వో మెంబర్స్ గా వుంటారు.

శ్రీ టి.ఎస్.ఎల్. నాయకర్ (నగవర) :— డొంక, పోరంబోకు భూములు ఇవ్వడం వల్ల రైతులతో తగాదాలు వస్తున్నాయి. వాటిని కూడా ఎసైన్ మెంట్ కమిటీ ముందుకు తీసుకువస్తారా ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—వివర్ణించబడిన డొంక అయితే ఎసైన్ చేయటానికి వీలు అవుతుంది. కార్మిక్ ప్రోగ్రాం ప్రకారం 1-11-85 నుండి 15-8-86 అంటే తొమ్మిదిన్నర నెలల లోపల ఒక లక్షా, 92 వేల, 912 ఎకరాలు పంపకం చేయడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో ఇంత భూమి పంపకం ఎప్పుడూ జరగలేదు. తొమ్మిదిన్నర నెలల కాలంలో క్రాష్ ప్రోగ్రాము క్రింద ఎసైన్ చేసిన సంఘటన లేదు. 90 వేల ఎకరాల అన్ని రకాల భూమి ఇంకా వుండివుండవచ్చు. దాని విషయంలో కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. గవర్నమెంటు భూమి ఫిట్ ఫర్ కల్టివేషన్, ల్యాండ్ లెస్ పూర్తుకు హాస్, నైట్స్ కు తక్షణం పంపకం చేయవలసిందని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అనెలిజిబుల్ సివాయిజమాదార్ల చేతుల్లో భూములు వుంటే వారిని తొలగించి ఎలిజిబుల్ సివాయిజమాదార్లకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి ఇవ్వవలసిందని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ట్రైబల్ ఏరియాలో ట్రైబ్స్ కు వెంటనే ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో 24 సెక్షన్ టీమ్స్ ను ఏర్పాటు చేయడం, పంపకం కార్యక్రమం కూడా ప్రారంభం అయినది. సర్వేస్ ల్యాండ్ అండర్ ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్టు ఫ్రీ ఫ్రమ్ లిటగేషన్స్ సంబంధించి రిపోర్టు పంపవలసిందిగా కలెక్టర్లకు ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగింది.

డాక్టరు జి. కుతూహలమ్మ (వేపెంతెరి):—ఎసైన్ మెంటు పొందిన ఔనిఫిష్ 8-40 a.m. రీస్ వాటికి అనుభవిస్తున్నప్పటికీ రెండు మూడు సార్లు తిరిగి ఎసైన్ చేస్తున్నారు యీ కమిటీలు చేసిన తరువాత. దానిని అరికట్టడానికి చర్య తీసుకుంటారా ? రెండవది, ఎసైన్ మెంటు జరిగి వారి అధీనములో వుండి వారు పన్నులు కడు తున్నప్పటికీ గృహ నిర్మాణానికి అని తీసివేయడం జరుగుతున్నది, దానిని అరికడుతారా ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—ఎలిజిబుల్ పర్సన్స్ వుంటే వారిని ఎవిక్టు చేయడం జరుగదు. పబ్లిక్ పర్సన్స్ కు రెజ్ట్రం చేస్తే చేయవచ్చు—అత్యవసర పరిస్థితిలో అది తప్ప గత్యంతరం లేదంటే. ఎసైన్ ల్యాండ్స్ సాధ్యమైనంత వరకు రెజ్ట్రం చేయడం జరుగదు. పబ్లిక్ పర్సన్స్ కు ఎసైన్ చేసినవారి నుండి తీసుకుంటే వారికి ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు చేయడానికి యీ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. కాగారెడ్డి (జహీరాబాద్):—ఎసైన్ మెంటు చాలా రోజుల నుండి చేసుకుంటూ పోతున్నారు. ఎసైన్ మెంటు చేసి పట్టా సర్టిఫికేటు యిచ్చిన తరువాత దానిని సర్వే చేసి సబ్ మెంటరీ సేక్వారీ పట్ట యివ్వడము కొరకు, 5, 10 ఏండ్లు జరుగుతున్నది. దానివల్ల బ్యాంకుల నుండి అప్పులు వారికి దొరకడం లేదు. సబ్ మెంటరీ సేక్వారీ పట్టా మీ పేర కాలేదని బ్యాంకులు అప్పులు యివ్వడం లేదు. అందుకని సర్వే ప్లాఫ్ ను వెంచి అందరికీ సబ్ మెంటరీ సేక్వారీ పట్టాలు యిస్తూ చేసి పర్ ఫెక్టు టైటిల్ వచ్చేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— వ్యవసాయానికి గాని యిండ్ల స్థలాలకు గాని ల్యాండును ఎసైన్ చేసినప్పుడు పొసెషను యిచ్చే బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వుంది, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వుద్యోగులకు వుంది. కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. ఎక్కడైతే ల్యాండు ఎసైన్ చేశామో వ్యవసాయానికి గాని హౌస్ నైట్సుకు గాని, పొసెషను యిచ్చి తీరాలి అని ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది. ఆర్.ఆర్.ఓ. యాక్టు అమెండుమెంటును కేంద్రము కంక రెన్నుకు పంపించాము. కొత్త ఆర్డరు ప్రకారము పాసుబుక్స్ తయారు చేసిన తరువాత వాటిలో ఎంటర్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇకమీదట ఎసైన్ చేయబడిన టెనిఫిషరీస్ కు ఎలాంటి యిబ్బంది వుండదు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట) :— చెరువులు, కుంటలు క్రింద డి. ఫార్మ్ పట్టాలు యిచ్చేప్పుడు రైతులకు ఎఫెక్టు గాకుండా కొన్ని నార్మల్ ప్రకారము యివ్వాలని వుంది, అవి ఫాలో అవుతున్నట్లు కన్పించడంలేదు. ముఖ్యంగా వరంగల్, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చెరువులు, కుంటల క్రింద సాగు చేస్తున్న రైతులు కంప్లెట్స్ యిచ్చారు. కాసన సభ్యులు కూడ కలెక్టర్లకు వ్రాశారు నార్మల్ కు వ్యతిరేకంగా వున్నవని. అటువంటి వాటిని క్యాన్సల్ చేయడానికి ఆదేశాలు పంపిస్తారా? పొసెషను లేకుండా డి, పట్టాలు యిచ్చారు. అవి కాగితాల మీదనే వున్నవి, వాటి గురించి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— చెరువుల పై భాగములో వున్న అంటే ఎజా ఎఫ్. టి. ఎల్. వున్నవాటికి డి. ఫార్మ్ పట్టాలు యివ్వడం లేదు. లిక్ కు యిస్తున్నారు. ట్యాంక్ బెడ్ ల్యాండ్స్ కు కూడ లిక్ కు యివ్వడం లేదు. వాటి క్రింద వున్న ఆయకట్టుదారులకు యిబ్బంది కలగకుండా చూస్తాము.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— ఎసైన్ మెంటు కమిటీల విషయములో క్రిందటి సమావేశపు రికార్డును పరిశీలించుమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గుర్తించ బడిన రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులను వాటిల్లో చేరుస్తామని యీ సభలో హామీ యిచ్చారు. కాని అక్కడ అలాంటి కమిటీలను వారు గౌరవించడం లేదు. ఎసైన్ చేయడానికి ముందు ఆ కమిటీలు ముందుకు రావడం లేదు. అందువల్ల యీ విషయము తీవ్రముగా తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. రెండవది, ఒకే భూమి మీద మూడు నాలుగు పట్టాలు మంజూరు చేసినట్లుగా ప్రభుత్వము ముందు ఫిర్యాదులు వున్నవా?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— లిజిల విషయము గాని డి. ఫార్మ్ పట్టాలు యిచ్చే విషయము గాని ఎసైన్ మెంటు రెవ్యూ కమిటీ దృష్టికి తీసుకు రావాలని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. మళ్ళీ ఆదేశాలు యిస్తాము. పొలిటికల్ పార్టీస్ ప్రతినిధులను యీ ఎసైన్ మెంటు కమిటీలో చేర్చి తీరుకా మని నేను చెప్పలేదు. ఎస్యూరెన్సు యివ్వలేదు. పరిశీలిస్తామని చెప్పి వుండ వచ్చు. నేను వాగ్దానం చేయలేదు. పట్టా యిచ్చిన తరువాత పొసెషను ఇచ్చే విషయము, ఆ టెనిఫిషరీకి ఎసైన్ మెంటు యివ్వవలసిన బాధ్యత స్థానిక అధికారుల

మీద వుంది. ఎక్కడైనా యివ్వని సంఘటన వుంటే నా దృష్టికి తీసుకువస్తే వెంటనే డైరెక్షను యివ్వడం జరుగుతుంది. ఒకే భూమి మీద రెండు మూడు పట్టాలు యిచ్చినట్లుగా వారు చెబుతున్నారు. అటువంటివి స్పెసిఫిక్ గా ఏదైనా వుంటే నా దృష్టికి తీసుకువస్తే వెంటనే చర్య తీసుకుంటానని మనవి చేస్తున్నాను.

Financial aid by ODA

12—

*3620—Q.—Sarvasri Ch. Rajeswara Rao (Sircilla), R. Chenga Reddy (Nagari) and K. Nageswara Rao (Kothagudem):—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Overseas Development Administration (ODA) of United Kingdom has accepted to provide financial assistance to the Primary schools project in the State ; and

(b) whether the details regarding the amount accepted to be provided, the purpose for which it will be utilised and the districts selected for the project ; and the share of the State Government therein and other particulars be placed on the Table of the House ?

The Minister for Education (Sri G. Muddu Krishnama Naidu):—

(a) Yes.

(b) (i) Details regarding the amount accepted by Overseas Development Administration of U. K.

It was agreed by the O. D. A. to allocate not exceeding L (Pounds) 1 Million to finance the cost of Phase-I of the Pilot Project in Andhra Pradesh.

(ii) Purpose for which the amount is to be utilised :

The O. D. A.'s objective for Phase-I is to provide some new Primary School class rooms of improved quality with an associated human resources programme in order to help improve the quality of Primary Education (i.e. Class I to V) in Andhra Pradesh by means of an integrated programme of assistance to the design and construction of buildings and the inservice training of the Class teachers and inspectors.

(iii) Districts selected for the Project :

The Phase-I covers 4 clusters as follows :—

Cluster—I : Rangareddy, Medak and Nalgonda Districts.

Cluster—II : Khammam.

Cluster—III : Ananthapur, Kurnool, Cuddapah & Chittoor districts.

Cluster—IV : Visakhapatnam, Vizianagaram and Srikakulam Districts.

(iv) Share of the State Government :

The Government of Andhra Pradesh in the first instance has to provide the entire expenditure for this purpose. Later this amount will be reimbursed by Overseas Development Administration of United Kingdom Government to Government of India. 70% of the expenditure incurred by State Government would be reimbursed by the Government of India. As such the share of the State Government is 30%.

ADDITIONAL INFORMATION

20 Primary school buildings were constructed in Cluster-I as Pilot to Phase-I and handed over to the respective Panchayat Samithis as hereunder :

Rangareddy District :

- Chevella P. S. : 1. Shankarpalli
2. Dhobipet
3. Antharam
4. Mallareddyguda
5. Ramanujapur Thanda.

- Maheswaram P. S. : 1. Maheswaram Girls Primary School
2. Begarikancha.

Nalgonda District :

- Munugodu P. S. : 1. Kurmaguda
2. V. L. Thanda
3. Allapur.

- Nalgonda P. S. : 1. Rasoolpura
2. Ambativagu
3. Ramulabanda.

Medak District :

- Narayankhed P. S. : 1. Borancha
2. Margi
3. Karamungi.

- Dubbak P. S. : 1. Dubbak
2. Mallupalli
3. Lingapur
4. Appanapalli.

During 1986-87 it was proposed and decided to construct 65 Primary school buildings (155 Class rooms) in the Project Districts.

The construction of Primary School buildings under this Project is being executed by Engineering Department of Panchayat Raj Department.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—నమాధానం సమగ్రింగానే వుంది. కాని ఒకవిషయం బోధపడడంలేదు. ఈ ఒ.డి.ఎ., యు.కె. వారితో మనరాష్ట్రము నేరుగా ఏమైనా సంబంధం పెట్టుకొని ఈ సహాయం కోరినారా లేకపోతే దేశ వ్యాపితంగా భారత ప్రభుత్వం ద్వారా వచ్చిన ఎవంటా ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :—ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ద్వారా వచ్చేదే. వైలట్ ప్రాజెక్టుగా మన రాష్ట్రములో వుంది. ఒక మిలియన్ పౌండ్స్ వారు యిస్తే మనం ఖర్చు పెట్టిన దానిలో 70 పర్సెంటు రీయింబర్స్ అవుతుంది. 30 పర్సెంటు స్టేటు గవర్నమెంటు భరిస్తుంది.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :—ఈ స్కీం క్రింద ఫేజ్ 2లో ఏ జిల్లాలను అయినా తీసుకున్నారా ? తీసుకుంటే ఏ ఏ జిల్లాలను, ఏ ఏ వంచాయతీ సమితులను, గ్రామాలను తీసుకున్నారు ?

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు :—ఫస్ట్ ఫేజ్ కంటిన్యూ అవుతున్నది. అది 87 మార్చికి కంప్లీటు అవుతుంది. ఒక రెవ్యూ కమిటీ వస్తుంది. వారు పర్యవేక్షించిన తరువాత సెకండ్ ఫేజ్ అమలుకు ప్రయత్నాలు చేస్తాము. సెకండ్ ఫేజ్ అడ్మిట్ చేస్తే 25 కోట్లు రావడానికి అవకాశం వుంటుంది. అప్పుడు ఏ ఏ జిల్లాలు అని చెప్పడం జరుగుతుంది.

డా. ఎన్. చంద్రమౌళి (చీరాల) :—ఈ స్కీం క్రింద కొన్ని స్కూల్స్కు సహాయం చేయడానికి అవకాశం వుంది, ఏ స్కూల్స్ను చేర్చాలని గైడ్ లైన్స్ వున్నవి ? ప్రకాశం జిల్లా వెనుకబడిన ప్రాంతం. స్కూలు భవనాలు లేవు. ఫేజ్ 1లో ప్రకాశం జిల్లాను యింక్లూడ్ చేయలేదు. దానిని యింక్లూడ్ చేస్తారా ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు :—సెకండు ఫేజ్ వచ్చినప్పుడు వారితో సంప్రదించి అప్పుడు యీ జిల్లాలనే కంటిన్యూ చేయమంటారో, కొత్త జిల్లాలను వెలెక్టు చేయమంటారో వారి మీద ఆధారపడి వుంటుంది—వారు రికమెండు చేస్తే తప్పించడా తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు :—ఖమ్మం వెనుకబడిన ప్రాంతం, సెకండ్ ఫేజ్ ఎప్పుడు వస్తుంది. దానిలో చేరుస్తారా ?

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు :—ఖమ్మం ఫస్ట్ ఫేజ్లో వుంది. కూనవరం, వెంకటాపురం, వైరా త్తాళులలో మొత్తం 8 స్కూల్స్ కనస్ట్రక్ట్ చేయడం జరుగుతోంది. కనార్ 2 లో యింక్లూడ్ చేశాము.

1-50 a. m.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ (గుంటూరు-I) :— రాష్ట్రంలోని అందరికీ ప్రాథమిక విద్య 1998కి ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం యొక్క ముఖ్యద్దేశం. దానికనుగుణంగా అన్ని చోట్ల ప్రాథమిక పాఠశాలలు ప్రారంభించడానికి నిర్దిష్టమైన ప్రణాళికను ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిందా? చేస్తే ఆ వివరాలేమిటి?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— 1981 సెన్సెస్ ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో 4,438 గ్రామాలలో ప్రాథమిక పాఠశాలలు లేవు. ఇవి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి (కారవాన్) :— హైదరాబాద్ నగరంలో ఎమ్. సి. హెచ్. ఆధ్వర్యంలో ఓ.డి.పి. ఫండుతో బాల్యాడీస్ నడవబడుతున్నాయి, ఈ మధ్య చాటితో పని చేస్తున్న ఉపాధ్యాయులను తీసివేయడం జరిగింది. వారు ఆదోళన చేయగా మార్చివరకు అనుమతించారు. అందుచేత చాలానే తీసివేయకుండా కంటిన్యూ చేయటకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నకు ఒరిజినల్ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. అది సెవరేట్ పోగ్గాం. ఓ.డి.పి. తో సంబంధలేదు.

Chitravathi Balancing Reservoir

13—

*5546-Q.—Sarvasri G. Nagireddy (Dharmavaram) and C. Ramachandraiah (Cuddapah) :—Will the Minister for Major & Medium Irrigation be pleased to state :

- (a) the storage capacity of the Chitravathi Balancing Reservoir;
- (b) the time by which it is likely to be completed;
- (c) the additional land estimated to be irrigated under the said scheme; and
- (d) whether there is any proposal to separate this from the 2nd phase of the Tungabhadra High Level canal?

పెద్ద తరహా, మధ్య తరహా నీటి పారుదల కాళిమంత్రి (శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి) :—

(ఎ) సవరించిన అంచనాల ప్రకారం చిత్రావతి బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరులో 5.08 టి. ఎం. సి. ల నీరు నిల్వ చేయవచ్చు.

(బి) నిధుల లభ్యతను బట్టి 1989, మార్చి చివరినాటికి అది (చాలా వరకు) పూర్తి కావలసివుంది.

(సి) పులివెందుల బ్యాంపి కాలవ పథకం క్రింద 60,000 ఎకరాల భూమికి నీటి పారుదల ఏర్పరచడానికి మాత్రమే బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరును ఉద్దేశించినందున దీని క్రింద అధనంగా భూమిని సాగుచేయటానికి ప్రతిపాదించలేదు.

(డి) ఇది పులివెందుల బ్యాంపి కెనాలు పథకమునందు చేరియున్నది.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :—ఈ రిజర్వాయరు క్రింద ఏ ఏ గ్రామాల భూములు ముంపునకు గురి అవుతున్నాయి? ఈ భూములకు ఇంతవరకు ఎంత కంపెన్ సేషను కే. చేసారు? మొత్తం కంపెన్ సేషను ఎప్పటిలోగా ఇవ్వబోతున్నారు?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—ఈ బ్యాలెన్సింగు రిజర్వాయరు కడితే దాదాపు 5 గ్రామాలు, 587 ఇళ్ళు, 780 కొట్టాలు, 25 బావులు, 5909 ఎకరాల భూమి మునుగుతుంది. దీనికి దాదాపుగా ఒక కోటి రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇంతవరకు సెంటు భూమి కూడా ఎక్వయర్ చేయలేదు.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి :—ఆ గ్రామాల పేర్లేమిటి?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—ఆ ఇన్ఫర్మేషను ప్రస్తుతం నా దగ్గర లేదు.

డాక్టరు వై. ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి (పులివెందుల) :—మంత్రిగారు డిపార్టుకు జవాబు చెబుతూ ఇది పులివెందుల బ్రాంచి కెనాలు పథకమునందు చేరియున్నదని చెప్పారు. అసలు ఈ ప్రోజెక్టు నిర్మించాలనుకున్నప్పుడు దానిలో ఇది సెకండు ప్రైజుకు సంబంధించింది. ఇప్పుడు దీనిని డిలింకు చేయడానికి ఏమైనా ఆలోచన చేస్తున్నారా? ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రిగారిని, ఇరిగేషను మంత్రిగారిని నేను కలిసి ఈ రిజర్వాయరు కెపాసిటీ 6,08 టి.ఎం.సి. నుంచి 20 టి.ఎం.సికి పెంచి అవసరమయ్యే నీటిని కృష్ణా నదినుంచి మైలవరంబ్యారా పంపింగు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా అని అడిగితే, దానివల్ల అనంతపురం జిల్లాకు కూడా లాభం ఉంటుంది, అనంతపురం జిల్లాకు నీరు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని చెబితే దీనిని గురించి ఇన్వెస్టిగేట్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఇరిగేషను మినిష్టరుగారు ప్రిలిమినరీ ఇన్వెస్టిగేషను చేయడానికి ఆర్డరు ఇచ్చారు. నాకు తెలిసినంతవరకు ప్రిలిమినరీ ఇన్వెస్టిగేషను పూర్తి అయిందనుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వానికి ఆ ప్రిలిమినరీ ఇన్వెస్టిగేషను రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే డిటెయిల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషనుకు ఆర్డరు చేస్తారా? ఆ ఇన్వెస్టిగేషను ఎంతకాలంలో పూర్తి చేస్తారు? ఇది ఫీజిబిలిటీ ఉందని తెలిస్తే వెంటనే కార్యక్రమం తీసుకొని 60 మే ఎకరాల నుంచి 2 లక్షల ఎకరాలకు పెంచి దానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? మున్దనూరు తాలూకాలో అడిషనల్ ఆయకట్టు తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—ఈ విషయంలో గౌరవసభ్యులు ఒక మేమోరాండం ఇవ్వడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చించి ఒక డివిజను ఇన్వెస్టిగేషను కోసం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 14-11-1986వ తేదీన పేసిన క్వరీస్ కు రిప్లయిస్ పంపిస్తే వెంటనే ఈ నివేదిక తయారుచేసి పంపించాలని ఆదేశించడం జరిగింది.

డాక్టరు వై. ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి :—ప్రిలిమినరీ ఇన్వెస్టిగేషను ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు? తాండూరు డిస్ట్రిబ్యూషను కోర్సు మార్చాలని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము. దానికి ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు ఒప్పుకున్నది. అయినా ఆ పని చేయకుండా పెండింగులో ఉంది. దానిని ఎప్పుడు తీసుకుంటారు?

(శ్రీ) కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—ఇవ్వెస్టిగేషను దాదాపుగా రి మాసాలలో పూర్తి చేయాలని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కాండూరు డిస్ట్రిబ్యూషను విషయంలో గవర్నమెంటు పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకొంటుంది.

Dharma Pracharini Parishad

14—

*5617 - Q.—Sarvasri V. Sreeramulu and Ch. Vidyasagara Rao (Metpalli) :—Will the Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether there is any proposal for starting Dharma Pracharini Parishad; and

(b) if so, the details thereof?

దేవాదాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) వేదాలు, అర్చకత్వం, పౌరోహిత్యంతో విద్యార్థులకు శిక్షణ గరవటమే పరిపత్తు లక్ష్యం. అయితే ప్రతిపాదిత విషయముకు సంబంధించిన వివరాలను తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు తయారు చేస్తున్నారు.

(శ్రీ) వి. శ్రీరాములు :—దేవాదాయ శాఖ మంత్రిగారు ఏ భాగమునకు జవాబు చెబుతూ అవునండీ అని చెప్పారు. నాగార్జునసాగర్‌లో ధర్మ ప్రచారిణి సరిపత్తును వెడతామని చెప్పారు. అది ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు? దీనిలో హరిజనులకు, ఇతరులకు కులరహితంగా పూజలకు సంబంధించిన ఎదుర్కేసును ఇస్తారా?

(శ్రీ) ఎన్. యతిరాజారావు :—నాగార్జునసాగర్‌లో కాని తిరువతిలో కాని ఇంకా స్థల నిర్ణయం కావలసి ఉంది. నాగార్జునసాగర్‌లో మీటింగు జరిగింది. అన్ని కులాలవారికి దానిలో ప్రవేశం ఉంటుందని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇంకా తది ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి రాలేదు.

9-00 a.m.

(శ్రీ) ఆర్. చెంగారెడ్డి :—మంత్రి ధర్మ ప్రచారం కోసం విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇస్తామని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి కూడా చెబుతూ ఉంటారు బుద్ధం శరణం గచ్చామి, ధర్మం శరణం గచ్చామి అని. ధర్మం నాలుగు పాదాలతో నడవాలని మనం పూజలు చేస్తూ ఉంటాము. అర్చన చేసేప్పుడు వెంకటేశ్వరాయనమ; గోవిందాయనమ; అంటూ మధ్యలో తెలుగు దేశాయనమ; అని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇలా తెలుగు దేశాయనమ; అని చెప్పడం నవంబరు 14 వ తేదీన తిరుపతి దేవాలయంలో జరిగింది. . . .

(శ్రీ) ఎన్. యతిరాజారావు :—పత్రికల్లో వచ్చిన వార్త సరైనది కాదు.

Sri R. Chenga Reddy :—I am quoting from the papers. Let him say that it is not correct,

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ వార్త సరైంది కాదని మంత్రి చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :—పత్రికలలో వచ్చింది సరైంది కాదని మరొకసారి చెపుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులకు చెప్పే అధికారం ఉంది. మీరు అనుమతి ఇచ్చారు. మంత్రి ఓపికగా విని సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :—పత్రికలలో వచ్చింది తప్పని ఆరోజే ఎందుకు ఖండించలేదు ?

(ఇంటరప్షన్స్)

అన్ని వేవర్లలో వచ్చింది—మరి ఆరోజే ఎందుకు ఖండించలేదు ? కాంగ్రెసు మహాయనమ: అని కూడా చెబుతారా మీరు ?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :—ఈ పరిషత్తు ఇంకా రూపుదిద్దుకోలేదు అని చెప్పారు. అసలు ధర్మ ప్రచారం జరుగుతున్నదా ? ధర్మ ప్రచారానికి ఎంత డబ్బు కేటాయించారు ? రూపుదిద్దుకోడం ఎప్పుడు జరుగుతుంది ?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :—తిరువతిలో వేద పాఠశాల ఉంది. అందులో విద్యార్థులు వేదం శేర్చుకొంటున్నారు. ధర్మ ప్రచారం జరుగుతున్నదా అంటే—ఇప్పుడు తిరువతిలో మాత్రం వేద పాఠశాల ఉంది. మిగతా చోట్ల లేనందుల్ని ఈ ధర్మ ప్రచార పరిషత్తు ఏర్పాటు చేయాని అనుకోవడం జరిగింది. డబ్బు కేటాయించ లేదు. టి.టి.డి. వారు పరిశీలిస్తున్నారు. పరిశీలించిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు :—ధర్మ ప్రచారం జరుగుతున్నదా ? ఏవిధంగా జరుగుతున్నది ? ఆ పద్ధతి చెప్పండి ?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :—ప్రతిపాదన ప్రారంభ దశలో ఉంది. ప్రతిపాదన వచ్చిన తరువాత మీ ముందు ప్రవేశపెడతాను. ధర్మ ప్రచారం విషయంలో తిరువతి దేవస్థానం వారు ధర్మ ప్రచారం చేస్తున్నారు. దాని వివరాలు కావాలంటే ఇస్తాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Speaker :—There should be a method. I am not going to allow like this. Please resume your seats.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :—పవిత్ర దేవాలయంలో ఇలా జరిగితే ఎలా ?

శ్రీ జె.సి. దివాకర్ రెడ్డి (తాడిపత్రి) :—సభ్యుడు ఆరోపణ చేస్తున్నారు—విచారించడానికి ఒక మోన్ కమిటీ వేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ ప్రశ్నలో చెంగారెడ్డిగారు వాదించడానికి వీలులేదు. మంత్రి చెప్పడం జరిగింది పత్రికాలో వచ్చిన వార్త సరైనది కాదని. If it is misleading the House, you can raise a point. please sit down.

Outstanding Dues of Commercial Taxes

15—

*4879 Q.—Sarvasri K. Adenna (Santhanuthaalpadu), P. Venkata-pathi, J. Venkaiah (Allur), P. Ramaiah (Nidumole) and N. Raghava Reddy (Nakkrekal):—Will the Minister for Commercial Taxes be pleased to state :

(a) the amount of arrears of Commercial Taxes outstanding as on 31-3-1986 in the State ; and

(b) the action taken to realise the same?

The Minister for Commercial Taxes (Sri P. Ashok Gajapathi Raju):—

(a) The arrears are as under :

Amount

(Rs. in Crores)

1. General Sales Tax ..	92.15
2. Central Sales Tax ..	23.00
3. Entertainment Tax ..	5.82
4. Betting Tax ..	0.95

(b) The departmental Officers are persuing action effectively to realise the arrears wherever they are not covered by stay orders by resorting to action under the provisions of the Revenue Recovery Act and other provisions contained in relevant Acts.

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి (ఖైరతాబాద్) :—నాకు ఇంగ్లీషులో అర్థం కాలేదు జవాబు తెలుగులో చెప్పమనండి.

Mr. Speaker :—I will make arrangements but you cannot compel it and you cannot insist like this. ఇంగ్లీషులో కూడా చెప్పవచ్చు. English is the language of the House. Please sit down.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—మీరు కూడా ఇంగ్లీషుకు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారా?

శ్రీ పి. జనాజగ్దనరెడ్డి :—తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అంతా తెలుగు కవాలని అంటోంది కదా—మంత్రిగారిని తెలుగులో జవాబు చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—శిశి సంవత్సరాల నుంచి ఇంగ్లీషులో మాట్లాడటం జరుగుతున్నది. ట్రాన్స్లేషన్ కు కూడా ఏర్పాటు చేశాము. సాంకేతిక లోపం ఏమైనా ఉండవచ్చు.

శ్రీ కె. ఆదెన్న :—శేక్స్ పసూలు చేయడంలో అధికారులు కొంత నిర్లక్ష్యభావం చూపుతున్నారు. వ్యాపారుల దగ్గరకు వెళ్లి పన్నులు తీసుకోవానికి బదులు ఏదో కొంత ఎమౌంట్ వారినుంచి తీసుకోడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల శేక్స్ పసూలు కాక బకాయిలు పెరిగిపోతున్నాయి. శేక్స్ తీసుకుని సింఫారం ఇవ్వకుండా ఇబ్బందులు పెడుతున్న మాట వాస్తవమా?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, the Hon'ble Member's charge is on dishonesty. If there are any specific cases, we will definitely take action.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు (అమలాపురం) :—ఇప్పుడు యీ ఎంటర్ 9-10 a.m. టైన్ మెంటు టాక్స్ బకాయాల మొత్తం రూ. 5 కోట్ల 82 లక్షలు అంటున్నారు. ఇంత బకాయికి కారణాలు యేమిటి? ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు ఎక్సామ్ లేట్ కావడానికి కారణం యేమిటి? ఆ బకాయాల వివరాలు టేబుల్ మీద పెడతారా?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, that will be a very bulky volume because there are over 20 thousand theatres in the State. Giving details theatre-wise will it be possible Sir? But the arrears as on 31-3-1986 have further come down because of the collections, of Rs. 28 lakhs; covered by Stay Orders comes to Rs. 37 lakhs and under the Rent Recovery Act proceedings Rs. 7.00 lakhs etc. Presently the departmental officers are taking action. That is about the Entertainment tax. As far as the Commercial Taxes are concerned, the arrears are of 48 years old.

Sri Kudupudi Prabhakar Rao :—Sir, what are the reasons for all these outstanding accumulation. What is the follow up action taken by you?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, non-payment of taxes and arrears are the reasons for the accumulation.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :—ఇవి కోట్లాది రూపాయలు పన్నులు బకాయాలు పసూలు కావప్పుడు అది సామాన్యులంతా వారి ఆస్తుపాస్తులు ఆపు చేస్తున్నారు కదా, ఆ రకమైన చర్యలు పెద్ద వ్యాపారుల మీద లక్షలాది రూపాయలు బకాయాలు చెల్లించవలసిన వారిమీద యెందుకు తీసుకోరు? ఆ చర్యలు తీసుకోవానికి ఆ చట్టంలో అవకాశం లేకపోతే దానికి అనుగుణంగా ఆ చట్టాన్ని సవరిస్తారా?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, as far as the Commercial Taxes department goes, we deal with the dealers. There is no sparing of any big dealer or small dealer or any dealer for that matter. Law takes its own course. In fact we have even recently amended the Act, taking more powers. So, under those sections of the Act, we are definitely going to take action.

శ్రీ మహమ్మద్ రజజాలీ (సుజాతానగర్) :—మంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో కోట్లాది రూపాయలు బకాయాలు ఉన్నాయని చెప్పినారు. ఈ కోట్లాది రూపాయలు యెప్పటి నుంచి ఉన్నాయి? దీనిని వసూలు చేయడానికి వెంటపతి గారు చెప్పినట్లుగా దానికి మన దగ్గర మెకానిజం ఉందా? అది వివరించి చెప్పాలి? సాధారణంగా డిఫాల్టర్స్ యెవరయినా ఉంటే వారి ఆస్తి పాస్తులు జప్తులు చేయడానికి సిద్ధమయిన యీ ప్రభుత్వం యీ పేర్లు ఉన్న వారి మీద యిన్ని కోట్లు రూపాయలు బకాయాలు నిలిచి ఉంటే రాష్ట్ర ఆర్థిక విధానం దెబ్బ తింటుంది. ఈ విషయం గురించి చెప్పండి.

Sri P. Ashok Gajaparhi Raju :—Sir, we are definitely taking action under the Act. Even against people who are wealthy dealers, there is no going back to take action against them.

Mr. Speaker :—They wanted to know as to why such huge accumulations and what steps and action taken towards that?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, they were allowed to be accumulated. Literally, the arrears are from the year 1948. From then onwards, these arrears are added up. Under the General Sales Tax Act, from that day onwards i.e., from 31-3-1986, the arrears since collected is—Rs. 20.5 crores—the arrears covered by orders of Stay for collection from Higher authorities including Stay Orders from High Court and Supreme Court is upto Rs. 24.60 crores—arrears collection entrusted to other agencies like R. R. Act authorities is upto Rs. 3.92 crores and the arrears collected by departmental officers' pursuasion is upto Rs. 35.22 lakhs. Similarly under the Central Sales Tax, arrears since collected is upto Rs. 1.64 crores. The arrears covered by Stay orders is upto Rs. 7.55 crores. The collection of arrears which is entrusted to other agencies is upto Rs. 21 lakhs and the arrears of collection which are pursued by departmental officials is Rs. 9.86 crores. The betting tax arrears is Rs. 95.32 lakhs.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు (నాగూరు) :—ఇటీవల యీ కోఆపరేటివ్ లోన్స్ వసూలు చేయడానికి రైతులు విషయం వచ్చేప్పటికి వడ్డీ మాఫీ చేసినారు. ఇప్పుడు ఉన్న ప్రభుత్వం కొత్త చిట్కాలమీద వచ్చిన ప్రభుత్వం. నా ప్రశ్న యేమిటంటే యీ కమర్షియల్ ఎరియర్స్ వసూలు చేయడానికి రాయితీలు యిస్తారా?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Sir, this is a tax collection department and this is not the Social Welfare Department. The Hon'ble Member is very confused.

Sri S. Vijayaramaraju :—Your Government is depending upon the Social Welfare Department.

Mr. Speaker :—No entering in such arguments please.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి (నరసాపూర్) :—అధ్యక్షా, రాష్ట్రం పీవోమైన ఆర్థిక సంక్షోభంలో ఉంది. సుమారు రూ. 70 కోట్లు మనకు రావలసి ఉంది. ఈ రూ. 70 కోట్లు యెవరు చెల్లించాలి? ఎవరెవరి దగ్గర నుంచి తీసుకోవలసి ఉంది? ఆ వివరాలు టేబుల్ మీద పెడితే ఉపయోగంగా ఉండేది. కనుక టేబుల్ మీద పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? వెంటనే యీ రూ. 70 కోట్లు వసూలు చేయడానికి మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా చర్య తీసుకోవడానికి పూనుకుంటారా?

Sri P. Ashok Gajapati Raju :—To place all the details on the Table of the House is very difficult Sir. Because it is a very bulky one. There are 6 lakhs assesses and over 1 lakh assessment cases and if I bring all those files to the Assembly, I don't think the Hon'ble Members will have time atleast to go through them.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :—టేబుల్ మీద పెడితే బాగుంటుంది.

Sri P. Ashok Gajapati Raju :—This is in respect of arrears. Arrears accumulate every day and every month the returns would be filed and they would be carried over every month.

Mr. Speaker :—You have got certain limits. You please place that information before the House.

Sri P. Ashok Gajapati Raju :—What limits Sir? You kindly suggest and guide Sir. I am not trying to hide anything.

Mr. Speaker :—You keep the information of cases of arrears of Rs. 1 lakh and assessment of Rs. 1 lakh and above and those who are in arrears of Rs. 1 lakh. Up-to-date please.

Sri P. Ashok Gajapati Raju :—From what period you need it Sir? Up-to-date means from what period to what period?

Mr. Speaker :—From any date to up-to-date?

Sri P. Ashok Gajapati Raju :—O. K. Sir, I will give the House those details.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :—టేబుల్ మీద పెట్టవచ్చును కదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మంత్రిగారు ఒప్పుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలీ :—వారు ఒప్పుకున్నారు. బాగానే ఉంది. ఈ కోట్లాది రూపాయలు వసూలు చేయడం విషయంలో మంత్రిగారు పెషల్ డ్రైవ్ తీసుకొని ఫలానా తేదీకి వసూలు చేస్తామని యెందుకు చెప్పారు?

Sri P. Ashok Gajapati Raju :—Sir, in fact we are working 9-20 a.m. on this. I am working very hard for the collections. Everybody is working hard and if the Hon'ble Member gives specific suggestions, they are most welcome. Anything that is gain to the exchequer, we welcome it.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్) :—బికాయిలు చాలా కాబము వసూలు చేయకుండా అట్లాగే ఉంచడంవలన పెద్దమనుష్యులు ఈలోగా వారి ఆస్తిపాస్తులు అమ్ముకుని దివాళాకోరులుగా తయారు అయి చెల్లించవలసిన బికాయిలు చెల్లించకుండా పోతున్నారు. ఈ విధంగా చెల్లించకుండా పోయినటువంటి పెద్ద మనుష్యులు సగానికి కంటే ఎక్కువగా ఉన్నట్లు తెలిసినది. ఆ విధముగా అస్తులు అమ్ముకుని దివాళాకోరులుగా తయారు అయి బికాయిలు చెల్లించకుండా పోయినటువంటి జావతు ఏ మాత్రము ఉంటుంది? అది ఎంత మొత్తము ఉంటుందో మంత్రిగారు శలవిస్తారా?

Mr. Speaker :—That information cannot be given half-hand. He is going to place all the information on the Table of the House. You please wait for that.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ 70 కోట్ల రూపాయల వరకు చట్టబద్ధంగా రావలసినటువంటి నిధియర్లు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. వాటిని వసూలు చేయడానికి చట్టములో ఉన్న నిబంధనలు ప్రకారం కొన్ని చర్యలు తీసుకోవచ్చు. లేకపోతే చట్టాన్ని సవరించే వా చర్యలు తీసుకోవచ్చు. టాక్సు గవేతదారులు ప్రతి సంవత్సరము 600 నుండి 700 కోట్ల వరకు టాక్సు కట్టకుండా అండర్ ఎసెస్ మెంటు వేసి తప్పకుండా రని ఎవేల్యూయేషన్ రిపోర్టు ఉన్న మాట వాస్తవము కాదా, అటువంటిప్పుడు టాక్సెస్ ను సంపూర్ణంగా వసూలు చేసేందుకు ప్రభుత్వము ఒక కమిటీని వేసి కమిటీ రిపోర్టును ప్రభుత్వము పరిశీలించి వన్నులు వసూలు చేయడానికి తగు కట్టడిపై చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

Mr. Speaker :—If the Government is unable to recover these arrears, whether the Government is going to amend the Act, so that this Rs. 70 crores money can be collected. What are you going to do about that?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—We are taking action according to the Rules available with us. If any particular suggestion is given by the Hon'ble Members, in fact, we welcome.

Mr. Speaker :—Even to amend the Act and Law?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :—Definitely, if there is any loopholes, we are going to take action.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—పట్టికల్లరు సజెషను అంటున్నారు. పట్టికల్లరు సజెషను యిచ్చినారు. ఏట్లా ప్రోవిజను పెడతారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎమెండుమెంటు తేవడానికి మంత్రిగారు సిద్ధముగా ఉన్నారు. ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ పి. వెంకటవతి :—అండర్ ఎసెస్ మెంటు చేస్తున్నారని వేరే పట్టికల్లర్ గా చెప్పనక్కరలేదు. అండర్ ఎసెస్ మెంటు చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ వడ్డి రంగారావు (బందరు):— నేల్సుటాక్సు గురించి ప్రభాకరరావుగారు 100 కోట్ల రూపాయల వరకు బకాయాలు ఉన్నట్లు చెప్పారు. సినిమా వోల్టేజీ సంబంధించి టాక్సు విషయంలో చూడు ముందు టాక్సు కట్టి టిక్కెట్లు మీద చూపుముద్ర వేయించుకుని వెళ్తున్నారు. అటువంటివి సినిమా వోల్టేజీ నుంచి 5 కోట్ల రూపాయలు బకాయాలు ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. ముద్ర వేయించుకుని వెళ్ళిందే సినిమాలు అడడానికి నీలు లేదు, అటువంటిది 5 కోట్ల రూపాయలు బకాయాలు ఉండడముతో అర్థము లేదు. 71 కోట్ల రూపాయలు నేల్సుటాక్సు బకాయాలు ఉండడానికి కారణము కన్పించడంలేదు సినిమాలు లాభాలు మీద వదుస్తున్నాయి. చారి దగ్గర నుంచి 5 కోట్ల రూపాయలు బకాయాలు ఎదుకు ఉన్నాయో కారణము కన్పించడం లేదు. నేల్సు టాక్సు కట్టవలసిన చిన్న వర్తకులూ? పెద్ద వర్తకులు కట్టవలసినదా?

Mr Speaker:—He is trying to know as to what are the steps that you are going to take for recovery of arrears of taxes? Especially in cases of accumulation and evasion, are you going to take action?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—Yes, Sir. Then, arrears are out of non-payment of taxes.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:— మంత్రిగారు స్టూటబుల్ సజేషన్ యిస్తే పరిశీలిస్తామని చెప్పినారు. యంతకు మునుపు అయ్యప్పరెడ్డిగారు అధ్యక్షతన ఒక పుస్తకాన్ని రచించారు. అందులో అయ్యప్పరెడ్డిగారు స్పష్టముగా చెప్పారు. దానికి అమలు పరచి పకడబండిగా ఎరియర్లు వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నదా? మార్కెట్ యార్డులో లక్ష రూపాయలు ధాన్యం అమ్మి 100 రూపాయలు టాక్సు కట్టి తప్పించుకుంటున్నారని, కాబట్టి మార్కెటు యార్డులో వాణిజ్య కాకు సంబంధించిన అధికారిని నియమించినట్లయితే ప్రభుత్వానికి కోట్ల రూపాయల ఆదాయము వస్తుందని అయ్యప్పరెడ్డి గారు చెప్పినారు. ఆ విధముగా చెప్పినటువంటి తెలుగుచేతం సభ్యుల సూచనను ప్రభుత్వము అంగీకరించి అమలుపరుస్తారా?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—Sir, we are co-ordinating the information from the Marketing Committees. That is not the problem. That information is there on the record and we are making use of those records also.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:— సరియైన సమాధానము మంత్రిగారి దగ్గర నుంచి రాకుండా ఉంటే తమకు వెళ్ళు క్వశ్చను తీసుకోవాలని నిర్ణయించడం కాన్యము కాదు. అయ్యప్పరెడ్డి గారు చెప్పిన సూచన అమలుపరుస్తారా? లేదా?

Mr. Speaker:—I am satisfied as far as the answer is concerned. He said, he would take into account.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:— అయ్యప్పరెడ్డి గారి కమిటీ సూచనను అమలుపరచకపోతే ఎట్లాగు?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:—Sir, Sri Ayyapu reddy has given a lengthy report, about marketing Societies and Commercial Taxes Department. The concerned part pertaining to our department we are going to consider and we are going to have better co-ordination. Our people are going there and if you want that there should be persons at every market yard, how could it be possible Sir ?

Sri Ch. Vidyasagar Rao:— Sir, let him say that they are not accepting the report of Sri Ayyapu reddy.

Sale of Toddy in certain Municipalities

16—

*6282—Q.—Sri N. Gadi Lingappa (Gooty) — Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Societies have been permitted to sell toddy in five Municipal areas, and if so, the names of them ;

(b) the period of time fixed for the said sales ; and

(c) whether the said societies have obtained Stay Orders from the Supreme Court and the grounds on which the Stay was obtained ?

ఆజ్ఞాపక కార్య మంత్రి (శ్రీ యం. పద్మావతి):— (ఎ) అవునండీ. పరంగల్లు, మహబూబ్ నగర్, గుంతకల్లు, కర్నూలు, మండవేటి మున్సిపల్ ప్రాంతాలు.

(బి) 1982-83 ఆజ్ఞాపక సంవత్సరం నుండి 5 సంవత్సరాల కాలం వరకు నిర్ణయించడం జరిగింది.

(సి) అవునండీ. ఒప్పందంలో పొందు పరచిన పరతులకు లోబడి, 1982 అక్టోబరు 1వ తేదీ నుండి కుదిరిన ఒప్పందం ప్రకారంగా కల్లుగీత సంఘాల హక్కులు కొనసాగుతాయని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయ పడింది.

శ్రీ ఎన్. గాది లింగప్ప :— అయిదు మున్సిపల్ ప్రాంతములలో సొసైటీస్ కు 1982-87 వరకు అని అయిదు సంవత్సరములు యివ్వడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత 1983 సంవత్సరము ఓపెన్ వేలము వేయడం వలన ప్రభుత్వానికి చాలా ఆదాయము వచ్చింది. అదే విధంగా ఈ మధ్య కాలానికి కూడా ఓపెన్ వేలము వేసి పెంచే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా ?

శ్రీ యం. పద్మావతి :— 1982 83 పాలసీలో ఎక్సిజిట్ మెంటర్ టేస్ మీద అయిదు మున్సిపాలిటీలలో టి. సి. యస్. లకు త్రై సెన్సులు యివ్వడం జరిగింది. 1983-84 సంవత్సరములో పాలసీ మార్చడం వలన వారి త్రై సెన్సు విత్ డ్రా చేయడం జరిగింది. వారు ప్రైవేట్ కు వెళ్ళడం వలన వారికి అనుకూలంగా తీర్పు రావడం జరిగింది. సుప్రీంకోర్టుకు ప్రభుత్వము అప్పీలు చేయగా వీరికే అనుకూలంగా రావడం వలన 1987 పెప్టెంబరు వరకు కొనసాగుతుందని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. దని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్ నగర్):— మా పురపాలక సంఘములో ఇల్లి సిట్ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. 15 మంది మీద కేసులు పెట్టారు. వారి లై సెన్సులు కాన్సిల్ చేయాలి. ఇల్లి సిట్ లిక్కర్ త్రాగి జనము చచ్చిపోతున్నారు.

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:—ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము సీరియస్ గా, కల్లీ 9-30 p.m. జరుగుచున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు, వారి లై సెన్సులు కాన్సిల్ చేయడం జరుగుచున్నది. అయితే వాళ్ళు కోర్టుకు వెళ్ళి స్టే తెచ్చిన తరువాత కంటిన్యూ చేయడం జరుగుచున్నది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్:—బోగస్ గా సొనైటిలున్నాయనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? సొనైటిల పేరుతో కల్లు, సారా కంట్రాక్టర్లు అంతో, ఇంతో డబ్బులు యివ్వడం కల్లీ దుకాణాలను నడపడం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? సరియైన కల్లు కాకుండా క్లోరల్ డీ హైడ్రేట్ అందులో కలుపుతున్న విషయం వాస్తవమేనా? వాస్తవమైతే ఎన్ని కేసులు పట్టుకున్నారు? ఎన్నిటిమీద చర్య తీసుకున్నారు? మిగతా కేసులు ఏ స్టేజీలో వున్నాయి?

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:—కొన్ని సొనైటిలు బోగస్ గా వున్నమాట వాస్తవమే. కల్లీ సారా గాని కల్లు గాని అమ్ముతున్న మాట కూడా వాస్తవమే. కానీ గౌరవ సభ్యులు అడిగిన వివరాలు వారికి తరువాత అందజేస్తాను.

శ్రీ జె. సి. దివాకర రెడ్డి:—కల్లీ సారా గాని కల్లు గాని అమ్ముతున్నట్లు మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఈ వాళ ప్యూర్ కల్లు ఎంతవరకు అమ్ముతున్నారో ప్రభుత్వము ఒక హాప్ కమిటీని చేస్తే ఇప్పుడే తేలుతుంది. అందుకు ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:— ప్రైదరాబాదు నగరములో కొన్ని కల్లు దుకాణాలు దేవాలయాల దగ్గర, పాఠశాలల దగ్గర వుంటున్నాయి. ఈ విషయంపై ప్రభుత్వానికి కంప్లయిట్ చేసినా కూడా వాటి లై సెన్సులు కాన్సిల్ చేయలేదు. అలాంటి దుకాణాలు 15 నడుస్తున్నాయి. కొన్నిటికి లై సెన్సులు కాన్సిల్ చేసినా అవి నడుస్తున్నాయి. వాటి విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు?.....(ఇంటర్వ్యూ).....

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఇది సొనైటిలకు సంబంధించిన ప్రశ్న. మీరు వేరే ప్రశ్న చేయండి. ఉప ప్రశ్న క్వశ్చన్ కు సంబంధించి వుండాలి.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—మంత్రి గారు సమాధానమిస్తూ, కొన్ని సొనైటిల లై సెన్సులు కాన్సిల్ చేసినా కూడా, వాళ్ళు ప్రైవేట్ గానీ, సుప్రీం కోర్టుకు గాని వెళ్ళితే వాళ్ళకు ఫేవర్ గా కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిందని అన్నారు. ఏ గ్యిపుండ్స్ మీద తీర్పు వచ్చింది? క్లారెడ్ డీ హైడ్రేట్ తీసుకువెళ్ళిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదని అన్నారు. క్లారెడ్ డీ హైడ్రేట్ ఈ రాష్ట్రములో ఏ ఏ సంస్థలు తయారు చేస్తున్నాయి? ఎంత క్యాంటిటీ

తయారువుతున్నది. ఎంత క్యాంటిటీ పరిశ్రమలకు ఉపయోగిస్తున్నారు ? రిక్వయిర్డ్ క్యాంటిటీ కంటే తక్కువగా ఉత్పత్తి అవుతున్నట్లయితే, ఇతర రాష్ట్రాల నుండి ఎంత దిగుమతి చేసుకొంటున్నారు ?

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం:—ఈ కల్తీని అంకట్టాలనే ఉద్దేశముతోనే ప్రభుత్వము ప్రోత్సహము చేస్తున్నది. 91 మునిసిపాలిటీలలో సొసైటీలు వుంటుండగా, 52 మునిసిపాలిటీలలో టీసి చేయడం జరిగింది. మిగతా మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించి ఏమైనా దరఖాస్తులు వస్తే ప్రభుత్వము పరిశీలన చేస్తుంది.

Silicosis Disease to Workers in Coal and Mica Mines

17—

*4642-Q.—Sarvasri P. Ramaiah and J. Venkaiah:—Will the Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the workers in the Coal Mines and Mica Mines are affected with “Silicosis” disease, if so, the number affected during 1984-85 and 1985-86;

(b) The nature of relief measures provided to the affected, and

(c) The action taken to prevent the said disease?

కార్మిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి):—(ఎ) నష్టపరిహారము పొందుటకు గాను వర్క్ మెన్ కాంపెన్ సేషన్ ఆక్ట్ 1928 పరిధి క్రింద ‘సీలికోసిస్’ అనే వ్యాధిని వృత్తిపరమైన జబ్బుగా నోటిఫయి చేయడం జరిగింది. 1984-85, 85-86 సంవత్సరములలో ఈ ఆక్ట్ క్రింద ఏ కేసు కూడా నమోదు కాలేదు.

(బి) నష్టపరిహారమనేది, రోగికి సంభవించిన జబ్బును ఆధారంగా వైద్య నిపుణుడు నిర్ధారించిన దానిపై ఆధారపడి వుంటుంది. ఆ నిపుణుడు చెప్పిన దాని ప్రకారం వట్టాన్ని చెల్లించడం జరుగుతుంది.

(సి) సదరు వ్యాధిని నివారించడానికి, డస్టు నుండి జబ్బు రాకుండా, మయిన్స్ కు సంబంధించిన మునుగులు వగైరా ఎక్స్ పోజ్ మెంట్ యివ్వడానికి మానేజిమెంట్ పెద్దెత్తిన చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామయ్య:—ఎంత మందికి ఆ వ్యాధి సోకింది ? ఎంతవరకు చర్యలు తీసుకొన్నారు ? 1984-85, 1985-86 సంవత్సరాలకు అడగడం జరిగింది. ఎంత మందికి సీలికోసిస్ వ్యాధి సోకిందో దానికి ఆన్సర్ ఇస్తే, దాన్ని బట్టి వారు తీసుకొన్న చర్యలు ఎంతవరకు ఉపయోగపడ్డాయో మేము అడిగేటందుకు వీలుంటుంది.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి:—1984-85 లో, 1985-86 లో సీలికోసిస్ కేసులు ఏమీ నమోదు కాలేదు; నష్టపరిహార చట్ట పరిధి క్రింద. ఆ వ్యాధి ఎక్కువయినా సోకినట్లు తెలియజేస్తే, సంబంధించిన డై రెక్టరుకు తెలియజేసి చర్యలు తీసుకొంటాము.

Migration of Tribals

18—

*5776 - Q.—Sri V. Rambhupal Chowdary (Kurnool) :—Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is a large scale migration of Tribals from Maharashtra and Orissa to Adilabad and Srikakulam Districts respectively; and

(b) if so, the steps taken to protect the Tribal population ?

గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. రామారావు) :— (ఎ) ఒరిస్సా రాష్ట్రం నుండి శ్రీకాకుళం జిల్లాలోకి గిరిజనులు వలస వస్తున్నారటానికి సాక్ష్యాధారాలు ఏమీ లేవు.

మహారాష్ట్ర నుండి ఆదిలాబాదు జిల్లాలోనికి గిరిజనులు పెద్ద ఎత్తున వలసవస్తున్న సంఘటనలు ప్రభుత్వ దృష్టికి రాశేడు.

(బి) స్థానిక గిరిజనుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించటానికి ఆదిలాబాదు జిల్లా పరిపాలన యంత్రాంగం అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

Sri V. Rambhupal Chowdary :—We regret for posting two questions of Congress-I members at the end. మా పార్టీ తరపున రెండు ప్రశ్నలు చేశాము. వాటిని లాస్ట్ లో చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కాంగ్రెసు పార్టీ అని, టి.డి.పి. అని డిస్క్రిమినేషన్ ఏమీ లేదు. డేట్ ప్రకారం వేయడం జరుగుతున్నది. ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు టైటిల్ చేసిన ప్రకారమే ఇక్కడ వస్తున్నది. మరి ప్రశ్నకు ర్ నిమిషాలు పెట్టడని అంటే అలాగే చేస్తాను. In fact, I am supposed to request the Minister to place them on the Table of the House.

శ్రీ వి. రామభూపాల చౌదరి :—మంత్రిగారు స్పెసిఫిక్ గా అన్సర్ చేయాలి. I will ask specific question.

Mr. Speaker :—It is only a facility, otherwise he will place the answer on the Table of the House and I will not allow any supplementary.

శ్రీ వి. రామభూపాల చౌదరి :—ఒరిస్సా, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాల నుండి గిరిజనులు మన రాష్ట్రానికి వస్తున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదని అనడం విచారకరం. ఒరిస్సా నుండి 'సారిలు', మహారాష్ట్ర నుండి 'గోండులు' అనే గిరిజన జాతులు మన రాష్ట్రానికి వచ్చి, ఆదిలాబాదు, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో అక్కడున్న గిరిజనులకు కేటాయించిన భూములను ఆక్రమిస్తూ, అక్కడున్న అడవులను ఇండిస్క్రిమినేట్ గా 100 ఎకరాల వరకు కాజేశారు. ఇది ప్రభుత్వానికి తెలుసా ? ఆ విధంగా వస్తున్న గిరిజనులను అరికట్టడానికి ఇప్పుడయినా ప్రభుత్వము

గురించి, ఏమి చర్యలు తీసుకొంటుంది ? గిరిజనుల సంక్షేమం కొరకు ప్రభుత్వము తీసుకొంటున్న చర్యలు ఏమి ? గిరిజనుల కోసము బియ్యం కే.జి.ప రేటుకు ప్రభుత్వము సరఫరా చేస్తున్నది ?

9-40 a.m.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—ట్రీయిబల్సుని రాకుండా ఎవరూ రెస్టిక్టు చేయలేరు. అది కాన్ స్టిట్యూషనల్ ప్రోవిజను. వారి రాకను ఎవరూ ఆపలేరు. ఎస్ కోర్స్ మెంటు ఉంటే దానిని తొలగించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు అని అడగండి. అది నేను అనుమతిస్తాను.

(శ్రీ) సిహెచ్. రాజేశ్వర రావు :—అవును. ఫండమెంటల్ గా వారి రాకపోకలను అవలెము. వలస వచ్చిన వారిని గురించి ఏమి చేస్తున్నారు? ఎస్ కోర్స్ మెంటు ఉండకుండా చేయవచ్చు కదా ?

మిష్టర్ స్పీకర్ :—బయట రాష్ట్రాలనుంచి అనగా మహారాష్ట్ర, ఓరిస్సాల నుంచి ట్రీయిబల్సు మర రాష్ట్రానికి రావడం తరువాత వారు భూములను కూడా ఆక్రమణ చేయడం జరుగుతున్నది. దాని మీద ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకున్నదో చెప్పండి.

(శ్రీ) జి. రామారావు :—మహారాష్ట్రనుంచి, ఓరిస్సానుంచి అదిలాబాదు జిల్లాకు, మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన ట్రీయిబల్సుని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ట్రీయిబల్సుగా వారిని పరిగణించడంలేదు. దానికి ప్రత్యేకంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. 1959 పెడ్యూల్స్ ప్రకారం వారు ఆక్రమించిన భూములను కూడా వారి నుంచి తీసుకుని అనలు వారికి రిటర్ను చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఆ విధంగా జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆర్డర్లు ఇచ్చినాము.

SLUM CLEARANCE BOARD

19—

*5658—Q.—Sarvasri N. R. Jayadeva Naidu (Chandragiri), C. Ramachandrajah, N. Rangaswamy Naidu (Kuppam) and G. Nagi Reddy :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Slum Dwellers are living in miserable condition in various cities of the State; and

(b) whether there is any proposal to set up Slum clearance board ?

మునిసిపల్ పరిపాలనా శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. కళావెంకటరావు) :—(ఎ) కాదండీ. అయినప్పటికీ మురికివాడల నివాసితుల జీవన పరిస్థితులను మెరుగు పరచే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వ కార్యక్రమంలో భాగంగా పరిసర వాతావరణ అభివృద్ధి పథకాన్ని అమలుచేయటం జరుగున్నది మురికివాడల నివాసితుల జీవన పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి నగరపాలక సంస్థలలో పట్టణ సామాజిక అభివృద్ధి పథకాన్ని అమలుచేయటం జరుగుతున్నది.

(బి) లేదండీ.

శ్రీ ఎన్. ఆర్. జయదేవ నాయుడు :—మద్రాసు రాష్ట్రంలో మూడు స్టోరీలు, నాలుగు స్టోరీల బిల్డింగులు కట్టి ఆ బిల్డింగులలో మురికివాడలలో ఉన్న చారికి స్థానం కల్పించారు. అటువంటి ప్రతిపాదన ఏదైనా మన ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు :—మురికివాడల నివాసితుల కొరకు అర్బన్ హౌసింగు స్కీము క్రింద 12,000 రూపాయలతో నిర్మించడం జరుగుతున్నది. అదే విధంగా 1 వన్ 2 స్టోరీల బిల్డింగులు కూడా కట్టాలని నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ విధంగా కట్టించడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

IN-WELL BORES

20—

*6203—Q.—Sarvasri J. C. Divakara Reddy and M. V. Mysoor Reddy (Kamalapuram) :—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that A.P.I.D.C. has taken up the Scheme of drilling in-well bores to deepen the wells;

(b) whether it is also a fact that the said work is given to private rig owners on rate contract basis; and

(c) if so, the rate fixed for drilling bores of 6" and 4" diameter ?

చిన్నతరహా నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు) :—
(ఎ) లేదండీ. బావులలో డ్రిల్లింగు బోరు చేసే పథకాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర నీటి పారుదల అభివృద్ధి సంస్థ చేపట్టిందన్న విషయం నిజం కాదు.

(బి) (సి) ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :—ఈ ప్రశ్న పేరింది ఒకటి అయితే వస్తున్న సమాధానం వేరొకటి. ఎ.పి.ఎస్.సి.ఆర్.ఐ.సి. కార్పొరేషన్ వారు ఇన్ వెల్ బోర్స్ డ్రిల్లు వేస్తున్నారు. రైతుకి వబ్బిడిలో 4000 వేలు ఇస్తున్నారు. దానికి జియాలజిస్టు రిపోర్టు కావాలి అంటున్నారు. కాని గవర్నమెంటువారు వేసిన రేటుకి ప్రయివేటు వారికి చాల తేడా ఉంది. అందువల్ల రైతుకి ఏమాత్రం ఉపయోగము లేకుండా పోయింది. ఈ రేటు డిఫరెన్సుని గురించి ఏమైనా చెబుతారా, దానిని ఏమైనా తగ్గిస్తారా? ఈ ఎ.పి.సి.ఆర్.ఐ.సి. కూడా ఈ మంత్రి గారి దగ్గరనే ఉంది కాబట్టి, రేటు తగ్గిస్తారా?

శ్రీ టి. నాగేశ్వరరావు :—వారు చెప్పే కార్పొరేషన్ నా ఆధీనంలో లేదు. అది సహకార శాఖామాత్యుల ఆధీనంలో ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అయితే ఈ ప్రశ్న వాయిదా వేస్తున్నాను. పోస్టుపోస్ట్ చేస్తున్నాను.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Fly Overs in Hyderabad City

20-A.—

S.N.Q. No. 7018-F:—Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, A. Narendra, Baddam Bal Reddy, R. Ravindranath Reddy and N. Indrasena Reddy :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) The number of traffic congestion centre in Hyderabad where six to seven cinema theatres are permitted and whether there is any proposal to build fly overs to reduce traffic congestion in those areas like Charminar X Roads, Kachiguda X Roads etc.,;

(b) whether there are any rules and regulations governing licencing of cinema halls ; and

(c) if so, whether those rules and regulations were followed in the case of the cinema halls licensed ?

మునిసిపల్ పరిపాలనశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు) :— (ఎ) ఆరు నుండి ఏడు వరకు కంటే ఎక్కువ సినిమా థియేటర్లు వుండడం మూలంగా ప్రైదరాబాదు నగరంలో రద్దీ అధికంగా గల కేంద్రాలు ఏవనగా :—

1. ఆర్.టి.సి. (చార్మినార్) క్రాస్ రోడ్స్
2. కాచిగూడ క్రాస్ రోడ్స్
3. ఆబిడ్స్ సెంటర్

సినిమా థియేటర్లు చాలవరకు అధికంగా అభివృద్ధిచెందిన వాణిజ్య కేంద్రాల్లో వున్నాయి. ఆ సినిమా హాళ్ళ ప్రక్కన వున్న రోడ్లు, ప్లయి ఓవర్ బ్రిడ్జిలు కలిగి ఉండడానికి తగినంత వెడల్పుగా లేవు. అయినప్పటికీ, పాదచారులు సురక్షితంగా రోడ్డు చాటడానికి వీలుగా ఈ క్రింది కేంద్రాల్లో ప్రైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారు సబ్-వేలను నిర్మించడలచారు :—

- (1) ఆబిడ్స్ సెంటర్ (2) కోటి జంక్షన్ (3) ఆర్.టి.సి క్రాస్ రోడ్స్
- (4) హరిద్వార్ హోటల్ జంక్షన్.

(బి) అవునండీ.

(సి) అవునండీ. వాటిని సాధారణంగా పాటించడమవుతున్నది.

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగరరావు :—ఈ ప్లయి ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టడానికి ఇప్పుడు చెప్పిన స్థలాల్లో రోడ్డు చాల ఇరుకుగా ఉంది అన్నారు. మరి దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు. మద్రాసులో కట్టినట్లు అండర్ గ్రాండు వేస్ ఏమైనా కట్టి ట్రాఫిక్ కంట్రోలు చేయబోతున్నారా? ప్రైదరాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వారు సబ్-వేలను నిర్మించడలచారు అన్నారు. ఇంతవరకు ఏమి చేయలేదు. మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వారు ఇంతవరకు

ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? ఇన్వెస్టిగేషన్ ప్రారంభం అయినా? ఎన్ని సంవత్సరాలలో ఇది పూర్తి అవుతుంది? దీనికి బడ్జెట్ ఏమైనా టాయించారా?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు:— అధ్యక్షా, మూడు ప్రాంతాలలో సీటికి 9-50 a. m. సంబంధించి రి థియేటర్లకు పైన ఉన్నాయని జవాబులోనే చెప్పడం జరిగింది. అవి ఆర్.టి.సి. క్యాన్ రోడ్స్ కూడలి, అవిడ్స్ కూడలి మరియు కాచిగూడా టూరిస్టు హోటల్ ప్రాంతాలలో రి థియేటర్లు ఉన్నాయి. అందువల్ల ఆ ప్రాంతాలలో టూరిస్ట్ రెస్టింట్ కట్టకోవడానికిగాను సబ్ వేలు నిర్మించాలని ప్రతిపాదించి ఆ కార్యక్రమాలను మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ద్వారా అనులు జరపడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాల కొరకు 1986-1987 సంవత్సరానికి గాను 75 లక్షల రూపాయలు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వారికి గాంటుగా కూడా యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:— ఇదివరకు యీ మూడు కూడలిలలో పబ్లిషన్ యివ్వడంవల్ల ఒకే కూడలిలో రి థియేటర్లు ఉన్నాయి. అయినా యిప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కూడా కొత్తగా 2 థియేటర్లు కట్టుకోవడం కోసం పబ్లిషన్ యివ్వడం జరిగింది అవి రెండు కూడలిలూ ఏమిటంటే ఆర్.టి.సి. క్యాన్ రోడ్స్ వద్ద సుదర్శన్ థియేటర్ ఎదురుగానూ, నంగం థియేటరు ఎదురుగానూ కొత్త వాటికి పబ్లిషన్ యిచ్చారు. అట్లాగే కాచిగూడా సెంటరు పరిస్థితి ఉంది. అసలు యీ కార్పొరేషన్ వారు మాస్టర్ ప్లాన్ ప్రకారంగా యీ థియేటర్లు కట్టకోవడానికి పబ్లిషన్ యిస్తున్నారా? లేక ప్రత్యేకమైన రూల్స్ తో వీటికి పబ్లిషన్ యిస్తున్నారా? కార్పొరేషన్ వారు యీ ప్రాంతాలలోని నివాస స్థలములలో ఉన్న వారికి సానిటేషన్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొని పబ్లిషన్ యిస్తున్నారా? లేకపోతే యీ విధంగా జరగడానికి బాధ్యులు ఏవరు?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు:— మాస్టర్ ప్లాన్ ప్రకారంగా ఎక్కడ జన సామర్థ్యము బాగా ఉంటుందో అక్కడ యీ సబ్ వేలను కట్టడం జరుగుతున్నది. సీటికి సంబంధించినంత వరకూ థియేటర్స్ కు లై సెన్సులు కలెక్టర్ హైదరాబాదు, మరియు పోలీసు కమిషనర్లు యీ థియేటర్స్ కు లై సెన్సులు మంజూరు చేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:— నేను అడిగేది నేను యీ థియేటర్లు కట్టిన ఏరియా లలో రెసిడెన్షియల్ కాలనీలు ఉన్నప్పుడు అక్కడ సానిటేషన్ యిల్పింది అవుతుంది ఇప్పుడు యీ కూడలి ప్రదేశాలలో రి థియేటర్లు ఉండగా యింకా కొత్తగా కట్టే పబ్లిషన్ రెండు థియేటర్లకు ఎట్లాగు యిచ్చారు? అక్కడ పార్కింగుకు యిల్పందులు కలుగుతున్నాయి కదా?

మాస్టర్ ప్లాన్:— ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పవలసింది ఏమిటంటే యిదివరకు కట్టిన థియేటర్ల విషయం కాకుండా ఇప్పుడు కట్టబోయే థియేటర్లకు పబ్లిషన్ యివ్వడం విషయంలో ఏమి చేయబోతున్నారో చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. జాల్ రెడ్డి:—నేను కొత్తగా కట్టే థియేటర్లకు పర్మిషన్ ఏ విధంగా యిస్తున్నారు అని అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడు మదర్స్ థియేటర్ ఎదురుగా, సంగం థియేటర్లు ఎదురుగాను కాచీసూడా టూరిస్టు హోటల్ దగ్గర కొత్తగా కట్టే రెండు థియేటర్లుకు పర్మిషన్ ఎవరు యిచ్చారు? మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చేది ఏమిటంటే ఇది మునిసిపల్ కార్పొరేషన్స్ కు కూడా సంబంధం ఉంది. జన రద్దీ బాగా ఉన్న చోట కోట్లు సంపాదించు కొనే సినిమా థియేటర్స్ కు లైసెన్సులు ఎట్లాగు యిచ్చారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఇప్పుడు మంత్రిగారు మూడు సంవత్సరాల లోపల కొత్తగా థియేటర్లుకు పర్మిషన్ యిచ్చారా లేదా అనేది చెప్పాలి.

శ్రీ బి. జాల్ రెడ్డి:—పోని సిటీలో కొత్తగా కూడలిలో కడుతున్న 4 థియేటర్లకూ యీ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం వారు పర్మిషన్ ఇచ్చారా?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు:—ఇప్పుడు నేను చెప్పేది యీ థియేటర్లుకు లైసెన్సు యిచ్చే అధారిటీ వేరుగా ఉంది. ను నిసిపాలిటీకి సంబంధించినంతవరకూ బిల్డింగులు కట్టుకోవడానికి మాత్రమే పర్మిషన్ యివ్వడం. కాబట్టి మా డిపార్టు మెంటువారు యీ థియేటర్లు కట్టుకోవడానికి పర్మిషన్ యివ్వలేదు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మిలక్ పేట్):—ఈ సినిమా లైసెన్సులు మంత్రిగారి పరిధిలో లేదంటున్నారు. ఇప్పుడు యీ థియేటర్ల వద్ద మల్టి స్టోరీడ్ బిల్డింగులు ఉన్నప్పుడు ప్రమాదాలు జరిగితే కష్టం కదా? ఇప్పుడు యీ థియేటర్స్ కు లైసెన్సులు యివ్వడంలో గవర్నమెంటు కొన్ని రూల్స్ తయారు చేసింది. అ రూల్సును ఇంట్రి మెంటు చేస్తున్నారా? మంత్రిగారు రూల్సు ప్రకారం చేస్తున్నా మంటున్నారు. కాని కొన్ని థియేటర్స్ కు లైసెన్సులు రూల్స్ ఎగ్జిమేషన్ చేసి యిచ్చారు. కొన్ని కొన్ని థియేటర్లు ఉదాహరణకు మహేశ్వరి, పరమేశ్వరి థియేటర్లలో సినిమా అయిన తరువాత అరగంటవరకూ కూడా జయటకు వచ్చే అవకాశం ఉండదు. సినిమాకు పోయేటప్పుడు లిఫ్టులు ఉపయోగిస్తున్నారు. సినిమాలు వదిలేటప్పుడు అవి వాడడంలేదు. అందువల్ల జనం చాలా బాధలు పడుతున్నారు. పద్మావతి థియేటరు విషయంలో కూడా అదేవిధంగా ఉంది. తరువాత మంత్రిగారు యీ కూడలులలో సబ్ జిన్ కడతామన్నారు? వాటిని ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు?

శ్రీ కె. కళా వెంకటరావు:—ఈ థియేటర్లు పర్మిషన్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ షాన్ ప్లానింగుతో సంప్రదించి, పోలిసు కమిషనర్ తో సంప్రదించి కలెక్టరు లైసెన్సు యిస్తారు. మేము కమర్షియల్ యూజ్ ఆఫ్ ది లాండ్ విషయంలో అంటే మాకు సంబంధం ఉంటుంది. మిగతావి రావు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:—లైసెన్సు థియేటర్లుకు సంబంధించి నేను అడగడంలేదు ఈ థియేటర్లుకు పర్మిషన్ యిచ్చేటప్పుడు సానిటేషన్, ఎయిర్ కండిషన్, యివన్నీ చూసుకొని చేయవలసి ఉండగా వాటికి ఎగ్జిమేషన్ రూల్సు వ్యతిరేకించి చేసారని అట్లా ఎందుకు చేసారని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ క్వశ్చన్ లో రెండు భాగాలు ఉన్నాయి కనుక ఆటోగ్రఫీ విషయంలోనూ ట్రాఫిక్ విషయంలోనూ వేరేమంతులకు రిఫర్ చేస్తాను.

Sri N. Indrasena Reddy :—Whether there are any rules and regulations governing the licensing of cinema halls; if so, whether the rules were followed? అంటే మీరు చెప్పారు. whether there are any violations. అది వీరికి సంబంధించినది. సినిమా హాలు నిర్మించాలంటే ఎంత స్థలం ఉండాలి, సినిమా థియేటర్లో మెట్లు వూచే సినిమాకు వచ్చిన జరం ప్రీగా మెట్లు దిగడానికి ఇంతవెడలయిన మెట్లు వుండాలి అని ఇలాంటి కొన్ని రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ ఉన్నాయి. వాటిని పాటించవలసింది మునిసిపాలిటీ వారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—థియేటర్ల నిర్మాణంలో ఏమైనా పయిలేషన్స్ వుంటే ప్రభుత్వం ఎగ్జెంషన్ ఇస్తుంది. అయితే మీరు ఇదివరకు కట్టిన వాటిగురించి అడుగుతున్నారా, కట్టబోయే వాటి గురించి అడుగుతున్నారా?

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—కట్టిన బిల్డింగ్స్ గురించి రెక్టిఫై చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటోందని అడిగాను. ఇకముందు నిర్మించబోయే థియేటర్లకు సంబంధించి రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ పాటించకుంటే ఎగ్జెంషన్ ఇవ్వకూడదు. అలా ఎగ్జెంషన్ ఇవ్వకుండా ప్రజలను ఇబ్బందిపెట్టకుండా చూస్తారా?

శ్రీ కె. కళా వెంకటాచార్య :—బిల్డింగ్స్ పర్ వ్యూలోకి సినిమా హాలులూ వాటికి ఎగ్జెంషన్స్ సినిమాటోగ్రఫీ మినిస్టరుగారు ఇస్తున్నారని చెప్పితే ఏమైనా పయిలేషన్స్ వుంటే మీరు చర్య తీసుకొంటారా అని నన్ను అడగడంలో ఏమి అర్థం ఉంది?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సినిమా థియేటరుకు సంబంధించి బిల్డింగ్స్ కన్ట్రోక్షన్ వరకు మీ పరిధిలో ఉంది కదా? ఆక్యువల్ బిల్డింగ్ కన్ట్రోక్షన్ మీ పరిధిలో ఉందా?

శ్రీ కె. కళా వెంకటాచార్య :—ఆక్యువల్ బిల్డింగ్స్ కు సంబంధించి కూడా సినిమాటోగ్రఫీ మినిస్టరుగారే ఎగ్జెంషన్ ఇస్తారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అయితే ఈ ప్రశ్నను పోస్ట్ పోస్ట్ చేసి సినిమాటోగ్రఫీ మంత్రిగారికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—మినిస్టరుగారినుంచి మళ్ళీ ఈ మినిస్టరు గారికి రాకుండా చూడండి.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :—బిల్డింగ్స్ కనస్ట్రక్షన్స్ కు పర్మిషన్ ఇచ్చారు, మారు అభ్యంతరం లేదు, కానీ ఆ సందర్భంలో నియమ నిబంధనలను పాటించారా? సానిటేషన్ విషయంలోగానీ, ఫార్మింగ్ విషయంలోగానీ తగిన సదుపాయాలు వున్నాయో లేదో చూసే పర్మిషన్స్ ఇచ్చారా? ఉదాహరణకు కాచిగుడాలో ఒక్క థియేటర్ కట్టడానికి కూడా స్థలం లేని చోట వెంకటగ్రామం, పద్మావతి-ఈ రెండు థియేటర్ల నిర్మాణానికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— పది సంవత్సరాల క్రితం పర్మిషన్ ఇచ్చినవాటిగురించి ఇప్పుడు అడిగితే ఏమి చెప్పతారు?

శ్రీ బి. కాల్ రెడ్డి :— సానిటేషన్ విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. పిటి మధ్యలో రోడ్ల ప్రక్కల ఎన్నో స్థలాన్ని ప్రాంతకాలలుగా ఉపయోగించు కొంటున్నారు. దీనిని అరికట్టవలసిన బాధ్యత మునిసిపల్ మినిస్టరుగారికి లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు అడిగిన ప్రశ్న ట్రాఫిక్ ను సంబంధించింది. సానిటేషన్ గురించి అడిగితే ఎట్లా?

(ఈ ప్రశ్న పోస్ట్ పోన్ చేయబడింది)

Unstarred Questions and Answers

Assignment of land on DKT Pattas in Kodur Mandal

1—

5016-Q.—Sarvasri G. Mallesh, M. Omkar, C. Vittal Reddy, D. China Mallaiah and B. Bal Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that some hundreds of acres of Government land was given on DKT pattas to ineligible persons at Settigunta and ten other villages of Kodur Mandal in Cuddapah District; and

(b) if so, the action taken to set right the irregularity?

A.—

(a) Yes Sir.

(b) in respect of 19 acres covering an extent of Ac. 93.32, DKT pattas were cancelled and the land was taken possession of by Government. The Executive Officer, ZHDC was addressed to submit proposals for lease/alienation of such resumed land to benefit S.Cs. and other E.B.Cs.

In respect of DKT pattas granted to some prominent persons of the area, show cause notices were issued to the assignees and action will be taken to cancel them on receipt of the replies to the show cause notices.

Binami Pattadars in Kodur Mandal

2—

5600-Q.—Sarvasri Y.S.Rajasekhar Reddy, M. Eranna and M.V. Mysoora Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that many benami pattadars are possessing Government lands in and around Kodur Revenue Mandal of Cuddapah District;

(b) whether it is also a fact that the Sub-Collector, Rajampet has conducted an enquiry and identified many such benami pattas in the possession of big landlords;

(c) whether the benamidars have been evicted and the pattas given to eligible farmers; and

(d) if not, the reasons thereof?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir. The sub-Collector, Rajampet, conducted enquiries and identified certain pattas that were given to ineligible persons.

(c) In respect of 19 cases only, where pattas were granted to ineligible persons, the DKT Pattas granted have been cancelled. In respect of some prominent persons and their families in whose names DKT pattas were granted, show cause notices have been issued and final action will be taken to cancel the pattas on receipt of their replies to the show cause notices.

(d) Does not arise.

Compensation for the Land Taken for Laying of Roads

3—

3705-Q.—Sarvasri P. Narayanaswamy Naidu, L.B. Dukku, S.V. China Appala Naidu and K. Rama Mohan Rao :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that compensation has not been paid to the ryots of Gudivada, Cherukupalli, Pattivada, Pedasatiwada, Raidupeta, Konada, Veldur etc., in Bhogapuram Constituency of Vijayanagaram district for the last four years, for the lands acquired for laying roads from (1) G.N.T. Road to Annavaram, (2) Chintapalli Road to Tammayapalam, (3) Konada road to Tippavalasa;

(b) if so, the reasons therefor and when it is likely to be paid?

A.—

(a) Compensation has been paid to the ryots of the following villages as detailed below:

Sl.No.	Name of the Village	Date of Compensation paid
1.	Gudivada	3-4-86
2.	Cherukupalli	3-4-86
3.	Pathivada	16-4-86
4.	Konada	17-9-86
5.	Nadipalli	17-9-86
6.	Reluchappidi	17-9-86
7.	Pedasativada	No cases are pending in these two villages.
8.	Raidupeta	
9.	Veldur	No case is pending in respect of this village, but it is a hamlet of Konda village (item 4 above)

(d) Does not arise.

Hot Mixing Roads

4—

6210-Q.—Sri Md. Mukarramuddin :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

whether there is any proposal to lay hot mix roads at places where they were washed away in the previous years in general and the roads of Karimnagar-Laxetipet, Nizamsagar-Madnoor, Kagaznagar Sirpur in particular?

A.—

No, Sir.

Bridges Over Gundlakamma

5—

4915-Q.—Sarvasri Sajja Chandramouli, B. Janardhan, V. Chandra Rao and K. Adenna :—Will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct a bridge over Gundlakamma between Chadawalawada and Maddiralapadu (R&B) Road of Prakasam District;

- (b) whether any estimates have been prepared for the same ; and
(c) the time by which the execution of work is likely to be commenced?

A —

- (a) Yes, Sir.
(b) No, Sir.
(c) The work is proposed to be taken up during VII Plan Period depending upon availability of funds.

Hyderabad to Macherla Road

6—

4919-Q.—Sarvasri Sajja Chandramouli, V. Chandra Rao and K. Adenna:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

- (a) whether it is a fact that the Road from Hyderabad to Macherla (via) Nagarjunasagar is very badly damaged;
(b) whether any amount has been sanctioned for its repairs; and
(c) when it would be taken up and completed?

A.—

(a) Out of 169.36 Km. length of road from Hyderabad to Macherla (via) Nagarjunasagar, only a bit of 0.335 KM. is damaged due to over flow of water.

(b) Yes, Sir. Six works costing Rs. 42.97 lakhs have been sanctioned under special repairs for widening and B. T. Renewals. The works are in progress

(c) The repairs work has already been taken up and programmed to be completed by March, 1987.

Bridge on Pakhal River

7—

5024-Q.—Sarvasri D. Chinna Mallaiah, M. Omkar, C. Vittal Reddy and G. Mallesh:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the people of Mannagudem, Mulakalapali, Rajigudem, Vandamalapadu etc., in Mahaboobabad taluk, Warangal district have requested to construct a road bridge across the Pakhal river near Mulakalapalli village; and

(b) if so, the action taken thereon?

A.—

(a) No request was received by R&B Department from the people of Mannagudem, Mulakalapally, Rajigudem and Vandamalapadu etc., in Mahabubabad taluk, Warangal district for the construction of the bridge across the Pakhal river near Mulakalapally village.

(d) Does not arise.

Bridge on Godavari at Ramagundam

8—

5204-Q.—Sarvasri M. Mallesh, Sajja Chandra Mouli and B. Janardhan:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Bridge on the river Godavari at Ramagundam of Karimnagar District was washed away due to the Cyclone of 1983; and

(b) if so, the steps proposed to be taken to complete the same?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise

Bridges on Moosi and Bikketi

9—

5288-Q.—Sarvasri G. Yadagiri Reddy, C. Vittal Reddy and P. Ramachandra Reddy:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct Bridges on Moosi and Bikketi rivers in Nalgonda district; and

(b) if so, whether any estimates have been prepared and when they are likely to be executed?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Technical Sanction Power of E. Es. of R&B Department

10—

5665-Q.—Sarvasri G. Nagi Reddy, N. Ranga Swamy Naidu and C. Ramachandraiah:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the powers of the Executive Engineers in the Roads and Buildings Department to accord technical sanction is limited to 20 thousand rupees ; and

(b) if so, whether there is any proposal to enhance the powers of the Executive Engineers ?

A.—

(a) No, Sir. The existing powers delegated to the Executive Engineers (Roads and Buildings) for according technical sanction is up to Rs. 1 lakh for normal works, and in respect of Grameena Kranthi Patham is up to Rs. 5 lakhs.

(b) No, Sir.

Repairs to National Highways in Guntur District

11—

5685-Q.—Sri Ch. Jayaram Babu:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the amount allotted by the Central Government for the repairs of National Highways in Guntur district during this year ;

(b) the amount spent so far; and

(c) the places where the amount was spent?

A.—

(a) Government of India do not allot funds for repairs District-wise. An amount of Rs. 15,78,000 is proposed to be spent for the repairs of National Highways in Guntur District for 1986-87.

(b) An amount of Rs. 61,657 has been spent so far.

(c) The amount was spent towards the salaries for the work charged establishment and patch works on the entire stretch in Guntur District.

New Houses to Legislators

12—

5850-Q.—Sarvasri G. S. S. Sivaji and K. Yerrannaidu:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct new houses for the Legislators in the Old M.L.A. Quarters premises ;

(b) if so, the particulars thereof ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) It is proposed to construct 4 Multi-storeyed Blocks having 8 floors each in the premises Old M. L. A. Quarters by dismantling the existing old Quarters in A&B Blocks. In each block, the ground floor will be left for offices, canteen, reading halls etc., and for the remaining 7 floors at 8 Quarters per Block, it is proposed to construct 224 Quarters in all. For this, an estimate of Rs. 6.881 crores was sanctioned. Under 1st phase, it is proposed to construct 2 blocks in place of existing B Blocks quarters.

P. W. S. Scheme for Tirumala

13—

1346-(F)-Q.—Sarvasri K. V. Subba Reddy, B. Sundara Rami Reddy, M. Raja Mohan Reddy and P. Janaradhan Reddy:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that P. W. S. Scheme has been completed and handed over to the Gram Panchayat of Tirumala Panchayat of Rapur taluk;

(b) whether it is a fact that the scheme is defunct since two years; if so the action taken by department to restore the scheme?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir, the scheme is defunct since 9/84 due to pump-set trouble. The Sarpanch of the Gram Panchayat has carried out the repairs and erected the pump-set and motor. The scheme is now functioning since 10-1-1986.

EMBEZZLEMENT OF FUNDS OF SARPANCH, KANUKUNTA

14—

1626 Q.—Sri Ch. Vittal Reddy :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sarpanch of Kanukunta Panchayat at Jannaram Revenue Mandal of Medak District has embezzelled and misused Panchayat funds; and

(b) if so, whether enquiry will be conducted and action will be taken immediately?

A.—

- (a) No, Sir.
- (b) Does not arise.

P.W.S. SCHEME OF KOTABOMMALI

15—

2066 Q.—Sarvasri R. Yerrannaidu, G.S.S. Sivaji and G.A. Suryanarayana :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the reasons for not inaugurating the protected water supply scheme in Kotabommali Village of Srikakulam district even after the lapse of two years of its completion ; and

(b) the steps taken by the Government to inaugurate the above said scheme ?

A.—

(a) Sir. The scheme has not yet been completed and hence the question of inauguration does not arise.

(b) The distribution work remains to be taken up and completed and after completion, the scheme will be inaugurated.

FIXATION OF HEADS OF BORES IN BHEEMUNIPATNAM SAMITHI

16—

2833 Q.—Sri R.S.D.P. Narasimha Raju :— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that heads were not fixed to the 30 bores dug for drinking water during 1984-85 in Bheemunipatnam Samithi area of Visakhapatnam district.

(b) the reasons for delay ; and

(c) the action taken by the Government in this regard ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Hand pumps were not received in time though indented earlier.

(c) Hand pumps were got fixed completely without backlog in June, 1985.

P.W.S. SCHEME FOR ISLAND VILLAGES SULLURPET MANDAL

17—

2885 Q.—Sri M. Manaiiah :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to provide protected water supply scheme to Kuridi, Kollapattu and Domaraya etc., island villages in Sullurpet Mandal ; and

(b) if so, the details thereof ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

LEASING OF TANKS IN GOLLAPROLU PANCHAYAT

18—

2914 Q.—Sri V. Nageswara Rao :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Executive Officer Gollapadu Panchayat Officer, East Godavari District has not observed, the rules prescribed in G.O.Ms.No. 343, PanchayatRaj Department, dt. 10-4-1978 while leasing out the Panchayat tanks of Gollaprolu ; and

(b) if so, the action taken in the matter ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ABBRAO CHERUVU OF IBRAHIMPATNAM

19—

3801 Q.—Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao and A. Narendra :—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that if the 'ABBRAO CHERVU' at Ibrahimpatnam restored about 100 acres of land can be irrigated besides raising water level of wells of Ibrahimpatnam, Ammakkapet and Dabba villages of Ibrahimpatnam Mandal of Karimnagar District; and

(b) if so, whether there is any proposal to restore the tank ?

A.—

(a) Abbrao Cheruvu was already retored by P.W.D. with an ayacut of 68 acres 20 guntas and handed over to Panchayati Raj Department for its maintenance.

(b) The question does not arise.

DISTRIBUTION OF HOUSE SITES

20—

2015 Q.—Sri R. Shobhanadri Chowdary :—Will the Minister for Social Welfare and Cultural Affairs be pleased to state :

(a) whether it is a fact that house sites have been distributed in large number than the houses constructed for weaker sections in the State ; and

(b) if so, the details thereof in State in general and in Krishna District in particular ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The details as on 31-3-1986 are as follows :

	Number of house sites distributed. (since 1956-57)	Number of houses taken up for con- struction (since 1956-57)
1. Andhra Pradesh	21,27,135	6,17,261
2. Krishna District	1,12,287	29,400 (houses constructed)

BONDED LABOUR OF YACHARAM

21—

4490 Q.—Sri M. Eranna :—Will the Minister for Social Welfare and Cultural Affairs be pleased to state :

(a) whether five persons who are the residents of Yacharam village in Ranga Reddy District have been freed from bonded labour as published in the "Andhra Prabha", dates 22-12-1985.

(b) whether amount of Rs. 500/- sanctioned to them is paid to them; and

(c) the number of other persons who are under bonded labour?

A.—

(a) Yes Sir, the bonded labourers were freed on 9-12-1985.

(b) Yes Sir, in addition to Rs. 500 paid as immediate relief, an amount of Rs. 4,000 was also paid towards rehabilitation to each of these bonded labourers.

(c) The number of other persons i.e. 6 persons; belonging to Mogullavampu village have also been paid Rs. 500 towards immediate relief and an amount of Rs. 24,000 at Rs. 4,000 per head was sanctioned towards their rehabilitation.

HOSTELS FOR BLIND

22—

5694 Q.—Sri Ch. Jayarambabu:—Will the Minister for Social Welfare and C.A. be pleased to state :

(a) whether there are hostels for blind students at Malakpet, Hyderabad and Guntur; and

(b) the steps being taken by the Government to improve the condition in the said hostels?

A.—

(a) There is a hostel attached to the School for blind girls at Malakpet, Hyderabad. There is no hostel for blind at Guntur. However, there is a hostel exclusively for handicapped boys at Guntur which was started during 1985-86.

(b) A compound wall was constructed for the hostel for blind girl students at Malakpet, Hyderabad. A borewell with electric motor and pump has also been provided in the said hostel. The Officers of Handicapped Welfare Department have been visiting these Hostels frequently and taking all measures for their improvement.

PURCHASE OF RICE BY CO-OP. FEDERATION OF RICE MILLS

23—

4360 Q.—Sarvasri J. Venkaiah, N. Raghava Reddy. P. Venkatapathi and P. Ramaiah:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the quantity of rice purchased during 1985-86 and the price paid for it by the Co-operative Federation of Rice Mills; and

(b) the quantity of paddy discoloured out of it and the price paid for the same?

A.—

(a) The Andhra Pradesh State Co-operative Rice Mills Federation has not purchased any rice.

(b) It has purchased paddy both good and discoloured as indicated below:

Sl. No.	Quantity of Paddy	Quantity purchased (in Quintals)	Value (in Rs.)
1.	Good	8,942.99	14,87,109
2.	Discoloured	9,275.52	13,86,623

POSTING OF NON-S.C.S. TO SUPERVISORY POST

24—

4848 Q.—Sri Y. S. Rajasekhara Reddy:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that in Kadiri Branch of Anantapur District Co-operative Central Bank Limited, one Supervisor post, reserved for Scheduled Caste, was filled up by a non-Scheduled Caste Candidate; and

(b) if so, the reason therefor ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

The Bank has not recruited any employee under Cadre.—V (Supervisor/Clerk) since 15 years.

TRIBUNALS IN CO-OPERATIVE DEPARTMENT

25—

4945 Q.—Sarvasri V. Sree Ramulu and V. Jaipal:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Tribunals are going to be introduced in Co-operative Department; and

(b) if so, the details thereof?

A.—

(a) Yes Sir,

(b) The matter is under consideration.

DIVERSION OF NIZAMABAD CO-OPERATIVE
CENTRAL BANK FUNDS

26—

5078 Q.—Sri M. Venkateswara Rao:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the funds of the Nizamabad Co-op. Central Bank has been diverted to other institutions like District Co-operative Marketing Societies ;

(b) whether it is a fact that the ryots are not getting loans due to this; and

(c) whether it is a fact that loans are not given to the ryots even after conversion?

A.—

(a) No, Sir.

The District Co-operative Marketing Society, Nizamabad is affiliated to the Bank and a member of the Bank. During the year, 1984-85 loans were sanctioned and advanced to the District Co-operative Marketing Society by the Bank for purchase of fertilizers on credit for supplying to Primary Agricultural Co-operative Credit Societies for disbursement of kind loan component and also for purchase of paddy from the members of Primary Agricultural Co-operative Credit Societies and also for other purpose. There was no diversion of funds as such.

(b) No, Sir.

The default committed by the District Co-operative Marketing Society in repayment of loans to the Bank had in no way affected the disbursement of loans to the ryots who are members of Primary Agricultural Co-operative Credit Society.

(c) Yes, Sir.

During the year 1984-85 the Bank could not give follow up seasonal Agricultural Operations loans to all the members of Primary Agricultural Co-operative Societies after conversion due to the reasons that the credit limit sanctioned by the Apex Bank to the Co-operative Central Bank had exhausted and it had no resources of its own to involve in advancement of follow up finance.

AUDIT OF MULUGU MARKETING SOCIETY

27—

5259-Q.—Sarvasri A. Chandulal, S. Venugopalachary, B. Janardhan and M. Venkateswara Rao:—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that audit was not done in the Co-operative Marketing Society, Mulugu, Warangal District since last 20 years;

(b) whether it is a fact that the godown constructed 10 years ago is not used so far; and

(c) if so, action taken to put it to use and get the society audited?

A.—

(a) No, Sir. Audit of Co-operative Marketing Society, Mulugu was done upto 1978-79 and audit of the society for the year 1979-80 to 1981-82 has been taken up simultaneously by the Audit staff under the supervision of Divisional Co-operative Officer, Mahabubabad and District Co-operative Audit Officer, Warangal.

(b) The godown was completed during 1982-83 with the additional financial assistance of Rs. 36,300/- sanctioned during 1982-83. The Armed Reserve Police and occupied the godown since 1983.

(c) It has since been got vacated by the Co-operative Marketing Society Mulugu and Mandal Revenue Officer has taken possession of the same for storing essential commodities under public distribution system.

Diseases to Banana Crop

28—

4758-Q.—Sri Kudupudi Prabhakara Rao:—Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :

the steps taken to prevent the diseases to Banana Cultivation in the State.

A.—

Banana crop is affected with Panama, bunchy top diseases in East Godavari and West Godavari delta areas. These diseases were not noticed in upland mandals of these districts. At present there are no specific measures suggested by the Research wing to keep the diseases under check. However the farmers are being suggested to adopt rotation of crops and also not to use suckers for fresh planting,

from the affected gardens. As Panama disease is more susceptible to Rasthali (Amruthapani) variety, the farmers are being advised to replace this variety with Karpura Chakrakeli which is tolerant to the disease.

For bunchy top disease, spraying of Metasystox and Dimethoate is being suggested to control insect vectors, which carry the disease.

Coconut Research Centre at Ambajipet

29—

4760-Q.—Sri Kudupudi Prabhakara Rao:—Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :

(a) the grant allotted to the Coconut Research Station at Ambajipeta in East Godavari District this year; and

(b) whether there is any proposal to upgrade it has a full-fledged Research Station?

A.—

(a) Rs. 2,13,000.

(b) This is already a full-fledged Research Station. It was established during the year 1955. Horticulturist is the Head of the Station and it has other disciplines like Entomology, Plant Pathology and Chemistry.

Agriculture Minikits

30—

5487-Q.—Sri V. Rambhupal Chowdary:—Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :

(a) whether it is a fact that large scale irregularities were made in the distribution of Agriculture minikits in the State specially in Kurnool and Cuddapah Districts;

(b) whether it is also a fact that officials of Agriculture Department have completely failed to enlighten the ryots about the various aspects of farming; and

(c) the steps proposed to be taken to streamline the Agriculture Department ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) No, Sir. The extension Staff are in regular contact with Farmers for transferring the technology.

(c) The Department of Agriculture is implementing training and visit scheme where in regular trainings will be given to farmers on implementation of latest Agricultural technology for higher Agricultural production. Regular meetings are organised with Agricultural University Scientists and day to day developments are discussed. Farmers problems are taken to the scientists and they find out suitable recommendations. These recommendations are taken to farmers during the meetings at village level. All the departmental schemes are being effectively implemented by supplying quality inputs intime to cultivators along with the needed technology. High yielding Variety Programme is implemented to cover more areas under High Yielding Varieties. Media of Radio, Television published magazines and leaflets are being used to disolminate the latest technology for achieving higher agricultural production. The departmental activities have already been streamlined by implementation of the T & V system and the departmental machinery has been geared up to meet the needs of the farmers.

Production of Pulses

31—

5495—Q.—Sri V. Rambhupal Chowdary:—Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state:

(a) the annual production of rice and pulses in our State during last three years ending with March, 1986;

(b) the annual consumption requirement of rice and pulses; and

(c) whether it is a fact that the area under rice cultivation is dwindling gradually because of unremunerative prices available to farmers?

A.—

(a) The following is the production of Rice and Pulses during the last three years ending with March, 1986.

(Production in lakh tonnes)

Sl. No.	Crop	1983-84	1984-85	1985-86
				(Estimated)
1.	Rice	87.90	67.09	77.86
2.	Pulses	5.65	5.03	5.65

(b) The following are the consumption requirements of rice

and Pulses :

(Lakh tonnes)

Crop		Urban	Rural	Total
1.	Rice	13.96	50.66	64.62
2.	Pulses	0.89	4.22	5.11

(c) There is decline in area under rice but it is because of adverse seasonal conditions like drought during 1984-85 and 1985-86 and not because of unremunerative prices.

Pesticides to Chilli Crops

32—

5515-Q.—Sarvasri N. Narsimha Reddy and U. Sambaiah:—Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to supply the pesticides Keltrin, Kerathin and Artin etc., for the Chilli crop growers through Agriculture Department;

(b) whether it is a fact that these pesticides are in short supply and the Ryots are purchasing them in the black market; and

(c) whether there is any proposal to fix minimum price to the Chilli crops and purchase them through Government agency?

A.—

(a) No, Sir. These three chemicals are manufactured by Government of India. At present there is no regular supply of these products in Indian market.

(b) No, Sir. The ryots have been purchasing alternate chemicals which are equally effective for the control of Chilli post disease. like Bavistin Calixin, I. B. P. Wettablo Sulphur, Monocrotophos, Quinalphos etc. which are available in the market.

(c) No, Sir.

Oil Palms

33—

5576-Q.—Sarvasri N. Raghava Reddy, P. Venkatapathi, K. Bojji and B. Hanumanthu:—Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state:

(a) whether there is any proposal under consideration of the Government to grow Oil Palms in the State; and

(b) if so, the details thereof?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) East Godavari and West Godavari Districts have been found suitable for taking up oil palm cultivation. Central Plant Crops Research Institute, Kasargod has been requested to supply 50,000 germinated oil palm seeds for taking up oil palm cultivation and their reply is awaited.

Finding of Idols By Ryots

34—

4552-Q—Sri M. Erranna:—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Ryots of Kodada in Nalgonda District have found six panchaloha idols in the fields and handed over them to the Police; and

(b) if so, the value of the said idols and the temples to which they belong?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Value of these idols is Rs. 6,000. They belong to Ramalayam Temple at Penuganchipole.

Suicide by the Wife of S.I., Mahaboobabad

35—

4575-Q.—Sri M. Erranna:—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the wife and daughter of a Police Sub-Inspector, Mahaboobabad, Warangal District have committed suicide; and

(b) whether any case has been booked and the details thereof?

A.—

(a) Smt. Ch. Vinoda W/o. Ch. Malhal Rao, Sub-Inspector Mahaboobabad killed her younger daughter Sreepadha 3 years old by giving some unknown poison and she also committed suicide by consuming the same poison on the midnight of 30/31-1-1986 as she was disgusted with her domestic life.

(b) A case in Cr. No. 18/86 u/s 302 IPC and Sec. 174 Cr. P.C. was registered at P.S. Mahaboobabad. Case was referred as action abated on 31-3-1986.

Dowry Deaths

36—

4622-Q.—Sri B. Balreddy:—Will the Minister for Home and Legislative Affairs be pleased to state:

(a) the number of Dowry Deaths reported in the state during last three years; and

(b) the number of cases in which punishments were given?

A.—

(a)	Year	No. of cases
	1983	14
	1984	28
	1985	98
(b)	Year	No. of cases
	1983	2
	1984	4
	1985	3

Suicide By Nagamani

37—

4677-Q. — Sarvasri G. Malleash, C. Vittal Reddy and M. Omkar:—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Smt. K. Nagamani, W/o. Koduri Nageshwara Rao, R/o. Donialapadiga of Kotagiri Mandal, Nizamabad District was forced to commit suicide on 9-11-1985 by her husband and in-laws for dowry; and

(b) if so, whether any case was booked and the details thereof?

A.—

(a) Yes Sir.

(b) A case in Cr. No. 141/85 u/s 498 IPC was registered by Kotagiri Police. Accused Koduri Venkateshwara Rao, husband of the deceased, K. Nageswara Rao S/o Sithaiah and Smt. K. Sashirekha, W/o Nageshwara Rao all R/o Domalapadiga village were arrested and sent for remand on 11-12-1985. Charge-sheet was filed on 31-12-1985 vide C.C.No. 183/86.

Murder of Anjaiah of Piduguralla

38—

4681-Q.—Sri G. Mallesh:—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether Sri Pilli Anjaiah, S/o Satyanandam, a Harijan student was murdered in Piduguralla (v) in Guntur District in the month of December, 1985; and

(b) if so, the action taken against the accused?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) On a complaint made by Sri Sathyanandam, father of the deceased, a case in Cr. No. 99/85 u/s 302, 376 and 379 IPC was registered in Piduguralla P.S. on 19-12-1985 and investigated by Local Police till 25-3-86.

This case has been taken over by C.B., C.I.D. on 26-3-86 for further investigation. So far, there are no clues to catch the culprits and efforts are being made by C.B., C.I.D. to detect the case and arrest the accused.

Atrocities On The Residents of Addagutta

39—

4922-Q.—Sarvasri N. Raghava Reddy, A. Laxminarayana, P. Venkatapathi and B. Venkateswar Rao:—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether the Government have received any representation from Andhra Pradesh Mahila Sangham, Addagutta areas, Secunderabad on 14-3-1986 regarding the atrocities of G.M. Anjaiah and his associates; and

(b) if so, the action taken thereon?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Offences in Prakasham District

40—

4894-Q.—Sri K. Adenna :—Will the Minister for Home be pleased state:

(a) the number of cognizable offences and non-cognizable offences committed in Prakasham District during 1984-85 and 1985-86;

(b) whether the number has been increased compared to previous year; and

(c) the steps taken to reduce the offences?

A.—

(a)	1984-85	1985-86
Cognizable offences	2,745	2,682
Non-cognizable offences	1,457	1,632

(b) there is increase in non-cognizable offences during 1985-86 when compared to the cases of 1984-85.

(c) Precautionary measures have been taken to reduce the Crime by intensifying night patrolling, Village visiting, and also security measures.

Scooter Lifters Caught

41—

5044-Q -Sri V. Sreeramulu :—Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Scooter Lifters were caught by the Police in the City; and

(b) the number of Scooters recovered from them and the action taken against them ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) 44 Scooters were recovered. 44 cases were registered against them. Out of 44 cases 2 cases were convicted, 33 cases are pending trial and 9 cases are under investigation.

Fire Engines in Nizamabad District

42—

5065-Q -Sri S.V.L. Narasimha Rao :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that fire engines in the rural areas of Nizamabad District had gone out of order and are lying idle without repairs since a long time;

(b) if so, the action taken so far to repair them?

A.—

(a) and (b) No, Sir. Only 2 Fire Engines, one at Banawada and the other at Bodhan were out of order temporarily for short periods for want of repairs. The required spare parts were procured from Hyderabad as they were not available locally and the Fire Engines were repaired. On the occasions when these two vehicles were out of order, no Fire accidents were left unattended. The Fire Engines, from nearby Fire Stations were mobilised to attend the fire accidents and the fires were extinguished.

Rape of Lambadi Girl

43—

5261-Q.—Sarvasri C. Vittal Reddy, G. Mallesh, V. Narayana Rao and D. China Mallaiiah :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a Lambadi girl was brutally raped and murdered in Kazipet hamlet of Guntupalli near Vijayawada on the night of 14-03-1986;

(b) if so, the action taken against the persons responsible?

A.—

(a) Yes Sir.

(b) The accused Udatapuram Subba Rao along with his concubine Bhanavath Ghamasi who is related to the deceased were arrested on 22-03-1986 and sent for remand in Cr. No. 20/86 u/s 376 and 302 IPC and filed charge sheet on 25-5-86 which was taken on file in PRC 18/86 of Vth Additional Judicial First Class Magistrate, Vijayawada. The case is pending trial. An amount of Rs. 10,000/- was paid by the Collector Krishna as ex-gratia to the father of the deceased.

Representations by class IV Employees of Police Department

44—

5422-Q.—Sarvasri G. Mallesh, M. Omkar and C. Vittal Reddy :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Class IV employees of Police department have submitted a memorandum to the Government in January-February, 1986 for solving their problems ;

(b) the demands of the employees and action taken thereon ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Setting up of S.S.I. Units

45—

3062-Q.—Sarvasri K. Nageswara Rao and R. Chenga Reddy:—Will the Minister for Small Scale Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the State Government are planning to set up 50,000 Small Scale Industrial Units in the State during the 7th Plan period;

(b) if so, the steps taken to make the model agencies established in each district function effectively to provide various licences, clearances required and in providing various in-puts;

(c) the criteria adopted for selection of places for setting up the said units; and

(d) the amount set apart in this regard ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Model agencies are constituted in each district with District Collector as Chairman to expedite all clearances.

(c) The entrepreneur can choose place of his own choice anywhere in the State.

(d) The entrepreneur will bring his share of money as promoters contribution as per the norms and the financial institutions provide loans. The Department of industries provide 10% margin money. The planning Commission also agreed for any outlay of Rs. 4 crores for the 7th Plan under Margin Money Schemes viz., District Industries Centre Margin Money Scheme (3 crores) and margin money Scheme under Self Employment Schemes (Rs. 1 crore). Further the Scheduled Castes, Backward Classes Women Finance Minorities Corporation also provide margin money to the units coming under their purview.

Godown at Kanchili Market Yard

46—

4866-Q.—Sri M. V. Krishna Rao:—Will the Minister for Small Scale Industries and Marketing be pleased to state:

(a) whether there is any delay in the completion of Godowns and Compound Wall of the Kanchili Market Yard of Ichapuram Constituency, Srikakulam District; and if so, the reasons therefor; and

(b) the time by which it is likely to be commissioned?

A.—

(a) No, Sir, Does not arise.

(b) The following works are in progress, in the Market Yard, Kanchili: (1) S.F.D.A. Godown; (2) Cattle shed; (3) Weighing shed No. 11; (4) Rural Godown ; (5) Approach Roads; (6) Compound Walls ; (7) Internal Roads.

In addition to the above the following works are proposed to be undertaken during the Year 1986-87:

	Rs.
1. Compound Wall Easternside-Part II.	1,70,000
2. Electrification of Market Yard	25,000
Total	.. <u>1,95,000</u>

Assistant Urdu Lecturers for B. Ed. College

47—

*1359-(G)—Q—Sri Mohd. Amanullah Khan:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the post of Assistant Urdu Lecturer has been sanctioned to the B. Ed., College Nagarjunasagar in the year 1969 vide G.O.Ms. No. 1260 Education dated 31-5-1969.

(a) whether it is also a fact that the same has not been filled up even after a lapse of 16 years;

(c) whether the Principal, B. Ed., College, Nagarjunasagar represented to the Government to convert the Assistant Urdu Lecturer post into some other subject;

(d) if so, the reasons therefor and when the Government is proposed to fill up the post of Assistant Urdu Lecturer in the said college?

A.—

(a) No, Sir. But one post of Lecturer in Urdu was sanctioned in this G. O.

(b) Does not arise.

The post of Lecturer in Urdu was kept vacant as Urdu methodology students were not admitted as there were no Urdu Medium practising Schools in Nagarjunasagar.

(c) No, Sir. The post of Lecturer in Urdu has been utilised by posting an Assistant Lecturer in Urdu. The Convener of the

B.Ed., Common Entrance Examination 1985 (Osmania University) was also requested by the Director of School Education to allot candidates who opt for Urdu methodology.

(d) Does not arise.

Time Scale to Special Teachers

48—

2126-Q.—Sri G. Narsaiah:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to give time scale to the Special Teachers working on a salary of Rs. 398 for the last 2 year;

(c) if so, the scale proposed to be given to them ; and

(c) if not, the reasons therefor?

A —

(a), (b) and (c) Instructions have already been issued to absorb the fully qualified Special Teachers in the regular vacancies of Secondary Grade Basic Trained Teachers carrying time scale of pay viz., Rs. 530–850 as and when vacancies arise vide Director of School Education's Proceedings RC. No. 3037/B. IV–3/84, Dt. 21–11–84.

Magisterial Powers to Officers of Irrigation Department

49—

4001-Q.—Sarvasri Ch. Jayarambabu, N. Krishna and Md. Jani:—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

whether there is any proposal with the Government to entrust Magisterial powers to the Officers to improve the efficiency of the Irrigation Department?

A.—

No, Sir. There is no such proposal with the Government.

Godavari Barrage and Dowlaiswaram Circle under one S. E.

50—

4747-Q.—Sri K. Prabhakara Rao:—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to keep Godavari Barrage and Dowlaiswaram Circle under the control of one Superintending Engineer ; and

(b) if so, when ?

A —

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Vehicular Traffic on Mukamala Lock

51—

*4775 Q.—Sri K. Prabhakara Rao:—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that vehicular traffic on Mukkamala lock on Amalapuram canal in Central Delta is prohibited ; and

(b) whether any representation has been received from Mukkamala Panchayat and the public for construction of new lock, if so, the action taken thereon?

A.—

(a) Yes, Sir. [Since lock and weir bridge are in weak condition, heavy vehicular traffic like loaded tractors, lorries etc., were prohibited on Mukkamala lock and were bridges, Light vehicles like tractors, bullock carts, cars are however being allowed.

(b) No, Sir.

Improvement Of Irrigation Facilities of Nizamsagar

52—

5076-Q.—Sarvasri M. Venkateswara Rao and C. Ramachandrabhaiah :—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state.

(a) whether there is any scheme to improve the Irrigation facilities by diverting the water into the Nizamsagar through lift irrigation at Kandukuthi ; and

(b) if so, the details thereof?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Lift Irrigation on Lower Maneru

53—

5196 Q.—Sri D. China Mallaiah:—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have contemplated to eradicate famine permanently in the dry areas of Karimnagar, Husnabad, Indurthi, Bheernadevarapalli and Huzurabad constituencies by providing lifts at higher altitude in the inner side of Lower Maneru Dam in Karimnagar District; and

(b) if so, when it will be started?

A.—

(a) No, Sir.

(b) This does not arise at present?

Expenditure on Vamsadhara Project

54—

5370 Q.—Sarvasri G.S.S. Shivaji and K. Yerran Naidu:—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state:

(a) the total amount spent on Vamsadhara Project so far; and

(b) the amount therein spent towards establishment charges?

A.—

(a) and (b) An amount of Rs. 3924.76 lakhs has been spent on Vamsadhara Project till end of 6/86. Out of the above amount Rs. 871.40 lakhs been spent towards establishment charges.

Mahadeva Lingeshwara Swamy Temple, Jammikunta

55—

3806 Q.—Sri Ch. Vidyasagar Rao:—Will the Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether it is a fact that maintenance of the historic "Mahadevalingeswaralayam" at Jammikunta of Karimnagar District is neglected; and

(b) if so, the steps proposed to protect the temple?

A.—

(a) and (b) It is a fact that the Mahadeva Lingeshwara Swamy Temple at Jammikunta is in delapidated condition. But, there is a Pujapath in the temple. Recently compound wall has been constructed to protect the temple from entering the animals by the villagers. Steps have been taken to constitute the Trust Board to set right the management. Action is being taken after preparation of plans and estimates to renovate the temple by getting aid from Common Good Fund.

Renovation of Shiva Temple at Gampalapadu

56—

3816 Q.—Sri G. Venkateswara Rao:—Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to renovate the Shiva temple near Gampalapadu (v), Piduguralla Samithi, Guntur District built by Nagamamba of Veera Palnadu Yuddam in the year 1180 A.D. is now in collapsed stage; and

(b) if so, the details thereof?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Allotment of Madanagopala Swamy Temple Lands
to Weaker Sections

57—

4938 Q.—Sarvasri S. Chandra Mouli, K. Adenna and B. Janardhan:—Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 274 weaker section families of Railways Goods Shed Road of Chirala have requested to allot House sites for them in Sri Madanagopala Swamy Endowment Lands T.S.No. 8-1, 8-2 and 9-1; and

(b) if so, the action taken thereon?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The matter is under consideration of the Government.

Bottling Scheme to sell Arrack

58—

5014 Q.—Sarvasri G.S.S. Shivaji, K. Yerrannaaidu, V. Sriramulu, A. Narendra, V. Jaipal, V. Rambhupal Chowdary, Ch. Vidyasagar Rao and R.Chenga Reddy:—Will the Minister for Excise be pleased to state:

(a) whether there is any proposal for bottling and selling the arrack; and

(b) if so, the time by which it is likely to come into effect?

A.—

(a) Yes Sir,

(b) According to the Excise Policy for 1986-87, it is decided to implement the bottling scheme with effect from 1-1-1987.

Polytechnic College for Women at Vizag

59—

1418 Q.—Smt. Rajana Ramani:—Will the Minister for Youth Services, Sports and Technical Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to establish a Polytechnic College for women at Visakhapatnam; and

(b) if so, the steps taken by the Government in this regard?

A.—

(a) No, Madam.

(b) In view of the present policy of Government i.e., to establish one Boys Polytechnic for every District and to establish one Women's Polytechnic for every two Districts, it is not possible to establish a Polytechnic for women at Visakhapatnam as there is already a Government Polytechnic for Women established at Bheemunipatnam, in Visakhapatnam District which is functioning from 1984-85.

Handing over of Mosque at Allwyns

60—

1405 Q.—Sri Bashiruddin Babu Khan:—Will the Minister for Sugar and Wakfs be pleased to state :

(a) whether the land appurtant to the Mosque at Allwyn Factory has been handed over to the Mosque Committee concerned after intervention of the Chief Minister; and

(b) if not, the reasons therefor?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Does not arise.

Misuse of Powers by Wakfs Board

61—

3179 Q.—Sri Mohd Jani:—Will the Minister for Sugar and Wakfs be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Government have received a number of representations about the misuse of powers by Wakfs Board.

(b) if so, whether the Government has taken any action in this regard; and

(c) if not, the reasons therefor?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) whenever such Representations are received necessary action is taken by the Government.

(c) Does not arise.

Sale of Wakfs Property

62—

5155 Q.—Sri Mohd. Jani :—Will the Minister for Sugar and Wakfs be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the A. P. Wakf Board has illegally sold the property of the Peddapalkalur Ashoorkhana to a private property ; and

(b) if so, the reasons thereof ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Upgradation of Kurnool Government Hospital

63—

5457 Q.—Sri V. Ramabhupal Chowdary :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to upgrade the Kurnool Government General Hospital into one thousand bedded hospital during the year 1986-87 ;

(b) whether it is also a fact that sufficient medicines are not available in the hospital ;

(c) whether it is a fact that awful sanitary conditions are prevailing in the hospital ; and

(d) if so, the steps taken to streamline the hospital ?

A.—

(a) Yes, Sir. The matter is under consideration of the Government.

(b) No, Sir.

(c) The sanitary conditions of the hospital are satisfactory.

(d) Prompt steps are taken to see that the hospital functions efficiently and sanitary conditions are satisfactory.

Unauthorised Coal Batties at Maredumilli Forest

64—

2940 Q.—Sri M. Gopalakrishna :—Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether Government are aware that number of families at Maredumilli Reserved Forest in East Godavari are living unauthorised coal batties by cutting trees in the forest ;

(b) whether it is a fact that they are prepared to change their lives if they are rehabilitated by the Government ; and

(c) will the Government consider their just request and save this Forest ?

A.—

(a) There are no unauthorised Coal Batties in Maredumilli Reserve Forest being run by Tribals or Non-Tribals.

(b) and (c) Does not arise.

Killing by Bears in Srikakulam District

65—

3708 Q.—Sarvasri G. S. S. Shivaji and K. Yerran Naidu :—Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether it is a fact that many people in Palasa, Mandasa and Sompeta Mandals in Srikakulam District are being injured or killed by bears every year ; and

(b) if so, the steps taken by the Government in this matter ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Social Forestry Scheme

66—

5056 Q.—Sri Ch. Jayaram Babu :—Will the Minister for Forests be pleased to state :

The amount spent for Social Forestry Schemes during 1984-85?

A.—

Rs. 1077.79 lakhs was spent on various Social Forestry Schemes during the year 1984-85.

Raising Rabbits by the I. T. D. A.

67—

2489 Q.—Sri S. Venugopalachary :—Will the the Minister for Tribal Welfare be pleased to state :

(a) is it a fact that the Integrated Tribal Development Agency is raising rabbits for the purposes of table meal ;

(b) the districts to which the agency has extended the scheme and the number of tribals it has effected ; and

(c) how many tribals have been able to come above the poverty line due to the scheme ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) and (c) Do not arise.

Acquisition of Land at Izzatnagar

68—

5830 Q.—Sarvasri J. Venkaiah, P. Ramaiah, A. Lakshminarayana and P. Venkatapathi :—Will the Minister for Housing be pleased to state :

(a) whether it is a fact that (167) acres of land was acquired in May, 1982 at Izzatnagar in Ranga Reddy District for the purpose of constructing houses at an estimated cost of Rs. 88.47 lakhs for the L. I. G. and Economically Weaker Sections and if so whether the same is put use till March, 1985 ;

(b) whether applications were received from the eligible allottees ; and

(c) the particulars of allottees and Share Capital collected from them ?

A.—

(a) Yes, Sir. 167.29 acres of land was acquired by the A.P. State Housing Corporation at Izzatnagar in Survey No. 5/2 to 5/12 and 5/14 to 5/23 for Rs. 88.47 lakhs. It has not been put to use so far.

(b) No applications were called for.

(c) Does not arise.

Widening of Bridge at Fever Hospital

69—

2288 Q.—Sri A. Narendra :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to widen the road bridge near fever hospital, Nallakunta, Hyderabad.

(b) if so, when ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Necessary estimates have been prepared and tenders are to be called for to take up this work shortly.

Conversion of Palamaneru Panchayat as Municipality

70—

2567-Q.—Sarvasri R. Chenga Reddy, R. Gopinath and Smt. G. Kutubalamma:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to upgrade Palamaneru Major Gram Panchayat of Chittoor District into Municipality in view of its alround growth; and

(b) if so, when?

A.—

(a) There is no such proposal with the Government at present.

(b) Does not arise.

Internal Bye-Pass Road From Atmakur Bus Stand

71—

4968-Q.—Sri K. V. Subba Reddy:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct an internal Bye-pass road from Atmakur Bus-stand from Potti Sreeramulu Statue to Vedayapalem in Nellore Town.

(b) the estimated cost of the work and when it is likely to be started?

A.—

(a) Yes Sir.

(b) The approximate cost of the estimate for formation of Bye-pass road would be about Rs. 2.00 crores.

Water Charges In Guntur Municipality

72—

5054-Q—Sri Ch. Jayaram Babu:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) the amount of water tax collected by Guntur Municipality during 1984-85.

(b) the amount of tax outstanding?

A.—

(a) An amount of Rs. 7,71,032 has been collected both under arrears and current demand during the year 1984-85 under water charges.

(b) An amount of Rs. 8,28,158 is outstanding as on 1-4-86.

Rest Houses of Araku And Paderu

73—

5918 Q.—Smt. Rajana Ramani:—Will the Minister for Women and Child Welfare and Tourism be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct Rest Houses in Araku and Paderu;

(b) if so, the number of Rest Houses proposed to be constructed, the time by which the construction will be completed?

A.—

(a) The Tourism Department has already constructed a Tourist Rest House at Araku with ten single rooms and two double rooms. There is no proposal with this Department for construction of Tourist Rest House at Paderu.

(b) Does not arise.

Mining Licences

74—

4350 Q.—Sarvasri P. Venkatapathi, A. Lakshminarayana, N. Raghava Reddy and P. Ramaiah:—Will the Minister for Law and Mines be pleased to state:

(a) whether it is a fact that mining licences were given in some cases on a very nominal fee;

(b) the steps taken by the Government to enhance the income from different mine in the State; and

(c) the steps taken to curb illegal mining?

A.—

(a) No, Sir.

(b) The Mineral Rights Tax on Coal and Limestone has been enhanced to 3 times of Royalty. The Mineral Rights Tax is collected equivalent to Royalty with regard to other minerals.

(c) The Government have introduced permit system to curb illegal mining?

Damage To Turbine at Tungabhadra Dam

75—

3896 Q.—Sri M. Eranna:—Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that One Turbine of Andhra Pradesh at Tungabhadra Dam has gone out of order from January to 4th November, 1985;

(b) if so, the steps taken to get it repaired; and

(c) whether any power cut was imposed due to the failure of the Turbine. if so, the quantity thereof?

A—

(a) No, Sir.

(b) and (c) Does not arise.

220 KV Line From Ramagundam to Nizamabad

76—

4623 Q.—Sri B. Bal Reddy:—Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to lay a 220 K.V line from Ramagundam to Nizamabad;

(b) if so, the stage at which the matter stands; and

(c) the time by which it is likely to be completed?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) A 220 K V-line from Ramagundam to Nizamabad of about 150 K.M. is proposed under VII Plan Transmission Scheme at an estimated cost of Rs. 727.50 lakhs. The VII Plan Transmission Scheme is under consideration of Government of India. On receipt of approval, the works will be started during 1987-88.

(c) The above line is programmed for completion by March, 1989.

33/11 K.V Sub-Station of Maddipadu

77—

4889 Q.—Sri K. Adenna:—Will the Minister for Power be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to install a 33/11 K.V Sub-Station at Maddipadu in Prakasam District; and

(b) if so, the stage at which the matter stands at present.

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) A 33/11 KV Sub-Station at Maddipadu in Prakasam District has been covered in the Ongole taluk system improvement scheme, and it is sanctioned by the Rural Electrification Corporation, New Delhi. The above work will be taken up by the Andhra Pradesh State Electricity Board during 1986-1987.

Stores Purchase Committee in A. P. S. E. B.

78—

5301-Q.—Sarvasri V. Rambhoopal Chowdary and M. V. Mysoora Reddy :—Will the Minister for Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is a Committee called “Stores Purchase Committee (SPC) in the APSEB ; and

(b) if so, the functions of the said Committee?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) All tenders towards purchase of material costing more than Rs. 10.00 lakhs and up to Rs. 100 lakhs and contract tenders costing more than Rs. 15 lakhs and up to Rs. 100 lakhs are decided by the Stores Purchase Committee. Tenders exceeding Rs. 100 lakhs are decided by the A. P. State Electricity Board.

Violation of Agreement by Chirala Co-operative Mills

79—

4913 Q.—Sarvasri S. Chandramouli and K. Adenna:—Will the Minister for Textiles be pleased to state:

(a) whether there is any violation of the agreement between management of Chirala Co-operative Spinning Mills, and the concerned labour union in respect of transferee apprentices; and

(b) if so, the action taken in the matter?

A.—

- (a) No, Sir.
- (b) Does not arise.

Diversion of Water to Venkatagiri Kota Tank

80—

2449 Q.—Sarvasri Y.S. Rajasekhara Reddy and V. Rambhoopal Choudary:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a tank in Venkatagiri Kota of Palamaneru, Chittoor District did not get water for the past 8 years, due to failure of rains;

(b) whether it is also a fact that a big stream by name Paler is flowing at a distance of 3 miles from the said tank ; and

(c) if so, whether the Government is contemplating to divert Paleru stream into Venkatagiri Kota tank to solve the accute water problem in the village?

A.—

(a) Venkatagiri Kota tank has not surplused since 6 years due to failure of rains.

(b) Paleru River is flowing at a distance of 4 Miles from the said tank.

(c) The proposal to divert Paleru stream into Venkatagiri Kota tank has been found not feasible, as the yield available is inadequate.

MATTER UNDER RULE 304

re: the repairs to breaches occurred due to recent floods in River Godavari.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, ఇటీవల అగస్త్య నెలలో గోదావరి నదికి వచ్చిన విపరీతమైన వరదలగురించి నేను మాట్లాడను, కాని ఆ తరువాత చేయవలసిన కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన కొన్ని సుఖ్యవిషయాల గురించి మాట్లాడతాను. నేను లేవనెత్తే అంశాలకు సెనిసిక్ గా ఆన్సర్ ఇవ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మొదటి విషయం ఏమిటంటే వరదల తాకిడి సుమారు 580 మైళ్ళ పొడవున వుంది, చాలా చోట్ల ఏటి గట్లకు గండ్లు పడ్డ మాట వాస్తవం. వదిన గండ్లను అప్పటికప్పుడు తాత్కాలికంగా పూడ్చడం జరిగింది తప్ప శాశ్వతంగా పూడ్చడం ఇంకా జరగలేదు. అందువల్ల

re : Repairs to breaches occurred due to recent floods in River Godavari.

తడదామే ఈ సీజన్లో చాటిని పూడ్చడం జరగాలి. ఈ విషయంలో ఏమాత్రం జాప్యం జరగకుండా చూడాలని కోరుకున్నాను. ఇకపోతే గతంలో అంటే 1953 లో 19 అడుగుల ఎత్తున వరదలు వస్తే ఈసారి 20.8 అడుగులకు పైగా రావడం జరిగింది. దీనివల్ల మనం నిర్మించిన ఏటి గట్ల పరిమితి సరిపోనిని నిర్ధారణ అయింది కాబట్టి మాగ్జిమం ప్లడ్ లెవల్ పైన ఇంకో 4.5 అడుగుల ఎత్తున గట్లు నిర్మాణం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రతిదానికి కేంద్ర ప్రభుత్వమే డబ్బు ఇవ్వాలంటే రిగే పని కాదు, కొన్ని ప్లాపు వర్క్స్ కు కొంతవరకు ముమే రిసోర్సెస్ బిల్డ్ చేసుకొని కేంద్రం నుంచి కొంత అడిగే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల మువమే కొన్ని రిసోర్సెస్ మోబిలైజ్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకు ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించి ఈ బండ్స్ ను 580 మైళ్ళ పొడవున కాకున్నా కొంత మేరకు మాగ్జిమం ప్లడ్ లెవల్ కంటే 5.8 అడుగుల ఎత్తున నిర్మించవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే అనేక చోట్ల గట్ల స్ట్రీప్ కావడం జరిగింది. మనం టాప్ ప్రయారిటీ బ్రిచెస్ మరమ్మత్తులకు ఇచ్చాము సిప్స్ ను బాగుచేయడానికి ఇవ్వలేదు. అనేక చోట్ల వందలాది సిప్స్ ఉన్నాయి. ఇకపోతే అనేక ఊర్స్ పాయింట్స్ కూడా ఉన్నాయి. ఇం చాలా ప్రమాదకరంగా తయారయ్యాయి, వీటన్నింటినీ కూడా ఈ సీజన్ లోనే రిపేరింగ్ చేయాలి. అట్లాగే చాలా ప్రాంతాలలో డ్రైయిన్స్ స్టాయిసెస్ పట్టర్న్ సనిచేయటం వడం మూలంగా గోదావరి నది నుంచి నీరు ఎదురువచ్చి డెల్టా ప్రాంతాన్ని ముంచే పరిస్థితి ఏర్పడింది. స్టాయిసెస్ రద్దు పట్టి వున్నాయి. అందువల్ల చాటిని ఓవర్ వోల్ చేయడమే కాకుండా మొన్నటి పరిస్థితిని బట్టి చూస్తే ఇప్పుడున్న స్టాయిసెస్ సరిపోవు—కాబట్టి వలసరబుల్ పాయింట్స్ వున్న చోట్ల కొత్త స్టాయిసెస్ నిర్మించాలని కోరుకున్నాను. ఇకపోతే ఏటి గట్ల బ్రిచెస్ మరమ్మత్తు చేయడం విషయంలో ఈనాడు ఎప్పుడూలేని ఒక కొత్త పరిస్థితి ఏర్పడింది. అదేమిటంటే ననులు చేపట్టడానికి గాను ఎక్కడైనా టెండర్స్ విలిచేటప్పుడు మాతో చెప్పకుండా పిలవకూడదు అని కాన సభ్యులు అన్నట్లుగా కొత్త వార్త వినిపిస్తోంది. దీనిని ప్రభుత్వం బలపరుస్తోందా? రాష్ట్రంలో ఇలాంటి వర్క్స్ లేకవ్ చేసేటప్పుడు, టెండర్స్ విలిచేటప్పుడు ఎం.ఎల్.ఏ. లతో చెప్పాలి, ఎం.ఎల్.ఏ. ల పర్మిషన్ తీసుకోవాలి అని ప్రభుత్వం ఏమైనా జి.ఓ. ఇచ్చిందా? అలాంటది ఉంటే మాకు కూడా ఒక కాపీ ఇవ్వండి. అట్లాగే ఎం.ఎల్.ఏ లు చెప్పినవారికే కాంట్రాక్ట్స్ ఇవ్వాలన్న ప్రాతిపదిక ఏమైనా ఉందా? ఉంటే మాకు కూడా తెలియజేయండి. అది అందరికీ వర్తిస్తుందా లేక కొందరికే వర్తిస్తుందా? నేను విజాలు చెబుతున్నాను తప్ప ఆభూతకల్పనలు చెప్పడం లేదు. వరదలు వచ్చాక చాలా బేడ్ పార్క్లి సెస్ మొదలయ్యాయి. ప్రజా ప్రతినిధులు కూడా లంచాలు తీసుకుంటున్నారని పేపర్లలో ఘోష వినిపిస్తోంది. నేను ఈ విషయాన్ని గురించి జిల్లా ప్లానింగ్ బోర్డు సమావేశంలో అడిగితే మంత్రి అయిన శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావుగారు ప్రజా ప్రతినిధులమీద మనం ఎంక్వయరీ చేయడానికి ఆస్కారం లేదు అన్నారు. కాని ఇది ప్రజా

re : Repairs to breaches occurred due to recent floods in River Godavari.

ప్రతినిధుల పేరుకే సుచ్చ తెచ్చే విషయం కాబట్టి ఇలాంటి వసులు బరగకుండా చూడాలి. తెండ్రస్ పీఠిచేటప్పుడు ఎం.ఎల్.ఏ. లకు చెప్పువలసిన అవసరం ఉందా అన్న విషయాన్ని గురించి మంత్రిగారు క్లారిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఇటీవలి ధవళేశ్వరం పాత ఆనకట్టకు గండి పడడం జరిగింది. ఈ వేళ సెకండ్ క్రాస్ కు నీరు ఇచ్చాల్సి. ధవళేశ్వరం ఆనకట్టలో 3.5 ఫీట్ పాండ్ తెవెల్ మెయింటెయిన్ చేయాలంటే ఒక వె ఫున ఫూజింగ్ వచ్చి, వరదలు వచ్చి ఇబ్బంది కలిగింది. అందువల్ల ఎక్స్ పర్ట్ ఓమిటివారు దానిని 3 ఫీట్ కే కన్ ఫం చేయమన్నారు. హాఫ్ లెట్ లో 3.5 దాకా మెయింటెయిన్ చేయడంవల్ల చాటర్ సప్లయ్ టుది లేట్ ఎండ్ మాత్రం జరుగుతోంది, సంతోషం. ధవళేశ్వర లో ఇమిడియట్ గా పీట్ వైలింగ్ చేయమన్నప్పుడు హిందుస్తాన్ కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ వారు రెండవ తారీఖున భూమి పూజ చేశారని తెలిసింది. మొట్టమొదట ఈ పీట్ వైలింగ్ అవరేషన్ కు 19.5 కోట్లకు అప్పాక్సిమేట్ గా సాంక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది నాకు తెలియవచ్చింది ఏమిటంటే 14.5 లేక 15 కోట్ల ఖర్చుతో ఈ పని జరిగే అవకాశం ఉంది. కొంత సేవింగ్స్ కు అవకాశం ఉంటుంది. ఆ డ్రక్క చే ర్యాలీ ఆర్గనైజేషన్ ప్రెజిడెయిన్ కండిషన్ లో ఉంది. వెల్స్ అన్నీ కూగిపోయే పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. దీనిగురించి గౌరవ సభ్యులు రిపోర్ట్ ఇవ్వడమే కాకుండా మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు కూడా వచ్చింది.

10-10 a.m. ధవళేశ్వరం, అప్రాన్ స్పిరింగ్స్ కాంక్షన్ చేసేటటువంటి ఎమాంటస్ సేవింగ్స్ లో ఇమ్మిడియేట్ గా ర్యాలీ ఆర్గనైజేషన్ కన్స్ట్రక్షన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ పీట్ వైలింగ్ అవరేషన్ స్టార్టు చేస్తున్నామంటున్నారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారిని కోరడమంటే గతంలో గోదావరి బ్యాంక్ కన్స్ట్రక్షన్ చేసేటటు వంటి ర్యాలీ ఆర్గనైజేషన్ అనేక మైన అవకాశాలకు పాల్పడిన విషయం పబ్లిక్ కు తెలుసు. అక్కడ జరిగినటువంటి పీట్ వైలింగ్ అవరేషన్ గాని, ఇతర కాంక్రీట్ బ్లాక్సు గాని చాలా సబ్ స్టాండర్డు విషయాలు, తప్పుడు వసులు జరిగివి పబ్లిక్ కు తెలుసు. అటువంటి విషయాలు మళ్ళీ ఓమిట్ కాకుండా ఉండాలంటే, ఒక స్పెషల్ క్వాలిటీ కంట్రోలు డివిజన్ ను అక్కడ ఇప్పుడు ఏర్పాటు చేసి అప్రాన్ స్పిరింగ్స్ కన్స్ట్రక్షన్ విషయంలో ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని ఉంటుంది. కారణమేమిటంటే, పెద్ద పెద్ద కంపెనీలు చిన్న ఉద్యోగస్తులను సబ్ చేసే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి దాన్ని చెక్ చేయడానికి ఒక స్పెషల్ క్వాలిటీ కంట్రోల్ డివిజన్ ను ఇమ్మిడియేట్ గా కాన్స్ట్రూట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే గోదావరికి సోమన్ ఎరోజన్ రావడం వల్ల లంకలు విరిగిపోయి, గోదావరి పాలు కావడం వల్ల కొన్ని వేల ఎకరాల పంట నది పాలు అయింది. ముఖ్యంగా, మొన్న వచ్చినటువంటి వరద చాలా తీవ్రమైనది, కాబట్టి ఇమ్మిడియేట్ గా ఎరోజన్ చెక్ చేయడానికి అవసరమైన వలసరబుల్ పాయింట్స్, రెవిట్ మెంటు చేయడానికి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, ఇరిగేషన్ కెనాల్స్ అన్ని కూడా బాగా సిట్టు అవ్ అయిపోయాయి. వెస్టర్న్ డెల్టా కాని, సెంట్రల్ డెల్టా కాని, ఈస్టర్న్ డెల్టాలలో బ్రిచెస్ వల్ల

re : Repairs to breaches occurred due to recent floods in River Godavari.

విపరీతంగా సిల్లు అవ్ కావడం జరిగింది. డి సిల్లింగ్ అవరేషన్ డ్యూరింగ్ ఫస్ట్ క్రాప్ సీజన్ లో చేయలేకపోయాము. రేపు కాలువలు కంప్లీట్ గా డిసిల్లు చేయవలసి ఉంటుంది. ఇరిగేషన్ కెనాల్స్ కు, బండ్స్ కు శీర్షిచ్చే వడ్డాయి. వాటికి వర్మనెంటు రిపేర్స్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే, ఈ రాజ్ కోలు టౌన్ ఒకటి, రాజమండ్రి ఒకటి, దవళేశ్వరం ఈ మూడు పట్టణాల దగ్గర బ్రిచెస్ గోదావరికి వడడం అక్కడ ఉండే వేలాది, అక్షలాది మంది పోజు పోచాలకు భయం కల్పించే పరిస్థితి ఉన్నది. కాబట్టి అక్కడ ఒక వర్మనెంటు రాడికల్ మిజర్స్ టేకప్ చేయడానికి అవసరమైతే వాల్ స్ట్రక్చర్ నియర్ రాజమండ్రి, నియర్ దవళేశ్వరం, నియర్ రాజ్ కోలులో కన్స్ట్రక్షన్ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఈ విషయానికి మంత్రిగారు సెసిసిఫ్ గా సమాధానం ఇస్తే బాగుంటుందని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

భారీ, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తి):- అధ్యక్షా, 1986 సంవత్సరంలో ఆగస్టు నెలలో వరదలు వచ్చి భయానక పరిస్థితిని గోదావరి డెల్టాలో సృష్టించిన సంగతి మనందరికీ తెలుసు. గౌరవ కానన సభ్యులు చెప్పినట్లుగా డెల్టా విషయంలో, వరద విషయాలు ఒప్పుకుంటూ, వారు అడిగినట్లు వంటి సెసిసిఫ్ క్వశ్చన్స్ కు సమాధానాలు చెప్పుతున్నాను. వారు ఈ 5-8 మైళ్లలో వర్మనెంటు మెజర్స్ కోసం గవర్నమెంటు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుందని, వివరించాలని కోరారు. ఈ వరదలు వచ్చిన తరువాత డామేజెస్ కు, టెంపరరీ వర్క్స్, వర్మనెంటు వర్క్స్ కు టేకప్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ ను తయారు చేసుకున్నది. ఈ మాస్టర్ ప్లాన్ ప్రకారం దాదాపు ఫ్లడ్ బ్యాంకుకు రు. 101 కోట్లు అవసరమవుతుందని చెప్పి అంచనా వేయడం జరిగింది. అదే విధంగా స్ట్రక్చర్స్ కు వగైరా దాదాపు రు. 47 కోట్లు అవుతుందని కూడా అంచనా వేయడం జరిగింది. ఇదే కాకుండా కెనాల్స్ ఎర్లై వర్కు కోసం రు. 40 కోట్లు అంచనాలు వేయడం జరిగింది. డ్రైన్స్ కూడా కంప్లీట్ గా డామేజి అయింది కాబట్టి, వీటిని ఇన్ ఫ్రూవ్ చేయటానికి దాదాపు 100 కోట్ల వరకు అంచనాలు వేయడం జరిగింది. ఈ వర్మనెంటు వర్కు అన్నీ కూడా ఈ వేరవి కాలంలో చేపట్టి ఫేజ్ మేనర్ లో కంప్లీట్ చేయాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉందని తమ ద్వారా తెలియ చేస్తున్నాను. 1986 లో ఉన్నటువంటి రికార్డును అధిగమించి వచ్చినటువంటి ఫ్లడ్ వల్ల దాదాపు ఫ్లడ్ బ్యాంకులు వారు చెప్పినట్లుగా అన్నీ నాశనమయ్యాయి. ఈ రికార్డు బైమ్ లో అయినటువంటి వరదలవల్ల సంభవించిన నష్టాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఫ్లడ్ బ్యాంకు సేఫ్టి గురించి ప్రత్యేకంగా ఆలోచించడం జరిగింది. వారు చెప్పినట్లుగా దాదాపు 45 అడుగులు ఎక్కువగా ఫ్లడ్ బ్యాంకును పటిష్ఠం చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. ఆ ఆలోచనా పరిధిలో వారు చెప్పినట్లుగా ఈ వ్యవహారాలన్నీ కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలించి తగిన చర్యలు తీసుకుంటుందని తెలియ చేస్తున్నాను. అదే విధంగా, ఓల్డు అనకట్ల

re : Repairs to breaches occurred due to recent floods in River Godavari.

గురించి వారు చెప్పారు. ఈ ఓల్డ్ ఆనకట్టలో 3-5 అడుగులు, పోయిన లెవెల్ మెయిన్ టెయిన్ చేయడంవల్ల ప్రమాదం ఏర్పడుతుందని చాలా మంది సూచించడం జరిగింది. మనం రెండవ పంటకు రైతులకు నీరు ఇవ్వడానికి వాగ్దానం చేశాము కాబట్టి, ప్రభుత్వం ఈ రోజు ఈ బండ్ లెవెల్ ను మెయిన్ టెయిన్ చేసి దాదాపు 10 1/2 లక్షల ఎకరాలకు రెండవ పంటకు నీరు ఇవ్వడం జరిగిందని, దాదాపు 99 శాతం ట్రాన్స్ ఫ్లాంట్ మెషన్ కూడా పూర్తి అయిందని గౌరవనీయ నిపుణులకు తెలియజేస్తున్నాను. టెండర్స్ విషయం వచ్చినప్పుడు టెండరరీ ఎన్ కలెక్షన్ వర్క్స్ మాత్రమే సి. ఇ. కి. 10 లక్షల రూపాయల వరకు సవర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. లోకల్ గా ఎవరైనా వస్తే, అక్కడ ఉన్నటువంటి విలేజర్స్ ఎవరైనా వస్తే వారికి ఇవ్వాలని చెప్పాము. ఎం. ఎల్. ఏ. లకు మాత్రమే ఇవ్వాలని చెప్పి ఉదేశించలేదు. ఒక వేళ అది నిజంగా జరిగితే అందరు ఎం. ఎల్. ఏలు, ప్రతిపక్షం వారు వారికి కూడా పరిస్తుంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఈ టెండరరీ వర్క్స్ త్వరగా చేపట్టాలనే ఉద్దేశంతో సి. ఇ. గారికి రు. 10 లక్షల వరకు సవర్స్ ఇచ్చి, లోకల్ విలేజర్స్ ముందుకు వస్తే వారికి ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. మా దృష్టికి మాత్రం ఎక్కడా ఏ విధమైన అవినీతి జరగలేదని చెప్పి కూడా తెలియజేస్తున్నాను. ఇంత కాకుండా దాదాపు ఓల్డ్ ఆనకట్ట పూర్తిగా రీఫ్లేష్ చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. అందుకు ఎక్స్ పెన్ డ్స్ కమిటీని నియమించడం జరిగింది. వీరి సూచనలు ప్రకారం దాదాపు 18 1/2 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని, దాదాపు 31 వేల స్టీల్ మెటీరియల్ ను కూడా ఇండెంట్ చేయడం జరిగింది. దాదాపు 12 వందల మెట్రిక్ మీటర్లు స్టీల్ కూడా రావడం జరిగింది. ఈ ఓల్డ్ ఆనకట్ట విషయంలో ఏ విధమైన సబ్ స్టాండర్డు జరగకుండా చాలా ప్రభావిత గాంచిన మెన్సర్స్ హిందుస్తాన్ కన్స్ట్రక్షన్స్ కంపెనీ వారికి ఈ బాధ్యతలు అప్పగించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ కంపెనీ చాలా పేరు గాంచిన కంపెనీ. కాబట్టి వీరు చేసినటువంటి పనులు సక్రమంగా ఉంటాయని మనం ఆశిస్తున్నాము. ఇంత కాకుండా వారు చెప్పిన సూచనలు కూడా పరిగణలోకి తీసుకుని ఏ విధమైన సబ్ స్టాండర్డు వర్క్స్ జరగకుండా తగు విధమైన కట్టుదిట్టాలతో జరిపించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. దాదాపు రు. 300 కోట్లతో గోదావరి డెల్టా ప్రాంతం అభివృద్ధి కోసం వెచ్చించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. ఇది కూడా ఫేజ్ మెనర్ లో చేయడానికి నిశ్చయించుకుందని తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:— అదృష్టా, క్వాలిటీ కంట్రోల్ డివిజన్ కావాలని చెప్పడం అనేది అది మనకు కొంచెం అబండాంట్ కాస్తు కోసమని మనవి చేస్తున్నాను. పెద్ద పెద్ద కంపెనీల వారు చిన్న ఉద్యోగులను స్లబ్ చేసే అవకాశం ఉంది. గతంలో రాలి ఆర్గనైజేషన్ లో అక్రమాలు జరిగాయని నిజం చెప్పుకున్నారు. అటువంటి కాంట్రాక్టర్లు ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరును వర్క్స్ ప్లాట్ లో తీసుకెళ్ళి ఆ సమెంటు మిక్సర్ లో పడేయమని చెప్పారు. ఒక

re: Repairs to breaches occurred due to recent floods in River Godavari.

కంటాక్టర్లు ఆ విధంగా కమాండ్ చేసేటటువంటి పరిస్థితుల్లో వారి యొక్క పరిస్థితి ఆలోచించాలని చెప్పుతున్నాను. డి. ఎస్. పి. అతను ఎంక్వయిరికి వెళితే నెట్టు మార్నింగ్ అతన్ని 24 గంటల్లో ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం జరిగింది. అందుచేత నేను చేప్పేదేమంటే క్వాలిటీ కంట్రోలు డివిజన్ చాలా అవసరం. రాత్రికి రాత్రి పీట్ పైలింగ్ చేసేటప్పుడు ఒక 80 ఫీట్లు దింపాల్సి ఉంటే, పొద్దుటె సగానికి వేసి, 20 ఫీట్లు దింపేసి సగానికి కోసేసి, 80 ఫీట్లు రికార్డు చేయడం జరుగుతున్నది. మా అప్రెహెన్షన్ ఏమిటంటే, అది మాకు లైఫ్ అండ్ డెత్ కు సంబంధించింది. అది మాకు లైఫ్ లైను. గోదావరి బ్యాంకింగ్ అంటే, 10 1/2 అడుగుల ఎకరాలు సంబంధించింది కాబట్టి అదుర్దాతో మార్గాడు తున్నాను. ఇట్ ఈజ్ ఎ కాస్టు ఆఫ్ ప్యూ లేక్స్, డజ్ నాట్ మేటర్. కాబట్టి డిఫినెట్ గా మీరు క్వాలిటీ కంట్రోల్ ను కాన్స్ట్రూట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఫ్లడ్ మిటిగేషన్ బోర్డు మీటింగు ప్రతి సంవత్సరం కూడా ఫ్లడ్ సీజన్ వచ్చే ముందు ఆ పార్లిమెంటుకి ఏమాత్రం ఖర్చు ఉంటుంది, ఎంత సాండు. ఎన్ని పోల్స్, ఎన్ని బ్యాంక్స్ ప్లాకు చేయాలని చెప్పి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అది నామమాత్రంగా పేపరు మీద జరుగుతుండేప్పుడు అచరణ రీత్యా జరగడం లేదు. ఆ విధంగా జరగకుండా, ఇక ముందు నామకే వాస్తే మాత్రం కాకుండా స్టిక్కుగా టుది జీవో ప్రకారం, ఫ్లడ్ మిటిగేషన్ బోర్డు మీటింగులో తీసుకున్న నిర్ణయాలు అమలు జరిగేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

యాన్యువల్ మెయింటెనెన్సు గురించి అడిగాను. కాల్యాలను మార్చి, 10-20 a.m. 7వ తారీకు తరువాత మూసివేస్తారు. అప్పుడు యాన్యువల్ మెయింటెనెన్స్ డబ్బు కేటాయింపుతో కంటాక్టర్లు ముందుకు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. రిపేయింగ్ కొరకు సత్వరం లెండర్స్ ను కాలేఫర్ చేసి డబ్బును స్పెసిఫిక్ గా కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. దయచేసి మంత్రిగారు దీనికి సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి:— అధ్యక్షా, చాచాపు రూ. 40 కోట్లు కేటాయింపుతో రూ. 7 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. వారు చెప్పినట్లు వేసవి కాలంలో ఏ ఏ వర్ష ప్రయోగిటీ బేసిన్ లో చేపట్ట వలసివుంటుంది. వాటిని ప్రభుత్వం అంచనా వేసి కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికి పూనుకుంటుంది వారు క్వాలిటీ కంట్రోల్ డివిజన్ ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా సూచించారు. ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. అంత పెద్ద డెల్టా ఏరియాలో ఒక సి. ఇ. వి. (ఫీఫ్ ఇంజనీర్) పెర్మనెంట్ గా వుంచాలన్న వారి సూచన మంచిదే. ఇప్పటికే ఒక సి. ఇ. ని అక్కడ నియమించడం జరిగింది. ఫ్లడ్ కమిటీ మీటింగ్ లో వారు చెప్పిన సూచనలు తప్పనిసరిగా పాటిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

re: Migration of people and death of cattle due to famine conditions prevailing in Mahboobnagar District.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, ఇటీవలి కాలములో వరదలు, కరువు పరిస్థితులు రాష్ట్రములో సంభవిస్తూ వచ్చినప్పటికీ, ఈనాడు కరువు పరిస్థితుల వల్ల దుర్భిక్ష పరిస్థితుల వల్ల మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కలుగుతున్నటువంటి పరిణామాలు, నిజంగా హృదయ విచారకంకా వున్నాయి. రాష్ట్రంలో, ప్రజలలో కూడా సంఘటనం ఆలగించే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో సాధారణంగా ప్రతి సంవత్సరం 600 మిల్లీ మీటర్ల వర్షపాతం వుండగా ఈ సంవత్సరం 60 కాతం తగ్గిపోవడం, 6,500 చెరువులలో దాదాపుగా నీరు ఏమాత్రం లేకుండా పోవడం, మంచినీటి ఎద్దడి తీవ్రంగా పెరగడం, ఈ పరిస్థితులు అన్నింటివల్ల ఇదివరకే నీటువనరులైన తేక వున్న జిల్లాలో ఇప్పుడు మరి దుర్భిక్ష పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ప్రతి సంవత్సరం పాలమూరు లేబర్ పేరుతో లక్షలాది మంది వలసపోయి తమ భోజనం సంపాదించుకునే పరిస్థితిలో వున్న వ్యవసాయ కార్మికులు, పేద రైతులు, సన్న, చిన్న కారు రైతులు, ఇకరబలహీన వర్గాల వారు ఈనాడు, ఈ దుర్భరమైన పరిస్థితిని ఎదుర్కొనలేనటువంటి పరిస్థితులలో వలసపోతున్నారు. అంతేకాదు లక్షలాది పశువులను కసాయివాడికి అమ్ముకొని, అనేకమంది సామాన్య ప్రజలు, కష్టజీవులు, పేద ప్రజలు, స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు, ఆకలి చావులకు గురి అవుతున్నారనే వార్తలు మొదట వినరావడం జరిగింది. ఆ తరువాత అన్ని రాజకీయ పక్షాలకు చెందిన వారు, ఇతర ప్రముఖులు, ఇతర ప్రాంతాల ప్రముఖులు, రాజకీయనాయకులు, వీరంతా గ్రామాలు తిరిగి, ప్రజలను చూసిన తరువాత, ఈ ఆకలి చావులు నిజము, అతిశయోక్తులు కావు. వాస్తవం అని రుజువు అవుతున్నది. ఇప్పుడు మనం జనవరి మాసంలో వున్నాము. ఇప్పుడు వర్షాలు వచ్చే సమస్య లేదు. వచ్చే నాలుగు, ఐదు మాసాల దాకా జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు దాకా—ఆ జిల్లాలో ఈ పరిణామాలు ఇలాగే కొనసాగితే, వర్షాలు లేకపోతే, ఇంకా విషమ పరిస్థితులు ఏర్పడి వేల సంఖ్యలో జనం చనిపోవడానికి, ప్రమాదానికి గురి కావడానికి అవకాశాలు కలుగుతాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీన్ని అత్యవసర పరిస్థితిగా గుర్తించి, అత్యవసర పరిస్థితిలో తీసుకొనవలసిన చర్యలను తీసుకొని అవసరమైన పనరులను అక్కడకు మళ్లించి ఆ ప్రాంతాన్ని అదుకోక పోతే, రాష్ట్రానికే మాయని మచ్చగా మిగిలిపోవడం మాత్రమే కాదు. యావత్ భారత దేశానికే కనీ, వినీ ఎరుగని నష్టం వాటిల్లుతుందని మనవి చెప్తున్నాను. బెంగాల్ లో ఆకలి చావులను గురించి బెంగాల్ కరువు కాలంలో విన్నాము. 1941, 42, 46 ప్రాంతాలలో విన్నాము. తదుపరి 40 సంవత్సరాలుగా భారత దేశంలో ఆకలి చావులు వున్నట్లుగా వినబడలేదు. మనరాష్ట్రంలోని మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఇటువంటి వార్తలు రావడం దురదృష్టకరం. దీనిని ఏదో యాదృచ్ఛికంగా, తలవని తలంపుగా ఏర్పడిందని, ప్రకృతి వైపరీత్యం అనీ చెప్పడానికి వీలు లేదు. నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. రవాణా సౌకర్యములు, ఆహార ధాన్యాల నిల్వలు, శక్తిసామర్థ్యాలు, అర్థిక వనరులు ఈనాడు మనకు వున్నప్పుడు మన

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

రాష్ట్రంలోనే కాదు, భారతదేశంలోని ఏ మూలలో కూడా ప్రజలు కరువుతో, ఆకలి బాధతో చనిపోవడం చూస్తూ పూరుకో కూడదు. వారికి ఇంత అన్నం పెట్టి గంజి పోసి, రక్షించుకోగలిగిన ఆధునిక యుగంలో, ఆకలి చావులకు అవకాశాలు కల్పిస్తే, వారిని అలాగే వదలి వేస్తే, సంఘం, సమాజం మనలను ఊమించదని, మనవి చేస్తున్నాను. సమాజం, సంఘం, పేద ప్రజల పట్ల వున్న గురుతర బాధ్యత నిర్వహించినట్లు అవుతుంది. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం వారు ఈ సమస్యను పరిశీలించాలి. నిజంగా ఎంతో హృదయవిచారకంగా ఇది నాకు అనిపించింది. బాధ్యతగల వారు యిచ్చిన కొన్ని లెక్కలను మీకు చెబుతాను. 1985-86 మార్చి, ఆ జిల్లాలో ఊమ నివారణ కొరకు, రిలీఫ్ కార్యక్రమాల కొరకు ఒక కోటి 85 లక్షల రూపాయలను కేటాయించగా, అందులో రూ. 74 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. దాదాపు ఒక కోటి రూపాయలను ఎందుకని ఖర్చు చేయలేదు? గవర్నమెంటు ప్రకటించిన తరువాత డబ్బు ఇవ్వలేదా? లేదా డబ్బు యిచ్చిన తరువాత కార్యక్రమాలు జరగలేదా? కరువు పీడత ప్రాంతాలలో రోడ్లు మొదలగు కార్యక్రమాలను నిర్వహించడానికి పూనుకొని, వారికి ఉపాధి, ఆర్థిక వసతి కల్పించడానికి అవకాశం వున్నప్పుడు ఒక కోటి 88 లక్షల రూపాయలను ఖర్చు చేయలేక పోయారంటే అత్యంత శోచనీయం అని మనవి చేస్తున్నాను. 1986-87 సంవత్సరానికి ఒక కోటి 38 లక్షల రూపాయలను కేటాయిస్తే కేవలం రూ. 13 లక్షల 60 వేలు మాత్రమే ఖర్చు అయినట్లు దాదాపు ఒక కోటి 20 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు కాకుండా మిగిలినట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. ఈ విషయాలను బాధ్యత గలవారే చెబుతున్నాయి. దీన్ని పరిశీలించకపోతే, ఇటువంటి దుర్మార్గమైన పద్ధతులలో అధికారులు ఏ మాత్రం బాధ్యత లేకుండా వున్నా కాస్తో, కూస్తో డబ్బును ఖర్చు చేయడానికి పూనుకోకపోవడం శోచనీయం. అధికారులు అందరి సహకారం తీసుకొని కరువు వాత పడిన గ్రామాలలోని ప్రజలను రక్షించడానికి ప్రయత్నాలు చేయలేదంటే, చాలా అందోళన కరమైన విషయం. ఖండించదగిన విషయం తప్ప అది ఊతవ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇవన్నీ మా పార్టీ వారు గ్రామాలలో తిరిగి తెలుసుకొన్న సత్యాలు. గద్వాల మండలం సమీపంలోని జమ్మిచేడు గ్రామంలో అక్టోబరు 25, 1986 నాడు కృష్ణమూర్తి అనే పేద ఉపాధ్యాయుడు చనిపోవడం జరిగింది. గుమ్మడం పెచ్చేరు మండలంలో కాంతమ్మ అనే బాలింతరాలు ఆకలి చావుకు గురి కావడం జరిగింది. దస్తగిరమ్మ అనే 75 సంవత్సరాల ముదుసలి గుమ్మడం గ్రామంలో ఆకలి చావుకు గురి అయింది. మళ్ళీ అనే 25 సంవత్సరాల యువకుడు పాంగల్లో అక్టోబరు 29, 1986 నాడు చనిపోవడం జరిగింది. మఱి అనే 62 సంవత్సరాల వ్యక్తి వనపర్తిలో ఆకలి చావుకు గురి అయినాడు. హరిజన మల్లమ్మ అనే 60 సంవత్సరాల వ్యక్తి పాంగల్ మండలంలోని గుమ్మడం గ్రామంలో 1-9-1986 నాడు ఆకలికి గురిఅయి చనిపోవడం జరిగింది. అలాగే సుగార్ కృష్ణమ్మ అనే 40 సంవత్సరాల

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

వ్యక్తి భూమగుంట అనే గ్రామంలో ఆకలికి బలియింది. వారిజన ఎల్లమ్మ అనే 50 సంవత్సరాల వ్యక్తి నాగర్ కర్నూల్ మండలంలోని మల్కాపురం గ్రామంలో ఆకలికి తాళలేక అనువులు బాయడం జరిగింది. ఆ గ్రామాలకు వెళ్ళి వాస్తవాలను చూసి వచ్చిన వారు యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం దాదాపుగా 17-20 మంది స్త్రీలు, పురుషులు, బాలింత, పసిబిడ్డ, ఇలాంటివారు ఆత్మార్పణ చేయవలసి వచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, పరిపాలన చేస్తున్న ఈ ప్రభుత్వానికి 20వ శతాబ్దం నుండి 21వ శతాబ్దంలోనికి అడుగు పెట్టబోతున్న ఈ తరుణంలో, ఇన్ని గోడౌన్స్ లో లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు మూలుగుతూ వుండగా, ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వాల రగ్గర వుండగా, బాధ్యత గల ప్రభుత్వం ఎక్కడయినా యిటువంటి పరిణామాలకు ఆస్కారం యిచ్చిందంటే సంఘంలో, సమాజంలో ఇది ఘోరమైన నేరం అని వినని చేస్తున్నాను. అదృష్టా, ఆ ప్రాంతంలోని పీడిత ప్రజానీకం వేల సంఖ్యలో యిటీవల వచ్చి ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసి మెమోరాండంను సమర్పించారు, చేయవలసిన కనీస చర్యలను గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు దయతో అంగీకరించినప్పుడు, చేయాలనుకుంటే తప్పకుండా సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నాలు చేయవచ్చు. ఆ జిల్లాలో ఉన్న అధికారులు, బాధ్యత కలిగిన వారు, అసలు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం టోటల్ గా ఒక యుద్ధ ప్రాతిపదికగా — తెలుగు దేశం పార్టీ సమస్య అనే కాకుండా అన్ని పార్టీల వారు ఈ సందర్భములో నడుంకట్టి, భుజం భుజం కలిపి ఈ కడుపు రాక్షసి కరాల నృత్యాన్ని ఆడకట్టడానికి, కరువు రాక్షసిని పారదోలడానికి ఎంతో పెద్ద త్యాగాలు చేయవలసిన తరుణం వచ్చింది. బాధ్యత కలిగిన అధికార పార్టీ ఏమాత్రమూ సమయం వృధా చేయకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇవి ఆకలిచావులు కావు అనారోగ్యం చావులు, రోగాల వల్ల వచ్చిన చావులు అని మంత్రులు చెప్పడములో అర్థం లేదు. ఆకలి బాధతో ఉన్న రోగపీడితుడికి చావు తొందరగా వస్తే అది ఆకలి చావు కాదా, అది ఆకలి వ్యాధి కాదా, పోస్ట్ మార్టుం తెలియనిది కాదు. నిజముగా అక్కడ ఆకలి చావులు ఉన్నాయి. దానికి కొంత రోగము తోడ్పడింది. ఇది మామూలు చావులే అనడం మంచిది కాదు. బాధ్యత కలిగిన వారు ఆకలిచావులు అనడం మంచిది కాదు. అక్కడ ఎంప్లాయిమెంట్ గ్యారంటీ స్కీమ్స్ లేవు. అక్కడి వారందరికీ గంజి కేంద్రాలు కాకుండా అన్నం కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసే దానికి కోన్ని వందల టన్నుల బియ్యం తరలించి ఒకటి రెండు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చయినా యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద చేపట్టి ఆ జిల్లాను సంపూర్ణ ముగా ఆదుకోవాలి. ఆ ఒక్క జిల్లాయే కాదు. దాని ప్రక్కన నల్గొండ జిల్లా, అలాగే మెదక్ జిల్లా, ఆ ప్రక్కన ఉండే కరీంనగర్ జిల్లా ఉంది. ఆ జిల్లాలలో కరువు లేదని కాదు. కాని ఇక్కడ విపరీతమైన పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి ప్రధానముగా ఈ జిల్లా మీద కేంద్రీకరించి దీర్ఘ కాలిక కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేపట్టాలని కోరుతూ నేను వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

10-30 a.m.

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఈ మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కరువు తీవ్రస్థాయికి వెళ్ళింది. ప్రభుత్వం, నిజముగా నాగరిక సమాజం కూడా సిగ్గుపడవలసిన పరిస్థితి ఉందని నేను చెప్పదలచుకొన్నాను. ఎందుచేతనంటే ఆకలి చావులు జరగడం లేదని మనం ఎంత కళ్ళు మూసుకొన్నా అసలు ప్రపంచము దీనిని చూస్తూ ఉంది. పత్రికల వారు ప్రత్యక్షముగా వెళ్ళి చూసి రావడం జరిగింది. మొత్తం 28 మంది ఆ జిల్లాలో ఆకలి వల్ల చనిపోయారని తెలిసింది. వారి యొక్క పేర్లు వరుసగా — హరిజన శాంతమ్మ.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రాఘవరెడ్డిగారు ఆ లిస్టు మంత్రిగారికి పంపించండి.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—28 పేర్లు, మండలం వారీగా, గ్రామం వారీగా ఉంది. ఇవి వాస్తవం కాదా? జబ్బు వచ్చి చచ్చిపోయారని చెప్పడానికి పిదచిక్కి శల్మయై ఉన్న పరిస్థితి ఉంటే, కళ్ళారా చూస్తూ ఉంటే — ఇవి చూస్తే ఎవరైనా ఆకలి చావులని అర్థం చేసుకోడానికి తోడ్పడుతుంది.

(లిస్టు, పత్రికలలో వచ్చిన ఫోటోల కటింగులు స్పీకరు గారికి పంపించడం జరిగింది)

ఇటువంటి పరిస్థితిలో మరి దౌర్భాగ్యం, ఆకలి చావులు ఇక్కడ జరుగుతూఉంటే ప్రభుత్వం ఆకలి చావులు లేవు, మేము రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తున్నాము, మరి ఆకలి చావులు ఎట్లా అని మంత్రివర్గులు అనడం చాలా అశ్చర్యముగా ఉంది. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం ఇస్తే తీసుకోడానికి వారికి డబ్బులు ఉండాలి కదా? అక్కడ శక్తి కలిగిన వారు ఎప్పుడో ఇతర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్ళారు. శక్తి లేని వారు ఉండిపోయారు. మీరు జూరాల క్రింద పని ఇస్తాము అంటే ఎంతమందికి ఇచ్చారో చెప్పండి. ఎంతమంది పని చేస్తున్నారో లెక్కలు చేయండి. గ్రామాల వారీగా లెక్కలు తీయించమనండి. ఎంతమంది వలస వెళ్ళారో, ఎంతమందికి పని కల్పించారో అనేది బయటపడుతుంది. లక్షల మంది వలస వెళ్ళిన పరిస్థితి కనపడుతూ ఉంది మీరు అందరిని జూరాలలో పనిచేయమంటే అది ఎక్కడ సాధ్యమౌతుంది. శక్తి లేని వారు, పని పిల్లలు మాత్రమే ఉన్నారు. కొంతమంది కలెక్టర్ ఆఫీసు ముందు కూర్చుని కూర్చుని చనిపోతున్నారు, కొంతమంది ఇతర గవర్నమెంటు ఆఫీసుల ముందు చచ్చిపోతున్నారు. ఇలాంటి దిక్కులేని పరిస్థితి ఉంటే పనిపిల్లలకు ఎలాంటి సహాయం లేకుండా వారు చిచ్చుచేత పట్టుకొని తిరిగినా లాభం లేని పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితి ఆ గ్రామాలలో చూస్తున్నాము. పరిస్థితి చాలా ఘోరంగా ఉంది. కనీసం ప్రభుత్వం గంజీ కేంద్రాలు, అన్నం కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి వారిని ఆదుకోవాలి. మీరు ఊరికి ముగ్గురికో, నలుగురికో కరువు సహాయం క్రింద పృథ్విస్థపు పెన్షన్స్ ఇస్తున్నారు. లేకపోతే గ్రామాలలో ఎంతమందికి ఇచ్చారో లెక్కలు తీయించండి. ఎంతోమంది

re : Migration of people and death of cattle due to famine conditions prevailing in Mahaboobnagar District.

డా. ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి (అలంపూర్):—అధ్యక్షా, మొత్తం దేశంలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కు దుర్భ ప్రాంతాలలో మూడవదిగా ఉంది. నార్మల్ గా రైస్ ఫాల్ 705 మి.మి ఉండేది, మూడు సంవత్సరాలుగా 308 మి.మి.లకు తగ్గింది. ఇటీవల కాలంలో ఈ జిల్లా తీవ్ర దుర్భిణానికి గురి అయింది. సుమారుగా ఆరు వేల సోర్సెస్ అంటే కుంటలు, మైల్ ఇరిగేషన్, మిడియం ఇరిగేషన్ సోర్సెస్ ఎండిపోయాయి. మీడియం ప్రాజెక్టులు సరళాపాగర్, కోయిన్ పాగర్ లలో చుక్క నీరు లేదు. ఆర్.డి.ఎస్. కనాల్ మేజర్ ప్రాజెక్ట్, ఖరీఫ్ లో 40 వేల ఎకరాలకు నీరు ఇవ్వాలి, 15 వేల ఎకరాలకు మాత్రమే లభ్యం అయింది. రబీ సీజన్ లో ఫిబ్రవరి 15 వరకే నీరు ఇస్తామంటున్నారు. ఈ పరిస్థితి వల్ల మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో గత సంవత్సరం సగానికి పైగా వకు సంవద నాశనమయింది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా లేబర్ ఇతర జిల్లాలకు, దేశాలకు వలసపోయేవారు. ఈ సంవత్సరం వీరి సంఖ్య 70 నుండి 80 శాతం వరకూ ఉంది. ఈ 70 నుండి 80 శాతం వరకూ లేబర్ ఇతర ప్రాంతాలకు వలస పోతూ, ముసలి వారిని, పిల్లలను ఇంటి వద్దే ఉంచడంవల్ల వారెన్నో అగచాట్లు పడాల్సి వస్తున్నది. పత్రికలలో వచ్చిన వార్తల ఆధారంగానే 28 నుండి ఆలీ చావుకి గురి అయినట్లు తెలిసింది. అన్ రిపోర్టెడ్ గా 100కి పైగానే ఈ ఆకలి చావులు ఉంటాయి. కరువు సహాయం చర్యలు సరిగ్గా అందడం లేదు. యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద వీటిని తీసుకొనవల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. గత 50 రోజుల ఎన్.డి.వో.ల సమ్మె వలన రెండు నెలలుగా చర్యలు ఆగిపోయాయి. ముఖ్య మంత్రిగారు వచ్చి రు. 6 1/2 కోట్లు సహాయక చర్యల క్రింద ప్రకటించారు. దానిలో రు. 3 కోట్లు జూరాల ప్రాజెక్టుకి ఇచ్చారు. కాని దాని క్రింద రు. 3 కోట్లు ఖర్చు చేయడానికి మాత్రమే ఈ సంవత్సరం ప్లాఫ్ సరిపడా ఉంది. ఇంకా రు. 3 కోట్లు ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల, మిగతా ప్లాఫ్ లేనందున, లాప్స్ అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంట్రూడ్యూస్ చేసిన గ్లామరైజ్డ్ స్కిం “శ్రమ శక్తి” విఫలమయింది. ఈ జిల్లాలో కరువు తీవ్ర రూపం చాల్చింది. ఈ నాడు గ్రామ ప్రజలకు తిండి పెట్టకపోయినా, మంచి నీరు అయినా ఇస్తే చాలు. ఆకలి చావులు కాదు, మంచి నీరు లేక ప్రజలు చచ్చే పరిస్థితి ఎర్పడుతుంది. ప్రభుత్వం యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద మంచి నీరు సప్లయ చేసే విధానం అవలంబించాలి. “క్రాంతి పథకం” క్రింద అన్ని జిల్లాలతో సమానంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను తీసుకొన్నారు. దీనికి ప్రత్యేకంగా జిల్లా పరిషత్ మీటింగ్ లో, ప్లానింగ్ బోర్డు మీటింగ్ లో రెజిస్ట్రార్ పాస్ చేసి, 75 శాతం ప్రభుత్వమూ, 25 శాతం సబ్సిడీ కంట్రీబ్యూషన్ ఉంటుందని చెప్పారు. దానిని ఖిన్నంగా 50 శాతం ప్రభుత్వం యొక్క 50 శాతం సబ్సిడీ కంట్రీబ్యూషన్ అనే అంటున్నారు. రైతు కూలీలకు రైతులకి ఎంతో ఇబ్బంది కలుగుతోంది. ప్రభుత్వం కరువు సహాయ చర్యలను యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద తీసుకొని నివారణ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

re : Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahabubnagar District.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా తరచుగా కరువు కాటకాలకు గురి అవుతున్న విషయం సాధారణంగా అందరికీ తెలిసినదే. కానీ ఈ సారి ఇతర జిల్లాల కంటే విపరీతమైన కరువుకి గురి అయిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరమే కాకుండా గత మూడు సంవత్సరాల నుండి వర్షపాతం లేనందున చెరువులు ఎండిపోయి, కుంటలు ఎండిపోయి, వ్యవసాయ బావులలో నీరు లేక వాటర్ టెబుల్ లోతుకి పోయినందున, త్రాగే నీటికి కూడా ఎంతో ఇబ్బంది కలుగుతోంది. ఈ పరిస్థితులలో అక్కడుండే రైతాంగానికి వ్యవసాయ పనులు లేకుండా పోవడమే కాకుండా, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు ఏమీలేనందున వ్యవసాయదారులకి, వ్యవసాయ కూలీలకి ఉపాధి లేకుండా పోవడమే కాకుండా, తినడానికి కూడా రైతు కూలీలకు లేకుండా పోయిందని చెప్పడం అతియోక్తి కాదు. రైతులు, రైతు కూలీలు, సాధారణ జనులు వేల సంఖ్యలో, లక్షల సంఖ్యలో వలస పోతున్నారు. మక్తల్ లో కృష్ణా అనే రైల్వే స్టేషనుంది. బాంబే-మైద్రాస్ రైలులో ఉండే స్టేషను. అక్కడ రోజుకి వేయి పాసింజర్లు ఉంటారు. అయినా కూడా ఆగని ఎక్స్ ప్రెస్ లను ఆపి ఆ పాసింజర్లని బాంబేకి - మైద్రాస్ కి, అహమ్మదాబాదుకి వలస పంపుతున్నారు. ఈ విధంగా వేల సంఖ్యలో జనం వలస పోవడం చాలా సాధారణం అయింది. దీని వల్ల వారి తల్లిదండ్రులను, వృద్ధులను గ్రామాలలో వదిలి వెడితే, అడిగే వారు కూడా లేక భోజనమే కాదు, మూమూలు గంటికి కూడా ఇట్టో ఏమీ లేని పరిస్థితి వస్తే, రకరకాల రోగాలకు వారు గురి అయి చనిపోతే, అవి దిక్కులేని చావులని అంటారు కొందరు, ఆకలి చావులని అంటారు కొందరు. ఏవి ఆకలి చావులో సభ నిర్ణయించాలి.

పరిస్థితుల గురించి రాజేశ్వరరావు గారు చెప్పారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో 10-50 a. m.

జోజురేటిలో సొసైటీ వాళ్లు, బ్యాంకు వాళ్లు వ్యవసాయానికి ఇచ్చిన అప్పులు రాబట్టడానికి, రైతుల వైన బడి, వారి అప్పులు జప్తు చేసి ఇప్పటికి కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. రైతులు చాలా కష్టాలకు గురవుతున్నారు. ఈ విషయం గురించి ప్లానింగు బోర్డులో ఎన్నో సార్లు చెప్పాము. ఈ సభలో కూడా చెప్పాము. ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు ఆపుతాము అంటున్నది కానీ ఆపుదల కావడం లేదు. జబర్ దస్తా ఆప్పులు వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ మూడు సంవత్సరాల నుంచి, గతం నుంచీ కూడా పంటలు లేకుండా పోయినందువల్ల అప్పులు పెరిగిపోయాయి. రైతాంగం అప్పులు చెల్లించాలంటే పంటలు లేక ఇబ్బంది పడుతుంటే భూములు, ఇల్లు, అప్పులు అమ్ముకున్నా అప్పులు తీర్చే పరిస్థితి ఆ జిల్లాలో లేదు. వెంటనే ప్రభుత్వం కనీసం సన్నకారు రైతులకు, రైతు కూలీలకు వ్యవసాయం క్రింద ఇచ్చిన అప్పులు వసూలు చేయడం ఆవడమే కాకుండా, మాఫీ చేయాలనడం కూడా పొరపాటు కాదు. అది నిజమయిన సహాయం క్రిందకు వస్తుంది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో మూడు జీవనదులున్నాయి. కృష్ణా, తుంగభద్ర, భీమా. ఎన్నో వధకాలున్నాయి. డబ్బు కేటాయించారు, ఖర్చు పెట్టడం

re : Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

లేదు. ప్రగతి సాధించడం లేదు. కృత్రిమంగా కరువు ఆ జిల్లాలో సృష్టించి నట్లుగా ఉంది. ఈ వాటర్ ఉపయోగించు కోవడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక మయిన శ్రద్ధ వహించాలి. జూరాల, భీమా ఎత్తిపోతల పథకం ఉంది.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్ నగర్) :— అధ్యక్షా, సభ్యులు చాలా తీవ్ర ఆందోళన వ్యక్తం చేసారు. వారికి నా ధన్యవాదాలు. ఒక సభ్యుడు మాట్లాడుతూ సిగ్గుతో తలవంచుకోవలసిన పరిస్థితి అన్నారు. దీనితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. 80 సంవత్సరాల నుంచి ఈ జిల్లాను ఆ విధంగా ఉంచినందుకు వారు సిగ్గుతో తలవంచుకోవడమే కాదు.

(అంతరాయం)

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వాటర్ ప్రాజెక్ట్ గురించి చెబుతున్నాను.

(ఇంటర్వ్యూ ఫ్రం అపోజిషన్ బెంచెస్)

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో రెండు జీవనదులున్నాయి. వాటిని బాగా చేయడానికి ఎన్నడూ తలపెట్టని పెద్దలు శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు కట్టలేదు అంటున్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 100 ఎకరాలు కూడా పండించలేకపోతున్నారు. ఏమి చేస్తున్నారు ఆ పెద్దలు అని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, 804 నోటిసు డిస్ కన్ చేస్తున్నాము. 804లో కూడా చచ్చిపోయిన వారి గురించి, కరువుల గురించి డిస్ కన్ చేసేటప్పుడు అనవసరమయిన డైవర్షన్ లేకుండా సబ్జెక్టు గురించి మాట్లాడమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అవసరం ఉన్నా లేకపోయినా కొంత ఉపోద్ఘాతం అవసరం.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ : కరువుకు సంబంధించి ఇది మాట్లాడుతున్నాము. ఈ కరువు కాంగ్రెసు వారిదో, తెలుగు దేశం వారిదో అన్నట్లు పోట్లాడుతున్నారు. ఇది అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :— జిల్లాలో కరువు చాలా తీవ్రంగా ఉందని కేంద్రానికి విన్నవం పంపిస్తే కమిటీ వచ్చింది. వెళ్ళింది. కానీ సహాయం చేయలేదు. కామ్రీర్ కు రు. 1000 కోట్లు, వెస్ట్ బెంగాల్ కు రు. 600 కోట్లు

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

ఎలా ఇచ్చారని అడుగుతున్నాను. దమ్ములుంటే, మీకు మా జిల్లా ప్రజలపైన ప్రేమ ఉంటే, సహాయం చేయాలని ఉంటే మీరు కేంద్రానికి వెళ్ళండి, నిధులు తెండి.

(ఇంటర్వ్యూ)

జనుకబడిన తరగతుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ బి. రత్నసఖావతి) :— ఆకలి బావులు అని ఆరోపిస్తూ ఇప్పటివరకు వివిధ వార్తాపత్రికలలో వచ్చిన వార్తలు దానితోపాటు మరణాలకు సంబంధించి గడచిన మూడు సంవత్సరాల నుండి మహబూబ్ నగరు జిల్లాలో అనావృష్టి పరిస్థితులు ఏర్పడిన మాట నిజమే. బాధలకు గురైన ప్రజలకు ఉద్యోగ వసతి కల్పించడానికి ఉపాధి కల్పన పనులు చేపట్టడానికి చాలినన్ని నిధులు విడుదల చేయటానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది. 1986-87 సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం ఈ క్రింది నిధులు విడుదల చేసింది.

1. జిల్లాలోని వివిధ మునిసిపాలిటీలలో త్రాగే నీటి సరఫరా మెరుగు పరచడానికి రూ. 28.00 లక్షలు.

2. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో త్రాగే నీటిని సరఫరా చేయడానికి రూ. 49.00 లక్షలు.

3. పశుగ్రాసం సరఫరా చేయడానికి రూ. 25.00 లక్షలు పై మొత్తాలను అదనంగా, వివిధ ఉపాధి కల్పన పనులకు, ప్రత్యేక పౌష్టికాహార కార్యక్రమం, వయోవృద్ధులకు, అనాధలకు సహాయం కల్పించటానికి జిల్లాకు రూ. 300.00 లక్షలు మొత్తాన్ని కేటాయించటం జరిగింది. దీనికి తోడు ఆ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు సహాయపడటానికి గాను సత్వర ప్రాతినిధికపై కార్మిక ప్రాధాన్యం గత పనులను చేపట్టడానికి గానూ జూరాల ప్రాజెక్టుకు నీటిపారుదల శాఖ రూ. 300.00 లక్షలు విడుదల చేసింది. జిల్లాలో త్రాగేనీటికి, పశు గ్రాసానికి, పౌష్టికాహారానికి సహాయ కార్యక్రమాలను ఇతర ఉపాధి కల్పన పనులకు గాను ప్రభుత్వం మొత్తం మీద రూ. 702.00 లక్షలు విడుదల చేసింది. పరిస్థితిని ఎదుర్కొనటానికి గాను జిల్లా ప్రభాళికా మండలి ఆమోదం పొందిన తర్వాత యుద్ధ ప్రాతినిధికపై కార్యక్రమాలను ఆమలుపరచడానికి జిల్లా పరిపాలన యంత్రాంగం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

వర్షాలు అనుకూలంగా ఉన్నప్పుడు కూడ మహబూబ్ నగరు జిల్లాలోని కార్మికులలో 12 శాతం నుండి 15 శాతం మంది వివిధ కారణాలపై సాధారణంగా ఇతర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్ళుతూ వుంటారు. పాలమూరు కార్మికులు కష్టపడి వని చేయటంలో రాష్ట్రంలోను, దేశంలో కూడ పేరు పొందారు. అందువల్ల మహబూబ్ నగరు జిల్లా కార్మికులు ఈ విధంగా వలస వెళ్ళడం ఇప్పుడు కొత్త కాదు. గడచిన మూడు సంవత్సరాల నుండి మహబూబ్ నగరు

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

జిల్లా పరుగుగా అవామ్మిక్కి గురవుతున్న విషయం వాస్తవం. బాపలకు గురైన ప్రజలకు ఉపాధి కల్పించడానికి గాను జూరాల ప్రాజెక్టు వంటి పెద్ద పనులను కలుపుకొని ఉపాధి కల్పన పనులను చేపట్టడం జరిగింది.

జిల్లాలో పశుగ్రాహం సరఫరా మెరుగుపరచే ఇతర కార్యక్రమాలకు పశువులకు పశుగ్రాహం సరఫరా చేయడానికి రూ. 25.00 లక్షల మొత్తం మంజూరు చేయటం జరిగింది. వేయి మెట్రిక్ టన్నుల గడ్డిని సరఫరా చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకొనగా జిల్లా పరిపాలన యంత్రాంగం ఇప్పటివరకు వంపిణి కొరకు 768 టన్నులను సేకరించింది. వేద సన్నకారు రైతులు తమ పొలాలలో గడ్డిని పెంచటానికి గడ్డి విత్తనాలు వంపిణి వంటి ఇతర కార్యక్రమాలను కూడా చేపట్టడం జరుగుతున్నది. గడ్డిని యాభై శాతం సబ్సిడీపై సరఫరా చేయడం జరుగుతున్నది. రవాణా వ్యయాన్ని పూర్తిగా ప్రభుత్వమే భరిస్తున్నది. గడ్డి, నీరు కొరత వల్ల పశువులు ఏవీ చనిపోలేదని పశు సంవరణ కాఫీ డైరెక్టరు నివేదిక వల్ల తెలుస్తున్నది. ఇది మాకు వచ్చిన రిపోర్ట్. మాకు వచ్చిన రిపోర్ట్ ఇది. ఇది గాకుండా నేను మహబూబ్ నగర్ జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ గారిని, ఆఫీసర్స్ ను పిలిపించి వారితో మాట్లాడాను. జరగడం జరిగింది. మిగతా కొన్ని విషయాలు సభ్యులు చెప్పినారు. వాటిని నోట్ చేసుకొన్నాను. విచారిస్తాను. కాని ఒకటి మాత్రం చెప్పదలచుకొన్నాను. అకలివలన చచ్చి పోయారనేది వాస్తవం కాదు. ఏ కారణం వలన చనిపోయారనేది వా దగ్గర రిపోర్ట్ వున్నది 14 మంది చనిపోవడం వాస్తవం కానీ అకలి వలన చనిపోవడం వాస్తవం కాదు. సెంట్రల్ టీమ్ మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పర్యటించడం జరిగింది. వాళ్ళు కూడా అకలివల్ల చనిపోయారని రిపోర్ట్ చేయలేదు. మరిదానికి గౌరవం యివ్వాలా, లేదా అన్న విషయం మీరే ఆలోచించాలి. వాళ్ళు ఇచ్చిన రిపోర్ట్ కూడా మా దగ్గర వున్నది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి బహుశ తెలియచేమో. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా రంగారెడ్డి డిస్ట్రిక్టు నుంచి అడ్జసెంట్ కాకుండా హైదరాబాద్ పిటినుంచి, 20 మైళ్ళ నుంచి స్టార్టు అవుతుంది. ఇంకా దగ్గర వున్న డిస్ట్రిక్టుకు వెళ్ళి చూడకుండా ఆఫీసర్స్ ను పిలిపించుకొని మాట్లాడి, వాళ్ళ రిపోర్టుమీద ఆధారపడివుంటే సమస్యలు తీరవు. ఇది మంత్రిగారు తెలుసుకోవాలి. ఇన్ని జరుగుతూ వుంటే, పేపర్లో వస్తూవుంటే, ప్లేట్ మెంట్స్ వస్తూవుంటే మరి సంబంధిత మంత్రిగారు 100 కిలో మీటర్లు కూడా లేని ఆ జిల్లాకు వెళ్ళకుండా వుండడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. ఇంకా దగ్గర దూరము కూడా పోలేదంటే అది నిర్లక్ష్యం అనుకోవాలో, ఏమో తెలియదు. మహబూబ్ నగర్ కరువు విషయంలో ప్రభుత్వం ఎలా వ్యవహరిస్తున్నది తెలుస్తున్నది. రెండవ పాయింట్ ఏమిటంటే గౌరవ సభ్యులు సర్పిరెడ్డిగారు, నమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పారు. అప్పుల బాధ ఎక్కువ అవుతోంది. ఎలక్ట్రిసిటీని డిస్ కనెక్టు చేస్తున్నారు.

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

అంతో ఇంతో వున్నవి ఆఫీసర్స్ ఎత్తుకొని పోతున్నారు. అది అమానుషం. ఏ ప్రభుత్వానికి తగినది కాదు. సెంట్రల్ టీమ్ చనిపోయినట్లు రిపోర్టు ఇవ్వలేదంటే సెంట్రల్ టీమ్ ఏ విషయం చూడాలని వుంటుంటే ఆ విషయానికే రిపోర్టు ఇస్తుంది కానీ ఆ విషయంతో రెఫరెన్సు లేనప్పుడు వాళ్లు ఎందుకు చెబుతారు. మహబూబ్ నగర్ నగర్ కు సంబంధించిన వారు కాకుండా అపోజిషన్స్ ఓడర్స్ అందరు కూడా మాట్లాడి చెబితే మరి పరిశీలిస్తామని కానీ, చూస్తామని కానీ చెప్పరు. కానీ ఒక విషయం అధ్యక్షా, రెండు రూపాయలకు కిలో ఓయ్యం ఇస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. కానీ చాలామందికి కారులు వున్నా కొనేటందుకు డబ్బు లేదు. ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి మేము గంటి కేంద్రాలు తెరుస్తాము, సత్రాలు పెడతాము, అన్నం నీరు సప్లయి చేస్తామని చెబుతున్నది. దీనిని కూడా డిఫెన్స్ గా తీసుకొని, పోలిటికల్ గా వ్యతిరేకించాలి, ఖండించాలనే ధోరిత మంటిది కాదు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ:—అధ్యక్షా, నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే నాకు ఒక క్లారిఫికేషన్ కావాలి. రత్నసభాపతిగారు నాకు చాలా చిరకాల మిత్రులు. నాకు తెలియనివారుకాదు. వారు ఇచ్చిన నివేదిక ఇక్కడ సభలో వున్న అన్ని వజ్రాల వారికి విస్తృతము కలిగించింది. కారణం ఏమిటంటే ఆకలి చావులు వున్నవనే ఒక మాట బలంగా వున్నది. కానీ ఆకలి చావులు లేవని వారు మనవిచేస్తున్నారు, సెంట్రల్ టీమ్ వచ్చిందని దానిమీద కూడా వారు చెబు తున్నారు. నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే సవరిలో కొల్లాపూర్ నుంచి 500 మంది ఆకలి యాత్రీ, పాద యాత్రీతో వచ్చారు. నేను, మరి కొందరు ముఖ్యమంత్రిగారిని కలసి టైమ్ తీసుకొని ఆ వచ్చిన జనాన్ని వారి దగ్గరకు తీసుకొని వెళ్ళాము. వారు కొన్ని కోర్కెలు చెప్పారు. ఆ కోర్కెలు నిర్వహించడంలో ప్రభుత్వానికి అసాధ్యమైన వనేమి కాదు. వారు 350 కిలో మీటర్లనుంచి కాలి ప్రయాణంతో వచ్చారు. ఒకరికి కాళ్ళు వానినవి, ఒకరికి కాళ్ళు పగిలినవి, ఒకరికి చీము రక్తము కారుతున్నవి. ఇలాంటి దృశ్యాలు వారికి చూపించి ఆయ్యా కరువు అంటే జాధతో కూడుకొన్నటువంటిది. పక్కతి వైవరిత్యాలవలన, బాగోణి పరిస్థితుల వలన 30, 40 సంవత్సరాలనుంచి నీరు పరిగా అందని దృష్ట్యా అక్కడున్న ప్రజలంతా అనాధలయినారు. వారికి తిండి లేక అల్లాడిపోతున్నారు. మంచినీటి కటకట ఏర్పడింది రెండు లక్షల మంది ప్రజానీకము వలసి పోయినారు. ఒక లక్ష మంది వయో వృద్ధులైన వారు, గడవ దొటలేని వారు బైట వుండి, దిక్కుతోచక, తిండి లేక మల, మల మాడు తున్నారు. ఆ దృష్ట్యా మరణాలు సంభవిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం దగ్గర అనేక రకమైన స్కీములు వున్నాయి. వయో వృద్ధులకు ఓలేటి పెన్షన్ ఇచ్చి, వారు ఇంటి దగ్గరే వుండేటట్లు చూసి, ఆకలి మరణాలు నివారించవలసిందని కోరితే అన్ని జిల్లాలు మనవే రజాబ్ అలీగారు అన్నారు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అన్ని జిల్లాలు మనవే. వివాదగ్నిస్తంగా మారిన ఈ సమస్యలు పరిష్కరించాలంటే ఒక్కదాని

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

కయినా ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పిస్తే మంచిది. హాజ్ కమిటీని వేయించాలి. ఇవి ఆకలి
చావులు కావని నిర్ధారణ చేయించాలి. అప్పుడే న్యాయం జరుగుతుంది. ఆంధ్ర
దేశంలో ఆకలిచావులు లేవనే సమస్యకు న్యాయం కలిగించిన వారకుం అవుతాము.
లేకపోతే ఇప్పుడు రత్నసభాపతిగారు చదివినట్లు కట్టుకథలు, కాకమ్మ కథలు
చదివి మాకందరికీ విస్త్రుతము కలిగించకుండా అన్నార్థులయిన వారికి న్యాయం
కలుగజేయడానికి ఒక అఖిల పక్ష కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:—పత్రికల వారు చూచివచ్చి ఆకలి చావులన్నారు.
మేము ఫోటోలు కూడా ఇచ్చాము. అయినా మంత్రిగారు ఇవి ఆకలి చావులు
కావని అన్నతరువాత వేరే మార్గము ఏమిటో చెప్పాలి. హాజ్ కమిటీనియినా
వేయాలి, లేకపోతే జిడిపియరీ ఎంక్వయరీ అయినా వేయాలి. ఏదో ఒకటి
తేల్చాలి. ఆకలి చావులు కావన్నంత మాత్రాన అవి ఆకలి చావులు కాకపోవు.
రోగాలు, జబ్బులతో చనిపోయారని చెబితే ఎలా. ఎంతో మంది ముసలి వారు
వున్నారు. ఏదో ఒక సూచన చేయాలి.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ జె. చిత్తరంజన్ దాస్ (కల్వకుర్తి):— అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్
జిల్లాలో కరువు, ఆకలి చావులు సంభవించే ఆ విషయం ఈ రోజు సభలో చర్చించు
కొంటున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో లేకపోవడం దురదృష్టకరమైన
విషయం. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఆకలి చావులు వున్నాయో, లేవో తెలుసు
కోవాలంటే ఈ గంజి కేంద్రాలే నిదర్శనము. ప్రభుత్వం కొంత గంజిపోసి ఈ
రోజు ఆకలితో వున్న వ్యక్తులను బ్రతికించాలనుకోవడమే దీని నిదర్శనము.

11.10 a.m.

అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పర్యటించారు,
అక్కడ కరువు వున్నదని నిర్ధారించుకుని వారు ప్లానింగ్ బోర్డుకు వచ్చి మాట్లా
డడం జరిగింది. ఆ ప్లానింగ్ బోర్డులో వారు చేసిన వాగ్దానాలేవీ నెరవేరలేదు.
25 లక్షలు యిస్తున్నామన్నారు. దాదాపు పది కోట్లు యిచ్చినా అక్కడ యీ
సమస్య తీరదు, కాని, అక్కడ యీ రోజుకు డ్రీట్ చేయలేదు. తరువాత వ్యవ
సాయం విషయం. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ప్రత్యేకంగా ఓపెన్ వెల్డ్స్పై
ఆధారపడే రైతులు వున్నారు. ఇప్పుడు చాటలేదు. గడ్డి పెంచి కనీసం
పశువులైనా పెట్టే పరిస్థితి లేదు. ఓపెన్ వెల్డ్స్కు సంబంధించి దాదాపు అయిదు
సంవత్సరాలై అప్లయ్ చేసినా కరెంటు కనెక్షన్స్ లేవు. అందువలన, వారు
ప్లానింగ్ బోర్డులో చేసిన ప్రకటించిన వాగ్దానాలమేరకైనా, మహబూబ్ నగర్
జిల్లాలో వున్న ప్రత్యేక పరిస్థితులదృష్ట్యా మూడు సంవత్సరాలై అప్లయ్ చేసిన
వారికి వెంటనే కరెంటు కనెక్షన్స్ యివ్వాలని, ఆ విధంగా యిస్తామని చెప్పారు.
మొత్తం మెటీరియలు, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ వగైరా యిస్తామని చెప్పారు, వెంటనే
చర్య తీసుకోవాలి. అలాగే, ఆకలి చావులు లేవని వారంటున్నారు. దానిపై

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ జరిపించాలని నేను కోరుతున్నాను. అందుకు వారు ఎందుకు భయపడుతున్నారు? జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ జరిపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటవతి:—అధ్యక్షా, ఈ రోజుల్లో అంబలి త్రాగేవారున్నారా? అని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇప్పుడున్న గంజి కేంద్రాలే అందుకు సాక్ష్యం.

శ్రీ సి.పాచ్. విద్యాసాగరరావు:— అధ్యక్షా, అక్కడ వున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా యిది లైట్ గా తీసుకోవలసిన విషయం కాదు. అంతేగాదు, యిందులో రాజకీయ పార్టీల ప్రమేయం వుండడానికి కూడా వీలులేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఒక ప్రదేశంలో ఆకలి చావులు జరిగినవని కేవలం ప్రతికలేకాదు, సెంట్రల్ బృందం సభ్యులు, యిక్కడ కరువు వున్నదని నిర్ధారించారు. మంత్రిగారు ఆత్మరీతిలన చేసుకుని చూస్తే వారికి కూడా స్వయంగా తెలుసు, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఆకలి చావులు జరిగినవని. అయితే, కేవలం యీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఆకలి చావులు లేవని నిర్ధారించడానికి యీ రిపోర్టు యీ సభకు యీ విధంగా తెప్పించుకోవడం జరిగింది. ఇది మంచి సందర్భం, యింతకంటే మంచి సందర్భం వుండదు, యీ సందర్భంలో తప్పకుండా కరువు గురించి పరిశీలించాలి. ఇది చాలా ప్రాముఖ్యమున్న విషయం. ఈ అవకాశాన్ని తీసుకుని, సభలో అందరు సభ్యులు కోరుతున్నారు, ఆల్ పార్టీ కమిటీ వేసి నిజం తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నం చెయ్యాలి.

(చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడటానికి అవకాశం కోసం అడగడం జరిగింది.)

మిష్టర్ స్పీకర్ :—గవర్నర్ గారి ప్రసంగంపై చర్చలో యీ విషయం గౌరవసభ్యులు చెప్పవచ్చు....

శ్రీ సి.పాచ్. రాజేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై చర్చలో అని కాదు, ఆసలు అక్కడ ఆకలిచావులు వున్నాయా, లేవా? అనే విషయం వచ్చింది కాబట్టి, దానిని పరిష్కారం చేయించిన తరువాతనే, గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై, వేరే విషయాలు మాట్లాడతాము, యీ విషయంపై తీవ్రమైన అభిప్రాయ భేదాలు వున్నందువలన, దీనిపై యీ సభ ఒక నిర్ణయానికి రావాలి. అందుకు మంత్రిగారు తోడ్పడితే సంతోషం.

శ్రీ పి. వెంకటవతి :—అధ్యక్షా, ఈ విషయమై రాష్ట్రమంతటా చర్చ జరిగింది, ఆ జిల్లాలో వున్నవారే కాదు, ప్రతికలలో కూడా వచ్చింది, ఈ రోజుల్లో అంబలి త్రాగే వారు వున్నారా? అని మంత్రిగారు ప్రశ్నించారు. మేము అసలే చిన్న పార్టీ వారం; అక్కడక్కడ అడుక్కు తెచ్చి, రాగి సంకట పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తే అంబలి త్రాగడానికి ప్రతి రోజూ నాలుగు వేలమంది

re : Migration of people and death of cattle due to famine conditions prevailing in Mahaboobnagar District.

ప్రశ్నలు 14 కేంద్రాలకు వస్తున్నది వాస్తవం. ఇది ఏమిటి రుజువు చేస్తున్నది? ఏ మాత్రం అవకాశమున్నా, పొట్టచేత పట్టుకుని గంజి కేంద్రానికి వచ్చి తాగడానికి సిద్ధపడుతున్నారని తమద్వారా వారికి మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో, యిప్పటికైనా, అక్కడి రైతులపై భారం తప్పించడానికిగాను, వారు కట్టవలసిన అప్పులన్నీ....

(ఇంటర్వ్యూ)

అక్కడికి ఇన్ స్పెక్టర్స్ యిప్పటికీ పోలేదు, కనీసం యీ రోజు డేట్ తో నయినా యిన్ స్పెక్టర్స్ పంపిస్తామని మంత్రిగారు చెబుతారా? అంతేగాక, మంత్రిగారు అక్కడికి యిప్పటి వంకు వెళ్ళలేదు, ఇప్పుడయినా మంత్రిగారు విజిట్ చేస్తారా? విజిట్ చేస్తే విషయాలు అర్థం అవుతాయి. రెండవది — డబ్బు చాలా ఎలాట్ చేశామని అంటున్నారు, ఇంతవరకు డబ్బు ఖర్చు కాలేదు. కాబట్టి, వెంటనే డబ్బు ఖర్చు కావడానికి ప్రత్యేకంగా అధికారులను నియమిస్తారా? తరువాత — అక్కడ రైతులు బిల్లు కట్టలేదని కరెంటు కనెక్ట్స్ కట్ చేస్తున్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కరెంటు బకాయాలు వసూళ్ళు పోస్టుపోస్ట్ చేస్తారా? అలాగే, అన్ని పార్టీలతో కూడిన వారితో కమిటీ వెయ్యాలని మా పార్టీ తరపున కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— అధ్యక్షా, నాకు ఐదు నిమిషాలు సమయం యివ్వండి. పరిస్థితి క్లారిఫై చేస్తాను. అధ్యక్షా, నేను రెండు నెలల వరకు రిలీఫ్ మంత్రిగా వున్నాను. ఈ విధంగా ఆకలి చావులు అని ఆరోపణ వచ్చినప్పుడు కలెక్టరును, ఇతర అఫీషియల్స్ ను కాంటాక్ట్ చెయ్యడం జరిగింది. ఏ పరిస్థితిలో కూడా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఒక్క ఆకలి చావు కూడా జరగలేదని నేను ఘంటాపథంగా చెప్పగలను.

(ప్రతిపక్షం నుండి షేమ్ షేమ్)

మీరు కేవలం, యిది రాజకీయ పబ్లిసిటీ కొరకు అరుస్తున్నారుగాని, అంతకంటే వేరే ఏమీ లేదని నేను మనవిజేస్తున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల జెంచెస్ నుండి — షేమ్ షేమ్)

ఇది కేవలం రాజకీయంగా బురదజల్లడానికి వుపయోగపడుతుంది. అక్కడ జరిగింది మూల్ నూట్రీషన్ వల్ల, వేరే కారణంవల్ల కావచ్చు...యిది ఆకలి చావులు కాదు, కాదు అని మనవిజేస్తున్నాను. కేవలం, దీనిని వుపయోగించుకుని బురదజల్లడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు కరువు పర్యటన మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ప్రారంభించారు. ప్రచారకా బోర్డు సమావేశంలో 7 కోట్ల రూ.లు ప్రకటించారు.

re : Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

అందులో రూ. 9 కోట్లు జూరాల ప్రాజెక్టుకు మిగిలినది ఇన్ ఫుట్స్ కి నబ్బిడి 11-20 a.m. అయితేనేమి, కరువు పనులకు అయితేనేమి, డ్రింకింగ్ వాటర్ కు అయితేనేమి, ఫెర్టిలైజర్స్ నబ్బిడికి అయితేనేమి ప్రకటించారు. ఈనాటికి కూడా సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ జూరాల ప్రాజెక్టుకు క్లియరెన్స్ ఇవ్వకపోతే దానిని చేపట్టడం జరిగింది.

(కేకలు)

దీనికి రూ. 9 కోట్లు ఈ సంవత్సరం కేటాయించడమే కాకుండా రూ. 9 కోట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు మరల కేటాయించారు. 12 కోట్లతో పని చేస్తున్నాం అంటే చిన్న పనికాదు. 6000 చిల్లర మంది వర్కర్స్ జూరాల ప్రాజెక్టులో పనిచేస్తున్నారు. రూ. 12 కోట్లు మార్చి నెలాఖరు లోపల ఖర్చుపెట్టడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. సెంట్రల్ టీమ్ వచ్చింది కాని ఒక్క రూపాయైనా యిచ్చారా? రూ. 78 కోట్లు కరువు కోసము అడ్వాన్సు గ్రాంటుగా ముఖ్యమంత్రిగారు విడుదల చేశారు. అంటే గత 9వ సంవత్సరాలలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు సెంటర్ నుంచి గ్రాంటు వచ్చే లోపల 78 కోట్లు అడ్వాన్సు గ్రాంటుగా ఎప్పుడయినా విడుదల చేశారా? కాళ్ళత జామ నివారణ మనకు కావాలి. పోలవరం ప్రాజెక్టు అంజయ్యగారు శంకుస్థాపన చేశారు. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్...

Sri D. K. Samarasimha Reddy:— Hon'ble Minister (Sri Nallapa Reddy Srinivasul Reddy), though he is not concerned with the subject wants to speak.

Sri Nallapa Reddy Srinivasul Reddy:—It is joint responsibility. Moreover, I have taken the permission of Hon'ble Speaker.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:— Sir, Point of Order: He is repeating what the other Minister has already stated.

Mr. Speaker:— There is no Point of Order. Please resume your seat.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్):— అయిన రాజకీయ ఆలోచనలు చేస్తున్నాడు. క్లారిఫికేషన్ చెప్పమనండి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— పోలవరం ప్రాజెక్టుకు అంజయ్యగారు శంకుస్థాపన చేశారు. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ క్లియరెన్స్ యిచ్చిందా? శ్రీశైలం లెప్టబ్యాంకు కెనాలుకు ముఖ్యమంత్రిగారు రూ. 100 కోట్లు అనౌన్సు చేశారు.

(సభా అంతా కేకలు)

మిస్టర్ స్పీకర్:— సభను 15 నిమిషాలు వాయిదా వేస్తున్నాను.

The House then adjourned at 11-25 a. m. for 15 Minutes.

re : Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

The House reassembled at 11-35 a. m.

(Mr. Speaker in the Chair.)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— కాలెక్టర్స్ రేపు తీసుకుందాము.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. రాజకీయాలకు సంబంధం లేకుండా మానవతాదృష్టితో సమస్యను పరిష్కరించు కొందాం అనే సదుద్దేశ్యంతో మనవిచేయడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తూ దీనిని రాజకీయాలతో ముడిపెట్టటంవల్ల చర్చ మధ్యలో అగిపోయి ఉపయోగంలేకుండా పోయింది. నేను ఇప్పటికయినా మనవిచేసేది కేవలం మానవతా ధోరణిలో రాజకీయాలతో నిమిత్తం లేకుండా ప్రభుత్వం దీనిని పరిశీలించి ఒక సభా కమిటీని వేయవలసిందని. పదిహేనురోజులలో, ఒక నెలరోజుల లోపుగానే రిపోర్టు ఇప్పించ వచ్చు, అకలిచావులు కాకపోతే తెలుగుదేశ ప్రభుత్వానికి కిరిటంగా వుంటుంది. దీనిని కీర్తిప్రతిష్టల సమస్యగా కాకుండా మానవతా దృక్పథంతో ఆలోచించి హాన్ కమిటీని వేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, మేము కొన్ని అడిగాము. దానికి ప్రభుత్వం సమాధానం చెబితే ప్రజలకు సంతృప్తి కలుగుతుంది. శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు అనుభవం గలవారు. మొన్న వి. బి. రాజుగారి గురించి మంచి మాటలు చెప్పారు. రేలెస్టు ఎనిమిది విల్ బిట్టర్ ఎనిమిది అనే మాట చెప్పారు. ఏది ఏమైనా రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు మంత్రిగారు సమాధానం చెబితే....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నేను ఒకమాట చెబుతాను వినండి. ఏ మంత్రిఅయినా క్యాబినెట్ కు జాయింట్ రిస్పాన్సిబిలిటీవుంటుంది. ఎవరయినా గవర్నమెంటును డిఫెండ్ చేయవచ్చు. నా పర్మిషన్ తో రెండు నిమిషాలు మాట్లాడతామని అంటే పర్మిషన్ ఇవ్వకపోతే ఎలా ?

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి :— శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు రాజకీయాలు మాట్లాడకపోతే తగాదా వుండేది కాదు. వారు రాజకీయాలు మాట్లాడబట్టే తగాదా వచ్చింది. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారంటే మాకు గౌరవం వుంది. వారు చెడ్డమనిషి. కాని వారు రాజకీయాలు మాట్లాడకపోతే తగాదాయే లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రాజకీయాలు అనండి, చావులు అనండి. వారు చెప్పేది అయిదు నిమిషాలు వినకపోతే ఎలా ? వారిని ముందు మాట్లాడనివ్వండి వారు చెప్పింది విన్న తరువాత మీరు మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ నల్లపూరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1952 లో, నేను కాలేజీ విద్యార్థిగా వుండే రోజుల్లో చక్రవర్తుల రాజగోపాలాచారిగారు అవి భక్తి ముద్రాను. రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా వున్నారు. అయిన ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు గంజి కేంద్రాలు పెట్టారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న మన

re : Migration of people and death of
cattle due to famine conditions
prevailing in Mahaboobnagar District.

రామారావుగారు ఆనాడు ఊరూరా తిరిగి 11 లక్షలు సంపాదించి అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇచ్చారు. అప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకూ ఈ నిర్వహణ పనులలో ఏ రాష్ట్రంలో కూడా, ఏ పార్టీ అధికారంలో వున్నా గంజీ కేంద్రాలు పెట్టిన సందర్భాలు లేవు. ఈనాడు కేవలం పోలిటికల్ జిమిక్స్ కోసం గంజీ కేంద్రాల నినాదం ఇవ్వడం న్యాయం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ఏ రాష్ట్రంలో లేని పరిస్థితి మన రాష్ట్రంలో వుంది. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇస్తున్నాము. ఇక్కడ కూలిరేటు పెరిగింది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు మామూలుగా ఇచ్చిన 9 కోట్ల కన్నా అధికంగా జూరాలకు 9 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వటమే గాక నాలుగు కోట్ల చిల్లర ఫెర్టిలైజర్స్ కు, సీడ్స్ కు, పెస్టిసైడ్స్ కు, ఇంపుట్రీస్ కు ఇవ్వడం, ముఖ్యమంత్రిగారు మెహబూబ్ నగర్ లోనే కరువు పొంతాల పర్యటన పొర్రంబించడం ఏడున్నర కోట్ల వాగ్దానం చేయడం, జి.ఓ. కూడా ఇవ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. రిలీఫ్ మెజిస్ట్రేట్ సంబంధించిన పోర్ట్ ఫోలియో నా వద్ద వున్నప్పుడు జి.ఓ. ఇస్కూస్ చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్కడ ఏ వాగ్దానం చేసినా నాలుగు రోజుల్లో జి. ఓ. ఇస్కూస్ చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజు జూరాలకు యిచ్చిన మూడు కోట్ల రూపాయలతో ఆరు వేల మంది కూలీలను ఎంగేజ్ చేశారు. మీరు ఎన్ని వేల మందిని పంపించడానికి సిద్ధంగా వున్నారో చెప్పండి జూరాల ప్రాజెక్టులో పని చేయడానికి. ఈ ప్రభుత్వం వారిని ఎంగేజ్ చేయడానికి సిద్ధంగా వుంది. ఎన్ని వేల మందిని పంపిస్తారో ముందుకు తీసుకురండి. ఈ కరువు నివారణకు యింకేదైనా యివ్వడానికి రామారావు గారి ప్రభుత్వం వెనుకాడదని మనవిచేస్తున్నాను. కేవలం జిమిక్స్ చేసి ఆకలి చావులు అని చెప్పి బురద చల్లి యీ ప్రభుత్వాన్ని నిందించకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. బాగారెడ్డిగారు చెప్పారు, Latest rival is the worst enemy in politics అని. కొంత మంది మిత్రవజ్రాలవారు యిటీవల శత్రువులుగా మారారు. ఇటీవల శత్రువులుగా తయారై మా మీద బురద చల్లుతున్నారు. మేము ఏమి తప్పు చేయవచ్చు, ప్రజల అండ మాకు వున్నప్పుడు....

11-40 a. m

(ఇంటర్వ్యూ)

మిత్రవజ్రాలవారు మారిపోయి మమ్ములను శత్రువులుగా భావిస్తున్నారు. అది భావ్యం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజలు చూస్తున్నారు. నెంట్రీల్ టీమ్ వచ్చి పోయింది. ఇంతవరకు ఒక రూపాయ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి విడుదల కాలేదు. ఈ ప్రభుత్వం 78 కోట్ల రూపాయలను ఎడ్వాన్స్ గా ఎడ్ హాక్ గా విడుదల చేసింది. ఏ ప్రభుత్వమైనా ఏ రాష్ట్రములో అయినా ఏ పార్టీ ప్రభుత్వమైనా నెంట్రీల్ టీమ్ పోయి రిపోర్టు యివ్వకముందే కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేయకముందే ఎడ్వాన్స్ గా ఎడ్ హాక్ గా 78 కోట్ల రూపాయలను విడుదల చేసిన సంఘటన భారత దేశ చరిత్రలో లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అంతే

కాదు, కేటల్ ఫీడ్ను సప్లయ చేస్తున్నాము. రెండు రూపాయలకు కేటల్ బియ్యం సప్లయ చేస్తున్నాము. ఇంకా ఏమి కావాలి? ఎప్పుడైతే నా అంశకునుండు ప్రభుత్వాలు యిన్ ఫుల్ను సబ్సిడీ - ఫర్టిలైజర్లుకు, పెస్టిసైడ్స్కు - సీడ్స్కు 50 వర్సంటు ఎంత పెద్ద రైతుకైనా - యిచ్చినవి వుందా? విద్యార్థులకు ఫీజు మాఫీ యిచ్చాము. రైతుకు యిచ్చిన అప్పులపైన 70 కోట్ల రూపాయల వడ్డీని మాఫీ చేయడం ఎప్పుడైతే వుందా?

(ఇంటరప్షన్స్)

పోలవరం ప్రాజెక్టుకు అంజయ్యగారు పునాది వేశారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారికి దాని క్లియరెన్సును ఎందుకు తీసుకురాలేకపోతున్నారు?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, వారు రాజకీయ స్పీచ్ యిస్తూ వుంటే ఎట్లా?

శ్రీ నల్లపు రెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇది కరువు స్పీచ్. పాలిటికల్ జిమిక్స్ మీరు చేస్తున్నారు. జాగారెడ్డిగారిని నేను ప్రశ్నించేడేమంటే, పోలవరం ప్రాజెక్టుకు అంజయ్యగారు పునాది వేశారు. అంజయ్యగారు అంటే నాకు గౌరవం వుంది, ఆ పోలవరం ప్రాజెక్టుకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్లియరెన్సును ఎందుకు తీసుకురాలేక పోతున్నారు, జూరాల క్లియరెన్సు ఎందుకు తీసుకురాలేక పోతున్నారు? లెఫ్ట్ బ్యాంకు కెనాల్ క్లియరెన్సును ఎందుకు తీసుకురాలేక పోతున్నారు?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (మహబూబ్ నగర్) :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు సర్. సభలో అనేకసార్లు సభ్యులు డివియేట్ అవుతూ వుంటే తమరు ఆపారు. శాశ్వత కలిగిన మంత్రిగారు సభకు నుండి డివియేట్ అవుతున్నారు. క్లారిఫికేషన్లు కేవలం మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ఆకలి చావులకు కరువు పరిస్థితులకు పరిమితం అయి వుండాలి. వారు తెలుగుదేశము ఎలక్షను మ్యానిఫెస్టో గురించి చెప్పనక్కరలేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో విద్యార్థులు లేరా?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—వారు డివియేట్ అవుతున్నారేది నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—నరేంద్రగారు అంటే నాకు ఎంతో గౌరవము. వారు ఒకటి విస్తరిస్తున్నారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా విద్యార్థులకు వారి ఫీజు రద్దు చేశామా లేదా? అక్కడ రైతాంగం లేదా? వారికి వడ్డీ మాఫీ

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

చేశామా లేదా? వారి యిన్ ఫుట్స్ కు కచ్చిడి యిచ్చామా లేదా, డిస్ ట్రింకింగ్ వాటర్ కు అక్కడ డబ్బు యిచ్చామా లేదా? ఏది యివ్వలేదని నేను అడుగుతున్నాను. మహబూబ్ నగర్ లోని జూరాల ప్రాజెక్టుకు క్లియరెన్సు ఎందుకు తీసుకురాలేకపోతున్నారని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. దానికి జవాబు చెప్పండి. ఖిమా ప్రాజెక్టుకు క్లియరెన్సు ఎందుకు తీసుకురావడం లేదు? జూరాలకు 17 టి.యం.సి. కృష్ణా వాటరును బీచావత్ కమిషన్ ఎలాట్ చేస్తే దానికి సెంట్రల్ వాటరు వనరు కమిషన్ క్లియరెన్సు యివ్వలేదు. పోలవరంకు క్లియరెన్సు లేదు, 18 ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్సు లేదు, ఏమీ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. ఏమీ చేయకుండా చేసే ప్రభుత్వాన్ని నిందిస్తున్నారు, కేవలం పాలిటికల్ రైట్ చేస్తున్నారు, యిది న్యాయం కాదని, అకలి చావులు లేవని మనవిచేస్తున్నాను. హాన్ కమిటీ అవసరం. కేవలం వల్లిసిటి కొరకు యిది చేస్తున్నారు. గంజి కేంద్రాలు అనేవి కేవలం జిమ్మిక్స్ అని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(ప్రజరి పెంచెనుండి చప్పట్లు)

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :—ఏ పార్టీలో అధికారాన్ని చవిమాడక వచ్చినటువంటివారు చప్పట్లు కొడితే అర్థం వుంది. కాని అన్ని పార్టీలలో బాధ్యతలు వెలుగబెట్టిన శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు బాధ్యత లేకుండా మాట్లాడడం చాలా బాధగా వుంది.

(ఇంటర్వెన్స్)

Mr. Speaker :—When I permitted you to speak, you are not confining to the subject.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :—Sir, I am coming to the point. వారు ఒకవేళ పార్టీ వ్యత్యాస నిరూపణ చేసుకోవాలంటే యింకొక్కడైనా చేసుకోవచ్చు. అక్కడ పార్టీ ప్రజాశక్తిను వర్ణించవలసిన అవసరం లేదు. మా మైమును తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు. Let him confine to the subject. As a Minister, let him not repeat what other Ministers did.

Mr. Speaker :—The Members should take my permission before they wanted to speak.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్) :—అధ్యక్షా, గౌరవమంత్రి శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు చెప్పింది ఎవరము కాదనలేము. విద్యార్థులకు ఫీజు మాఫీ చేశారు, రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం యిస్తున్నారు. వాస్తవమే. కాని మహబూబ్ నగర్ లో అకలి చావులు వున్నవా లేవా అనేది సమస్య. అకలి చావులు ఉన్నవని మొదట మా పార్టీ పార్లమెంటు సభ్యుడు చూసి ఆ విషయాన్ని లోకం దృష్టికి తెచ్చారు. వాస్తవంగా అక్కడ జిల్లా పరిషత్తును ఆశించి చేసిందికాదు. 10 సీట్లు కావాల్సి కాదు. 14 గంజి కేంద్రాలను మేము నడుపుతున్నాము. ఇదేదో తెలుగు దేశానికి హాని చేయాలనే వుద్దేశము కాదు. వాస్తవాన్ని శ్రీనివాసులు

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

రెడ్డి గారు : గృహం చదం మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే మీరు ఈ విషయాన్ని జిమ్మిక్కు అనడం వల్ల ఉపయోగం లేదు. ఈ నాడు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో రోజూ 4 వేల మంది అంబలి త్రాగుతున్నారు. కావాలని అంటే మీరు తెలుసుకోండి. ఇప్పుడు అక్కడ 14 సెంటర్లు నడుస్తున్నాయనే విషయం వాస్తవం. మీరు సహాయం చేయలేదని అనడం లేదు. చాలా తక్కువ చేశారు. మీరు చేసిన సహాయం గ్రామానికి ముగ్గురు, నలుగురికి వచ్చింది. బలహీన వర్గాల వృద్ధులకు సహాయం చేయడం అవసరం. ఆ విధంగా చేస్తే ఆకలిచావులను అరికట్టవచ్చు. అందునేత దీనిని రాజకీయం చేయవద్దు. శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వంతో మార్కిష్టు కమ్యూనిస్టు పార్టీ వారు రాసుకోని తిరిగేవారు అని అన్నారు. అది మంచి పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్లు)

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఒక సీరియస్ ఇస్యూ మీద డిస్కస్ చేస్తున్నాము. డిజేటింగులో కొంత సీరియస్ నెస్ రావాలి నేను అందరికీ అనుమతి ఇస్తున్నాను. అగునేత మీరంతా కూర్చోండి.

శ్రీ సి.పె.చ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో ఒక విషయం మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఎవరికి ఇబ్బంది జరిగినప్పటికీ అధికార పక్షానికి, ప్రతిపక్షానికి నేను హృదయ పూర్వకంగా, విశయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఆకలి చావులు అనేది నిజమూ, అబద్ధమూ అనే విషయం కాకుండా తెలుగు దేశం పార్టీ వారు కాని ప్రతిపక్ష పార్టీలవారు కాని ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఆకలి చావులు సంభవించాయనే దానిలో రాజకీయ కలుషితం చేయకుండా, రాజకీయ ఆరోపణలు చేయకుండా, అది నిజమూ, అబద్ధమూ అని కాకుండా దానిని పరిష్కరించే మార్గం అన్వేషించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రజలకు ఎంతో విశ్వాస పాత్రుడుగా ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారికి నేను హృదయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేసి ప్రజాస్వామ్య విలువలను కాపాడాలని ఇంకొకసారి మనవి చేస్తున్నాను.

లఘు పరిశ్రమల శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి) :—అధ్యక్షా, నేను మహబూబ్ నగర్ జిల్లా స్లానింగ్ బోర్డు చైర్మన్ గా ఉన్నాను. అందుచేత నేను కొంచెము వివరణ ఇవ్వగలచుకున్నాను. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అన్ని జిల్లాలలో ఉన్నటుగానే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కూడా కరువు ఉన్న మాట వాస్తవం. కరువు పరిస్థితిని అర్థం చేసుకున్న వెంటనే ప్రతికూలతలో వచ్చిన వార్తలు వాస్తవం అవునో, కాదా అనే విషయ పరిశీలన కోసం పార్లమెంటు సభ్యులు, శాసన సభ్యులు, జిల్లా యంత్రాంగంతోపాటు నేను ప్రతి గ్రామంనూ సందర్శించడం జరిగింది. అవి ఆకలి చావులు కావు, వృద్ధావస్థలను

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

అనారోగ్యంవల్ల, పోషక పదార్థాలు లేకపోవడంవల్ల, జరిగిన చావులు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భాన్ని చూసిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ ఒక్కరు అహ్వనించకుండా పౌతి పోషకాన్ని సందర్శించి వాళ్లను పరామర్శించారు. ఆకలి చావులు కావని నిర్ధారణ చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్లానింగు బోర్డును పిలిచి వైడ్ చేసిన సందర్భంలో ప్రతివారూ సంబంధించినవారు నిధులు గురించి కరువు గురించి చర్చించాడు కాని ఆకలి చావులను విశదీరించడానికి చేసిన ప్రయత్నాలు లేవని మనవి చేస్తున్నాను. డ్రాట్ సందర్భంలో సెంట్రల్ కమిటీవారు వచ్చి అవి ఆకలిచావులు కావని డిస్ట్రీ చేశారు.

(ఇంటర్వ్యూ)

ప్లానింగు బోర్డు చైర్మన్ గా నేను, ముఖ్యమంత్రిగారు, శ్రీ మహేంద్రనాథ్ గారు, పార్లమెంటు సభ్యులు, కాన సభ్యులు, జిల్లా యంత్రాంగం తిరిగి ఉన్నాము. అలా 14 వేల రూపాయలు ఖర్చు చేయడంలో జిల్లా యంత్రాంగం విఫలమైతే అయిందని వారు చెప్పారు. అది అవాస్తవం, అభూత కల్పన అని మనవి చేస్తున్నాను. కరువుకు చేటాయించిన నిధులు మార్చి వరకు ఖర్చు పెట్టవలసిన అగత్యం ఉంది. 440 పనులు ప్రారంభించాము. జూరాల పోషకము ఇచ్చిన 9 కోట్లకు అదనంగా ముఖ్యమంత్రిగారు 9 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు. ఇన్ ఫ్లాప్లీకర్ లేకపోవడం వల్ల ఖర్చు పెట్టడం కష్టం అవుతుందనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకున్న ఈ ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్ కాఫ్ మంత్రి గారితో మాట్లాడి సెవరేట్ ఇన్వెస్టిగేషన్ డివిజను ఏర్పాటు చేశాము. సర్వే చేశాము. మార్కెటింగ్ ప్రివైడ్ చేసి ఉన్నారు. ఇన్ బోర్ వెల్పు ఇస్తున్నాము, ఎలక్ట్రిసిటీ ఇస్తున్నాము. రెండు రూపాయలకు కిలో రైసు కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు కరువు పరిస్థితుల దృష్ట్యా అదనంగా వెయ్యి ఇళ్ళు ఇచ్చారు. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం కరువు రక్షణ కమిటీ వేయాలని ఖచ్చితంగా కృషి చేస్తున్నది. అందుచేత ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లు కమిటీ వేయవలసిన అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్లాపూర్) :—మా జిల్లా ప్లానింగు బోర్డు 12-00 Noon చైర్మన్ హోదాలో శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డిగారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. అయితే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఆకలిచావులు విషయం విచార గ్రహించిన సమస్యగా మార్పడం దురదృష్టం. ప్రతివారూ నుంచి ఒక డిమాండును మీ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాము. హాసు కమిటీ వేసి దానిని నివారణ చేస్తే బాగుంటుందని ప్రతిపక్షాల వారం చెప్పాము. రాష్ట్రంలో కరువు పీడత జిల్లాలలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో అతివీవ్రమైన రూపంలో కరువు రక్కసి కాండవం చేస్తున్నదనే యధార్థం రాష్ట్ర ప్రజల దృష్టికి వచ్చింది. అది ప్రభుత్వం దృష్టికి రాకపోతే దాని బాధ్యత ఈ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం వహించవలసి ఉంటుంది. ఆకలిచావుల గురించి పత్రికలలో వచ్చింది. తెలుగు దేశం పార్టీకి మిత్రపక్షంగా

ఉన్న మార్కెట్టు పార్టీ వాయకుడు, కాకలు తీరిన మార్కెట్టు పార్టీ వాయకుడు, పార్లమెంటు సభ్యుడు అయిన శ్రీ భీమిరెడ్డి నరసింహారెడ్డిగారు పర్యటించి స్వయంగా ఒక నివేదిక ఇచ్చిన తరువాత స్పందించి ముఖ్యమంత్రిగారు రావడం జరిగింది. చారిరాక సందర్భంగా మేము సంతోషించాము. ముఖ్యమంత్రిగారి రాకకు ముందు జరిగిన ప్లానింగు బోర్డు సమావేశంలో నేను ఒక విషయం చెప్పాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో భయానకమైన కాటక పరిస్థితులు ఏర్పడడంవల్ల ఈ జిల్లాను ఆదుకోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 100 కోట్లు ఖర్చుచేయాలని, ఈ జిల్లాలో కాశ్యత కరువు నివారణ కోసం, తక్షణ కరువు సహాయక చర్యలకు ఆ డబ్బు కేటాయించాలని నేను ఒక రిజల్యూషను మున్ చేసినప్పుడు దానిని ప్లానింగు బోర్డు ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేసింది. ఎంతో తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడి ఉంటే కానీ ఆ రోజున ఆ ప్లానింగు బోర్డు సమావేశంలో ఆ రిజల్యూషనును ఆమోదించి ఉండరనే విషయం మీకందరికీ తెలుసు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు మొదటిసారి ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి వారు స్వయంగా తిలకించి సంపూర్ణమైన సానుభూతి ప్రకటిస్తూ ప్లానింగు బోర్డు సమావేశంలో అప్పటికప్పుడు రి 1/2 కోట్లు విడుదల చేయడానికి తమ 2-05 p.m. నిర్ణయం ప్రకటించారు. అయితే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు 100 కోట్ల రూపాయల సహాయం అడిగినప్పుడు మొదటి విడతగా ముఖ్యమంత్రి ఆరున్నర కోట్ల రూపాయల విడుదల చేయడానికి మేము అభ్యంతరం చెప్పలేదు. కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మీద ఉన్న జాధ్యత విస్తరించి ఈ ఆరున్నర కోట్ల రూపాయలలో కనీసం మూడు కోట్ల రూపాయలు కూడా కరువులోని ప్రజలను ఆదుకోడానికి ఖర్చు చేయలేదు. జూరాల ప్రాజెక్టుకు ప్లాన్ క్రింద రి కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. ఈ ఆరున్నర కోట్ల రూపాయలు, మూడు కోట్ల రూపాయలు కూడా కేటాయించిన మాట వాస్తవం. కానీ ప్లానింగ్ బోర్డు సమావేశం ఇటీవల జరిగినప్పుడు, అందులో సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరును అడిగితే మేము మార్చిలోగా సమ్మె కాలాఫ్ అయినప్పటికీ, కరువు నిధులు కలిపి 12 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టలేము అని చెప్పాడు. మీరు పత్రికలలో ప్రచారం కోసం ఎన్నో చెబుతారు. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు గర్జనతో చెప్పారు. ఈ నిధులు మురిగిపోతాయా ఖర్చవుతాయా చెప్పండి. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం వారు ఇప్పుడు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్ లో స్పష్టంగా తెలియజేయాలి. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ప్రతి సంవత్సరం 12 నుండి 15 శాతం ప్రజలు కూలీ పనుల కోసం ప్రాజెక్టు ప్రాంతాలకు వలస వెళ్లి ఆచారం ఉందని బహుశా అది ప్రభుత్వ దృష్టిలో సదాచారంగా కనిపిస్తున్నది. ప్రాజెక్టు ప్రాంతాలకు వెళ్ళి వారు కాయకష్టం చేసే కూలీలు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో తీవ్రమైన ఆర్థిక దుస్థితి ఉన్న కారణం చేత, ప్రజలకు తమ స్వయంపోషక శక్తి లేని పరిస్థితిలో, ఆర్థిక దుస్థితి నుంచి బయటపడడానికి ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్ళి పోవడానికి, పత్రిక సంవత్సరం 15 శాతం నుండి వలస పోవడానికి సంబంధం లేదు. ఈ సంవత్సరం ఈ కరువు పరిస్థితి కారణంగా గామాల్లో సగం నుండి లేక

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

మూడు వంతుల మంది గామాలు వదిలిపెట్టి తల్లిదండ్రులను, ముసలి వారిని వదిలిపెట్టి, యువకులు యువకులు పట్టణ పార్శ్వాతాలకు కూలి చేసుకుని జీతకదానికి వచ్చారు. అలా నానా అవస్థలు పడుతూ కూలిలుగా మారిన వారు ఈ ప్రాదరాశాదు నగరంలో ఏడు లక్షల మంది దాకా ఉన్నారు. ప్లానింగ్ బోర్డులో నేను డిమాండు చేశాను. దీనిని సీరియస్ సమస్యగా తీసుకుని ప్రతి గ్రామంలో పనులు లేక పలనపోయిన వారింట్లో సర్వే చేయించమని చెప్పాను. అది సర్వే జరిపారా? ఇంత డబ్బు ఖర్చుచేస్తాము, అకలిచావులు లేవు, కరువు మాత్రం ఉంది అంటున్నారు. కరువు తీవ్రంగా ఉన్నప్పుడు, ప్రజలు గ్రామాలువదలి దూరప్రాంతాలకు వెళ్ళుతున్నప్పుడు, వారిని అడుకునే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందా లేదా? ప్రజాస్వామ్యంలో అధికారం చేజిక్కించుకున్నప్పుడు వారిని అడుకోవలసిన బాధ్యత ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను. రాజకీయ ఎడ్వాంటేజిన్ తీసుకోడానికి ప్రయత్నించడం దుర్మార్గకరం. ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంటర్ ఫియర్ అయి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు పెద్ద మొత్తం ఎలాటో చేసి ఆడుకోవాలి. అవసరమైనచోట్ల లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పెట్టి అయినా నీటి వనతి సమకూర్చాలి. మంచినీటి కరువును దూరంచేయడానికి కాళ్యత నివారణోపాయాలు చేపట్టాలని చెబుతూ వచ్చాను. నిర్మాణాత్మకమైన పనులు చేయించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

(యింటర్వ్యూ)

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలీ:— నేను మనవి చేసేదేమిటంటే....

12-10 p.m.

మిస్టర్ స్పీకర్:—రజబాలీగారూ, నా పరిష్కరముతో మారన చేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలీ :— అకలి చావులు ప్రక్కన పెట్టి....మారన చేయండి....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రజబాలీగారూ, కూర్చోండి. మీరు మాట్లాడింది రికార్డు మీద పోవడంలేదు....

(యింటర్వ్యూ)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సభను ఆర్డరులోకి తీసుకొని వచ్చిన తరువాత ప్రతి ఒకరికి అవకాశం ఇస్తాను.

శ్రీ వి. రామభూపాలచౌదరి:— అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో అకలి చావులు ఉన్నాయా? లేవా? అనేది ప్రస్తావనకు వచ్చినప్పుడు ఒక విషయం యేమిటంటే మహబూబ్ నగర్, అనంతపురం, కడప, కర్నూలు యీ ప్రాంతాలలో పావర్టీ ఉందనేది అందరూ ఒప్పుకోవాలి. ఈ పావర్టీని ఎదుర్కోవడానికి ఫండ్స్ చాలా అవసరం. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రం నుంచి ఫండ్స్ సాధించడానికి చేసిన కృషి యేమిటి? ఎప్పుడయినా నరే రాయలసీమ జిల్లాలో

Matter Under Rule 304:
re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

యన్ క్లుడింగ్ మహబూబ్ నగర్ యీ ప్రాంతాలు ద్వాబ్ ఫోన్ అధారిటీ క్రింద
డిక్టర్ చేస్తూ యీ హవుస్ లో ఆ విధంగా ఒక రిజల్యూషన్ పాస్ చేసి కేంద్రం
ద్వారా నిధులు సంపాదించడానికి యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేయాలని ఆ
విధంగా దారిద్ర్యాన్ని ఎలిమినేట్ చేస్తూ....

(శ్రీ) నాయని నర్సింహారెడ్డి:— ఇప్పుడు గౌరవనీయులైన పెద్దలు
(శ్రీ)నివాసులురెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ వాస్తవంగా అక్కడ కరువు ఉందని ఒప్పు
కుంటూ అక్కడ అకలి చావులు లేవని అన్నారు. నిజంగా అకలి చావులు
ఉన్నాయి. అకలి చావులు గురించి తమరు, ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడనే
ఉన్నారు కాబట్టి ఆల్ పార్టీ కమిటీని వేయమనండి. ఒకవేళ అకలి చావులు
ఉంటే దానికి యే మార్గాలు ఉన్నాయో నిర్ణయం తీసుకోవచ్చును. దీనితోబాటు
మేము మిత్రపక్షాలము దూరము అయి యీ ఆరోపణ చేస్తున్నామని అన్నారు,
అది తప్పు. ఈ గంటి కేంద్రాలు నడిపేది కూడా మీ వెంబడి ఉన్నటువంటి
మిత్రపక్షాలు సి.పి.ఎం. వారు అకలి చావులు ఉన్నాయని ఆరోపణ చేసింది.
మరియు అది చెప్పింది మీ తెలుగుదేశం పార్టీ వారు భీమిరెడ్డి నర్సింహారెడ్డి ఎం.పి.
గారు మేము కాదు. ఆయన నియోజకవర్గములో ఉన్నటువంటి అకలి చావులు
గురించి చెబితే మిత్రపక్షాలు ఆరోపించినాయని చెప్పడం గుమ్మడికాయ దొంగ
అంటే భుజాలు తడుముకున్నట్లు ఉంది తెలుగుదేశానికి.

(యింటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— నేను యెవరిని పర్మిట్ చేయడం లేదు. ఇంతకన్నా
మాట్లాడడానికి లేదు. దయచేసి అందరూ కూర్చోండి.

ముఖ్యమంత్రి ((శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు) :— విజ్ఞులు అధ్యక్షులకు,
గౌరవనీయులైన శాసన సభ్యులకు, సహచరులకు తమ ద్వారా తెలియ
జేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్య విధానంలో ప్రజా అభీప్రాయాన్ని అనుసరించి వచ్చిన
ప్రభుత్వంగా, నా బాధ్యతగా యీ మహబూబ్ నగర్ లో యీ కరువు విషయంలో
ప్రథమంగా దీనికి ప్రాముఖ్యత యిచ్చి అక్కడకు వెళ్ళడం జరిగింది. గతంలో
1986 సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెలలో నేను అక్కడకు వెళ్ళడం జరిగిందని మనవి
చేస్తున్నాను. రహస్యంగా వెళ్ళడం కాదు. నేను ప్రత్యేకంగా ప్రజా సంక్షేమం
చూడడానికి ప్రజాసాక్షునిగా వెళ్ళడం సంభవించడం జరిగిందని, పది మందికి చెప్పి
వెళ్ళడం జరిగిందని, అధికారులందరినీ సమాయత్తపరిచివారని చెబుతున్నాను.
అక్కడ ప్రథమంగా నేను చేసిన కార్యక్రమాలలో "యిక్కడ యేమైనా అకలి
చావులు ఉంటే చెప్పండి మీ మనస్సులో యేమైనా ఉంటే చెప్పండి. అని
నిర్భయంగా అడగడం జరిగిందని గౌరవ శాసన సభ్యులకు గుర్తు చేస్తున్నాను.
ఇటువంటి సందర్భంలో యెవరూ కూడా అకలి చావులు ఉన్నాయని చెప్పలేదని
సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. తర్వాత ప్లానింగు బోర్డు సమావేశం కూడా యేర్పాటు
చేయడం జరిగింది. ఈ నాడు గౌరవ సభ్యులు, మరి అకలితో అలమటిస్తున్న

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

ముసలి వారిని వడికి వెళ్ళినామని అంటున్నారు. కాని నేను ఆ నాడు 10,000 మంది వృద్ధులకు పెన్షన్ విషయం బహిరంగంగా చెప్పడం జరిగిందని చెబుతున్నాను. ఎవరికయితే నడుం వంగి ఉంటుందో, యెవరయితే పనిపాటలు చేసుకోలేక యీ కరువు రక్కసి కోరితో బాధపడుతున్నారో, అటువంటి వారికి 10,000 మందికి ప్రత్యేకంగా పెన్షన్ యివ్వడం యీ 10,000 కే కాదు యింకా యెంతమందికి అయినా యివ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని బహిరంగంగా చెప్పడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అదే సందర్భంలో ఒక లక్షమంది పేదవారి బిడ్డలకు యెవరి కయితే పౌష్టికాహారం లభించడం లేదో వారికి సరితగిన పరిధియైన పౌష్టికాహారం అందించడానికి నిధి కూడా విడుదల చేయబడిందని సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. అదే సందర్భంగా 50,000 మంది ఆడవదులు గర్భిణీగా ఉంటూ పౌష్టికాహారం లభించకుండా ఉంటున్నారో, బాధ పడుతున్నారో అటువంటి వారికి 50,000 మందికి తక్షణం అందించడం చెప్పడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ సంఖ్యతో పరిమితం కాలేదని, నేను సుస్పష్టం చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ సందర్భంలో చేసే వారి పనికి యిచ్చే హామీ నాది. ఎన్నివేల మంది వచ్చినా సరే, గౌరవ సభ్యులు తమ నియోజకవర్గ పరిధిలో యెన్ని వేల మందికి పని లేనన్నా సరే, యీ నాడు జారాల ప్రాజెక్టు ఆ నిధి నుంచి పని కల్పించడం కర్తవ్యంగా, మీ మనిషిగా నేను భావిస్తున్నానని స్పష్టం చేయడం జరిగిందని నేను వారికి గుర్తు చేస్తున్నాను. పూర్తిగా పని లేనివారికి పని యివ్వడం, అందరికీ రూ. 2 లకు కిలో బియ్యం యివ్వడం, వారికి బట్టలు, వసరు లన్నీ కల్పించాలనడం అందరి ఎదుట జరిగిందని, యిది రహస్యమైన నిర్ణయం కాదని నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. దీని విషయంలో అక్టోబరులో అన్ని జిల్లాలు ప్రభుత్వపరంగా విడుదల చేయబడినాయని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ వచ్చే సంవత్సరం, రూ. 20 కోట్లు ప్రత్యేకంగా జారాల ప్రాజెక్టుకు మంజూరు చేస్తున్నాను. ఈ నాడు గౌరవనీయులైన శాసన సభ్యులు కమిటీగా వెడతామని అంటున్నారు. ఇప్పుడు వెళ్ళండి. అక్కడ పనిలేనివారికి పని యివ్వండి. రూ. 2 లకు కిలో బియ్యం అందించే బాధ్యత, నాది. నేను స్వీకరిస్తున్నాను. వేక్ పని వారికి గవర్నమెంటు రేటు ప్రకారం యివ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అసవసరంగా కడుపు చించుకుంటే కాళ్ళమీద పడుతుంది. ఏదో లేనిది కల్పించడం కంటే ఒక హవుస్ కమిటీని కేవలం చరిపోయిన వారు యెవరో ఉన్నారని వారికోసం వేయడం కంటే బ్రతికి ఉన్నవారికి కమిటీ వేసి బ్రతికించండి. వారికి పనులు యివ్వండి. ఈ నాడు కరువు రక్కసితో బాధ పడుతున్న ప్రతి ఒకరికి యీ ప్రభుత్వం తన రక్తాన్ని చారబోస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కరువు అనేది యీ నాటిది కాదు. 3 సంవత్సరముల నుంచి ఉంది. వర్షాలు లేవు. అనావృష్టితో సతమతం అవుతున్నాము. మరి కేంద్ర కమిటీ వచ్చినప్పటికీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రిపోర్టు యిచ్చినప్పటికీ, మాకు రూ. 700 కోట్లు కావాలని, వచ్చిపోతున్నామని అంటున్నారని చెప్పినప్పటికీ యే మాత్రం

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

అక్షయం చేయకుండా యింక నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్న ఆ తీరు యేమిటో అర్థం కావడం లేదు. దీని విషయంలో చర్యలు చేయండి, మీ ప్రభుత్వాన్ని మీవాళ్ళను కించపరచకండి అని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(యింటర్వ్యూ)

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని విషయాలు చెప్పినారు. ప్రతిపక్షాల నుంచి కొన్ని ఖచ్చితమైన అభిప్రాయాలు చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు న్యాయవంటి యిబ్బంది యేమిటంటే యీ ఎలక్టిసిటీ డిపార్టుమెంటు వారు యే కొద్దిగా సీక్యు ఉన్న జాగాలో అయినా ఎలక్టిసిటీ బిల్లు కట్టకపోతే, డిస్ కనెక్టు చేస్తున్నారు. దానితోబాటు కొన్ని అప్పులు విషయంలో జప్తు చేస్తున్నారు. ఒక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే ఈ నాడు యిక్కడ చర్యలు వచ్చింది ఆకలిచావులు విషయం. చచ్చినారనే దాని మీద మనం చర్చిస్తున్నాము. ఈ సభ స్పీటర్ పెరగాలంటే *మొదట ముందు* అన్నట్లు కాకుండా కేవలం దీనికి సొల్యూషన్ యేమిటి? అని ఒక వైపు యూనివర్సిటీ వారు చెబుతూ వుంటే మన సి.పి.ఎం. వారు వారి మిత్రులు కూడా చనిపోయినారని చెబుతూ వుంటే వారి విషయం చచ్చినారా? లేదా అనేది చెప్పకుండా చనిపోయిన వారు చనిపోతే చనిపోయినారు, బ్రిటికున్నవారిని బ్రిటికించుకుందామనే భావన అర్థం కాకుండా వుంది. వీటన్నిటి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏ నిర్ణయం తీసుకుంటుందో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

12-25 p, m

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :— మానవతా దృక్పథంతో ఈ సమస్యను తీసుకోవాలి తప్ప, రాజకీయ ప్రతిష్టలకు పోకుండా మహబూబనగరు జిల్లాలో ఆకలిచావులు పరిశీలన చేయించేదానికి, నిర్ధారణ చేయడానికి హౌస్ కమిటీ వేయాలని ప్రభుత్వాన్ని మేము కోరాము. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వ్యతిరేకించి నందువలన దానికి నిరసనగా సభ నుంచి మా పార్టీ సభ్యులు వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సభ నుంచి సి.పి.ఐ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— ప్రభుత్వానికి అన్ని విషయాలు చెప్పినప్పటికీ ఆకలిచావులు గురించి హౌస్ కమిటీ వేయడానికి నిరాకరించడం అనేది దౌర్భాగ్యం అని మనవిచేస్తూ ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి నిరసనగా మా పార్టీ సభ్యులము సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(కాంగ్రెసు-ఐ పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు :— ఆకలిచావులు గురించి చర్య జరిగినప్పుడు బాధ్యతారహితంగా మంత్రిగారు మాట్లాడడం అనేది బాగా లేదు. హౌస్ కమిటీ వేయడానికి ప్రభుత్వము నిరాకరించినందుకు భారతీయ జనతాపార్టీ సభ్యులము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

re: Migration of people and death of cattle
due to famine conditions prevailing in
Mahaboobnagar District.

(భారతీయ జనతా పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి :—ఆకలిచావులు గురించి పోధువ్వము వశాన్ కమిటీ ఏర్పాటు చేయనందుకు జనతాపార్టీ సభ్యులము సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(జనతా పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—ఆకలిచావులు అరికట్టాలని చెప్పినప్పుడు దాని గురించి మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ జిమిక్స్ అని చెప్పి మాట్లాడడం ఆ విధంగా మంత్రిగారు చులకనగా మాట్లాడడం మంచివికాదు. ఇది చాలా అవమానకరమైన పద్ధతి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆకలిచావులు గురించి 20 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చినారు.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—జూరాల ప్రాంతాన్ని గురించి 20 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చినారు. అక్కడ ముసలి వారిని రక్షించడానికి ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది? నలుగురికో, అయిదుగురికో పెన్నముస్తే సరిపోతుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—10,000 మందికి యివ్వవలసి దిగా అర్ధరూప జారీ అయినవి.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా వెళ్లి చూసి వచ్చినారు. వారి ప్రాధానము కాపాడమని మేము కోరుతున్నాము. అయినా ప్రభుత్వము....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఒప్పుకున్నారు. ఎంత మంది పేర్లు యిస్తే అంతమంది పేర్లు ఒప్పుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు యిందాక, అట్లాగ మాట్లాడడం వాగాలేదు. అక్కడ గంజీ కేంద్రాలు పెట్టారా అని అంటే ఎట్లాగు? అంబలి కేంద్రాలు పెట్టి లైనులో నిలబడి బొచ్చే చేతపుచ్చుకుని తీసుకుంటే ఉంటే ఏమీ లేదని అంటే ఎట్లాగు? వారిని రక్షించడానికి మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? తీసుకోవలసిన చర్యలు ప్రభుత్వము తీసుకోవడం లేదు. యిక్కడ నుంచి పోయి చూడండి. మీరు పార్టీని తప్పుకోవడం చెడు కున్నాదు. నమరు రేపు ఉదయం ఎవరికి తెలియకుండా యిద్దరు పి.వి.డి. లను అక్కడకు పంపించి ఎంతైర్లీ చేయించండి. యిక్కడ కూర్చుని ప్రభుత్వము వక్ష సభ్యులు లేదు అని అంటూ, ప్రతివక్ష సభ్యులు ఉన్నాయని అంటే ఏమీ ఉవయోగం ఉంటుంది. ప్రభుత్వ ఏడమెంట్ వైఖరికి నిరసనగా మా పార్టీ సభ్యులము సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(సభ నుంచి సి.పి.ఐ (యం) సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

شری ابراہیم بن عبد اللہ مسقطی :- جناب سپیکر صاحب محبوب نگر میں جو حالات پیش ہوئے ہیں وہاں پر لاکھوں لوگوں کی موت اور زندگی کی کشمکش میں ہے۔ ہمارے چیف منسٹر صاحب محبوب نگر کے تعلق سے کوئی واضح بیان دینا نہیں چاہتے ہیں۔ وہ صرف یہ کہہ رہے ہیں کہ دو روپیہ کیلو چاول دیا جا رہا ہے۔ اس سے کچھ ہونے والا نہیں ہے سارے اپوزیشن پارٹیاں چیف منسٹر سے مطالبہ کر رہے ہیں کہ ایک ہاؤز کمیٹی قائم کی جائے تاکہ محبوب نگر کے حالات معلوم کرسکیں۔ وہاں پر لوگ بھوک سے مر رہے ہیں جانوروں کے لئے چارہ نہیں ہے اور پینے کیلئے پانی نہیں ہے۔ حکومت اس تعلق سے کوئی تین نہیں دے رہی ہے اسلئے مجلس اتحاد المسلمین پارٹی بھی واک آؤٹ کرتی ہے۔

2-30 p.m.

శ్రీ జి. నర్సయ్య (ఎల్లందు):—యిచ్చట సుహాబుద్దీన్ గర్ జిల్లాలోని ఆకలి చావులు గురించి మాట్లాడుతూ సభ్యులందరు హాస్ కమిటీ చేయాలని కోరినారు. ప్రభుత్వము హాస్ కమిటీ వేయడానికి ఎందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నదో నాకు ఆర్థము కావడము లేదు. యిందాక ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ పనిపోయిన వారి సంగతి ఎందుకు బ్రతికున్న వారి సంగతి గురించి అలోచించాలి అనే పద్ధతిలో మాట్లాడారు. ప్రతికలలో రోజు వస్తున్న వార్తలు చూస్తూ ఉంటే గుండెలు అవిన పోయినవి. ప్రభుత్వము హాస్ కమిటీ వేయ కుండా మొండి వైఖరి ప్రదర్శిస్తున్నందుకు నేను సభ నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(గౌరవ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ యన్.టి. రామారావు:—అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో గౌరవనీయ సభ్యులకు సవివరంగా అన్ని విషయాలు తెలిపాను. నేను 1988 సెప్టెంబరులో ఆ పార్లమెంటు వెళ్ళి వచ్చాను. అన్ని విషయాలు చెప్పాను. హాస్ కమిటీ అవసరం లేదు. నేనే స్వయంగా ఆ పార్లమెంటు వెళ్ళి చూసి వచ్చాను. అక్కడ ఆకలి చావులు లేవు. కరువు గురించి కృషి చేయాలి, పని లేని వారికి పని కల్పించాలని నేను యిందాక విజ్ఞప్తి చేశాను. హాస్ కమిటీ అవసరం ఏమి ఉంది. దీని విషయంలో ఆపార్థమునకు కావు యివ్వవద్దు. నేను స్వయంగా వెళ్ళి చూసి వచ్చానని యిందాక సవివరంగా మనవి చేశాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Mr. Speaker :—All the papers included in the agenda are deemed to have been laid.

1. re : Annual Report of the Republic Forge Company Ltd., for the year 1983-84.

A copy of the 26th Annual Report of the Republic Forge Company Limited for the year 1983-84 together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor General of India in compliance with Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956,

re: The Andhra Pradesh Co-operative Laws
(Amendment) Bill, 1987. (Introduced)

2. re : Fourth Annual Report of M/s. Godavari Fertilizers and Chemicals Ltd., for the year 1985-86.

A copy of the 4th Annual Report of M/s. Godavari Fertilizers and Chemicals Limited for the year 1985-86 together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor General of India thereon in compliance with Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

GOVERNMENT BILLS

1. The Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1987.

Sri K. Ramachandra Rao :—Sir, I beg to move :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1987.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

Now the question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1987.”

The motion was adopted and the Bill was introduced.

2. The Andhra Pradesh Co-operative Laws (Amendment) Bill, 1987.

Sri Y. Ramakrishnudu :—Sir, I beg to move :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Co-operative Laws (Amendment) Bill, 1987.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :- قانون ۹۸ کے تحت اس بل کی کاپیاں اردو میں سپلائی کی جانی چاہئے نہیں تو ہم کس طریقہ سے اس بحث میں حصہ لے سکیں گے -

مسٹر اسپیکر :- یہ بل پیش ہونے سے پہلے آپ کو اس بل کی کاپی اردو میں سپلائی کردی جائیگی -

Sri D. K. Samarasimha Reddy :—Sir, I raise a point of order on the introduction of Bills. I invite your kind attention to Rule 90 (4) and 97 of the Rules. The period of notice of motion for leave to introduce a Bill under Rule 90 (4) shall be seven days. This has not been followed here.

శ్రీనల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—అ పిరియట్ నే తగ్గించడానికి కూడా తమరికి అధికారముంది.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—I would like to say one thing. When a Member is on his legs raising a point of order. I request you to instruct the Minister not to intervene. It is between the Speaker and the Member.

Under Sub-rule (4) of Rule 90 the period of notice of a motion for leave to introduce a Bill shall be seven days expiring on the day previous to the day on which the motion is made unless the Speaker allows.....

Mr. Speaker:—I have allowed.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—It is a power that has to be exercised on an application from him. Here the Rule contemplates seven days time and that has been violated. When we arise this, there is no point in saying I have allowed it.

Mr. Speaker:—I have allowed it yesterday itself. No now.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:—You please take it in the proper spirit. I have raised it with a view to say that this Assembly should not be taken for a ride by the Minister. We have to adhere to certain rules and regulations. The Rule clearly contemplates seven days notice and that has been violated.

Mr. Speaker:—This matter was represented to me by the concerned Minister on the ground that before 14th notification has to be issued as per the direction of the High Court. In view of that I have waived that provision, to which I am entitled. I am not allowing any further discussion on it.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—If you have used your residuary powers, we have nothing to say. But, it is very dangerous. Even under Rule 98, Telugu, urdu and Hindi copies shall be supplied to the Members atleast two days before the day of introduction.

Mr. Speaker:—Even that also has been waived. Before it comes for discussion. I see that it is provided to them.

Sri D. K. Samarasimha Reddy:—The Rule says before two days. What is the order of the Speaker?

Mr. Speaker:—I have already directed that copies should be supplied. I have done my job.

re: The Andhra Pradesh Co-operative Laws
(Amendment) Bill, 1987. (Introduced)

(శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (హయల్పాడు) :—డిప్యూటీ సపర్ సుంద వచ్చు. మాకు ఎలాంటి అనుమానము లేదు. ఈ బిల్లు ప్రతిపాదించే పద్ధతి ఇక్కడ చూడండి. Sir, in the Memorandum under Rule 95 of the Rules, it is stated that the Andhra Pradesh Co-operative Laws (Amendment) Bill, 1987, after it is passed by the Legislative Assembly of the State, may be submitted to the Governor for her assent under Art. 200 of the Constitution. My point is, it is not under Art. 200 of the Constitution, but under Art. 31-A of the Constitution, this Bill must go to the President of India through the Governor. Sir, the proviso to Art. 200 reads :

“Provided further that the Governor shall not assent to, but shall reserve for the consideration of the President, any Bill which in the opinion of the Governor would, if it became law, so derogate from the powers of the High Court as to endanger the position which that Court is by this Constitution designed to fill. హైకోర్టు ఖచ్చితంగా స్ట్రయిక్ అయిపోయిన 14 రోజుల లోపల ఎన్నికలు పెట్టాలని పెట్టినందువల్ల, ఈ బిల్లు పెట్టారు. అందువల్ల హైకోర్టు రెండు సార్లు యిచ్చిన డై రెక్షన్ కు వ్యతిరేకంగా ఈ బిల్లు సీనుక్ నివచ్చారు. ఇది కించపరచే విధంగా వుంది. Co-operatives are also Corporations. It attracts sub-clause (7) of clause 15-A of the Co-operative Societies Act which is a Central Act. ప్రావర్టీ ఛేంజెస్ కు సంబంధించినది. 31(ఎ) క్రింద ఈ బిల్లును తేవడం సమంజసంగా లేదు. 31(ఎ) క్రింద ప్రెజిడెంట్ అఫ్ ఇండియా అప్రూవల్ కావాలి. కాని ఆర్టికల్ 200 క్రింద కాదని మనవి చేస్తున్నాను. Therefore, this Bill should come under Act. 31-A.

Mr. Speaker :—You are a Minister previously. You are also a senior legislator. Any contravention of the Constitution is subject to the scrutiny of the courts. We are not going to involve ourselves in deciding constitutional points. I don't say the entire wisdom and the entire knowledge lies in me. I may not be knowing so many provisions of law. You have raised a pertinent question. It is for the courts to decide the competency, legality or otherwise. Assembly is not the place where legality has to be questioned. It is a place where Bill has to be introduced and discussed.

Sri N. Amaranath Reddy :—You are a learned and experienced advocate. I am not an advocate. I am just a lay man. Art. 200 very clearly says that. I am just focussing your attention. It is not Art. 200 that has to be invoked, but it is Art. 31-A. This is my objection. ఈ బిల్లును ప్రెజిడెంటు అసెంటుకు సంపాది; 31(ఎ) క్రింద. కోవరేటివ్ కార్పొరేషన్ క్రింద వస్తాయి. ప్రావర్టీ ఛేంజెస్, అగ్రికల్చర్ కార్పొరేషన్ వగైరా ఈ బిల్లులో వున్నాయి. 31(ఎ) క్రింద ఈ బిల్లును తేవాలని కోరుతున్నాను

12-45 p.m.

శ్రీ సి.పా.శ. రాజేశ్వరరావు :—గౌరవ సభ్యులు అమరవాణ రెడ్డి గారు నేను నెత్తిన రాజ్యాంగ పరమైన అభ్యంతరాన్ని నేను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను గవర్నరు, శామి ఎస్సెంటు ఇచ్చే సందర్భంలో దానికి వారు ఎస్సెంటు ఇచ్చిన దానివల్ల కోర్టు జడ్జిమెంట్లకు వ్యతిరేకము అవుతుందా లేదా అనేది ఎస్సెంటు ఇచ్చే ముందగనే వారు చూసుకుంటారు. గవర్నరుకి సలహాదారులు ఉంటారు. వారు చెబుతారు కాబట్టి ఇది సందర్భం కాదు. ఇప్పుడు ఈ బిల్లును మనం చర్చించడానికి రాజ్యాంగ బద్ధమైన అభ్యంతరం ఏమీ ఇప్పుడు ఉండకూడదని నా అభిప్రాయము.

Sri N. Amaranath Reddy :—I am referring to Art. 31A of the Constitution of India.

Mr. Speaker :—I am referring to Rule 100 to put an end to this controversy. On the day on which any motion referred to in Rule 99 is made, or on any subsequent day to which the discussion thereof is postponed, the principle of the Bill and its provisions may be discussed generally, and not the details of the provisions of the Bill. Everybody knows about it and this need not be told. I don't think any legal impediment is there to stop the introduction at this stage. It will come up for discussion and then the Members can go into the details. After all, now the Bill is introduced. At this stage nobody can stop it. Mere introduction will not entail the Assembly to pass it. It can be prevented at so many stages when illegality is committed.

శ్రీ ఎన్. అమరవాణ రెడ్డి :—తమరు లీగల్ ఎక్స్ పర్టు. ప్రముఖ న్యాయవాది. ఈ సరిస్థితులలో ఇంటర్ డ్యూన్ చేసేప్పుడే లోపభూయిష్టముగా ఉండకూడదని చెబుతున్నాను. ఆర్టికల్ 200 క్రింద చెబ్తారు. దీనికి ఆర్టికల్ 31-ఎ క్రింద చెబ్తాలని చెబుతున్నాను. 31-ఎ ఏమిటో చూద్దాము.

Mr. Speaker :—I think you are referring to clause (C) of Art. 31A (1) :

“The amalgamation of two or more corporations either in the public interest or in order to secure the proper management of any of the corporations.”

I am satisfied that nothing of this nature will come in our way. I very much appreciate your stand. You can bring it at the time of discussion.

శ్రీ ఎన్. అమరవాణ రెడ్డి :—31-ఎ తమరు చదవిన ప్రకారం కార్పొరేషన్ ఎమర్జి మేషన్ అయ్యేప్పుడు ఇది వస్తుంది అని మీరు చెప్పారు. అందుకని ఇది 31-ఎ క్రింద తేవాలి. కాన్ స్టిట్యూషన్ ప్రకారం లోపభూయిష్టముగా మనం చెడితే కాగుండదని చెబుతున్నాను. Coming to the

The Andhra Pradesh Apartments (Promotion of construction and ownership) Bill, 1987. (Introduced).

point whether co-operative is a corporation or not, the Supreme Court very clearly said co-operative is also a Corporation. It, therefore, attracts Art. 31-A of the Constitution and not 200.

Mr. Speaker:—I have realised it. I am convinced about it. I am not coming in your way. To the point raised by Sri D. K. Samarasimha Reddy, I said I have waived it and I have permitted them to move. They have done it. Again, at the time of discussion you can raise it and ultimately it may or may not be passed or whatever it is

Sri N. Amaranatha Reddy:—I want that it should be included to rectify it,

Mr. Speaker:—We are highly obliged for your intervention. I don't say entire wisdom lies in me.

Sri N. Amaranatha Reddy:—As a compromise formula, let it be under Art. 200 and 31-A.

Mr. Speaker:—I have given my ruling. I am not allowing any further discussion. At this stage I will not allow anybody to go into the details.

Now the question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Co-operative Laws (Amendment) Bill, 1987.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

3. THE ANDHRA PRADESH APARTMENTS (PROMOTION OF CONSTRUCTION AND OWNERSHIP) BILL, 1987.

Sri K. Kala Venkata Rao:—Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Apartments (Promotion of Construction and Ownership) Bill, 1987.”

Mr. Speaker:—Motion moved.

Now the question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Apartments (Promotion of Construction and Ownership) Bill, 1987.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

ANNOUNCEMENT

re: Receipt of Amendments to the A. P. Co-operative Laws
(Amendment) Bill, 1987 & A. P. Gram Panchayats
(Amendment) Bill, 1987

మిస్టర్ స్పీకర్:—కార్యక్రమ నిర్వహణ సలహా సమితి లో నిర్ణయం తీసుకున్న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సహకార శాసనాల చిత్తు చట్టముతోపాటు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రామ పంచాయతీల (సవరణ) చిత్తు చట్టమును కూడా రేపు సభ సభ్యులకు పంపిస్తుంది.

కనుక ఆ రెండు చిత్తు చట్టాలకు సంబంధించిన సవరణలను ఈ రోజు సాయంత్రం 5-00 గంటల వరకు కార్యాలయంలో తీసుకుంటారు.

Motion of Thanks on Address By The Governor.
(Discussion - Contd.)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:— అదృష్టా, గవర్నరు గారి ప్రసంగం చాల మదిర్పంగా ఉన్నది. రాష్ట్రంలో సహజంగా జరుగుతున్న ప్రగతి పైన సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాల పైన రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జరుగుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు పైన సవివరమైనటువంటి అభిప్రాయాలు చెప్పడం రాష్ట్రాభివృద్ధి సర్వతోముఖంగా ఉన్నది అని చెప్పడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా ఈ చర్యకు ప్రతిపాదించిన అభిప్రాయాలు కూడా ఈ రాష్ట్రం సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నదని చెప్పడం జరిగింది. కాని వాస్తవాలను పూర్తిగా మనం అందరం అర్థం చేసుకుంటే తప్ప ఈ చర్యలో పాల్గొని కృతజ్ఞతలు తెల్పడానికి వీలుండదు. నేను అతిశయోక్తి లేకుండా వాస్తవాలను మాత్రమే మనవిచేస్తున్నాను. ఒక వాస్తవమైన విషయం ఏమిటంటే 1952 సంవత్సరంలో మన రాష్ట్ర ఆదాయము 52 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఉంటే అది యిప్పుడు 4000 కోట్ల రూపాయలకు చేరింది. ఇది ప్రగతి కాదా అంటే ప్రగతే అని చెప్పుకోవచ్చును. కాని ప్రగతి అనేదానికి అరం తెలుసుకోవాలి. ఆ ప్రగతి ఏ పద్ధతిలో జరగాలి సక్రమమైన పద్ధతిలో యీ ప్రగతి ఉందా? అట్లా మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందకపోతే మరే భారత ఏమిటి? ఇవన్నీ ఆలోచించాలి. ఉదాహరణకు అఖిలభారత పెర్ కాపిటా ఇన్ కం తీసుకుంటే 1758 రూపాయలుగా ఉంది. మన రాష్ట్రంలో ఆ పెర్ కాపిటా ఇన్ కం 1588 రూపాయలు మాత్రమే ఉంది. అంటే అఖిల భారత తలసరి ఆదాయము కంటే మన రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయము రెండు మూడు వందలు తక్కువగా ఉంది. ఈ ఫిగర్స్ అన్నీ కూడా భారత ప్రభుత్వ ప్లానింగు కమిషన్ వారు చెప్పిన వాస్తవ విషయాలు. ఇక మన రాష్ట్రంలో అగ్రికల్చరల్ రంగం ప్రధానమైనది. ఇప్పుడు యీ వ్యవసాయ రంగాన్ని భారత దేశాన్ని పారిశ్రామిక రంగానికి మళ్ళించవలసిన అవసరం వచ్చినపుడు మనకు అనేకమైన అటంకాలు వచ్చాయి. దీనికి కారణం వనరుల పరిస్థితి మన రాష్ట్రంలో అనుకూలంగా లేకపోవడం మన

-55 p.m.

పాఠశాలలు వేరవుతున్నాయి, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కూడా దగిన ఆర్థిక కృషి సామర్థ్యాలు వల్ల అట్లాగు జరిగింది. ఈ నాడు వ్యవసాయం పైన చేసే వృత్తుల మీద ఆధారపడి బ్రతికేవారు మన రాష్ట్రంలో 30 శాతం మాత్రమే ఉన్నారు. మొత్తం భారత దేశంలో వ్యవసాయమీద ఆధారపడేవారు 33 శాతం మాత్రమే ఉంది. నాన్ అగ్రికల్చరల్ ఆవరేషన్ లో కేరళలో 59 శాతం వెస్టు బెంగాల్ 45 శాతం, పంజాబ్ 42 శాతం, గుజరాత్ 40 శాతం, తమిళనాడు 39 శాతం, హరియాణాలో 38 శాతం మహారాష్ట్రలో 38 శాతం రాజస్థాన్ లో 38 శాతం ఉన్నారు. ఈ నాన్ అగ్రికల్చరల్ సెక్టార్ లో మనం 10వ స్థానంలో ఉన్నాము. ఇవన్నీ ఎందుకు చెబుతున్నానంటే 9వ సంవత్సరాల పరిపాలన తరువాత కూడా రాష్ట్ర అభివృద్ధి ఎంత నిర్లక్ష్యంతో పరిహాసకాబద్ధం కాకుండా జరిగిందో, ఎంత అవకతవకలతో రాష్ట్ర అభివృద్ధి జరిగిందో చెప్పడానికి యీ లెక్కలు యిస్తున్నాయి. అంతేకాని మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి ఎంతో బాగుందని చెప్పడానికి కాదు. ఇక ఇల్లట్ ట్రస్ట్ విషయం తీసుకుంటే అఖిలభారత దేశంలో నిర్లక్ష్యరాస్యులు 38 శాతం ఉంటే మన రాష్ట్రంలోనే 30 శాతం మంది ఉన్నారు. ఈ విషయంలో కాస్త బాగా అభివృద్ధిలో ఉన్నవారు మద్రాసు, ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్, కేరళ మొదలైన రాష్ట్రాలు. ఇక ఇరిగేటెడ్ ఏరియా విషయంలో కూడా మనం చాలా తక్కువ శాతంలో ఉన్నాము. ఈ విషయంలో యావరేజ్ లెక్కలు తీసుకుంటే పంజాబ్ లో 80.7 శాతం, హరియానా 59 శాతం, ఉత్తరప్రదేశ్ 52 శాతం, తమిళనాడు 48 శాతం ఉండగా మన రాష్ట్రంలో యీ ఇరిగేటెడ్ ఏరియా 34.6 శాతం ఉంది. అయినా మన రాష్ట్రం వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రం అని చెప్పుకుంటున్నాము. ఏదో గోదావరి కృష్ణా డెల్టాలలో ఇరిగేటెడ్ ఏరియా పెరిగి ఉండవచ్చును. కాని అవి islands in the ocean of poverty. అందువల్ల ఆంధ్రరాష్ట్రం అంటే కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా ఏరియాలు మాత్రమే కాదు. ఇక ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి శాతం తీసుకుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 198 కె. జి. లు బెంగాల్ 168 కె.జి. లు హరియానా 463 కె. జి. లు యీ విధంగా యావరేజ్ యీల్డ్ ఉంది దీనిని బట్టి యీ యావరేజ్ యీల్డ్ ఆహారధాన్యాలు మన రాష్ట్రం కంటే కూడా మిగతా రాష్ట్రాలు శాతం ఎక్కువగానే ఉన్నాయి. కాబట్టి యావరేజ్ యీల్డ్ బట్టి చూస్తే మన రాష్ట్రం వెనుకబడి ఉన్నదని చెప్పక తప్పదు. ఇక పెర్ కాపిటా కాపిటల్ వాల్యూ యాడ్ ఎంత అయిందో అనేది చూస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ తలసరి 180 రూపాయలు అయితే మొత్తం భారత దేశంలో అది 211 రూపాయలుగా ఉంది. కాబట్టి యావరేజ్ పెర్ కాపిటా వాల్యూ యాడ్ చేయడంలో కూడా భారత దేశంలో ఆంధ్రరాష్ట్రం ఎంతో వెనుకబడి ఉంది. మహారాష్ట్రలో 390 రూపాయలు పెర్ కాపిటా ఇన్ కం యాడ్ అయితే అది హరియానాలో 347 రూపాయలు, గుజరాత్ లో 369 రూపాయలు తమిళనాడులో 295 రూపాయలు, వెస్ట్ బెంగాల్ లో 364 రూపాయలు మూ విధంగా ఉంది. ఇక పారిశ్రామిక రంగంలో మనం మొత్తం భారతదేశంలో 8వ స్థానంలోనో, 9వ స్థానములోనో ఉన్నాము. ఈ

1-00 p.m

పాపిశామిక రంగంలో మనకు అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశం కనపడడంలేదు. ఇక జాబ్స్ క్రేజ్ మాస్టర్ కన్వెన్షన్ లో బ్యాంకులు 1988 జూన్ లో పరిస్థితిబట్టి ప్రతి మూడు 1988 రూపాయలు చొప్పున సగటున క్యాంకింగ్ సౌకర్యాలు అందజేస్తే మహారాష్ట్రలో 1944 రూపాయలు సగటున యీ సౌకర్యాలు అందజేయడం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రములలో యీ విధంగానే 800, 900, 700 రూపాయలు యీ విధంగా బ్యాంకింగ్ సౌకర్యం ప్రతిమినిషికి సగటున అందజేసాయి. అంబ్రోజ్ దేవ్ తనకితీ యాస్తే బ్యాంకింగ్ సౌకర్యాలు లేవు. రుణ సౌకర్యాలు లేవు. ఇక రోడ్స్ కి బస్యానికేషన్స్ పరిస్థితి కూడా మన రాష్ట్రంలో అదే మాదిరిగా ఉండని రుణపు చేస్తాను. సగటున భారతదేశంలో రైల్వోడ్ నిర్మాణం 100 కి. మీటర్లు యాడ్ అయితే మ.రాష్ట్రంలో మట్టుకు అది 46 కి. మీటర్లుగా ఉంది. మనం రైలు రోడ్డు నిర్మాణం చేయడంలో కూడా 11వ స్థానంలో ఉన్నాము. ఇన్ని కూడా సేను రాష్ట్ర అభివృద్ధి ఏమీ జరగలేదని చెప్పడానికి లెక్కలు యిస్తున్నాను. ఇక హౌటల్స్ నిర్మాణంలో మొత్తం భారతదేశంలో 16 నవాభాకు 80 ఉంటే మన రాష్ట్రంలో ఆ సంఖ్య 70 గా ఉంది. అందువల్ల అర్హతరంగంలో మనం ఎంతో ఎందుకు పోయేమని చెప్పడం మంచిదికాదు. తరువాత మన రాష్ట్రంలో క్యూమిలేటివ్ ఇన్ వెస్టుమెంట్ పరిస్థితి చూస్తూ Per capita Cumulative Investment by the Public Sector Undertakings upto the end of March-A.P. 396 మన రాష్ట్రంలో 396 రూపాయలు కంటే అది మొత్తం భారత దేశంలో 467 రూపాయలుగానూ, మహారాష్ట్రలో 800 రూపాయలు, బెంగాల్ లో 800 రూపాయలుగానూ ఉంది. కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు యిచ్చే వనరులనుంచి మన పెట్టుబడులు తక్కువ కావడం మూలంగా మనకు సహాయం పొందడంలో కూడా చాలా వెనుకబడి ఉన్నాము. కాబట్టి ఎన్ని ప్లానింగు కమిషన్స్ వచ్చినా, మన ముఖ్యమంత్రి గారు కమిషన్స్ ముందు సహాయం గురించి వాదించినా డబ్బు రాదు. మరి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు అయితే ఏదో గాడ్ గిల్ ఫార్ములా అనో మరొకటిసో చెబుతారు. ఆ విధంగా మనకు ఏదో లాంఛనంగా 1600 కోట్ల మాత్రమే ప్రోగ్రామ్ కు సహాయం చేసారు కాని అంతకన్నా ఎక్కువ చేయలేదు. అంగవల్ల మనం యిప్పుడు వనరుల సంక్షోభంలో ఉన్నాము. ఈ ప్రభుత్వం పందల లెక్కలు చెప్పవచ్చు. కాని రాష్ట్ర ప్రజల అవసరాలు దృష్టిలో పెట్టుకుంటే మన వనరుల పరిస్థితి చూడకుంటే ప్రోగ్రామ్ కాబట్టగా మనం అభివృద్ధి చెందడానికి అడ్డు వస్తున్నది. సేను ప్లానింగు కమిషన్ రిపోర్టు చదివాను. ప్లానింగు కమిషన్ దగ్గర ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రంలో పొదుపుద్వారా కొంత మొత్తం సమీరించు కుంటామన్నారు. నాన్ ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ తగ్గిస్తామన్నారు. ఆ విధంగా ప్లానుకు 1100 కోట్లు పోయి సంపాదించుకుంటామన్నారు. కాని అన్ని జరగాలి కదా ? పొదుపుచేస్తున్నా చెప్పినంతమాత్రాన సరిపోదు. ఈ సమీకరణం అనేది వన్నుల రూపంలో తప్పితే బాటట్టలేదు. పొదుపుద్వారా సమరూపుకు నేటి చాలా తక్కువ మొత్తం మాత్రమే. ఈ వనరులు మనం సమకూర్చుకోకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వం వనరులను మనం సహాయంగా తీసుకోవడం కష్టం అవుతుంది.

1-05 p.m

ఈ సందర్భంగానే ఒక ముఖ్యమైన విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తేవడం చాలా అవసరమనుకుంటున్నాను. డబ్బు లేదని వాదించడం కాదు, డబ్బు రాదు. కేంద్రప్రభుత్వానికి కూడా కొన్ని పరిమితులు ఉన్నాయి. కేంద్రం అంటే ఒక వ్యక్తి కాదు కదా. అన్ని రాష్ట్రాలు కలిపేనే కేంద్రం అవుతుంది. అనేక పార్టీల పరిపాలనలు. అనేక పాఠీయ పార్టీల పరిపాలనలతో, విభిన్న అభిప్రాయాలు కలిగిన వ్యక్తులతో కేంద్రం ఒక ఫెడరల్ స్ట్రక్చర్ గా ఉంది. అక్కడి నుంచి మనకు అవసరం ఉన్నవి డబ్బులు ఇవ్వడానికి వీలులేదు. అందోళనలు చేస్తే ఇంకో 150 కోట్ల, 200 కోట్ల రూపాయలతో వస్తాయి తప్ప మనకు అవసరం వున్నవి వనరులు వస్తాయని కేంద్ర దిక్కు చూస్తూ, వాదించడం వ్యాయం కాదు. దానిని ప్రధాన సమస్యగా చిత్రించకుండా మన స్వంత వనరులు ఎలా సంపాదించుకోవాలో చూడాలి. అవ పరిణామాలలో డైరెక్ట్ టాక్సులు, ఇన్ డైరెక్ట్ టాక్సులు అనేకం వేశారు. శక్తికి మించిన వన్నులు విధించారు. ఇక ఇంతకంటే ఎక్కువ వన్నులు విధించే మన్ను దళకు వచ్చారు. మొన్న నీటిపారుదల వస్తును మేముంటా వ్యతిరేకించాము, అట్లాగే మార్కెట్ వన్ను వేస్తామంటే వేయకముందే దేము వ్యతిరేకించాము. ఈ పరిస్థితిలో ఏమి చేయాలి. ఎక్కడ నుంచి డబ్బు రావాలి అంటే నేను అందుకు పరిష్కారంగా ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. ఈ బాధ్యం ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రానికే కాదు, కేంద్రానికి, అనేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకూ ఉంది. ప్రజల అవసరాలను తీర్చడానికి వనరులు సరిపోవడం లేదు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చాలా తీవ్రంగా పెరుగుతున్నాయి. కోరికలు పెరుగుతున్నాయి. నిత్యావసరాలు పెరుగుతున్నాయి, నాగరికత విజృంభిస్తోంది. ఇలాంటి పరిస్థితిలో ప్రజల అవసరాలలో కనీసం 20, 80 శాతం అయినా తీర్చకపోతే ప్రభుత్వాలు ఉండవు. పరిపాలన వుండదు, అసలు ప్రజాస్వామ్యమే ఉంటుందో లేదో అని చాకు సందేహం. రాడికలిజం పెరిగిపోయింది. ఈ సందర్భంలో మీరు వన్నులు వేసి మరో 100 కోట్ల రూపాయలతో, 150 కోట్ల రూపాయలతో సంపాదించే ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. మా పార్టీ తరపున ఇదివరకు అనేక సందర్భాలలో ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పాము, ఇప్పుడు ఏ రోకసానీ ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొని బాధ్యతగా చెబుతున్నాను. ఈ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థలో ఏ ప్రభుత్వమైనా ఆర్థిక సంక్షోభంలో కూరుకుపోయినప్పుడు, డబ్బు సృష్టించే బాధ్యత కేంద్రానిది అయినప్పుడు, మనకు డబ్బు ఇచ్చే వారు వారే అయినప్పుడు, మన వనరులు పరిమితం అయినప్పుడు, మన పరిశ్రమలవ్వారాగానీ, కార్మిలేవ్వారాగానీ, వివిధ కౌశలదవ్వారాగానీ డబ్బును సృజించే సృజనాత్మకమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టే అలోచన చేస్తే, తప్ప మీరు ఈ ఆర్థిక సంక్షోభంనుంచి, సుడిగుండం నుంచి, వనరుల కొరతనుంచి బయటపడలేరు. ఉదాహరణగా ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. మన ఏడవ ప్లానింగ్ కమిషన్ లో చాలా బాధ్యతగా చర్చించి నిర్ణయించారు. మన లక్ష్యాలు ఏమిటి అని చర్చించారు. అవి

- (1) Growth (2) Equity and social justice (3) Self-reliance
- (4) Improvement in efficiency and Productivity. ఈ చర్యలు వచ్చి

వస్తువు గవర్నరు రి ప్రసంగంలోనేకాదు, ఇతర సందర్భాలలోకూడా ప్రవంగాలు వచ్చినప్పుడు గ్రోత్, గ్రోత్ అని చెప్పుకున్నాం, అభివృద్ధి చెందామన్నీ, చెందుతున్నామన్నీ, చెందుతామని చెప్పుకున్నాం. ముఖ్యమంత్రిగారు మహానుభావులు, భాషా కోవిదులు—వారు ఒకసారిపోయి ఖచ్చితంగా చెప్పడలకుకొంటే అనేక సదాలు ఉపయోగించి అది ఒప్పించితిరుతారు. కాని నాకు అర్థం కావడం లేదు. గ్రోత్ విత్ ఈక్వాటిటీ అంటున్నారు, కాని సోషియల్ జస్టిస్ గురించి ఏమిచేశారు? నేను స్పష్టంగా రికార్డులోకి పోవలచుకొన్నాను, సోషల్ జస్టిస్ అంటే సోషల్ వెల్ఫేర్ కాదు. మీరు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం ద్వారాగానీ, ధోవతులు, చీరల సంపిడిద్వారాగానీ, మధ్యాహ్నం భోజన పథకం కోసంగానీ 400 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినా అది సోషల్ వెల్ఫేర్ అవుతుందేగాని ఈక్వాటిటీ, సోషల్ జస్టిస్ కాదు. మీరు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 10 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడితే అది అత్యవసరంగా వచ్చిన బాధలను నివారించడానికి - ఏదేవాడి కళ్లు ఒడిచేడిగా వుంటుందే తప్ప పేదలు వారి కళ్లుపై వారు నిలబడే పరిస్థితి ఉండదు. ప్రతివాడు తన స్వంత కళ్లుపై నిలబడే విధంగా స్వయంగా కష్టం చేసి సంపాదించిన డబ్బుతో తన కుటుంబాన్ని పోషించుకోగలిగే పద్ధతిలో విధానాలను రూపొందించడం తప్ప మరొక పద్ధతి లేనే లేదని ఏడవ ప్లానింగ్ కమిషన్ లో చెప్పారు. సోషల్ వెల్ఫేర్ కార్యక్రమాలద్వారా దేశాన్ని ఉద్ధరిస్తామని చెప్పడం, ఆ విధంగా గవర్నరు ప్రసంగంలో కూడా రావడం దురదృష్టకరమైన విషయం. అది వాస్తవం కాదు. సాంఘిక పరిణామం కాస్త్రీయ క్రమంగా నడుస్తుంది. కాస్త్రీయపరంగా పరిశీలిస్తేనే ఈ జబ్బుకు పరిష్కార మార్గం లభిస్తుంది. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఈ పరిస్థితిలో సోషల్ జస్టిస్ అనేది గ్రోత్ విత్ జస్టిస్ అనేది అరవ వంచవర్ష ప్రణాళికా నినాదం, ఏడవ వంచవర్ష ప్రణాళికా నినాదం - కాని దానిని సాధించలేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో మీరుచేసేది సోషల్ వెల్ఫేర్ కాని సోషల్ జస్టిస్ కాదు. మరింతగా అదనపు వనరుల సమీకరణకు పన్నులు వేయవలసిన స్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారు బాధపడుతున్నారు. పన్నులు వేయవలసిన అవసరం లేదు. మీరు మీ పార్టీ ఎన్నికల ప్రణాళికలో ప్రకటించారు. ఈనాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 10 లక్షల ఎకరాల భూమి దున్నవలసిన వాడి చేతుల్లో లేకుండా దున్నడానికి విలులేనివారి చేతులలో, దున్నకుండా బిడుపెట్టే వారి చేతులలో ఉంది. మీరు భూ సంస్కరణలగురించి మాట్లాడతారు, అందుకు వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పులు తేవాలి. ఈ 10 లక్షల ఎకరాల భూములను భూమిలేనివారికి పంపిణీ చేసినట్లయితే ఐదు వేల కోట్ల రూపాయల ఎసెట్స్ పెంచినవారు అవుతారు. ఈ భూములు పంపిణీ చేసినట్లయితే అందులో వాణిజ్య పంటలు, అహార ధాన్యాలు పండించి - ఉత్పత్తిని పెంచి తద్వారా ప్రతి సంవత్సరం రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు సంపాదించేట్లు చేసినవారు అవుతారు. అది నిజమైన అభివృద్ధి, మార్గం; అదే నిజమైన సోషల్ జస్టిస్. అంతేకాదు, సంవత్సరానికి 700 కోట్ల రూపాయల మేరకు వ్యాపారస్థులు, కేపిటలిస్ట్స్ కట్టవలసిన టాక్స్ ను ఎగ్గొడుతున్నారు. 70 కోట్లు వస్తున్నాయి, ఇంకా ఏమి చేస్తామండి అని మంత్రిగారు

అనఁచు. ఆవసరమైతే కొట్టమంటే కొడతామంటారు, అంతటి సమర్థుడు ఆయన. ఈ రాష్ట్రంలో 700 కోట్ల రూపాయల మేరకు పేట్ర్స్ ట్యాక్స్ ఎగ్గొడుతోంటే కనీసం 200 కోట్ల రూపాయలైన కలెక్ట్ చేసే విధంగా ప్రయత్నాలు చేయడం ప్రారంభించండి. అప్పుడు దానికి తగిన డబ్బు ఇవ్వమని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోరాడవచ్చు. వారు ఇవ్వకపోయినా ఫరవాలేదు. ఈ పన్ను ఎగవేతదారులవల్ల ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ప్రతి సంవత్సరం 4 వేల కోట్ల రూపాయల నష్టం చెలామణి అవుతున్నది. ఎందుకు మరచిపోతారు? సత్యాన్ని మరచడం ధర్మం కాదు, ధర్మాన్ని మరచిపోయి రాజ్యం చేయడం ఏమాత్రం వీలు కాదు. అందులోనూ ఎన్.టి.ఆర్. గారికి భావ్యం కాదు, నీతి కాదు. పన్ను ఎగవేతదారులను అరికట్టడం ద్వారా, భూ సంస్కరణలను అమలు పరచడంద్వారా ప్రతి సంవత్సరం కనీసం రెండు వందల కోట్ల రూపాయలమేరకు సంపాదించండి. అందుకు అందరం కలిసి పోరాడదాం. ఈ కార్యక్రమంలో మీకు అడ్డు అనేదే ఉండని మరొకసారి మనవిచేస్తున్నాను. వ్యవస్థాపరమైన మార్పులగురించి ఇందాకా మనవిచేశానా, ఇక అర్బన్ సీలింగ్ ఆట్టు గురించి మనవి చేయాలి. అర్బన్ ప్రావర్ణీలు లేవా? అర్బన్ ప్రావర్ణీలు లేకపోతే గత 30, 40 సంవత్సరాలుగా సంపాదించిన ధనం ఎక్కడ ఉంది? ప్రైడరాబాదు, సికిందరాబాదు నగరాలలో కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయల విలువైన ఆస్తులు ఉన్నాయి. వాటిని కమ్యూనిస్టులు లాగెయ్యి మంటున్నారని అనుకోకూడదు. పాంఘిక న్యాయం అక్కరలేదా? వాళ్లపై పరిమితి అక్కరలేదా? నగరాలలో వందల, వేల గళాల భూములు పెట్టుకొన్నారు. అలాంటప్పుడు ఎందుకు అర్బన్ ల్యాండ్ సీలింగ్ ఆక్టును లోపల దాచిపెట్టారు? ఎందుకు పైకి తేవడంలేదు. ఇవి చేయకపోతే మీరు రాను అనండి, కృష్ణా అనండి—ఎన్ని అవతారాలు ఎత్తినా ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి కాదు.

ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి కానే కాదు. కాబట్టి, అర్బన్ సీలింగు ఏళ్లు గురించి నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీరు బజారులో భూమిని అమ్మండి, వేలం వేయండి, కొంత మందికి ఉచితంగా ఇవ్వండి, డబ్బు సంపాదించే ఈనాడు ఆంధ్రరాష్ట్రానికి 500 కోట్ల రూపాయలు ఈ అర్బన్ సీలింగు లాండ్సు సంపాదనలో వచ్చి తిరుతుంది. లేకపోతేనేను దేనికి అయినా సిద్ధంగా ఉన్నాను. మా పార్టీ కూడా సిద్ధంగా ఉంది. అంత విశ్వాసంతో, అంత సంకల్పంతో ఇది చెప్పి చెప్పి ఇది సాధ్యం కాలేదు కాబట్టి, ఈనాడు కూడా సాధ్యం అవుతుందా? లేదా అని సందేహంతో పడ్డాము. మిత్ర పార్టీ అంటారు. శత్రువత్వం కారలచుకోలేదు. మిత్రవత్వంగా ఉండడానికి వీలు లేని పరిస్థితులు వున్నాయి మాకు. మీరు అన్ని మాట్లాడతారు, ఎందుకు మాతో మాట్లాడరు? ఉత్సాహం, ఉదారము, ధైర్యం, సాహసం లాంటి సమయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. వచ్చేసింది భూసంస్కరణల చట్టం అన్నారు. ఫరవాలేదు, నేను సంతోష పడ్డాను. వ్యక్తిగతంగా నాకు 40 సంవత్సరాలు కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకర్తగా, 25 సంవత్సరాలు శాసనసభ్యుడిగా జీవితము తరువాత నాకు ఒక ముఖ్యమంత్రి దొరికాడు, ఈ కార్యక్రమం చేపాడని సంతోషపడితే, మళ్ళీ, అక్కడికే..... ఎందుకో వ్యక్తిగతంగా ముఖ్యమంత్రి మంచివాడు, ముఖ్యమైన వాడు, కోమలమైన హృదయం కల వాడు, వ్వందించే

1-15 p.m.

వాడు కాని అన్నిటికీ స్పందిస్తే ఎట్లా? అన్న ప్రశ్నలకు స్పందించకూడదు. పేద వానికి స్పందించండి? కష్ట తీవులకు స్పందించండి? పేద వారి కుటుంబాలకు అన్నం పెట్టడానికి స్పందించండి, ధనవంతులకు, బలవంతులకు భూ సంస్కరణలు తీసుకువస్తే మా పార్టీకి, కార్యకర్తలకు ప్రమాదం అంటే, దానికి స్పందిస్తే ఎలా? అందరూ పాఠ మంత్రులే, అందుకే నేను చెప్పుతున్నాను. నేను చూశాను చాలామంది మంత్రులను. నేను ఇప్పటికే 7 ముఖ్యమంత్రులను చూశాను. అందరూ వాగ్దానం చేసేసి, వాగ్దాన భంగం చేశారు. ఈ రాష్ట్రానికి ద్రోహం చేశారు. ఈ రాష్ట్రానికి చెమకబడిన తనం వదిలలేదు. ఇది వ్యక్తిగత దూషణ కాదు. పార్టీ దూషణ కాదు. నా రాజకీయ అభిప్రాయంతో చెప్పుతున్నాను. ఎడి చేయాలో, ఎంత చేయగలరో, ఎంత చేయవలసి ఉందో చేయకుండా ఈ రాష్ట్రాన్ని ఏవ స్థానంగా, 9వ స్థానంగా, 10వ స్థానంగా అంధ్ర రాష్ట్రాన్ని కాలు కింద, బూటు కాలు కింద తొక్కి పెట్టాడు? ఈనాడు ముఘలు వచ్చారు చేస్తారు అనుకుంటే, 1, 2, 3, 4 సంవత్సరాలు అయింది. 4 సంవత్సరాలు చాలదా? మళ్ళీ ఒకసారి విశ్వాస పూర్వకంగా, స్నేహపూర్వకంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి సవాలు చేస్తున్నాను. ఇలాంటి మౌలికమైన, వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పులు చెవడానికి, భూ సంస్కరణల చట్టం అమలు పరచడానికి, నల్లధనాన్ని బయటికి తీయడానికి వస్తుల ఎకవేతను బయటపెట్టాలని, అరికట్టాలని కోరుతున్నాను. నల్లణ అస్తులను పైకి లాగడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా లేదా? తీసుకుంటే మిమ్మిం, లేకపోతే కృత్యం చేస్తుంటారు, కాని మమ్మల్ని ఊహించాలి. మేము ఇటువంటి ప్రభుత్వానికి, ఇటువంటి విధానాలను అనుసరించే ప్రభుత్వానికి అవకాశం కల్పించి, ఎన్నికల ప్రమాదాలు, చేసి వాగ్దానాలు చేసి, ఊహారా తిరిగి, గ్రామ గ్రామం తిరిగి అడుగున పడి ఉన్న కోట్లాది ప్రజలకు ఆశలు కల్పించి అమాంతం ఎత్తివేసే ప్రభుత్వానికి సహకరించడం ఎంత చిన్నవారమైనా, ఎంత బలంగా, బలహీనంగా ఉన్నా నైతికంగా, రాజకీయంగా మా సిద్ధాంతం కాదు. మేము దానికి తలవొగ్గమని మనవి చేస్తున్నాను, మైత్రి కావాలి. మనమందరం కలవాలి, అంతా భుజం, భుజం కలిపి ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలి, అందుకే నేను సవాలు చేస్తున్నాను. దయచేసి ముందుకు రండి. వారు ఒక్కరే కాదు, మెత్తం పార్టీ ముందుకు రండి, అప్పుడే ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుంది, వచ్చేమూడు సంవత్సరాలలో గణనీయమైన మార్పు తీసుకొచ్చి, అది ప్రజల హృదయంలో హత్తుకుని గుర్తులు చేసి చూపించగలవని మనవి చేస్తున్నాను. నరునాత నేను కర్రపన్ గురించి చెబుతాను. అది కూడా వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పు. అప్పుడు ఒకరిని అప్పుడు ఒకరిని, చిన్నవారిని, పెద్దవారిని పట్టుకున్నారు. ఇది అన్ని సందర్భాలలో జరుగుతున్నది. 40 ఏళ్లు నుంచి చూస్తున్నాము. అప్పుడప్పుడు పట్టుకున్నామనేటటువంటి లంచగొండి తనం తగ్గిస్తున్నామంటే, మీరు ఒప్పుకుంటారా చెప్పండి? మీ పార్టీ కార్యకర్తలకు, మీ నాయకులకు, మీ ఎం. ఎల్. ఏలకు కూడా స్నేహ పూర్వకంగా చెప్పుకున్నాను. ఎవరూ దీనికి చేసింది లేదు. ఎలా జరిగేది? ఎట్లా చేస్తారు? ఈ దుర్మార్గులు నాశనము చేస్తున్నారే, మూలుగులు

పీలుస్తున్నారే, వజ్రాస్వామ్యాన్ని కూనీ చేస్తున్నారే, చేశం బాగువడదు. అప్పుడు బాధాపూరితమైన పాపాలు చాలా మంది చెప్పుతున్నారు. ఏమి చేయలేక పోతున్నాము. మంత్రిగారిని, హోమంతిని, ముఖ్యమంత్రిని అడుగవచ్చు. అది చేశాము, ఇది చేశాము చూసుకో అని కార్యకర్తలు చెప్పవచ్చు. అలా చెప్పకండి? చెప్పి చేసింది ఏమిటో చెప్పండి? చేయలేనిది చేయలేకపోతున్నామని చెప్పండి? అంతే తప్ప - ఇవారే నింటాం. నేను అసలు చెప్పడమేమోలేదు. కానీ ఇప్పటికీ చెప్పుతున్నాను, వెనుకటి సాంప్రదాయ సిద్ధాంతం అధికార పార్టీ యొక్క అధికార కేంద్రంలో ఉన్న ప్రధానమైన ముఖ్యతల లక్షలు సంపాదించినారు. ఈ సగ్గలో చెప్పడం అవసరం. వదంతులు వని చెప్పలు గింగురు మంటున్నాయి. బాధాకరంగా ఉంది. అదే నిజమైతే అందులో ఈశ్వరత్వం నిజం అయితే ఎంతకా అంచగొండితనాన్ని అక్కటకలిగేవారు లేరా? మేము పాత ప్రభుత్వాలను చూశాము. కొంత మంది దురలవాట్లకు గురి అవుతున్నారు. ఇక అధికారుల క్రిందివారికి పట్టపగ్గాలు ఉండవు. అడగడానికి పీలు లేను. ఇటువంటప్పుడు అంచగొండితనాన్ని ఫైర్ చేయాలంటే, పరిశుభ్రమైన పరిపాలన అందించాలి. నాయకులే కాదు, కార్యకర్తల వరకు పరిశుభ్రమైన పరివర్తన అవసరం. అది, మీరు చెప్పింది పరిశుభ్రంగా లేదు. ఘంటా పథంగా చెప్పుతున్నాను. ఘోషించి చెప్పుతున్నారు, ట్రయినింగు క్లాసులు పెడుతున్నారు. నేను కూడా మనిషిని కాదా? నేను కూడా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో ఉన్నాను. మిగతా పార్టీల సంగతి చెప్పకూడ లేదు. తెలుగు దేశం పార్టీకి చెందిన మండలాధ్యక్షులు మొదటి నుంచి మిగతా వారంతా ఎం.ఆర్.వో. దగ్గర కూర్చుని చాయ్, కాఫీలు తాగుకుంటూ రూ. 100, 200 ఇల్లు ఇచ్చి పెప్పుడు, అప్పులు ఇచ్చినప్పుడు, డబ్బులు ఇచ్చినప్పుడు సంపాదించుకునే పాత చాందర దుర్మార్గుల దురలవాట్లు ఈనాటికీ కొనసాగుతున్నాయి. నేను ఎవరినీ నిందించడం కాదు. నా ఉద్దేశ్యం మాత్రం చెప్పుతున్నాను. హృదయపూర్వకంగా స్వీకరించి బాగుచేసుకోవాలి. నేను నిందించడం లేదు. ఇది అలవాటుగా ఉంది.

(ఇంటర్వ్యూ)

నేను వాస్తవాలు ఈ సభలో, ఈ పరిశుభ్రమైన భవనంలో మీ సమక్షంలో సత్యాన్ని సత్యంగా చెప్పడం చేస్తున్నాను నా పార్టీలో, నా ప్రక్క పార్టీలో గృహపాట్లు, పొరపాట్లు ఉండవచ్చు. ఉంటే ముక్కు చెవులు కోస్తున్నాము. అధికార పార్టీ, కొత్త పార్టీ ప్రజలకు విశ్వాసం కల్పించిన పార్టీ, అధికారంలో ఉంటుంది ఈ పార్టీ, అటువంటప్పుడు కూడా ఇంత తొందరగానే అధికార వశం కాకుండా మీరు జాగ్రత్తగా ఉండాలి. తప్పుకుండా కట్టదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుని అవసరమైన పద్ధతిలో వ్యవహరించాలి. అంచగొండి అనం తగ్గలేదు. ఏమాత్రం తగ్గలేదు. పైగా పెరిగింది అని మనవి చేస్తున్నాను. కళ్లార చూస్తున్నాం విశ్రంభిలంగా పెరిగింది. ఇటీవల మరింత పెరిగింది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సమ్మె పట్ల సానుభూతి చూపించడం, రాజకీయ సిద్ధాంతం, జీవన ప్రమాదాలు పెరిగాయి కాబట్టి, వారి కోరికలు న్యాయమైనవని చెప్పు

కున్నాము కాని, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలో గూడుకట్టుకుని కూర్చున్న లంచగొండి వాళ్ళు ఏమాత్రం తమించేటటువంటి బాధ్యత గాని, అలవాటుగాని అవసరం గాని మా పార్టీకి కూడా లేదు. పైగా నేను ఆరోపిస్తున్నాను. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలో తీవ్రమైన, విపరీతమైన లంచగొండితనం గూడుకట్టుకుని ఉన్నది. దీన్ని తొలగించాలి. ఎప్పుడు తొలగిస్తారు? నేను, మీరు అంతా కలిసి రాజకీయ కార్యక్రమాల, రాజకీయ నాయకులు ముందు ప్రైవేటు జీవితంలో, నిత్యజీవితంలో, కుటుంబ జీవితంలో పరిశుభ్రంగా ఉన్నారని గుర్తిస్తే వారికి భయం కలుగుతుంది. వారిని ఎదిరించవచ్చు. పోరాడవచ్చు. అవసరమైతే కఠిన చర్యలు తీసుకోవచ్చు. నా భయం నిజమై పెద్ద పెద్ద స్థలాల నుంచి ఈ డబ్బులు వసూలు అవుతున్నాయి. ఇది ఏమాత్రం నిజమైనా ఇంకా నేను నిరాశాజీవిని కావలసిందే తప్ప నా ఆశలు అడియాశలు అవడం తప్ప, దీన్ని అరికట్టలేము. అందుకే ఇటువంటి సుడిగుండంలో ఉన్నది. సందిగ్ధావస్థలో ఉన్నాము. అఖిరిగా లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి చెప్పుతున్నాను. బి.ద్యా. ప. ఉ. స్కూల్ లు, పోలీసు సంస్కరణలు గురించి పెద్దగా చెప్పనక్కరలేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినప్పటి నుంచి పోలీసు డిపార్టుమెంటు అంకు ముందు పాలనలో ఉన్న ప్రభుత్వాన్ని కూల గొట్టడానికి, ఈ ప్రభుత్వాలను అశాసనపాలు చేయడానికి, పోలీసు డిపార్టుమెంటులో ఉన్న ఉద్యోగులు ప్రధానమైన కారకులు. ఇన్ కంటాక్సు, సెల్ టాక్సు డిపార్టుమెంటులో లంచగొండితనం విశృంఖలంగా, చడిచప్పుడు లేకుండా, సామాన్య మానవునికి తెలియకుండా నడుస్తున్నది. వారు బయటకు రారు. కాని పోలీసు వారు లంచం తీసుకోవడం, వారి తమ్ములు, వారి తిట్లు, కొట్లు, వారి రక్తం చూస్తుంటే భయంకరంగా ఉంది. అయితే ఏమాత్రం కూడా పోలీసు వారి యొక్క వ్యక్తిత్వం, వారి విద్యుత్త ధర్మం నెరవేర్చవలసి ఉంది. నిజానికి చాలామంది పోలీసు అఫీసర్లు ధైర్యపాహసాలతో ముందు పడి సంఘవిద్రోహ శక్తులను, దుర్భాసలను అరికట్టడానికి అనేక త్యాగాలు చేస్తున్నారు. వారిని నేను కొనియాడుతున్నాను. కాని, ఇంకా అత్యధిక్తుల్లో ఈ దుర్భాగ్యం ఉంది. ఈ ఆరాచకం విపరీతమై దీని వల్ల ఈ తీవ్రవాదాన్ని అరికట్టడం అటుంచి అసలు పోలీసులే తీవ్రవాదులు, డబ్బులు సంపాదించేవారుగా అనేక ప్రాంతాల్లో వస్తుంటే, ప్రజలు గిందరగోళంలో పడ్డారు. దారి తెన్నూ లేకుండా ఉన్నారు. అయోమయావస్థలో ఉన్నారు. రామారావుగారు వచ్చిన తరువాత కూడా మళ్ళీ ఇదే దాపురించిందే దేశం ఎప్పటికీ బాగు పడకుండా అని, పరిస్థితిని మారుస్తామని చెప్పడమే తప్ప మేము బాధ్యతగా చెప్పగలిగే పరిస్థితి లేదు.

1-25 p.m.

ఈ యొక్క లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి ఓడించింది. అడపడుచుల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. ఇది పార్టీ బాధ్యత మాత్రమే కాదు, సంఘానిది కూడా. సంఘంలో గూడు కట్టుకొని పోయిన కొన్ని బిల్ హీనతలకు బలం, అడపడుచులు అహుతి అయిపోతూ వుంటే, అశ్మ హత్యలు చేసుకుంటూ వుంటే, చార్మినార్ సుండిక్రింది దూకి అశ్మహత్య చేసుకుంటూ వుంటే, ఇప్పటికైనా కళ్లు తెరువ కూడదా? మేలుకొన కూడదా? దేశంలో వున్న అడపడుచులకు జరుగుతున్న

అత్యాచారాలను, అన్యాయాలను అరికట్టడానికి గట్టి చర్యలను మీరు తీసుకోవాలి. మేము ఏమైనా పొరబాట్లు చేస్తే సవరించాలి. ఇది ప్రభుత్వం కావ్యం, ప్రభుత్వం తప్ప ఎవరూ చేయలేను.

అధ్యక్షా, నేను ఒక్క విషయం మనవి చేసి నా ఉపన్యాసం ముగిస్తాను. సిద్ధాంతంలో రెండు మార్గాలు వున్నాయి. నేను మనవి చేసిన వ్యవస్థాపూర్వకమైన మార్పుల వైపు మన వనరులను పెంచుకుని ముందుకు వస్తే బ్రతుకుతారు. అంటే రాజకీయంగా, పైతికంగా, ఈ దేశంలో, ఈ చరిత్రలో మీరు సముచిత స్థానం సంపాదించుకొని నిలువగలుగుతారు. పాత మార్గంలో నడుస్తూ, ఇప్పటికీ యింకా నడుస్తూ, చరిత్రగతిలో కలిసిపోతారు. ఇలా చెబుతున్నందుకు బాధగా వుంది. కాలచక్రం త్రింప నలిగిపోతారు. కాల గర్భంలో కలిసిపోతారు. అందరూ కలిసిపోయినట్లే మీరూ చరిత్ర గర్భంలో కలిసిపోతారు. అంతే తప్ప చరిత్రలో నిలిచిపోలేరు. ఇప్పటికైనా ధైర్యసాహసాలతో ముందుకు రండి. ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు అన్వేషించండి. కేంద్రం డబ్బు యివ్వలేదు, ఆర్థిక వనరులు లేవు, లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ కు రూ. 150 కోట్లు అయింది అంటూ చెబుతున్నారు. కానీ రూ. 15 కోట్లు 3 సంవత్సరాలలో యిచ్చారు. 3 కోట్లు రూపాయలు మొన్న, రూ. 2 కోట్లు నిన్న యిచ్చాం అన్నారు. ఖర్చు రూ. 30 లక్షలు అయింది. ఇంజనీర్స్ ను అడిగితే గవర్న మెంట్ రూ. 3 కోట్లు కాంక్రీట్ చేసింది, కానీ యింకా రాలేదని అంటున్నారు. పోచంపాడు, శ్రీరాంసాగర్ 1, 2 వ దశల విషయంలో ఇంజనీర్స్ ఏమంటారంటే, కాంక్రీట్ అయినంత డబ్బు రాలేదు, వచ్చింది విడుదల కాలేదు అని అంటారు. ఏవయినా రహస్యాలు వుంటే మాకు చెప్పరు. ఇటువంటి పరిస్థితి అమాంతం వచ్చింది కాదు. ఆర్థిక వ్యవస్థలో యిది శవప్రతి పరిస్థితి. దీన్ని అధిగమించడానికి ధైర్య సాహసాలు కావాలి. అప్పుడే నిజమైన ఫ్లేట్ మెన్ షిప్ వచ్చి భారతదేశంలో అతివాద భావాలకు, నిజమైన ప్రజాస్వామ్యయుతమైన పరిపూర్ణతకు సుహృద్భావమైన పార్టీగా మీరు చరిత్రలో నిలిచడతారు. సచ్చిలురుగా నిలుస్తారు. లేదా పెత్తందారి వర్గ లక్షణాలు కలిగి కూస్తాములకు, పెత్తందారులకు లొంగి, లొంగుబాటు చూపిస్తూ మా ముఖాన వాగ్దానాలు పారేసి కాలక్షేపం చేస్తూ వుంటే. అది తాత్కాలికమే కానీ దీర్ఘ కాలికం కాబోదని మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు కోఆపరేటివ్ రుణాలను గురించి ఒక మంచి పనిని చేసినందుకు వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని 28 జిల్లాలలోను కనీసం రెండు, మూడు సభ్యత్వాములమైన జిల్లాలను పున్నపట్టికి, ఆ జిల్లాలలోని రైతులకు ఎంత రాయితీ యిచ్చారో, రాయలసీమ, మహబూబ్ నగర్, కరీంనగర్, నల్గొండ జిల్లాల వారికి కూడా అదే సూత్రమా? జూన్ లోపల ఒడితే మొత్తం రుణాల మీద వడ్డీని మాఫీ చేస్తారా? తుఫానులు వచ్చాయి. ఇంతకు ముందు వర్షాలు లేవు. రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా క్షామంలో నాశనమైన వాడు, వచ్చే మే, జూన్ లోపల ఏమి వర్షాలు పడతాయి. ఏమి కట్టగలుగుతాడు? మీరు ఆ జీ. వో. ను ఎందుకు తెచ్చారు? కేవలం

1-55 p.m. పార్టీ కోసమే. మీరు మారాలి వర్తమాన ప్రాంతాలలో, కరువు, వరదలు, వచ్చిన ప్రాంతాలలో చెబుతున్న తెలుగు లెక్కలు లేవా? గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ రెవిన్యూ రెమిషన్ ఇచ్చింది. వరద, కరువు, తుఫానుల సందర్భంగా ల్యాండ్ రెవిన్యూ రెమిషన్ ను ప్రభుత్వం ఆయా సంవత్సరాలకు ఇచ్చింది. మీరు తగ్గక విక్స్ ఫర్ అమవుంట్ ను కూడా మాఫీ చేయండి. రైతు కట్టలేడు మీరు కాగితం మీద లెక్కలు వ్రాసుకుంటే అదిబ్బు రాదని నేను వ్రాసి ఇస్తున్నాను. కనుక ఈ విధానాను సంస్కరించాలని కోరుతూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— ఈ సభను సాయంత్రం 8 గంటల పరకు చాయిదా వేస్తున్నాను.

The House then adjourned at 1-30 p. m. to meet again 3-00 p.m. in the evening

The House reassembled at 3-00 P. M.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

MOTION OF THANKS ON ADDRESS BY THE GOVERNOR —DISCUSSION ON—

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు :— అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు చేసిన ప్రసంగం, ఆ ప్రసంగ సారాంశం కేవలం ప్రభుత్వం ఒక ప్రగతి పథములో పోతుంది, నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నదని చెప్పడం జరిగింది. గవర్నరగారి ప్రసంగంలో పేర్కొన్న అంశాలు అన్ని మన ముఖ్యమంత్రిగారు వారి ఋగ్వేద ప్రసంగాలలో ఎన్నో సార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఈ నాడు ఈ రాష్ట్రము లో నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమాలు కాకపోవడానికి, ఈ రాష్ట్రాన్ని మిగతా రాష్ట్రాలలో పోల్చి చూసినప్పుడు చాలామటుకు వెనుకబడిన ఉండడానికి కారణం ఈ నాడు తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం కానివ్వండి. లేక ముఖ్యమంత్రిగారో అని చెప్పడానికి నేను మా పార్టీ తరపున సిద్ధముగా లేను. గత ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించిన పార్టీ ఈ రాష్ట్రానికి మానని గాయాలనుచేసి ఇంకా ఈ రాష్ట్రం కోలుకోలేని పరిస్థితిలో ఈ నాడు ఉన్నారని చెప్పడానికి నేను వెనుకంజ వేయడం లేదు. అయితే నాలుగు సంవత్సరాలయి తెలుగుదేశం పార్టీ వచ్చిన తరువాత ఈ రాష్ట్రాన్ని ఎప్పటికీ ఈ రాష్ట్రాభివృద్ధికి కేంద్రం అనో లేక ప్రపంచ బ్యాంకుల వైపో చూడమనో, ఎప్పటికీ ఆపుచేసి పగ్గు పొడూ తిండామనేతత్వానికి మాత్రం నేను ఒప్పుకోవడం లేదు. దీనికి బాధ్యత తెలుగు దేశం పార్టీ అని చెప్పకతివ్వదు. ఈ సంవత్సరం ముఖ్యంగా వరదల మూలంగా మన రాష్ట్రం ఎంతో నష్టపడిపోయింది, వరదల వల్ల జరిగిన నష్టం అంచనా రు. 1888.74 కోట్లు అని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించామని కాని కేంద్ర బృందం రు. 182.87 కోట్లు వ్యయపరిమితిని అనుమతించారని గవర్నరుగారి ప్రసంగములో చెప్పిన మాట మందరకు తెలుసు.

కాని దురదృష్టవశాత్తు గవర్నరుగారి ప్రసంగములో మొదటి పేజీలోనే చెప్పిన మాట ఏమిటంటే ఈ ప్రభుత్వం ప్రగతిశీలక కార్యక్రమాలను ముందుకు తీసుకు పోతున్నది. ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల ఎంతో నష్టపడినప్పటికీ కూడా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను కూడా చేపడుతున్నారని, ఇది హాస్యాస్పదంగా ఉంది. రాష్ట్రప్రజలు కూడా దీని గురించి అనుమానపడే పరిస్థితిని ఈ నాడు గవర్నరుగారి ప్రసంగములో కల్పించారు. ఎందుకంటే ఒకవైపు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కూడా చేపడుతున్నారని చెబుతూ ఉన్నప్పుడు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కరువు వల్ల నష్టం వచ్చినప్పుడు, రాష్ట్రములో వరస ప్యాకటాలను అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం ఉన్నప్పుడు రాష్ట్రానికి ఉన్న వనరులతోనే మనము సరిదిద్దుకుంటున్నామని, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నామని అన్నప్పుడు కేంద్రం నుంచి ఇంకా డబ్బు గాబట్టే నైతిక హక్కు గాని, ఇంకా అడిగే నైతిక పరిస్థితి గాని ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉందా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అంతేగాకుండా ఈనాడు జమ్మూ, కాశ్మీర్ రాష్ట్రానికి రాజీవ్ గాంధీగారు రూ. 100 కోట్లు ఇవ్వగలిగినప్పుడు మన రాష్ట్రానికి భారత ప్రధానిగారు వచ్చి విజిట్ చేసి వెళ్ళడం పరిశీలించితే ఇది కేవలం మన ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థత అని చెప్పక రిప్పదు. వరద భీష్మం జరిగినప్పుడు ఈ రాష్ట్రానికి వరదటనకు ఆయన వచ్చినప్పుడు అది స్వల్పముగా ఇచ్చినా సంకృతి పడి దానికి అధిక ప్రచారం ఈ రాష్ట్రములో ఇచ్చిన తరుణములో ఈనాడు కేంద్రం మన వైపు చిన్న చూపు చూస్తుంది. ఎందుకంటే బడ్జెటు భాగముగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తూ పోతూ ఉండడం వల్ల ఇకముందు డబ్బు రావడానికి కష్టం అవుతుందనే అనుమానం నాకు కలుగుతోంది. గవర్నరుగారి ప్రసంగములో కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఇవ్వనందువల్ల ఈ రాష్ట్రములో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కుంటుపడుతున్నాయని అంటే మన గౌరవానికి గాని, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం గాని ఏదో కోల్పోతుందన్న భావన కలగడం ద్వారా అన్ని సక్రమంగా ఉన్నవి అని అనుకోవడం ఇకముందు మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ ఈ రాష్ట్రములో కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చింది అని ఈ ప్రభుత్వం మీద ఆంద్రోక్షదేవ్ ప్రజలు ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. దానికి అనుగుణంగానే ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని ప్రగతిశీలక కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారని చెప్పడములో నేను వెనుకాడను. గృహవ్యతి పథకం, రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం పథకం, ఇంకా ఎన్నో ప్రగతిశీల పథకాలను ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టిన మాట వాస్తవమే. అయినప్పటికీ అమలులో ఈ పథకాలకు పెడుతున్నామన్న డబ్బు సక్రమముగా ఖర్చు కాకుండా పరోక్షముగా ఈ రాష్ట్రంపై ఎంతో భారం పడుతున్నది. ఈ రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందాలి అనుకున్నప్పుడు, వ్యవసాయ రంగములో దీనిని అభివృద్ధి చేయాలి అనుకొని ఈ రాష్ట్రాన్ని స్వావలంబన ప్రదేశ్ గా చేయాలి అన్నప్పుడు దాని యొక్క గురుతరమైన బాధ్యత మన ముఖ్యమంత్రిగారి మీదనే ఉందని చెప్పడములో సందేహం లేదు. అయితే ఏ విధంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవాలన్న అంశాలు గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఒక్కటి కూడా లేదు.

తెలుగుదేశం పార్టీ వచ్చిన నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత ఈనాడు రాష్ట్రం పరిస్థితి చూసుకుంటే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గెస్ట్ హౌస్ ని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఈ అసెంబ్లీ భవనాన్ని రాజీవ్ గాంధీగారి చేత ప్రారంభోత్సవం చేయించున్నాము — ఈ రెండు పెద్ద కార్యక్రమాలు తప్ప ఈనాడు ఈ రాష్ట్రములో నిర్వాచాత్మకమైన కార్యక్రమం ఏమీ జరిగిందో మాకు ఒకసారి తెలియజేయాలని నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా రాష్ట్రములో పారిశ్రామికంగా విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంట్, నాగార్జున డ్యామి లైజర్స్ తప్ప ఇంక ఏమీ లేవు. విశాఖపట్టణం ఉక్కు కర్మాగారం గురించి ప్రసంగములో ఉన్న విషయాలు చెప్పారు. సరయివ తైములో అందిస్తామని చెప్పనప్పటికీ అక్కడ ఉత్పత్తి జరిగే సమయానికి ఉక్కు ధరకు బంగారం ధరో, వెండి ధరో వస్తే తప్ప స్టీల్ ప్లాంట్ మీద పెట్టిన డబ్బుకు సరిపోదు.

ముఖ్యముగా రాష్ట్రములో గోదావరికి వరదలు వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రకటనలు కొన్ని ప్రాంతాల్లో కించపరచే విధముగా ఉన్నాయి. కొన్ని ప్రాంతాలను చిన్న చూపు చూపు న్నారనేటటువంటి అభిప్రాయం కలిగింది. అయితే ఆ అభిప్రాయాన్ని తీర్చవలసిన బాధ్యత కేవలం ముఖ్యమంత్రిగారి మీదనే ఉందని నేను అనను. ప్రతిపక్ష పార్టీల నాయకులపైన కూడా ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే సమైక్యతకు ఆంధ్రప్రదేశ్ నారు అందరు కట్టుబడి ఉన్నామనేది ఉంటుంది. అయితే వరద భీభత్సం ఉన్నప్పుడు ఒక నోకటన చేశారు. ఈ వరదను తట్టుకోవాలి అంటే పోలవరం ప్రాజెక్ట్ దీనికి శరణిస్తున్నామని చెప్పడం జరిగింది. వరద భీభత్సములో ఖమ్మం జిల్లాలో ప్రజలు మునిగిపోయి ఉన్నారు. వరంగల్లు జిల్లా పటూరు నాగారంలో ప్రమాదం జరిగింది, ప్రజలు చనిపోయారు. అటువంటప్పుడు ఈ ప్రకటనలు చేయడం జరిగింది. పోలవరం పైన ఖమ్మం జిల్లాలో భద్రాచలం ఉంది. భద్రాచలములో మనుష్యులు మునిగిపోయి ఉన్నారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు వల్ల మేము మునిగి పోమా అనేటటువంటి అలోచన చాలా మందికి వచ్చింది, ఇటువంటి ప్రకటనల వల్ల ఇది ఏర్పడుతోంది. కాబట్టి దీనిని క్లియర్ చేయవలసిన బాధ్యత ముఖ్యమంత్రి గారి పైన ఉంది. ఈనాడు గోదావరి వరద భీభత్సం తరువాత, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో ఇన్ని రోజుల నుంచి వంటలు పండించుకొని అభివృద్ధి చెందుతూ ఉన్న అనేక మంది చాలా దెబ్బతిన్నారు. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో గోదావరి నాలుగు పాయల మీద బ్యారేజీలను పటిష్ఠం చేయడానికి పూను కొంటున్నట్లు చెప్పారు. హర్షించ దగినదే. ఖమ్మంలో పాపిగోడల నుంచి సముద్రం వరకూ ఇరువైపులా ఉన్న ఫ్లడ్ బ్యాంక్స్ ని ఏ విధంగా సమర్థ వంతంగా చేస్తారు? పోలవరం ప్రాజెక్టు కట్టడం వలన మాత్రమే కేవలం వరదని నిరోధించలేము. వరంగల్ ప్రజలను, ఖమ్మం-భద్రాచలం నుంచి ఒక పద్ధతిగా ప్రవాహాన్ని నడపాలంటే ఇచ్చువల్లి అనిచార్యం. ఇది గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో లేకపోవడం అనేది అత్యుపాశ్యానద్యం. ముఖ్యంగా గోదావరి ఫ్లడ్ బ్యాంక్స్ ని, గన్నవరం అక్విడక్ట్ ని పటిష్ఠం చేయకపోతే గోదావరి ఫ్లడ్స్

వలన రాజమండ్రికి ముప్పు వుంది. కాండ్ డిపాజిట్ తీయాలి. లక్షలు, కోట్లు ప్రభుత్వం కేటాయించాలి. దాని విషయంలో ప్రభుత్వం సమగ్రమైన ప్లాన్ చేయకపోవడమేగా, ఉభయ గోదావరుల ప్రజలకు సంవృత్తికరమైన స్కీము ఇంత వరకూ తయారుచేయకపోవటమూ చాలా విచారికరం. ఇక పోచంపాడు ప్రాజెక్టు విషయంలో విచిత్రమైన అనుమానాలు ప్రజలకు వస్తున్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద కానీ, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద కానీ కెనాల్ వర్క్ పూర్తి అయినా కూడా వ్యవసాయ భూములను సాగు చేయడానికి ఫీల్డ్ ఛానల్స్ పూర్తి కాలేదు. 1952-83 సంవత్సర ఆడిట్ రిపోర్టు చూస్తే, నాగార్జున సాగర్, పోచంపాడు లకు పెట్టిన డబ్బుకి ప్రతిఫలం రావడం లేదు. 1000 ఎకరాల భూమి సాగులోకి వచ్చే వీలు లేకుండా పోయింది. ఫీల్డ్ ఛానల్స్ ఎందుకు పూర్తి చేయలేదని నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు ఆయకట్టుదారులు ప్రశ్నిస్తున్నారు. దీనివల్ల సప్టం కలుగు తోంది. నీటిని వదలి ధవళేశ్వరం ఆనకట్టలోకి ఇవ్వడం ద్వారా కోస్తా ప్రజలకి నీరు ఇస్తున్నారనే అభిప్రాయం వుంది. దీనిని ముఖ్యమంత్రిగారు క్లియర్ చేయాలి. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో జంట నగరాలకి మంచినీటి విషయం చెప్పారు. దురదృష్టవశాత్తు ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సభలో కొన్ని అతి ప్రధానమైన విషయాల మీద హామీలు ఇచ్చి, వాటిని పూర్తి చేయని సంఘటనలున్నాయి. ముఖ్యంగా రెండు విషయాలు, కాళ్ళతంగా జంట నగరాలకు మంచినీటి సమస్య పరిష్కారం గోదావరి నుంచి నీరు తీసుకొని రావడం జరుగుతుందని హామీ ఇచ్చారు. గత సంవత్సరం గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. దాని మీద దాదాపు కొన్ని గంటల సమయం కేటాయించారు. అసలు జంట నగరాలకు నీరు తెచ్చే ప్లాన్ చేస్తున్నారా అని చాలా సార్లు అడిగితే, గోదావరి నుంచి మళ్ళించడం జరుగుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. సమావేశం చివరి రోజున దాదాపు అర్ధరాత్రి 12 గంటలకు కృష్ణ నుంచి తెస్తామని అన్నారు సడన్ గా. ఇప్పటి ప్రసంగంలో కృష్ణ నుంచో గోదావరి నుంచో అనేది లేకపోవడం ప్రత్యామ్నాయంగా జంట నగరాలకి మంచినీరు ఇప్పుడున్న వనరుల వల్ల సరిపోదు అనేది నిర్ణీతం. జంట నగరాలను ప్రభుత్వం చిన్నచూపు చూస్తున్నదని చెప్పడానికి ఇంత కంటే మరొకటి అవసరం లేదు.

రాష్ట్రంలో కార్మిక రంగంలో వేలాది కార్మికులు అసంతృప్తికి, ఆకాంక్షి లోను అయినారు. వారి హక్కుల పరిరక్షణ కోసం బి.కె.పి. తల్పున, మాకెంతో బాధ అనిపించినా, సభాద్యక్షుడు ధిక్కరించినా, ముఖ్యమంత్రిగారు మా ప్రొటెస్ట్ ని పరిశీలించారు. సత్యాగ్రహం చేశాము. సర్ సెల్ ఫ్యాక్టరీని తెరిపించగలమని వాగ్దానం చేశారు. సత్యాగ్రహం చేసిన తదుపరి ప్రతిపక్ష నాయకుల మీద వదలి వేశారు. బాగారెడ్డిగారి నాయకత్వంలో సంబంధిత అధికారులతో మేము చర్చించాము. దానిని సడిపితే కేవలం కార్మికులకు మాత్రమే మేలు కాదు అని, లాభాలతో నడుస్తున్నదని చెప్పారు. బాగారెడ్డిగారు మొత్తం విషయాలు పరిశీలించి

విప్లవ ఇచ్చినా, ఇంతవరకూ ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు ఇవ్వకపోవడం, ఎటువంటి చర్య చేయకపోవడం వల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కార్మిక లోకాన్ని మళ్ళీ పెట్టినట్లుగా నేను భావిస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా లా అండ్ ఆర్డర్ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను ఒక విషయంలో. ఈ రాష్ట్రంలో విశాఖపట్టణం, ఖమ్మం, కరీంనగర్ తదితర జిల్లాలలో ఉన్న గిరిజన ప్రాంతాలను వారు సందర్శించారు. గిరిజనుల సహజీవనం చూసే ప్రయత్నం వారు చేశారు. ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళినప్పుడు సహజంగా వారు ఉద్యోగ పూరితమైన ప్రసంగాలు చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గల గిరిజనులలో ఎన్నో ఆశలను, కోరికలను వారు రేకెత్తించారు. పాడేరులో ఇంటి గ్రేటెడ్ ట్రయిబల్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్ గా అప్పారావు గారు, సబ్ కలెక్టరుగా విజయకుమార్ ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు గిరిజనులకు హామీ ఇచ్చారు. ఈనాడు అప్పారావుగారు ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్ గా రావడం వర ప్రసాదం అని, గిరిజనులు తమ కార్యక్రమాలను నిర్విఘ్నంగా చేపట్టవచ్చునని అన్నారు. ఎన్నో ప్రాజెక్టులను చేపడుతున్నారని అన్నారు. కరీంనగర్, వరంగల్, ఖమ్మంలో వారు చెప్పారు. కొంత మంది తెలుగుదేశం పార్టీ మంత్రుల యొక్క స్వప్రయోజనాలకోసం ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పినంత మాత్రాన అక్కడున్న ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్ ని ఎవరైతే ఆయన వర ప్రసాదాని భావించాడో వారిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. విశాఖపట్టణం గిరిజనులు ఎజిటేటెడ్ మూడ్ లో ఉన్నారు. వెలాదిమండి ధర్నాలు చేశారు విరసనగా. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పి వెళ్ళిన తరువాత చక్కటి ప్రణాళికా రచనలు చేశారు. దానికి విరుద్ధంగా మంత్రుల మాటలకు లోబడి ఈ రకంగా చేయడం మంచిది కాదని వారు ఆందోళన చేస్తే, వారి మీద లాఠీఛార్జి చేసి, అణచడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనుకొన్న ప్రకారం, గిరిజన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచన గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో కనబడలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు, గిరిజన ప్రాంతాలలో దొరికే ఇప్పపూవుతో గిరిజనులే స్వంతగా సారా కోసం వాడుకొనవచ్చునని, త్రాగవచ్చునని అనే విషయం అప్పుడు చెప్పారు. కానీ ఈనాడు స్వంతంగా వాడుకోడానికి, త్రాగడానికి కానుకొంటే, అన్ని గిరిజన ప్రాంతాలలో సారా తయారు చేసుకొంటూంటే ఎక్సైజ్ డిపార్టు మెంటు వారు వెళ్ళి భీభత్సం చేసి, డబ్బు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. గిరిజన ప్రాంతాలలో చాలా వనరులున్నాయి. వాటిని సక్రమంగా ఉపయోగించి, అభివృద్ధి చేసే అవకాశం ఉంది. తిగుకే కాక, లక్షలాది ఎకరాల భూమి సాగు చేసుకోవచ్చును. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా చేసుకోవచ్చు. నేను ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉత్తరం వ్రాశాను. కరీంనగర్ లో ఒక ప్రాంతంలో, జగిత్యాలలో ఒక సమితిలో గిరిజనులు అన్ని గ్రామాల కంటే ఎక్కువ మంది

3-20 p. m. ఉన్నారు. అది ఈ సభాధ్యక్షుని యొక్క స్వంత కాలూకా. అటువంటి స్వంత కాలూకాలో ఈనాడు గిరిజనుల పరిస్థితిని మీ ముందు పెడుతున్నాను. ఇలా రెండు రూపాయల వియ్యం రాష్ట్రం అంతటా సరిపోతోందని అంటున్నారు కానీ

అలా పొందలేని గిరిజన ప్రాంతాలు రాష్ట్రం నలుమూలలా ఉన్నాయని వారికి తెలియదు. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందించక తప్పదు. వారికి నేను ఒక ఉత్తరం వ్రాసిన తరువాత వెంటనే చర్యకోసం వ్రాశారు. దాని తరువాత అధికారులు వచ్చి ఒక గిరిజన ప్రాంతంలో దాదాపు రూ. 80 లక్షలు ఖర్చు పెడితే రెండు వేల ఎకరాలు సాగుబడి చేసే స్కీమ్స్ అక్కడ ఉన్నాయని చెప్పారు. కాని దురదృష్టవశాత్తు ఈనాడు సంబంధిత అధికారులు, స్థానికంగా అక్కడ ఉన్న మినిస్టర్స్ కానీ అటువంటి కార్యక్రమాలు సాగనివ్వకుండా చేస్తున్నారు. ఉత్సాహపూరితమయిన ప్రకటనల ద్వారా సమస్య పరిష్కారం కాలేకపోతున్నది, గిరిజన ప్రాంతంలో గిరిజనుల గురించి వేవర్లో వచ్చింది. అది సభాధ్యక్షుని పొంతం కాబట్టి అక్కడి గిరిజనుల గురించి వేవర్లో వచ్చిన దానికి అధ్యక్షుల వారికి ఆ కటింగ్ పంపుతున్నాను. (వేవర్ కటింగ్ అధ్యక్షులవారికి అందచేయడమయినది). వివశూరితమయిన కందలు ఉడకజెట్టుకుండా తింటే చని పోతారు కాబట్టి అక్కడి గిరిజనులు ఉడికించుకొని తింటున్నారు; ఆకలి దావుల గురించి ఈరోజు ఉదయం మనం చర్చించుకొన్నాము. కందమూలాలు ఉడికించు కొని తినే పరిస్థితి సభాధ్యక్షుని ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను చెబుతున్నాను. రాష్ట్రంలో కేవలం కిలో రెండు రూపాయల బియ్యంతో ముందుకు పోరాదు. రెండు రూపాయల బియ్యం చేరని ప్రాంతాలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని అభివృద్ధి చేయడానికి సమగ్రమయిన ప్రణాళిక చేయవలసి ఉంది. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో లేదు కనుక చెబుతున్నాను. ప్రతిపక్ష పార్టీలు విమర్శిస్తుంటే మాకు నిర్మాణాత్మకమయిన సత్తెషన్స్ ఇవ్వమని ఎన్నోసార్లు చెప్పారు. ఇంతకుముందు మాట్లాడిన సభ్యులు చెప్పారు. మనం సనకులు చేపట్టుకోవాల్సి, రిసోర్సెస్ వాణిజ్య కాళామాశ్రయల వారి పర్యవేక్షణలో జరుగుతున్నది. వారికి ఎన్ని సారులు చెప్పినా పట్టించుకోవడం లేదు. మార్కెట్ యార్డ్స్లో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ట్యాక్స్ ఆవేజ్ జరుగుతున్నది. చిన్న చిన్న తాలూకాలలో ట్యాక్స్ ఆవేజ్ జరుగుతున్నది. వాణిజ్య కాళ వారు ఆలోచించి ఎక్కడెక్కడ మార్కెట్ యార్డు ఉన్నాయో అక్కడ వాణిజ్య కాళ విభాగాలు పెట్టండి. రెండూ కలిపి పెట్టండి. ట్యాక్స్ ఆవేజ్ పోతుంది. కోట్ల కొద్దీ రూపాయలు పోగుత్వ బొక్కసంలోకి వస్తుంది. మా సత్తెషన్స్ లైట్ గా తీసుకొంటున్నారు. అది లేకపోతే ఏవిధంగా రిసోర్సెస్ చేస్తారనేది అనుమానంగా ఉంది. రక్షిత నీటి పథకాల గురించి గొప్పగా బజ్జెటు ప్రసంగంలో చెప్పారు. 1988 నుంచి 20 సంవత్సరముల వరకూ సమగ్ర మయిన ప్లాన్ రూరల్ వాటల్ సప్లయ కోసం చేశామని చెప్పారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరమయిన విషయం. ఇప్పుడు కాదు 1982-83 నుంచి ఈ స్కీము అమలులో ఉంది. వాటర్ సప్లయ స్కీమ్స్ గురించి ఇక్కడ ఉన్న ఫిఫ్ ఇంజనీర్ ఆఫీసుకు వెళితే మొత్తం లిస్టు చూడవచ్చు. ట్రైబల్ విలేజెస్ లిస్టు కూడా ఉంది. దానిని అమలు చేయడం లేదు. ఫలికృతం కాలేకపోతున్నది. దానిని ఏవిధంగా అమలు చేయాలి. అనేది ఆలోచనలోకి రావడం లేదు. ఎన్నో సత్తెషన్స్ ఇచ్చాము. గ్రామాల్లో పి. డబ్ల్యు డి స్కీమ్స్ జరగడంలేదు.

పంచాయతీరాట్ లో ఉన్న రక్షిత నీటి భాగాన్ని పేరు చేయమని చెప్పాము. ప్రతి మండలానికి ఒక సినిమా హాలు. స్కూలు ఉండాలని ఆలోచన చేశారు. ప్రతి మండలానికి రక్షిత నీటి పథకం లేదని ప్రభుత్వం గ్రహించాలి. కరీంనగర్ జిల్లాలో ఒక్క రక్షిత నీటి పథకం కూడా పూర్తి చేయలేదు. దానికి ఈ ప్రభుత్వ విధానమే కారణమని చెప్పక తప్పడం లేదు. ఎన్ని సలహాలు ఇచ్చినా కూడా దీని విభాగాన్ని పేరు చేసి, టెక్నికల్ యంత్రాంగానికి ఇవ్వండి అని చెప్పాము. వెంటనే వెండింగులో ఉన్న స్క్విమ్స్ పూర్తి చేయడం అంటే అది కూడా కావడంలేదు. ప్లానింగు బోర్డులలో విసరీతంగా చర్చలోకి తీసుకొంటున్నాము. మంత్రిగారికి సలహా ఇచ్చాము. భారతీయ జనతా పార్టీ చెప్పిన విధంగా చెప్పాము. రక్షిత నీటి పథకాలు చేయలేము అంటే సంతోషమే. కానీ రెండు సంవత్సరాల నుంచి ఏమీ చెప్పడం లేదు.

లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి మాస్తే ట్రైబియల్స్ విభాగవట్టుం పాడేరు ప్రాంతంలో, ఖమ్మం అదిలాబాదు, కరీంనగర్ ప్రాంతంలో వారు అన్ రెస్ట్ గా ఉన్నారు. దానికి తోడు ఉగ్రవాదుల సమర్థ్య రాష్ట్రంలో ఉంది. ఉగ్రవాదుల గురించి భారతీయ జనతా పార్టీ పక్షం నుంచి చెప్పాము. ఉగ్రవాదులను ప్రజాస్వామిక దేశంలో అణచి పెనే కార్యక్రమాలను చెకట్టాని చెప్పడం అందరికీ తెలిసిన విషయమే. కానీ ఉగ్రవాదులను అణచిపెనే కార్యక్రమంలో ఎంతో మంది అమాయకులను ఈ ప్రభుత్వం లాక్ప్స్ లో పెట్టడం, చంపడం జేసింది. అంతే కాకుండా ముఖ్యంగా విజయవాడలో అప్పుడు కొంతమందికి శిరో ముండనం చేయడం జరిగింది లాకప్ డెత్ లు జరిగాయి. దానికి మేము పోరాటం చేపట్టాము. లాకప్ డెత్ లు ఎన్ కాంటర్స్, ఎన్ కాంటర్సులోకి పోదలచుకోలేదు. రాష్ట్రంలో పోలీసు వారు లై సెన్సు తుపాకులతో విశ్రాంతులను పెంపొందించాలనే చేస్తున్నారు. ఈ నామ రాష్ట్రంలో లై సెన్సు లేని తుపాకులతో నక్సలైట్స్ చేస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. రాష్ట్రంలో ఏ మూల మానినా కొన్ని వేలమంది అమాయకులను ఈనాడు ఈ రాష్ట్ర పోలీసులు చితకబాదడం లేదు? కాంతి భద్రతలు లేవు. గిరిజన, హరిజన పాఠశాలలో కూడా లేవు. ఈవిధంగా ప్రభుత్వం పోతే ప్రజలే హోంమంత్రి గారికి సంతెక్కు వేసే పరిస్థితి తీసుకువస్తారు.

బీడి కార్మికుల గురించి. ఈ రాష్ట్రంలో కొన్ని లక్షల మంది బీడి కార్మికులున్నారు. వారిలో 90 శాతం స్త్రీలు. ఈరోజుకు కూడా వారు యాజిటేషన్ లో ఉన్నారు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక ఉత్తరం వ్రాశాను. బీడి కార్మికులు చేసిన బీడిల వైన కమీషన్ సెంట్రల్ ఎక్స్ క్యూజు గురించి కట్ అవుతుంది. అది వెల్ ఫేర్ ఫండ్ క్రింద పెట్టించడం జరుగుతోంది. దానిని బీడి కార్మికుల కొరకు ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణా జిల్లాలో స్త్రీలు చాలా బాధపడుతున్నారు. హాస్పిటల్ పొకర్యాలు లేవు. సరయిన డిశాలు లేవు. అధికారులు వారి శ్రమను దోచుకొంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి జెటరు వ్రాశాను. అన్ అకౌంటబుల్ ఎకౌంటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వద్ద కొన్ని కోట్లు ఉంది. సెంట్రల్ ఎక్స్ క్యూజు 10 శాతం కట్

అవుతుంది. అక్కడి నుంచి వారు ఇచ్చిన డబ్బును లెక్క కడుతున్నారు, వెల్ ఫేర్ ఫండు అధికారులు కేవలం వారు ఇచ్చిన లెక్క చూపెడుతున్నారు. అది ఈ ప్రభుత్వానికి తెలియదు. ఇప్పటికయినా దాని విషయాలకు ఒక ఎంక్వయరీ కమిషన్ వేసి, ఆ వివరాలు తీసుకొని లక్షల మంది ఖిడీ కార్మికులకు సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వెల్ ఫేర్ ఆఫీసుకు పోయి చూస్తే మైకా లేబర్స్, ఇతర లేబర్స్ సంఖ్య మాత్రం ఉంది కానీ ఖిడీ కార్మికుల సంఖ్య దొరకే సమన్య లేదు. ప్రాదరావాదులో ఉన్న ఆఫీసుని మంత్రిగారు దర్శించాలి. ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి కేవలం కేంద్ర ప్రభుత్వమో, ప్రపంచ బ్యాంకో కాకుండా రిఫోర్స్ వే జయారు చేయడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు అందరినీ కాన్ఫి డెన్స్ లోకి తీసుకొని వనరులను పమీకరించుకొని రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను.

Dr. Mohd. Vizarat Rasool Khan (Asifnagar):—Mr. Speaker Sir, 3-30 p.m.
In the Governor's address, it was mentioned that an amount of Rs. 1226.00 crores was sought as central assistance from Government of India to meet the expenditure on damages because of the flood havoc and the team sent by the Central Government had assessed it at Rs. 132 crores. It was also mentioned in the address that about 14 districts were affected. 587 Mandals have been identified as drought affected during the current agriculture year. I think that the Government have no plan to face the drought situation as the Government is simply depend, d on the Central Government which is assisting the State Government to a tune of crores of rupees Government is not seriously thinking to meet the situation. Government is not clear how much the expenditure is and how much they have incurred in the drought prone areas. Government have said that it is giving some subsidy to the farmers. It is also not clear. They said that if they pay the principal amount till June, the interest there on would be waived. The Government should specifically mention what is in its mind

Public Distribution System:—Government had said that it is giving rice to the poor at Rs. 2/-per KG. It is not enough and it should increase the quota and see that all the poor people get the subsidised rice. Till 1985-86, the Government was issuing ration cards printed in Urdu, English and Telugu; but in 1987, they were printed only in Telugu and English omitting Urdu. More than 40% of the people are speaking Urdu. So Government should print them in Urdu Telugu and English. If the Government is very serious in doing something to the minority Community, it should print them in Urdu also. I am not against Telugu.

Welfare of S.Cs:—Government is constructing houses and giving them to the S.Cs as well as weaker section people. It is a good thing. I urge the Government that it should give houses to all the

weaker section people irrespective of cast and creed. The people of economically backward should get those houses.

Slum areas:—Government have said that they are seeking assistance from the World Bank every year. They are not utilising this amount in the slum areas but they are showing in the accounts. I suggest that whatever amount they get from the World Bank towards improvement in the slum areas, it should be properly spent. Last year, it was stated that an amount of Rs. 15 crores allocated for the developmental programmes in the slum areas and Rs. 6 crores for the development of old city to be spent by the Qulib Qutub Development Authority. The Chief Minister announced Rs. 30 crores was allotted for development of the old city but it is not mentioned in the Governors Address whether that amount was allotted and spent. That amount should be spent properly. The Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad has misused that amount. There is no improvement in the slum areas programmes from 1982-83. The slums were not developed and the amount allocated for that purpose was misused. In my area, there are 80 lakh slums and not a single paise was spent on these slum.

Drainage :—Government had asked (Rs. 126 Cr.) the World Bank to spend on the drainage schemes. The existing drainage system was prepared by the then Nizam when the population of Hyderabad City was one or two lakhs. Now the population has increased to 30 lakhs. It is high time to remodel the drainage system. Because of this and also because of leakage of drains, water is contaminated and number of people have died. In Asifnagar area, because of water contamination, many people died. It is the duty of the Government to take all precautions on priority basis to supply drinking water without any contamination.

Water:—It is an acute problem in the city. People are not getting water regularly. They are getting once in two/three days. Government is spending lakhs and lakhs of rupees for the supply of drinking water. There is corruption in the Water Works Department. Government should supply water to the people of twin cities either from Godavari or from any source when the Government is spending crores of rupees to supply water to our neighbouring State, Tamil Nadu. Our Chief Minister is spending lakhs of rupees on the statues when our people are not getting drinking water and this is just like Fiddling Nero when Rome is burning.

Education :—Nothing is mentioned about this. We should give proper education to the people. Government is silent on this. Moreover the Government is troubling the minority people. When

one of the Ministers in the N. T. R.'s Cabinet asked the C. M. to look into the welfare of the minority people, he was given show-cause notice, the next day. That Minister requested the C. M. to permit the Deccan Engineering and Medical College to start Computer Science, the next day he was asked to give explanation. Is he only for the Telugu people? "Nuvvu Telugu, Nenu Telugu and Mana Desam Telugu Desam". This should not be there. It is very wrong when you are fighting for national integration. He should consider us and our problems also. The Chief Minister is not accessible to us.

Wakf-Board :—Nothing is mentioned about the Wakf-Board. Our neighbouring States are giving grants to a tun. of Rs. 20 lakhs to their Wakf Boards.

Minority Finance Corporation :—Our Government has not given substantial amount to this Corporation. Last year an amount of Rs. 1 crore was given and this year only Rs. 80 lakhs is given. If the Government is interested for the upliftment of the minorities, it should increase the amount. This Corporation and the Wakf Board should be given statutory powers.

A. P. Collegiate Service Commission :—Not a single minority community man is appointed in this Commission. We are born here. We are actually the citizens of A. P. State. If the Chief Minister behaves like this, we feel very bad and the Telugu Desam Government should change. All the previous Chief Ministers have solved the problems of the minority people. We have got number of problems which should be solved favourably by our Chief Minister by having a dialogue with the minority people.

I request the Chief Minister to consider all our problems and do something to the welfare of the minority people.

Thanking you.

శ్రీమతి రజనీ రమణి (విశాఖపట్టణం-2):—అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు గారు శాసనసభను ద్వైకించి చేసిన ప్రసంగానికి నేను ఎంతో ఆభినందిస్తున్నాను. 3-40 p.m.
ఈనాడు, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యొక్క ప్రగతి గురించి చెప్పకోవాలంటే, గత సంవత్సరం ఆగస్టులో సంభవించిన వరద భీభత్సం ఒక ప్రక్కన కరువు కాలకాలు మరొక ప్రక్కన యీ రాష్ట్రం పీటితో అనేక మైన ఇబ్బందులకు లోనవుతున్నప్పటికీ, యీ వరద వాధితులకు నివారణ కార్యక్రమాల ద్వారా సహాయం త్వరితగతినీ అందజేసి, కనివిని ఎదుగని రీతిలో, కాయశక్తులూ ప్రయత్నంచేసి చారికీ సంబంధించి ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. ఇందుకుగాను నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఎన్ని ఇబ్బందులున్నప్పటికీ, ఒక ప్రక్కన ఆర్థిక భారం ఆస్మికంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై పడినప్పటికీ, ఇటు సంక్షేమ కార్యక్రమాలను

గురించి గాని, అటు అభివృద్ధి కార్యక్రమాల గురించిగాని ఏమాత్రం అలక్ష్యం చెయ్యకుండా, ఏవీ కుంటుపడకుండా సరిసమానంగా ఆ కార్యక్రమాలను తూచ తప్పకుండా పాటిస్తూ వచ్చింది ప్రభుత్వం. ముఖ్యంగా సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో, పెద్దూర్లు కులాలకు చెందినవారికి ప్రభుత్వపరంగా అనేక ప్రయోజనకరమైన పథకాలను ప్రభుత్వం చేపట్టడం జరిగింది. అందుకుగాను యీ ప్రభుత్వాన్ని నేను ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను.

ఇంక, వెనుకబడిన తరగతుల వారి ప్రగతి గురించి ఆలోచిస్తే—వారికి ప్రత్యేకం రుణ సహాయం అందజేస్తూ, యితర రంగాలలో కూడ వారికి చేయూత యిస్తూ ఎనలేని సేవలు అందిస్తున్నందుకు నేను యీ ప్రభుత్వాన్ని ఎంతో అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, బి. సి. లకు సంబంధించి రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ మూడు ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అందుకు నేను ఎంతో అభినందిస్తూ, ఒక సూచన మాత్రం యీ పరంగా చెయ్యదలచుకున్నాను. ఒక్కొక్క స్కూలులో రెండువేలకుందికి సదుపాయం సమకూరేటట్లుగా యీ స్కూల్స్ నిర్మాణం అవుతున్నాయి, స్కూలుకు రెండువేలు అంటే ఎక్కువ అవుతుంది కాబట్టి, యీ సంఖ్యను తగ్గించి, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ సంఖ్యను పెంచమని నేను సూచిస్తున్నాను.

బి. సి. స్టూడెంట్స్ హాస్టల్స్ విషయంలో—యీ స్టూడెంట్స్ హాస్టల్స్ చాలాచోట్ల సక్రమంగా నిర్వహింపబడుతున్నవి. కొన్నిచోట్ల వీటి నిర్వహణ బాధ్యత కేవలం స్టూడెంట్స్ కు మాత్రం యిచ్చారు. అటువంటి చోట్ల యివి సక్రమంగా నిర్వహింపబడటంలేదు, కాబట్టి నేను ప్రభుత్వం వారికి మనవిజేసేది— యీ ప్రభుత్వ హాస్టల్స్ లో అక్కడోక వార్డెన్ ను నియమించవలసిందిగా నేను మనవిజేస్తున్నాను. తద్వారా యివి సక్రమంగా నిర్వహింపబడడానికి అవకాశం కలుగుతుందని మనవి జేస్తున్నాను.

ఇంక, బలహీన వర్గాలవారిగా చెప్పకునే రజకుల విషయంలో—వీరికొరకు ధోబీ ఖానాలు నిర్మాణం చెయ్యడానికి గార్గాంట్స్ రిలిజ్ చేస్తున్నారు. చాలా ఆభినందనీయమైన విషయం, చాలా ప్రాంతాలలో యీ ధోబీ ఖానాల నిర్మాణం యుద్ధ ప్రాతిపదికపై జరుగుతున్నది. ఐతే, పట్టణ ప్రాంతాలలో యీ గ్రాంట్స్ రిలిజ్ అవుతున్నాయి. స్థలాలు కూడా సేకరిస్తున్నారు. కానీ అనివార్య కారణాల వల్ల—ఆ స్థలం వేరేవారిదయితే వారు కోర్టుకుపోయి ప్లే తెస్తున్నారు. ఈ విధంగా రిజిస్టర్ అయిన గ్రాంట్స్ ఖర్చుగాక, ధోబీ ఖానాల నిర్మాణం జరగడంలేదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుని, యీ సమస్యలను తొలగించి పట్టణ ప్రాంతాలలో రజకుల ప్రగతికి సంబంధించి త్వరితగతినీ ధోబీ ఖానాల నిర్మాణం చేపట్టవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే, యివి రజకులు నివసించే ప్రాంతానికి చాలా దూరంగా వుంటున్నాయి. దీనివలన రజకులు చాలా యిబ్బందికి గురవుతున్నారు. అంతేగాక మంచినీటి సదుపాయం లేకపోవడంవల్ల

కూడా వారు ధోబీఖానాలకు వెళ్లి వారి వృత్తిని వారు సక్రమంగా విటిని వుప
యోగించుకోలేకపోతున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రత్యేక క్రద్ధ కమిషన్ యీ
కార్యక్రమాన్ని చేపట్టవలసిందిగా నేను మనవిజేస్తున్నాను.

అనేక సంఘేమ కార్యక్రమాలు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేపట్టింది అందులో
ఆతి ముఖ్యమైనది వికలాంగులకు సంబంధించినది వికలాంగుల సమాజంలో యితర
మానవులతో సమాన స్థాయిలో వుండేట్లుగా, వారికి సమాజంలో ఒక గుర్తింపు,
స్థానం వుండేట్లుగా మెట్టమొటిసారిగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే యీ కార్య
క్రమాన్ని చేపట్టింది. ఇతే, వికలాంగులకు డైరెక్టు లోన్స్ మూడువేల రు. లు
అందజేస్తున్నారు. ఇది కేవలం రూరల్ ప్రాంతంలోనే వర్తింపజేస్తున్నారు.
అర్బన్ ప్రాంతాలలో కూడా దీనిని వర్తింపజేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

వికలాంగులకు సంబంధించి-జాయ్స్ హాస్టల్ విశాఖపట్నంలో వుంది;
గర్లుకు లేదు. గర్లుకు కూడ హాస్టల్ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా నేను కోరు
తున్నాను.

ఈ సంవత్సరాన్ని-ఇంటర్నేషనల్ ఇయర్ ఫర్ ది హోంలెస్-అంటు
న్నారు, దానికి ముందే, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, యుద్ధ ప్రాతిపదికపై రాష్ట్ర
వ్యాప్తంగా చాలాదోట్ల పక్కా గృహనిర్మాణ పథకం చేపట్టింది. అందుకుగాను
ప్రభుత్వాన్ని నేను ఎంతో అభినందిస్తున్నాను. ఇతే, యీ విషయంలో నేను ఒక
మాచన చెయ్యదలచుకున్నాను. రూరల్ పరియాన్ కు సంబంధించినంతవరకు
హాసింగ్ కన్స్ట్రక్షన్ కు సబ్సిడీ యిస్తున్నారు. ఇతే, రూరల్ పరియాన్ లో
కన్స్ట్రక్షన్ కాస్తు తక్కువ అవుతుంది; అర్బన్ ప్రాంతాలలో ఎక్కువ అవుతుంది.
కానీ, అర్బన్ ప్రాంతంలో సబ్సిడీ యివ్వడం లేదు. దయచేసి ప్రభుత్వం వారు
దీనిని పరిశీలించి, కాస్తు అఫ్ కన్స్ట్రక్షన్ ఎక్కువ వుంటుంది కాబట్టి అర్బన్
ప్రాంతంలో కూడ యీ సబ్సిడీ యిస్తే బాగుంటుందని నేను ప్రత్యేకంగా మనవి
జేస్తున్నాను.

శ్రీ, శిశు సంఘేమ కార్యక్రమం గురించి చెప్పాలంటే తెలుగుదేశం 3-50 p.m.
ప్రభుత్వం మహిళా సంఘేమానికి ఎనలేని ప్రాముఖ్యత యిచ్చి వారి ప్రగతికి
ప్రోత్సాహమిస్తున్నారు. విమెన్ ఫ్రైనాన్స్ కార్పొరేషన్ వారు డైరెక్టు లోన్
క్రింద యివ్వడానికి ఒక్కొక్క జిల్లాకు 10 వేలు యిస్తున్నారు. ఒక్కొక్కరికి
500 రూపాయలు యిస్తే 20 మందికి మాత్రమే యిచ్చే అవకాశం కలుగుతుంది.
డైరెక్టు లోన్ అహంటును ఎక్కువ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. స్లమ్
ఇంప్రూవ్ మెంట్ కార్యక్రమం. యు. కె. గవర్నమెంటు నుంచి విశాఖపట్టణానికి
15 కోట్లు కాంక్షన్ చేయించినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను.
సిటీ మధ్యలో వున్న స్లమ్స్ లో పక్కా ఇళ్ళు కట్టించేదానికి టాప్ ప్రయారిటీ
యివ్వాలి. అందరి గ్రాండ్ డ్రైయినేజీ. ప్రాదరాబాదుకు సంబంధించి వరల్డు
బ్యాంక్ ద్వారా 125 కోట్లు కాంక్షన్ చేయించుకోడానికి ముందుకు వచ్చింది.
ఇది చాలా అభినందనీయమైన విషయం. విశాఖపట్నం అంతర్జాతీయంగా చాలా

ప్రాముఖ్యత గల నగరం. అండర్ గ్రౌండ్ విశాఖపట్టణానికి లేదు. విశాఖ పట్టణానికి 25 కోట్లు మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విద్య, ఎన్నో ప్రయోజనకరమైన పథకాలను తీసుకొన్నాం. నిన్న ఒక గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ బి. ఏ. బి. కామ్ అంటే బేకారులుగా వుండేవారన్నారు. ప్రతి స్థాయిలోను వృత్తి విద్యకు ప్రాధాన్యత యిస్తూ చదువు పూర్తి అయిన వెంటనే తమ కాళ్ళపై న తాము నిలబడగలిగే ప్రయోజనకరమైన చదువును యిస్తున్నారు. అటు పారిశ్రామిక రంగము తీసుకొంటే చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమల రంగానికి ఎంతో ప్రోత్సాహమిస్తున్నారు. గ్రామోదయ పథకం క్రింద అనేక మంది ప్రయోజనం పొందుతున్నారు. ఎన్ని అడ్డంకులు వచ్చినా అటు సంతేమ కార్య క్రమాలు, ఇటు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు వేటినీ నిర్లక్ష్యం చేయకుండా సమ స్థాయిలో ప్రాముఖ్యతనిస్తూ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ముందుకు నడుస్తున్నందుకు ఎంతయినా అభినందనీయము.

(శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం ఎదైతే రాజ్యాంగములోని ఆర్టికల్ 176 క్రింద సభముందు చదివించబడిందో ఆ ప్రసంగం వినడానికి వీనుల విందుగా వుంది. వాస్తవాలకు ఎంతో దూరంగాను, సత్యానికి విరుద్ధంగాను వుందని చెప్పడానికి నాకేంతో బాధాకరంగా వుంది. మొదటి పేజీలో లా అండ్ అర్డర్ చిక్కగా వుందని గవర్నరుగారిచే చెప్పించబడింది. ఈ సందర్భంగా నాకు ఒకటి అనిపిస్తున్నది. సినీ పరిశ్రమలో చెప్పాలంటే ఒక రంగుల చిత్రమును ఒక ప్రిడ్యూసర్ ప్రిడ్యూస్ చేసిన వెంటనే రిలీజ్ చేయబోయే ముందు ఒక కరప్తతాన్ని రిలీజ్ చేస్తారు. చక్కటి దర్శకత్వం, చక్కటి నటీనటులు, చక్కటి ఫోటోగ్రాఫర్స్, మంచి పేరు పొందిన లేబ్స్ లో చేయించాము. ఈ చిత్రములో బాక్సాఫీస్ ఫార్ములాలు వున్నాయి. తప్పకుండా విజయవంతమవుతుంది అందరూ చూడాలని ప్రకటిస్తారు. ఫాన్స్ బాగా వున్నా లేకపోయినా చప్పట్లు కొడతారు. కానీ సినీమా ప్లాప్ అను డబ్బాలు 4 రోజులలో తిరిగి వచ్చేస్తాయి. దానినే ఈ రోజున బడ్జెటు ప్రసంగానికి అన్వయించవలసి వస్తుంది.

(“ఇది గవర్నరుగారి ప్రసంగం. బడ్జెటు ప్రసంగం కాదు”
[తెజర్ పంచెస్ నుంచి కేకలు])

ఇది బడ్జెటు ప్రసంగం వంటిదే. బడ్జెటు ప్రసంగం కూడా వస్తున్నది. లా అండ్ అర్డర్ విషయంలో వచ్చినప్పుడు జూరిస్ ప్రొసెక్యూటర్ ఒక లాటిన్ మాగ్నిమ్ గుర్తుకు వస్తోంది.

remota justitia quid gunt regna nici magna latrocinia

—Augustini.

It is widely accepted by one and all. What is important without justice? It is a robbery on a grand scale. That is what is exactly happening in this State which the present Government handling the law and order అని మనవిచేయక తప్పదు. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో పార్టీ

తెన్నయినా ఉంటాయి ఎన్నికలవరకే పార్టీలుంటాయి. కాని పార్టీకి ప్రభుత్వానికి మధ్య ఒక సబ్టిల్ లైన్ ఆఫ్ డిస్టింక్షన్ ఉంటుంది. ఆ లైన్ మరచిపోయారు. పార్టీ ప్రభుత్వం, పోలీసు వ్యవస్థ పార్టీ వ్యవస్థ అంతర్భాగంగా మార్చిన ఘనం ఈ ప్రభుత్వానికి చెందుతుంది. ఒక సిస్టమేటిక్ వే లోపల చేస్తున్నారు. మండల్ ఎలక్షన్స్ పెడతామంటున్నారు. ఏ ఏ ప్రాంతములో ఏ సి. ఐ. వుంటే బాగుంటుంది, ఏ ఎస్. ఐ. వుంటే బాగుంటుందని ఆలోచించుకొని, గీచిన గీటుకు చాటి నడవరో . . .

(ఇంటర్వ్యూ)

If this is the way they interrupt us, we can also interrupt them.

(Interruptions)

Mr. Speaker, you have to come to our rescue. You must maintain discipline here. ఒక సభ్యుడు మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఇంటర్వ్యూ చేయకూడదని పాపము తెలియనప్పుడు ఏమి చేస్తాం?

డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి :—మా మైము మాకు కేటామించాలి అధ్యక్షా. మా సభ్యులు మాట్లాడేటప్పుడు మాట్లాడనివ్వకపోతే ఎట్లా? ఇంకొక రోజు ఎలాబ్ చేయండి ఈ చర్చకు. ప్రధాన ప్రతిపక్షమయిన మాకు మా మైము ఎలాబ్ చేయండి.

శ్రీ డి.కె. నమరసినహారెడ్డి :—ఒక ఫాసిస్టు సొనెటోలో ఏ విధమైన పరిస్థితి వుంటుందో ఈ రోజున అదే పరిస్థితి వచ్చింది. ఎక్కడ ఏ తాలూకాకు పోయినా లా అండ్ ఆర్డర్ మెయింటెనెన్స్ కి సంబంధించి ఏ అధికారి దగ్గరకు పోయినా నీవు ఏ పార్టీకి చెందినవాడవు, అధికారి పార్టీకి చెందినవాడవా? పచ్చ చొక్కా వేసుకొన్నావా? లేకపోతే నీ దగ్గర డెయిరీ వుందా? నీ పాత్ర ఏమిటి? అని అడిగితేనే కాని పని జరిగి పరిస్థితి వుంది. ప్రతిపక్షమునకు చెందిన వారిని ఒక క్రమ వద్దతిలో దెబ్బ తీయడానికి లా అండ్ ఆర్డర్ వ్యవస్థాపకులు, అధికారులు పని చేస్తున్నారు. దీనిలో ఇంకో కొత్త వరవడి ఈ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. ఏ 4-00 p.m. అధికారి వారు గీచిన గీత చాటారో వారిపై కక్షతో ఎ. సి. బి. తో రెయిడ్ చేయించడం, శంకరగిరి మాన్యాలు వట్టిందడం జరిగింది. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే ఒక జిల్లాలో ఒక పోలీసు అధికారి, మంచి అధికారి, వేలెత్తి చూపటానికి వీలులేని అధికారి 23 పోలీసు పతకాలను పొందిన అధికారి ఒక అధికారి పార్టీ సభ్యునికి లొంగలేదని, ఐ. సి. ఎమ్. మెడలు గావలసివున్న ఆ పోలీసు అధికారిని ఆ మెడల్ రాకుండా చేయడానికి నస్సెండ్ చేశారు. ముచ్చకు ఒక కేసు విషయం చెప్పాను. ఆ అధికారి పేరు నేను చెప్పను, అందరకు తెలుసు. ఈనాడు లా అండ్ ఆర్డర్ ను కాపాడవలసిన అధికారులు కోర్టుకు వెళ్ళి రక్షణ తెచ్చుకోవలసిన స్థున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారిపై సెక్రటేరియట్ లో దండయాత్ర జరిగింది, దానిని ఎవరూ సమర్థించరు. ప్రతి ఒక్కరూ అది తప్పని అంటారు.

కాని ఎట్రాక్ జరిగితే ఎట్రాక్ ను అవలంబించారని శిక్షించవలసింది పోయి, అడ్డుకున్న వారిని మెచ్చుకొనేది పోయి తమ అస్పదీయులకు, తమకు కావలసినవారికి ఔట్ ఆఫ్ ది వే పోయి ప్రమోషన్స్ ఇచ్చారు. అడ్డుకున్న వారిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. లా అండ్ ఆర్డర్ ను కాపాడే మిషన్ లు పెట్టారనే విషయం ప్రభుత్వం దిగజూసింది, ఫాసిస్టు వ్యవస్థ ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పడిందని చెప్పవచ్చును. ఎ.సి.బి. పేరుతో ఏవిధంగా వ్యవహరిస్తున్నారో, న్యాయవ్యవస్థను ఏ విధంగా కించపరుస్తున్నారు అనేది హైకోర్టు నుండి రికార్డ్స్ తెప్పించారుని వశీలీతే తెలుస్తుంది. హైకోర్టు నుండి ఈ ప్రభుత్వంపై వచ్చిన ఇండెక్టు మెంట్స్ ఏ ప్రభుత్వం మీదా రాలేదు. There were very many indictments to this Government from the Judiciary. ఉదాహరణకు కర్నూలు జిల్లాలో గొర్లగడ్డ అనే చోట 7 మర్డర్స్ జరిగాయి. వారందరూ లైఫ్ ఇంప్రీజెన్ మెంట్ పడింది. అటువంటి వ్యక్తులకు హైకోర్టు జైలులు ఇవ్వదు. కాని వారికి శిక్షాడి రెండు సంవత్సరాలు పూర్తి కాక ముందే ఈ ప్రభుత్వం వారికి పెరోలు ఇచ్చింది. పెరోలు ఇచ్చి మూడు సంవత్సరాలు అయింది. ఈ రోజువరకూ వారిని ఆరెసు చేయలేదు. న్యాయాన్ని రక్షించవలసిన వ్యవస్థ ఇదేనా అని అడుగుతున్నాను. మెహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కొల్లాపూర్ తాలూకాలో ఉగ్రవాద శక్తులు రంగదాస్ గారిని బహిరంగంగా చంపుతామని మీటింగులో చెబుతుంటే సీమా చేయలేని ప్రభుత్వంలో లా అండ్ ఆర్డర్ వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. లాండ్ డెవ్లప్ మెంట్ నిక వస్తే విజయవాడలో వేరే రాష్ట్రానికి చెందిన వ్యక్తి, నానిలో వని చేస్తున్న వ్యక్తి అక్కడకు వస్తే అతను పోలీసుల చేతుల్లో చిక్కి చనిపోయాడు. దానికి కారకుడైన పోలీసు అధికారి

he is found in the House of the Home Minister. He was given shelter in the House of the Home Minister. He was allowed anticipatory bail in the Court, inspite of the fact a case has been registered against him. Is this the way? How these people will maintain law and order? ఇది నేనెందుకు చెబుతున్నానంటే లా అండ్ ఆర్డర్ ను మెయిన్ టెయిన్ చేయవలసిన వ్యవస్థ ఫెయిల్ అయింది. ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వానికి లా అండ్ ఆర్డర్ ను మెయిన్ టెయిన్ చేసే సత్తా లేదు. థ్యాంక్స్ గివింగ్ మోషన్ ను మూవ్ చేసిన కారవనభ్యులు కొన్ని ఫిగర్స్ ఇచ్చారు. నేను కూడా కొన్ని ఫిగర్స్ ఇస్తాను, గవర్నరుగారి ప్రిసంగంలో ఎక్కడైనా 20 పాయింట్స్ పోగొట్టింది గురించి మెన్షన్ చేయబడిందా అని అడుగుతున్నాను. Is it not the part of the developmental programme? Are we not part and parcel of the Govt. of India? Is this Government different from Govt. of India? దీనిలో 20 పాయింట్లు ప్రోగ్రాం గురించి ఒక్క మాట కూడా లేదు. నేను కొన్ని ఫిగర్స్ ఇస్తాను. What I have gathered are from official figures. The State of Andhra Pradesh is below the National Average in many developmental programmes.

I.R.D.P. - - National Average is 49% and State average is 26%.

N.R.E.P. - - National average is 115% and State average is 89%.

R.I.E.G.P.- National average is 134% and State average is 110%.

Distribution of surplus lands - - National average is 298% and
State average is 180%.

Distribution of House-sites - - Our State average is lagging
behind from the National
average by 69%.

Rural electrification - - Energisation of pump - sets :

ఈ రాష్ట్రంలో వున్న ఎలట్రీసిటీ బోర్డు దివాళా తీసింది. ఎలట్రీసిటీ బోర్డులో
డబ్బు లేదు. ఆర్.ఇ.సి.కి మొత్తం డబ్బు, మెటీరియల్ కేంద్రీ ప్రభుత్వం
ఇస్తున్నది. ఆ డబ్బును వేరే చాటికి డ్రైవర్ట్ చేసి రాష్ట్రీప్రభుత్వం అప్లవ్మెంట్
చేసింది. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లను రెండు గామాలు పేర్లు చెప్పండి అని అడుగుతున్నారు.
ఇందుకు ఒక దమ్మిడి కూడా రాష్ట్రీప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదు. మొత్తం కేంద్రం
నుండి వస్తున్నది. దానిని ఇతర కార్యక్రమాలకు వాడుకొనే తప్పదు విధానం
ఈ రాష్ట్రీప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నది.

Rural electrification Programme - - National average - - 85% and
State average is 37%.

Energisation of Pump-sets - - National average is-123% and
State average is 94%.

Tree Plantation - - National average is 79% and
State average is 48%.

Bio-gas Plants - - National average is 76% and
State average is 44%.

ఇక పబ్లిసిటీ వ్యవహారానికి వస్తే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తెలుగు సమాచారం అని ఒకటి పెట్టారు. అది ఎంత తప్పుడు సడకలతో నడుస్తున్నదో అందరకూ తెలుసు. నై అంటే నై అనే అధికారులను పెట్టుకున్నంత మాత్రాన ప్రభుత్వం నడవదు. తెలుగు సమాచారం పేరుతో ఏర్పడిన నిధులు ఎన్ని? దానిని ఏర్పాటు చేసినప్పుడు ఉద్దేశించిన వార్డ్స్ ఏమిటి? ఆ వార్డ్స్ను ఫోలో అవుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ప్రతి పేరు చారికి, ఎవరెవరికి ఎడ్వర్టయిజ్ మెంట్ యిస్తున్నారు, ముఖ్యమంత్రి గారి ఫోటో నాలుగు పేజీలు యిస్తున్న దానికి ఇచ్చే డబ్బు ఎంత? ఆ పత్రికల చారి నుండి వసూలు చేసేది ఎంత అనేది అలోచిస్తే ఏ విధమైనటువంటి వ్యవస్థ ఈ రాష్ట్రీములో వుందో అర్థం అవుతుంది. ఒక విషయం గుర్తించాలి. గవర్నరు గారిది కానిస్టిట్యూషనల్ ఎపాయింటుమెంటు. The Governor definitely will have to address the House under Article 176 of the Constitution. In discharging the duties of the Governor under the Constitution, the Constitution has laid down certain procedure to be

followed by the Governor. In this case, totally it has been violated by the Governor. The Governor should have given the information in a realistic manner. On the contrary, they have given distorted version to this House. They have taken this House just for a ride. తాము పార్లమెంటులో ప్రాసీజరు అండ్ పార్టీస్ వైస్ కాల్ అండ్ షర్డ్ ప్రాసీడింగ్స్ చూచి వుంటారు. I do not want to trouble with the entire matter in detail. I will only read out the relevant paragraphs because of paucity of time. నేను ఒక పేరాగ్రాఫ్ చదివి వినిపిస్తాను. This para is at page 882.

“The functions of the Governor are laid down in the Constitution. They may, broadly speaking, be divided into three categories, as head of the State, as a link with the Centre and as Chief Executive during the President’s rule, acting for the President.

Some of the important functions of the Governor of a State are.. the appointment of a Chief Minister and other Members of the Council of Ministers ; the summoning prorogation and dissolution of the State Legislative Assembly, reserving a Bill for President’s consideration and reporting to the President on the failure of Constitutional machinery of the State.”

“The Governor functions for most purposes as a part of the State apparatus ; but he has at the same time, a duty to report to the Centre. This responsibility to the Centre flows from the Constitution, mainly because of the provision that he is appointed by and holds office during the pleasure of the President. In his role as a link with the Centre, the Governor keeps the President informed, periodically and regularly on matters connected with the affairs of the State. There may be occasions for the Governor in addition to his periodical reports “to inform the President particularly of any serious internal disturbances and, more especially in certain States of the existence or otherwise of a possible danger of external aggression in the context of all India.”

(BELL)

Though the Governor has been discharging her duties, as Constitutional obligation, based on the Constitution, it is the duty of the Government to see that she does not report wrongly in this House. Unless the Government gives correct information, it is not possible for the Governor to correctly place the same information before this House.

The other programmes that have been taken up by the Union Government have not been properly implemented by this State. This State has been mis-utilising the funds given by the Central Government,

There has been failure of Constitutional machinery. Law and order situation is worsened. From all aspects, in implementation of Constitutional provisions, there has been failure. So, I would submit through you, Sir, as this Government has resorted to violating the provisions under the Constitution, I express my regrets in supporting this Thanks-giving Motion.

శ్రీ పి. వెంకటవతి :—అధ్యక్షా, ఘనతపహించిన గవర్నరు గారి ప్రసంగ ప్రభుత్వం యొక్క విధానాలకు ప్రతిబింబం అయితే యీ విధానాలవల్ల ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపోగలుగుతామని ప్రభుత్వం ఆశలు పెట్టుకోవడం సరికాదని మొట్టమొదట చెబుతున్నాను. అసలు యీ దేశములో ప్రభుత్వం అంటే రాష్ట్రాలు మునిసిపాలిటీలుగా మారిన యీ పరిస్థితులలో, ప్రభుత్వం దాని విధానాలను అమలుజరపడానికి కావలసిన శక్తి యావత్తు రోజు రోజుకు యమపాశంలాగా ఢిల్లీకి చేరుతున్న దశలో, అన్ని హక్కులు, ఆర్థిక చెత్తనాలు అక్కడ వుండగా, చాలా వాగ్దానాలు చేసి వాటిని అమలుచేస్తామని చెప్పే వైఖరికంటే ఏ విషయాలలో వెనుకబడి వున్నామో, ఏ విషయాలలో ఎందుచేత గత 40 సంవత్సరాలుగా వెనుకబడివున్నామో ప్రజల దృష్టికి తీసుకువచ్చి, ఆ వెనుకబడిన తనానికి మరింత మరింతగా వర్తమాన కాలములో భారత రాజ్యాంగాన్ని అవమానపరిచే విధంగా అనేక సవరణలు తీసుకురావడం రాష్ట్రాలకు ఉన్న నామమాత్రపు అధికారాలు కూడ లేకుండా చేసే ప్రయత్నాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజానీకాన్ని సమీకరించి, వారి విశ్వాసాన్ని చూరగొని వారిని ముందుకు తీసుకువెళ్ళి వారికి వున్న పరిస్థితులు చెప్పి ఆశీర్వాదాలు వస్తే దానికి కారణం ఏమిటి, కరువునస్తే ఏమి తక్కువ వుంది, వరదలువస్తే ధనరాసులు లేకపోవడానికి కారణం ఎవరు అనేది చెప్పి వారిని చైతన్యపరచడంవల్ల నిజమైనటువంటి—మాయల ఫకీరు ప్రాణం ఏడు సముద్రాల అవతల మర్రిచెట్టు తొగ్రలో వున్న చిలకలో వున్నట్లుగా, మొత్తం ఆంధ్ర దేశమే కాదు భారత ప్రజానీకానికి యిటువంటి పరిస్థితి వచ్చింది గాబట్టి—మూల కారణం అక్కడ వుందని, దానిని చూపించి ఆ వైపుకు ప్రజానీకాన్ని ముందుకు తీసుకుపోయే పరిస్థితి గవర్నరు గారి ప్రసంగములో లేనందుకు విచారాన్ని తెలుపుతున్నాను. గవర్నరు కానిస్టేట్యూషనల్ పాడ్ అని వారిచేత మంత్రివర్గం ప్రాసినటువంటి ప్రసంగాన్ని చదివించారని, అక్కడ గవర్నరు అంటే అంటుకుపోతుందేమోనని జాగ్రత్తగా చెప్పారు. నేను ఎరిగిన కార్యక్రమాల గురించి చెబుతున్నాను. వారి స్వంత రాజభవన్ నుండి కార్యక్రమాలు వస్తూ వుంటాయి. ఈ రాష్ట్రంలో ఒక ప్రభుత్వం వుండా రెండు ప్రభుత్వాలు వున్నాయా అనే సందేహం వస్తున్నది. ఈ రాష్ట్రములోనే కాదు, కాంగ్రెస్ పరిపాలించే రాష్ట్రాలలో కూడ గవర్నరు వ్యవస్థ ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన మంత్రివర్గాలు పనిచేయడానికి అనేకసార్లు అటంకపర్చాయి. తమ ప్రభుత్వాలను, తమ పార్టీ ప్రభుత్వాలను తమ ముఖ్యమంత్రులను ఒక టర్మ్ లోనే నాలుగైదు సార్లు దింపిన సంఘటనలు వున్నవి. మిత్రులు చెప్పిన ఆ రాజ్యాంగ ఫేయిల్ అనే వంతో పరిస్థితిని దిగజార్చి

ప్రజాస్వామ్యమును నాశనం చేయడానికి తమ సార్వత్రిక అంతర్గత ముఠాలతో వారి చేతులతో వారు నాశనం చేసుకున్నారని మనవిచేస్తున్నాను అంతేగాదు, ఈ రోజు అనేక విషయాలు మనము చెప్పకుంటున్నాము. నాకు ఒకటి అర్థం కాలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు, ప్రధానమంత్రిగారు వరద పాఠశాలను వర్జిటన చేసిన సందర్భములో మాకు యింత నష్టం వచ్చిందని చెప్పగానే, తరువాత మీకు ఎంత కావాలని వారు అడగడం, మీ చిత్తం వచ్చినంత అని మీరు చెప్పినట్లుగా పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలే నిజమైతే రానికి మా పార్టీ తరపున చాలా చింతిస్తున్నాము. ఆరు కోట్ల పోజుల ఆత్మ గౌరవానికి అది అనుగుణమై నటించింది కాదు. వారు యిచ్చేది ధర్మమా? వారి బాబు ముల్లై కాదు, మన బాబు ముల్లై కాదు. 70 కోట్ల పోజుల యొక్క సొత్తు అక్కడ వుంది. ఆ సొత్తు యివ్వడానికి, ఎంత యివ్వాలని ఆయన అడగడం — మీ చిత్తం అని యీయన అని వుంటే ఆ మాట అనడానికి ముఖ్యమంత్రిగారికి హక్కు లేదు. మనకు రావలసినటువంటి, న్యాయమైటువంటి ఎన్ని కోట్లు రావాలో అన్నీ రావలసిందే. 1286 కోట్ల నష్టం జరిగితే, మనది తప్ప అయితే సరిచేయుమనండి. 186 కోట్లు యిచ్చామంటే ఏమిటి? రాజస్థాను కాలవకు—ఇందిరా కాలవ అని పేరు పెట్టుకోవచ్చు—180 కోట్లు పోకటించారు. ఆహారధాన్యాల క్రింద 500 కోట్లు రాజస్థానుకు యిచ్చామని చెప్పారు. 1000 కోట్లు కాశ్మీరుకు యిచ్చామని చెప్పారు అక్కడక్కడ యింకా కొన్ని కోట్లు పోకటిస్తున్నారు. బొంతాయికి వేయి కోట్లు ప్రకటించారు.

20 p.m.

ఆ చేతితోనే ప్రాదరాశాద్ కూడా వచ్చి 2 వేల కోట్ల రూపాయలు మనకు ఎందుకు ప్రకటించకూడదని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో నేను ఒకటి, రెండు ముఖ్యమైన విషయాలు మనవిచేస్తాను. మనకు ఉంటే మార్గాలు ఉంటాయి, ఈ రాష్ట్రాలయొక్క అధికారాలు, పరిమితులు ఎన్ని ఉన్నప్పటికీ ఈ పరిమితమైన అధికారాలలో చేయవలసినది, చేయాలిగినది మనంచేస్తున్నామా అనే ఆత్మ పరీక్షలన అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. భూసంస్కరణలు చాలా ముఖ్యమైనవి. భూసంస్కరణలు అక్కర లేదనే వారు ఎవరూ లేరు, అమలు జరుపవద్దు అనేవారు ఎవరూలేరు. అంతా పంచాలనే వారే. అందరూ శ్రీవైష్ణవులే; మధ్యలో ఉన్న రోయ్యల బుట్ట మాయమైనట్లుగా భూమి మాత్రం ఎక్కడా దొరకడంలేదు. ఎక్కడిది అంటారు. ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు తయారు చేసిన చట్టాలలో ఉన్నటువంటి బినామీ లక్షణాలను తొలగించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మా పార్టీ అధికారంలో ఉన్నటువంటి పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రంలో మనకన్నా తక్కువ సాగుకు యోగ్యమైన భూమి ఉంటే, తక్కువ వైశాల్యం కలిగి ఉంటే సుమారు 10 లక్షల ఎకరాల భూమి పంపిణీ చేయడానికి దొరకగా ఇక్కడ మ.కు ఎందుకు దొరకదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. 1985 ఏప్రిల్ 2, 3 తేదీలలో ముఖ్యమంత్రి గారు అజలవక్ష సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక విషయం చెప్పారు. వీటికి సవరణలు తీసుకొని వస్తామని చెప్పారు. ఈ సవరణలు తీసుకొని రావడానికి 2 సంవత్సరాలు ఎందుకు వట్టింది.

ఇది ఎందుకు రాజకీయాలకు ఉపయోగించుకొనడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మహబూబ్ నగర్ లో కరువు వచ్చి ఆకలికి చచ్చారా, లేక మందులు లేక చచ్చారా లేక పోషక పదార్థాలు లేక చచ్చారా అనే విషయం వల్ల పెట్టండి. కరువు యొక్క తీవ్రత ఎంతో బ్రహ్మాండంగా ఉండడంవల్ల ముఖ్యమంత్రి గారు అక్కడికి వెళ్లారు నేను రెవిన్యూ మంత్రిగానికి ఇంకొక సారి మనవిచేస్తున్నాను. అంబలి కేంద్రాలు నడవడమే ప్రభుత్వానికి అవమానం అనేటటువంటి పద్ధతిలో ప్రభుత్వం తీసుకోకూడదు. దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి అనేక ప్రకృతి వైఫల్యాలతో వచ్చినటువంటి సమస్యలు ఇవి. సమాజం ఎప్పటి నుంచో ధనిక, పేద వర్గాలుగా ఉన్న స్థితిలో ఈ ఆకలి చావులవల్ల ప్రభుత్వానికి ఎక్కడ అవమానం వస్తుందోనని ఆకలి చావులు లేవని సమర్థించడానికి పూనుకొని రాజకీయంగా చేయడానికి ఎందుకు అవకాశం ఇస్తారు. అదే సమయంలో అంబలి తాగడానికి చిప్ప పట్టుకొని వీధిలోకి రోజుకు 4 వేల మంది వస్తున్నారని అంటే దానిని పట్టించుకోకుండా మా జిమ్మిక్సులాగ రెవిన్యూ మంత్రిగారు వర్తించిన తీరుకు నేను విచారం తెలియజేయడమే కాకుండా నిరసన కూడా తెలియజేస్తున్నాను. ఆ శకమైన భాషకు ఉపయోగించడం ద్వారా వారిని అవహేళన చేయడం తప్ప ఇంకొకటి కాదు. వారు అంబలి త్రాగుతున్న మాట నిజం, అది వచ్చి వాస్తవం. దేశంలో అంబలి తాగే వారు ఉన్నారా అంటే కొడిగిర్లు అంత బంగారం లేని వాడు ఎవరున్నారన్నట్లు ఉంటుంది. ఇంతకు ముందు ఈ అంబలి కేంద్రాల గురించి మేము ప్రస్తావన చేసినప్పుడు నిన్న, ఈ రోజు పలు విధాలుగా మేము ఎవరినో రాచుకొని తిరుగుతున్నామని, ఎవరి వెంటో నడుస్తున్నామని కొంతమంది చెప్పారు. మా పార్టీ వయసు ఎంతో మీకందరికీ తెలుసు. మేము ఎవరి వెంట పోడం లేదు. ఎవరి వెంట పోము. సరైన దారి ఉంటే సాధ్యమైనంత ఎక్కువ ముళ్ల సంచెలు తగల కుండా ఉండే దారిని వెళతాము. పట్టుకొనడానికి ఏమైనా ఆధారం ఉంటే మాచేయి కూడా అందించడానికి వీలుగా మొత్తం భారత దేశం యొక్క రాజకీయ పరిస్థితులలో మేమే కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాల నిర్వహణకు, రక్షణకు మిగిలిన వారందరిని కూడదీయడంలో ముందు ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. మేము వ్యక్తిగతంగా ఈ దేశం సర్వనాశనానికి కారణమైన కాంగ్రెస్ పార్టీతో మాత్రం ఎప్పటికీ రాచుకొని తిరగమని చెబుకూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:—అదృష్టా, హైదరాబాద్ సిటీలో రోజు విడిచి రోజు మంచి నీళ్లు గత సంవత్సరం నుంచి ఇస్తున్నది. మేము హైదరాబాద్ సిటీకి కృష్ణా నది నుంచి, గోదావరి నది నుంచి నీరు తీసుకొని వస్తామని రకరకాల ప్లేట్ మెంట్లు ఇస్తూ ప్రభుత్వం కాలయాపన చేస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం అయినా ఒక ఖచ్చితమైన నిర్ణయం తీసుకొని దానిని ఎగ్జిక్యూట్ చేస్తారని ఆశించాము. కాని గవర్నరు ప్రసంగం చూసిన తరువాత వీరు చెప్పేవన్నీ పట్టి మాటలు అని నశ్యదూరమని తెలుస్తున్నది. తనీసం ఇప్పుడైనా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజధాని అయిన ఈ హైదరాబాద్ సిటీలో ఉండే వారికి మంచి నీరు రోజూ ఇచ్చేట్లు

చూడాలనే మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇంకొకసారి ఆలోచనచేసి కృష్ణా నది నుంచి కాని గోదావరి నది నుంచి కాని నీరు తీసుకొని వస్తామని సరైన సమాధానం చెప్పి దానికి ఫండ్లు కేటాయిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రాదరాజాద్ సిటీలో మంచినీటి సమస్య కాకుండా దోమల బెడద సమస్య కూడా ఉంది. ఈ రోజున యిక్కడ దోమల బెడద ఉంది. దీనిని గురించి ఈ అసెంబ్లీలో ఎన్నిసార్లు మాట్లాడినా యాకు పాస్ చేసామని అంటున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం రి సంవత్సరాల క్రితం యాక్టు పాస్ చేసినా ఈ రోజువరకు రూల్స్ ఫ్రేం చేయలేదు. దీనికి కావలసిన చర్యలు ఈ ప్రభుత్వం తీసుకోవడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నరు గారు రోజూ టీవీలో దర్శనం ఇస్తూ ఉంటారు. కాని సిటీలో పోయేదప్పుడు ఎక్కడెక్కడ దోమలు ఉన్నాయో, ఎక్కడ మురికికుంటలు ఉన్నాయో కూడా చూసి వాటి గురించి ఈ ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తూ ఈ ప్రసంగంలో పెట్టి ఉంటే బాగుండేదినిపిస్తున్నది. మంత్రుల ఇళ్ళ దగ్గర, గవర్నరు ఇంటి దగ్గర నీట్ గా ఉండడంవల్ల మొత్తం ప్రాదరాజాద్ సిటీ నిట్ గా ఉందని అనుకోవడం, దోమలు లేవని అనుకోవడం విచారకరం, దురదృష్టకరం అని మనవిచేస్తున్నాను. క్లీన్ నెస్ విషయం చూస్తే ప్రాదరాజాద్ సిటీలో నారమ్ముకు విరుద్ధంగా ఉంటున్నది. నల్లకుంటలో చిన్న పిల్లల స్కూలుకు ఎదురుగా చెత్తకుడి ఉంది, దానిని తీయించడని చెబితే ఇంతవరకు ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు, దీనినిబట్టి ఈ ప్రభుత్వం ఏ రకంగా చేస్తున్నదో మీరు అర్థం చేసుకోవచ్చు. అదేవిధంగా వాతావరణ కాలుష్యం ఉంది. దానిని గురించి బోర్డు అప్పాయింటు జేసాము. దానిని గురించి సక్రమంగా చూసుకుంటామని చెప్పారు. చార్మినార్ క్రాస్ రోడ్డు నుంచి యూనివర్సిటీకి పోతూ ఉంటే మధ్యలో వజీర్ సుల్తాన్ టుబాకో కంపెనీ ఉంది. అక్కడినుంచి వచ్చేటటువంటి ఎయిర్ పాల్యూజన్, ఆ వాసన ఎవరికీ తెలియనిది కాదు. ప్రాదరాజాద్ సిటీ నెంటరులో ఉన్నటువంటి దానిని గురించి కాని హుసేన్ సాగర్ లో కలిసే కాలుష్యం గురించి కాని ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. వాటిని దూరం చేయడానికి ఫలానా చర్యలు తీసుకొంటున్నామని గవర్నరు ప్రసంగంలో తెలియజేయలేదని చెప్పడానికి నేను

4-30 p. m.

విచారిస్తున్నాను. ప్రాదరాజాద్ సిటీ ఎలా ఉందంటే—డెవలపింగ్ అప్లికేషన్ కంట్రీస్ లో కూడా ఇంత అధ్వాన్న దశ ఉండదు. లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి బాగుందని చెప్పారు. సాటిస్ ఫాక్టరీ అంటే—మనం వేసిన ఆర్డర్స్ పోలీసు వారు వింటే సాటిస్ ఫాక్టరీగా ఉన్నట్లా? రోజూ హత్యలు దోపిడీలు పోలీసు స్టేషన్లులో మానభంగాలు—లా అండ్ ఆర్డర్ కు సంబంధించిన వార్తలు లేని పేపర్ లేదు. రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఇదే సభలో నేను చెప్పాను—ఇక్కడ ఉన్న నక్సలైట్లుకు వంజాబులో ఉన్న టెర్రరిస్టుకు సంబంధం ఉందని, దానిని దూరం చేయాలని చెప్పాను. కానీ ఆ సంబంధాలు తెంచడానికి గానీ, ఆ ఉగ్ర వాదులను నక్సలైట్లను అరికట్టడానికి గానీ ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకోలేదు. మూడు సంవత్సరాల క్రితం అప్పత్రి నుంచి కాన్స్టేబిల్స్ ను చంపి పారిపోయిన కొండవల్లి సీతారామయ్యను ఇంతవరకు పట్టుకోలేదు. డి.ఎస్.పి.లను పర్మిట్ ఇన్స్ పెక్టర్లను అఫీసులలోనే చంపుతుంటే ఇంక మామూలు ప్రజానీకానికి ఏ

విధమైన రక్షణ కల్పిస్తారని అడుగుతున్నాను. 1975 నుంచి 78 వరకు పంజాబులో ఎవరైతే నక్సలైట్లు ఉన్నారో ఆ నక్సలైట్లు ఈ రోజు ఉగ్రవాదుల రూపంలో పని చేస్తున్నారు. ఇక్కడ ఉన్న నక్సలైట్లకు వారితో సంబంధాలు ఉన్నాయి. ఈ విషయం నేను ఇదివరకే చెప్పాను. కానీ ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు. ఈ లింకులు తెంచేందుకు ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఇంత భయంకర సమస్యను పరిష్కరించనందుకు నేను గవర్నర్ కు ఎందుకు ధన్యవాదాలు తెలిపాలి? బోర్డర్స్ జిల్లాల నుంచి వలస వస్తున్నారు. ఇంటిరియర్ జిల్లాలలోకి కూడా—మన రాష్ట్రంలోకి కూడా వచ్చి, ఇక్కడ ఉన్న సోర్సెస్ ను, ఉద్యోగాలను కొట్టేసుకు పోతున్నారు. అనేక మంది మన ప్రాదేశికవాదు వచ్చారు. వారి విషయంలో ఏమీ చర్య తీసుకున్నారు? కనీసం ఒక్కరిని అయినా పట్టుకున్నారా? ఇది చాలా తీవ్రమైన సమస్య—మొటనే దీని గురించి అలోచించాలి. లా అండ్ ఆర్డరులో అమాయకులైన ప్రజల మీద పోలీసులు లాఠీలు ప్రయోగించి భయానకమైన వాతావరణం సృష్టిస్తున్నారు కానీ సమస్యను పరిష్కరించడానికి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఈ నెల మూడవ తేదీన ఉస్మానియా లా కాలేజీలో పి. జి. విద్యార్థుల మీద షెడారు. 60 సవత్సరాల ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ చరిత్రలో ఎన్నడూ జరగని ఘటన—క్లాసు రూములోకి ప్రవేశించి లాఠీ చార్జి చేశారు. ఈ రోజు ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో చేస్తున్న దానిని ఈ రకంగా చేయడం—ఆరోజు పోలెండును ఆక్కరిమించుకొన్నప్పుడు కూడా వార్సా యూనివర్సిటీలోకి పోలీసులు వెళ్లలేదు. కానీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ కాలంలో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ 60 ఏళ్ళ చరిత్రలో లేని కొత్త చరిత్ర సృష్టించారు. ఈ రకంగా జరగకుండా చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్ విషయంలో చాలా ఉపన్యాసాలు చెప్పింది కానీ అసలు ముఖ్యమైన విషయం ప్రక్కకు పెట్టి, అసలు సమస్యలు కప్పిపుచ్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. మొన్న ఆగస్టులో తీవ్రమైన వరదలు వస్తే—ఆ వరదలు అరికట్టడానికి—తెలంగాణాలో భూములకు నీటి సౌకర్యం కలుగజేయడానికి ఇచ్చిన పల్లి ప్రాజెక్టు కట్టాలి అని చెబుతున్నాము. ఇచ్చిన పల్లి ప్రాజెక్టు వస్తే విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదన జరుగుతుంది, నాలుగయిదు లక్షల ఎకరాల భూమి సస్యశ్యామలం అవుతుంది అని ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. అసంతోషం చెప్పాను కూడా, అయినా ఈ ప్రభుత్వం చెవిలోకి ఎక్కడం లేదని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను. ఎప్పుడు అడిగినా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపాము, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ అనుమతి ఇవ్వడం లేదు అంటున్నారు. వారికి ఏమి రిపోర్టు ఇచ్చారు, ఎందుకు రిజెక్టు చేశారు మాకు చెప్పండి. ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి వీహారు మున్నగు అనేక ఇతర రాష్ట్రాలకు చాలా ప్రాజెక్టులకు డబ్బు మంజూరు అయ్యాయి. మాకు ఎందుకు మంజూరు చేయలేదని అడిగితే—మీ రాష్ట్రం నుంచి ప్రతిపాదనలు రాలేదు అని అంటున్నారు. ఎందుకు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ దృష్టికి తీసుకు వెళ్లలేదు, ఎందుకు వరల్డు బ్యాంకును ఎప్రోచ్ కాలేదు? చెరువు లలో చేపిల్లలు పెంచడానికి మహారాష్ట్రకు వెయ్యి కోట్లు వచ్చాయి మనకు ఒక్క పైసా కూడా రాలేదు. దీనికి ఎవరు కారణం? ప్రభుత్వం ఎందుకు విఫలం

4-40 p.m.

అయింది? కేవలం ఉద్రిక్త పూర్వకమైన ఉపన్యాసాలు ఇస్తే, రెండు రూపాయ లకు కిలో లియ్యం యిస్తున్నాం అని చెబితే లాభం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ప్రాజెక్టులు తెచ్చుకోవాలి. ఎలా తెచ్చుకోవాలి అలోచించాలి. అవసరం అయితే కొందరు అధికారులను అక్కడ పెట్టి ప్రయత్నం చెయ్యాలి. పరిశ్రమల విషయంలో ఇన్ని లై సెన్సులు వచ్చాయి అనిచెబుతున్నారు. పరిశ్రమల కాఖమంచి సరైన గై డెన్సు దొరకడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వంలో ఆప్టికో అని ఉంది. పరిశ్రమలు పెద్దామని కొత్తవారు వెళితే నీకు ఏమి కావాలి అని అడిగి ఏ ఏ ప్రశ్నోమలకు అవకాశం ఉంది అని సలహా ఇచ్చే, కన్సల్ లేషన్ ఇచ్చే సంస్థ అది. అక్కడికిపోతే డబ్బు కట్టిన వారికి కూడా ప్రాజెక్టు టపోర్టు ఎంతకీ ఇవ్వడంలేదు. క్లియరెన్సుకు ఆప్టికేషన్ యే రకంగా పెట్టుకోవాలో పద్ధతి కూడా తెలియని అగ్గనై జేషన్, తెలియని ఆఫీసర్స్ మన యిండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నారు. ఇటువంటి కానిని యెప్పుడు రెక్టిఫై చేస్తారు? ఎక్కడ ఉన్నాము మనము? ఈ నాడు ఐరన్ ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నాయంటే మనకంటే వాటర్, ఎలక్ట్రిసిటీ తక్కువ ఉన్నటువంటి తమిళనాడులో ఉన్న ఇండస్ట్రీస్ కు లై సెన్స్ యిస్తుంది, వారి టేక్కులకు ఎగ్జిక్యూషన్స్ యిస్తున్నారు. మొత్తం నార్డుమంచి పంజాబు నుండి డైవర్లు అడ్యే ప్రాజెక్టులన్నీ మనకు దాటి మన క్రింద ఉన్నటువంటి మద్రాసుకు వెళ్ళిపోతున్నాయి. మనకు సర్పలన్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఉందని చెబుతున్నాము, వాటర్ సమస్య లేదని చెబుతున్నాము. ఇన్ని ఉన్నప్పటికీ ఇండస్ట్రీస్ మనకు రావడంలేదు. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రాజెక్టులు యిక్కడ నుంచి అక్కడకు పిప్లు చేయాలని చూస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు యిక్కడ నిరుద్యోగ సమస్య యెట్లా తీరుస్తారు? పిటిని రెక్టిఫై చేసి నిరుద్యోగాన్ని తగ్గించాలి. అదేవిధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ హైదరాబాద్ నిటిలో సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా ఉంది. అక్కడ స్థానికంగా ఉండే ఉద్యోగస్థులలో అనేక రకములైన అసుమానాలు ఉన్నాయి. ఈనాడు యిక్కడ ముఖ్య పట్టణంలో ఫ్రీజిన్ అనే పద్ధతిలో బయట ఉద్యోగస్థులను యిక్కడకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు ఆంధ్రప్రదేశ్ డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ లో యిక్కడ ఖాళీలు ఉంటే మిగతా స్టేషన్ నుంచి వారిని యిక్కడకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా మొత్తం ఎంప్లాయిమెంటును సెంట్రలైజ్ చేయాలనేది మామూలుగా అని, రీజియనిలాజాన్ని పెంపొందించవద్దు అని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(యింటరప్షన్)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— అధ్యక్షా, మాకు కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వాలి.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:— బి.ఎ.సి. లో దీనిని యీ పూటలో పూర్తి చేసేటట్లు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అందులో కాగారెడ్డిగారు కూడా ఉన్నారు. వారు కూడా అంగీకరించినారు కనుక వైండింగ్ చేస్తే సరిపోతుంది.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—ఇప్పుడు గవర్నరు అడ్డన్ పైన సంపూర్ణంగా చర్చ జరగాలి. బి. పి. సి. లో నిర్ణయం తీసుకుంటే రానిని యిప్పుడు మార్చకూడదని లేదు. ప్రతి నియోజక వర్గంలో అనేక సమస్యలు ఉంటాయి. ఇప్పటికి నలుగురు లీడర్స్ మాత్రమే మాట్లాడినారు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— బి. పి. సి. లో మీ లీడరుగారు కూడా ఉన్నారు. అంగీకరించినారు. మనము క్రమశిక్షణకు కట్టుబడి ఉండాలి.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—ఈ చర్చను రెండు గంటలు పెంచండి. అసంఖ్యికి ఎం. ఎల్. పలు యెందుకు వచ్చినట్లు? నలుగురు లీడర్స్ మాట్లాడితే సరిపోతుందా? ముఖ్యమంత్రిగారు రేపు ఉదయం విమానంకు వెళ్లవచ్చును. ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లాలని దీనిని సమాప్తం చేస్తే యెట్లా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అంఠరికి అవకాశం యివ్వడానికి సమయం లేదు.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—దీనిని 2 గంటలు పొడిగించండి. ఎం. ఎల్. పలు. అసంఖ్యికి యెందుకు వచ్చినట్లు? కేవలం చేతులు ఎత్తడానికా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మీరు మాట్లాడింది బాగా లేదు. గౌరవంగా మాట్లాడాలి.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—చేతులు ఎత్తడం అనేది అన్ పార్ల మెంటరీ కాదు. నాకు ఆ మాత్రం తెలుసు.

(యంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— 4 రోజులు జరగవలసిన చర్చ రెండు, రోజులకు కుదించడం అవ్యాయం. నలుగురు లీడర్స్ మాట్లాడితే సరిపోతుందా? ఇంకొక రోజుకు పొడిగించండి.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :—ముఖ్యమంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు రేపు ఉదయం విమానంకు వెళ్లవచ్చును. దీనిని రెండు గంటలు పొడిగించండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, యిది బి. పి. సి. లో అంగీకరించడం జరిగింది. ఈనాడు మేము కొంతగా నిర్ణయించడం జరగలేదు. బి. పి. సి. లో నిర్ణయం చేసుకున్నాము కదా. ఎవరినీ కాదనడం లేదు. అందరూ అంగీకరించడం మంచిది. ఆ పద్ధతి యేదో కరక్ట్ గా చేయండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అమరనాథరెడ్డిగారూ వైండింగ్ చేయండి.

శ్రీ యస్. అమరనాథరెడ్డి :—అధ్యక్షా, గవర్నరు గారి ప్రసంగము పై నే మనం చర్చ చేయాలి కాని గవర్నరు గారి మీద కాదు. వారి ప్రసంగం మీదనే చర్చ చేయాలి. ఈ విషయం ఈ కానసభలో చాలామంది గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఈ సభలో మేధావులు ఉన్నారు, గొప్పవారు

ఉన్నారు. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఉన్నారు. కానన సభలో లేనివారైన గాని, భారత రిపబ్లిక్ ప్రసిడెంట్ పైన గాని, గవర్నరు పైన గాని ప్రధానమంత్రి పైన గాని టై రట్టుగా వారి ప్రసంగంచైన మాట్లాడడమే ఎప్పుడవర్నరు గారి ఏక్టివిటీస్ గురించి కాదు. అది రికార్డును సుంచి తొలగించాలని కోరుతున్నాను. వర్తమానం విధానం ప్రకారం ఏది అయితే గవర్నరు ముందు పెట్టాలో, ఏది అయితే చరిత్రమన్నారో అది గవర్నరు గారు చదివారు. భారత దేశంలో అతి ప్రధానమైన, అతి పవిత్రమైన పేదలకు, బలహీనవర్గాలకు, బడుగు వర్గాలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఉన్నటువంటి భారత దేశంలో ఎన్నో సంవత్సరాల సుంచి పాపులరు స్క్రీము అయిటువంటి 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని గురించి కనీసము గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఒక మాట అయినా చెప్పకపోవడం పట్ల మా పార్టీ తరపున సుంచి నేను నిరసన తెలుపుతున్నాను. ఇది మంచిది కాదు. కేంద్రములో, రాష్ట్రాలలోను అంటే దేశములో అన్ని రాష్ట్రాలలోని అన్ని పార్టీల ప్రభుత్వాలు అమలు చేస్తున్న పరిస్థితులలో దీని గురించి ఒక మాటైనా చెప్పకపోవడం అనేది చాలా విచారకరమైన విషయం అని ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. లాండు రిఫార్మ్స్ గురించి మన రాష్ట్రంలో ఉన్న చట్టాన్ని అమలు చేయడంలో కోర్టులో పెండింగులో ఉన్న భూమి విషయంలో పంపిణీ చేయడం విషయంలో ఒక మాటైనా చెప్పకుండా పోవడం అనేది చాలా విచారకరమైన విషయంగా భావిస్తున్నాను. అర్బన్ సీరింగు గురించి 1972 సంవత్సరములో అవాడు ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ కానన సభలో ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఈనాడు అమలులో ఉన్నది మైదరాబాదు పట్టణములో, అటువంటి అర్బన్ సీరింగు గురించి ఒక మాట అయినా చెప్పకపోవడం పట్ల నిరసన తెలియజేస్తున్నాను. టి. రోజులు నాన్ గెజిటెడ్ ఆఫీసర్స్ స్ట్రీయికు చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు, యన్. జి. టి. ఏవిధంగా ఎగ్రిమెంటు చేసుకున్నారో, నాకు తెలియదు. సంబంధించిన ఏమి జరిగాయో మాకు తెలియదు. సడన్ గా స్ట్రీయికు విత్ డ్రా చేశారు. ఎంతోమంది పేదవారి బిడ్డలు, మొదలు వ్యాధితో చనిపోయినారు. — నాన్ మెన్ ప్రోపరుగా కండక్టు చేస్తే తమరు తొందరగా విమానానికి పోగలుగుతారు — స్ట్రీయికు మూలముగా మొదలు వ్యాధితో చనిపోయినారు.

N.G.O. is a part and Parcel of Government. ఏ గవర్నరు మెంటులోనయినా నాన్ గెజిటెడ్ ఉద్యోగస్థులు గాని, గెజిటెడ్ ఆఫీసర్స్ గాని ప్రజాప్రతినిధులు గాని అందరు కలిసి పనిచేస్తేనే రాష్ట్రాభివృద్ధి చెందుతుంది. అటువంటి వారి మీద ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా దయార్థిహృదయులై ఉండి కూడా నానా ఉపయోగించారు. National Security Act was used against our own employees. అది మంచిది కాదు. యన్. జి. టి. స్ట్రీయికు విషయంలో ప్రభుత్వానికి యన్. జి. టి. మధ్య ఏమి ఎగ్రిమెంటు కుదిరిందో అనే విషయం ప్రజల కార్యక్రమంగా భావించి గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో అటువంటి చాలా ముఖ్యమైన విషయం కనిపిస్తే చక పోవడం చాలా శోచనీయమైన విషయంగా భావిస్తూ దానికి నేను నిరసన తెలియజేస్తున్నాను. నిరుద్యోగుల గురించి చెప్పాలంటే

ఈ రోజు రాష్ట్రములో చదువు ఉండి, నిరుద్యోగులు 22 లక్షల మంది ఉన్నారు. పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్స్, టెక్నోక్రాట్సు మొదలయిన వారు 22,09,086 మంది 1985 సంవత్సరానికి నమోదు అయినారు. మిగతా 25 లక్షల మంది 10 వ క్లాసు లోపల చదివినటువంటి వారు గ్రామాలలో నిరుద్యోగులుగా ఉండి ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీలో నమోదు కానటువంటి వారు 25 లక్షల మంది ఉన్నారు. చదువు లేనివారు 25 లక్షల మంది యువకులు ఉన్నారు. మొత్తం 75 లక్షల మంది వరకు యీ రాష్ట్రములో ఉన్నారు. కానీ వీరి గురించి ప్రభుత్వ కార్యక్రమం యిది, యీ వద్దటి ప్రచారం నిరుద్యోగులను ఉద్యోగస్థులను చేయగలం, ఈ విధంగా వారికి ఈ కార్యక్రమం చేపడకామనే మాటలు కనీసం గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో లేకపోవడమనేది చాలా విచారించ తగ్గ విషయం. బి.ఇ. మెకానికల్, బి.ఇ. అనర్సు, మెడికల్ గ్రాడ్యుయేట్సు, వెటరనరీ డాక్టర్సు, అండ్ అదర్సు కలిపి 38,982 మంది ఉన్నారు. ఇంజనీర్సు డాక్టర్సు, గ్రాడ్యుయేట్స్, పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్సు, డాక్టరేట్ తీసుకున్న వారు సుమారు 1,35,000 మంది ఉన్నారు. ఇంజనీరింగుకు సంబంధించి, 8 లక్షల మంది ఉన్నారు. బి. ఇడి. ట్రైనింగులు, యస్.జి.టి.టీస్ మొత్తం ఎంప్లాయి మెంటు ఎక్స్‌చేంజీలో పేర్లు నమోదు చేసుకున్న వారు 28 లక్షల మంది ఉన్నారు. మిగతా వారు 50 లక్షల మంది ఉన్నారు. మీరు గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో వారి గురించి ఒక మాట అయినా చెప్పడం జరిగిందా? వారి గురించి తీసుకునే కార్యక్రమం ఏమిటి? అనేది ఏమీ చెప్పలేదు. మీ క్రాంతి పథకము పేదవారికి ఎంతో మేలు చేకూర్చుతుందని ఆశపడినటువంటిది, ఎంతో ప్రచారం పొందినటువంటి ఈ క్రాంతి పథకము గురించి గవర్నరు గారి ప్రసంగములో ఎక్కడా చోటు చేసుకోలేదు. లా అండ్ అదర్సు గురించి ప్రస్తావించదలచుకున్నాను. నాసా పట్న, ట్రైనింగు పట్న, గూండా పట్న పార్ల మెంటులో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధించిన వారి పార్టీ నహచరులు అయిన పార్లమెంటు సభ్యులు యీ బిల్లుల పట్ల నిరసన తెలియజేస్తూ రాజకీయ నాయకుల మీద, ఉద్యోగస్థుల మీద ఈ చట్టాలను ఉపయోగిస్తారని చెప్పి మేము వాకౌట్ చేస్తున్నామని తెలుగుదేశం పార్టీ పార్లమెంటు సభ్యులు వాకౌట్ చేశారని నేను యీ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి గారికి, యీ సభద్యుడికి మీ ద్వారా తీసుకుని వస్తున్నాను. అటువంటిది, ఏదయితే మీరు ప్రకటించారో, ఏదయితే మంచిది కాదని భారతదేశానికి చెప్పారో, ఏదయితే అండర్ ఎస్టిమేట్ వేశారో, అటువంటి 'నాసా' నే మన ఎస్.జి.టి.టీ ప్రభుత్వ యంత్రాంగములో ఒక భాగమైన ఎంప్లాయిమెంట్ వైన ఉపయోగించడం జరిగింది. ట్రైనింగ్స్ అక్ట్ ని రాయలసీమలో కర్నూలు జిల్లాలో కాంగ్రెసు కార్యకర్తల మీద ఉపయోగించడం జరిగింది. గూండా అక్ట్ ని చిత్తూరు జిల్లాలో కూడా డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు కె.కె.టి. వైన, డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు ఎగ్జిక్యూటివ్ వైన ఉపయోగించి, అరెస్టు చేస్తే, నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి వర్సనల్ గా చెప్పాను. వారు గౌరవంగా ఆలోచన చేస్తామని అన్నారు. ఆ విధంగా అరెస్ట్ అయిన వారిపైన రిలీజ్ చేసే విషయంలో ప్రాక్టరుకు జూరిస్

డిక్షన్ లేకపోయినా అదుకు సంబంధించిన కమిటీ తన జూరిస్ డిక్షన్ క్రింద ఇంటర్ ఫియర్ అయి, అరెస్ట్ చేయడం అక్రమం, అన్యాయమని వారిని రిలీజ్ చేసిన మేట ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. రాయలసీమ మిగతా జిల్లాలో కూడా ఈ విధంగా అరెస్టు అయిన వారిపైన ఎలాంటి చర్యలు లేవు. కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకొని వారి మీద కేసులను విత్ డ్రా చేయ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

రానున్న మండల్, పోజా పరిషత్తు ఎన్నికలు, మునిసిపల్ ఎన్నికలు దృష్టిలో వుంచుకొని, సామాన్య ప్రజలపైన కూడా ఔర్యోస్టు ఆక్టు క్రింద అరెస్టు చేస్తారేమోనన్న భయం, ఆపోహ ప్రజలలో వుంది. దానిని తొలగించండి. ఇది రిపీట్ చేయకుండా చేస్తామని సభకు హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

ఎకడెమిక్ ఇయర్ లో ఎస్.పి.లను డిప్యూటీ ఎస్.పి.లను ప్రభుత్వం ఎవరి తంగా బదిలీ చేసింది. మండల్ ఎన్నికలు, మిగతా ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ బదిలీలు చేసినట్లు ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. అప్పుడు పొరబడి వుంటే, తిరిగి దానిని సవరణ చేయండి.

లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి స్త్రీలపై అత్యాచారాలు, దురాగతాలు నేను పత్రికలో కూడా చూచాను; దానిని గురించి మిత్రులు కూడా మాట్లాడారు. ఇక ముందయినా లా అండ్ ఆర్డర్ కట్టడిట్టము చేసే శాధ్యత ప్రభుత్వము మీద వుంది. ఈ లోపాలను సవరించుకోవలసిన శాధ్యత అవసరం కూడా వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు పత్రికలో చదివాను, ఇంతకు ముందే నేను కూడా పోనింగ్ బోర్డు విషయం గురించి చెప్పాను. పోజా పరిషత్తు బిల్లు వచ్చినప్పుడు నేను చెప్పాను - పోజా పరిషత్తులకు ఫార్మర్స్ ను ఆహ్వానించడని అన్నాను. అప్పుడే ప్లానింగ్ బోర్డుకు రద్దు చేయానిని చెప్పడం జరిగింది. రిజిస్ట్రేషన్ గురించి ఖచితంగా నేను చెప్పాను. గవర్నరుగారి అద్రమలో మార్చిలో పోజా పరిషత్తులకు ఎన్నికలు జరుపుతామని అన్నారు. మంచిదే, దానికి మేము సిద్ధమే.

మురళీధర్ కమిషన్ రిపోర్టు కొంతమంది కొత్త కులాల వారిని చేర్చాలని శిఫారసు చేసింది. ఫలాని ఫలాని పని చేసే వారిని బి.సి.లుగా చేర్చుకొంటామని అన్నారు. వాళ్ళు బి.సి. రిజిస్ట్రేషన్ లో వుంటారో లేదో చెప్పాలి. బి.సి.లుగా కొత్తవారు డిక్లెర్ అయ్యారా లేదా క్లారిఫయి చేయాలి. ప్లానింగ్ బోర్డులు ఎప్పుడు రద్దువుతున్నాయి చెప్పాలని ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను. ప్లానింగ్ బోర్డులు నామమాత్రంగా వున్నాయి తప్ప పేరే కాదు. ప్లానింగ్ బోర్డులను రద్దు చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మండల్ పోజా పరిషత్తులకు ఎన్నికల విషయంలో ఇండయిరెక్టు ఎలక్షన్ కర్నాటకలో చూచిన తరువాత ఎవరు ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పారోగాని, ఇండైరెక్టు ఎలక్షన్ అన్నారు. తిరిగి డైరెక్టు అన్నారు. దీనివల్ల మండల్,

ప్రజా పరిషత్తులకు డైరెక్టు ఎలెక్షన్లు లేక ఇండైరెక్టు ఎలెక్షన్లు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే, ఈ ఎలెక్షన్స్ లో రిజర్వేషన్ వుందా? ఎస్.సి; ఎస్.టి. రిజర్వేషన్ ఎక్కడెక్కడ వుందో తెలియజేయాలి. ఇప్పుడున్న చట్టము కాకుండా, మరల యింకో చట్టాన్ని తీసుకొని వస్తారా? .. (ఇంటర్వ్యూస్) .. ఇంతవరకు ఎలెక్షన్ నోటిఫికేషన్ ఇస్యూ చేయలేదు. అది చెప్పాలి.

మునిసిపాలిటీలలో ఫోటో తీయడం పెట్టారు. ఓటర్లు ఫోటో తీసుకోవాల్సి అన్నారు. గత కానన సభలో బిల్లు పెట్టినప్పుడు ఈ విషయం వచ్చింది. అందరూ వీధి ప్రక్కకు వచ్చి ఫోటోలు తీసుకోవలెనని అంటున్నారు. ఆడవారు, మరియు గోపా, మైనారిటీ స్త్రీలున్నారు. వీరందరిని రమ్మని చెప్పడం మంచిది కాదు. ఇంటింటికి వెళ్ళి ఫోటో తీసే బాధ్యత ప్రభుత్వము మీదుందని మనవి చేస్తున్నాను. కావలసి వస్తే చట్టాన్ని సవరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

సహకార సంస్థలకు ముందు తీసుకున్న రుణాన్ని తీర్చితే వడ్డీ మాఫీ చేస్తామని అన్నారు. చేస్తారని మాకు ముందే తెలుసు. దానివల్ల రైతులకు ఏ విధంగానైనా లాభము జరిగినా, సంఘాపించేది వాళ్ళలో నేను మొదటివాడను. కరెంటు డ్యూస్ విషయంలో వారు చెప్పిన దానిలో ఇంతకుముందు ఎరియర్స్ మీదనే వడ్డీ మాఫీ అన్నారు. కరెంటు డ్యూస్ 5 1/2 శాతం తగ్గిస్తాము, 7 1/2 శాతం కట్టమని అన్నారు. దీనిని అధికారులు మీ దృష్టికి తెచ్చారో లేదో తెలియదు. కరెంటు డ్యూస్ మీద వడ్డీ మాఫీ ఏమి? ఈ రాష్ట్రములో సహకార సంస్థల దగ్గర నుండి తీసుకొన్న అప్పులకన్నా, నేషనల్ లెజ్జు బ్యాంకు, పెడ్యూల్ట బాంకు, గ్రామీణ బ్యాంకులు వాటి మీద యిచ్చిన అప్పులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. సహకార సంస్థలలో సీడెడ్ కోవరేటివ్ సొసైటీలకు నేషనల్ లెజ్జు బ్యాంకులు అప్పులు యిచ్చేవి. మలకనూరు కోవరేటివ్ సొసైటీకి ఎ. పి. కోవరేటివ్ సొసైటీ ఫయినాన్స్ చేయడం లేదు. ఎ. పి. కోవరేటివ్ బ్యాంక్ ప్రకారం, చిత్తూరులో రెండు వున్నాయి. ఫార్మర్స్ ఎక్కువగా ఉన్నచోట బ్యాంకులు ఎక్కువగా ఉండేటట్లు చేయాలి. ఎక్కువగా కోవరేటివ్ సొసైటీలకన్నిటికి నేషనల్ లెజ్జు బ్యాంక్ ఫయినాన్స్ చేస్తున్నాయి. అవి సీడెడ్ బ్యాంకులకు వస్తాయా? నేషనల్ లెజ్జు బ్యాంకులిచ్చిన అప్పులు ఏవి? కోవరేటివ్ బ్యాంకులిచ్చిన అప్పులపై వడ్డీ మాఫీ అవుతుందిగాని, నేషనల్ లెజ్జు బ్యాంకులు ఫయినాన్స్ చేసిన కోవరేటివ్ బ్యాంకులు యిచ్చిన అప్పులపై వడ్డీ మాఫీ కాదు. దాని సంగతి ఏమి? చాలా రైతాంగము అలాంటి బ్యాంకుల ద్వారా అప్పులు తీసుకున్నాయి. ఆ అప్పులపై వడ్డీ మాఫీ ఏమిటి? ఉదా : విద్యాసాగర రావు గారు కోవరేటివ్ సొసైటీ ద్వారా అప్పు తీసుకుంటే ఆయనకు మీరు చెప్పిన ప్రకారం బెనిఫిట్ వుంది. అదే నేషనల్ లెజ్జు బ్యాంకు ద్వారా రజత్ అలి గారు అప్పు తీసుకుంటే లాభము లేదు. ఎందుకంటే ఆ వడ్డీని మాఫీ చేయడానికి వీలు లేదు. అందువల్ల అలాంటి బ్యాంకుల నుండి అప్పులు తీసుకొన్న రైతాంగమునకు కూడా వడ్డీ మాఫీ అయ్యేటట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. చారిత్రకంగా 5-10 p.

ఆ నేపథ్యమే ఆదు బ్యాంకులకు వారు కట్టవలసిన వడ్డీని ప్రభుత్వమే ఇచ్చి వారికి కూడా సహాయం చేయాల్సి మా పార్టీ తరపున కోరుతున్నాను. దానికన్న ఇంకో ముఖ్యమైన విషయం చెబుతున్నాను. అంత డబ్బు ఖర్చుకూడా లేకుండా ఇంకా దగ్గరగా సహాయ వడేది ఉంది. అది కేంద్ర ప్రభుత్వం పంటల భీమా పథకం ఏర్పాటు చేసిన తరువాత మొట్టమొదటగా అమలుచేసినది మన రాష్ట్రమే. ఆ ఘనత మన రాష్ట్రానికి దక్కింది. కాని దాని ఫలితాలు సరిగా మనం ఉపయోగించుకునే అవకాశం మనకు దక్కలేదు అని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. 1955 కరువులో రైతులకు అన్ని బ్యాంకులు ఇచ్చిన అప్పులు 500 కోట్లు కాగా ఇప్పుడు సుమారు 800 కోట్ల వరకు ప్రకటించారు. పంటల భీమా ప్రకారం రైతు దగ్గర మూడు శాతం బ్యాంకులు వసూలు చేశాయి. కలెక్టర్ల ద్వారా ఈ బ్యాంకులనిటీకి మీరు దాని రీఇంబర్స్ మెంట్ కోసం పంపించి ఆ డబ్బు రీ ఇంబర్స్ చేయిస్తే సుమారు 85-90 సంవత్సరానికి 300 కోట్ల వరకు మాఫీ అయ్యే అవకాశం ఉంది. దీనివల్ల వడ్డీ మాఫీయే కాకుండా అసలునే రద్దు చేయగలిగే పరిస్థితి రావచ్చునని అనుకుంటున్నాను. అనావృష్టి ప్రాంతాలలో వెంటనే యద్దప్రాతిపదికపైన ఈ కార్యక్రమం తీసుకుని దానిని రీ ఇంబర్స్ చేసేటట్లు చూడాలి. అనావృష్టి ప్రాంతాలకు నదీ జలాల పంపిణీ విషయంలో ఒక శాశ్వతమైన కార్యక్రమం చేస్తే తప్ప లాభం లేదు. ఫామిన్ కొరకు ఏదో తాత్కాలికంగా పెంట్లలో స్క్రీము రావడం వారు ఏదో చెప్పడం తరువాత ఏదో కొంత ఇవ్వడం అది సరిపోకపోవడం జరుగుతుంది. అట్లా కాక మన రిసోర్సెస్ మనం సరి అయిన పంథాలో వాడుకొనే దానికి సద్వినియోగం చేసుకునే దానికి ఇప్పటికే నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను. రాయలసీమ పర్యటనలో ముఖ్యమంత్రి గారు విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో మూడు పోల్సు అయినా సరే చాలుగు పోల్సు అయినా సరే నో రెస్పిరేషన్స్ ఇచ్చేయండి విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ కార్యక్రమంలో ముందుకు పోండి అని గో ఎహెడ్ అని చెప్పిన విషయం వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. కాని అవి అధికారులు ఏ ఏ అమలు చేయలేదు. ప్రసంగాలలో చెప్పిన మాటలు అక్కడ అమలుజరగడం లేదని నా నిరసనను ప్రకటిస్తున్నాను. మద్రాసులో విద్యుచ్ఛక్తి చార్జీలు చాలా తగ్గించడం జరిగింది. మద్రాసు రాష్ట్రము, మిగతా రాష్ట్రాల మాదిరిగా మీరు కూడా ఈ ప్రత్యేకమైన పరిస్థితిలో ఆంధ్రదేశంలో ఊమ ప్రాంతానికి విద్యుచ్ఛక్తి చార్జీలను రద్దు చేయవలసిందిగా మా పార్టీ తరపున కోరుతున్నాను. ఇకపోతే పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్. ఈ విషయంలో మీరు అనుకున్నది ఒకటి జరిగింది ఇంకొకటి. పోస్ట్ గత స్ట్రీయకు వల్ల ఏదైనా పొరబాటు జరిగింది అంటే అందరం సమర్థిస్తాము. కాని స్ట్రీయకుకి ముందుగానే డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో ఘోరం జరిగింది. మనుషులు తినడానికి వనికి రాని బియ్యాన్ని సరఫరా చేయడం జరిగింది. నేను క్రిటిసిజమ్ కోసం చెప్పడంలేదు. ఖచ్చితమైన సలహా ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతోనే చెబుతున్నాను. ఈ డిలర్స్ కి వారికి వెయిట్ సరిగా రావడంలేదు. డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో అన్ని రకాలైన లోపాలు ఉన్నాయి. పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఇండివిడ్యువల్స్ కి అప్పజెప్పి ఏ ప్రభుత్వము కూడా సరిగా

చేయలేదు. ఇండివిడ్యువల్స్ గాని పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ లో ఉంటే సరిగా చేయలేము. అది వారి నుండి తీసివేసి క్యాబిజి గవర్నమెంటు ఆర్గనైజేషన్ లుగాని కో-ఆపరేటివ్స్ గాని ప్లాన్ గు కనూస్ మిన్ మూవ్ మెంట్ లుగాని అప్పైవైవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇండివిడ్యువల్స్ లో దీనిని చేయలేదు. ఇక సివిల్ సప్లయ్ లో ఘోరమైన విషయాలు మీ దృష్టికి రాలేదు. బియ్యం కార్డు తీసుకున్నవాళ్ళకి పేదవారికి చెక్కర కార్డు లేదు. చెక్కర కార్డు తీసుకున్నవారికి బియ్యం లేదు. ఒక ప్రక్క పర్యేజింగు వదులు లేదు. ఒక ప్రక్క మీరు ఇచ్చేది రైతాంగానికి చాలిచాలకుండా చేస్తున్నారు. ఎక్కడైతే మీరు ఫేమిన్ ఏఫైడ్డ్ పరియాన్ గా డిక్లరు చేశారో అక్కడ రైతాంగానికందరికి సన్నకారు రైతులకు 10 ఎకరాల లోపు ఉండే రైతాంగానికి అందరికీ కూడా కిలో రెండు రూపాయలు బియ్యం ఇవ్వాలి. డిస్ట్రిబ్యూషన్ లేకుండా పేదవారికి కూడా సుగర్ ఇవ్వాలి. నీవు కార్మికుడవు, నీవు రిజర్వ్ కుక్కుకునే వాడవు, నీకు సుగర్ అవసరం లేదు అని అనకూడదు. మీరు బియ్యం తినాలి, టీ, కాఫీలు త్రాగకూడదు అనకూడదు. ఎవరికైతే రెండు రూపాయలు బియ్యం ఇస్తున్నారో వారికి అందరికీ సుగర్ ఎలోకేట్ చేయాలి. ఇప్పుడు వారికి లేదు. పేదవారికి కూడా సుగర్ ఏలోకేట్ చేసేట్లు మోడలసిందిగా మా పార్టీ తరపున కోరుతున్నాను. మీరు అవసరం ఉంటే ఏ స్క్రీము కైనా సరే కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తూ ఈ రెండు రూపాయలు బియ్యం ఇస్తున్నారే కాని వారి దగ్గర ఫోటోకి 5 రూపాయలు 9 రూపాయలు మామూళ్ళకు మూడు రూపాయలు వసూలు చేయడం మాత్రం మీ జాగాలేదు. కలెక్టర్ ఆదేశాల ప్రకారం రేషన్ షాపు డీలర్లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఇది యదార్థం. ప్రభుత్వం వారి ఆదేశాల ప్రకారం ఫోటోల కొరకు ఒక కోటి 20 లక్షల రూపాయల వరకు కార్డులు తీసుకున్న వారిని ఒత్తిడి చేస్తూ వసూలు చేశారు.

(ఇంటరప్షన్)

ఇప్పుడు ఈ రేషన్ కార్డులు యిస్యూ చేయడానికి గాను ఫోటోకు 5 రూపాయల 5-20 p.m. చొప్పున రేషన్ షాపు డీలర్లు వసూలు చేస్తున్నారు. అది ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకుంటారా? దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను. తరువాత చల్లా కొండయ్యగారి కమిషన్ అన్నారు. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు యీ రిజిస్ట్రేషన్ మేటర్స్ లో మాకంటే కూడా ఆయన మేధావి. మేము యీ విషయంలో చాలా చిన్న వారము. కాని యీ రిజిస్ట్రేషన్ మేటర్స్ లో ప్రభుత్వం ఎంతదూరంగా ఉంటే అంతమంచిదని నా అభిప్రాయం. చల్లా కొండయ్య కమిషన్ ను ప్రభుత్వం సదుద్దేశ్యంతోనే చేసింది. కాని దానిని పీతాధిపతులు క్రిటిసిజ్ చేశారు. ఈరోజు కూడా క్రిటిసిజ్ మ్ చేస్తో చూశాము. కాబట్టి యీ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించాలి. తరువాత 1984 సంవత్సరం వరకూ వచ్చిన ఐంగారాన్ని తిరుతి చేపట్టినవారు బొంబాయి ఫోయి అమ్మి చేసిన విషయం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారికి, అధ్యక్షులవారికి కూడా తెలుసు. మామూలుగా ఐంగారం ఎప్పుడు

అమ్మకుంటారంటే చాలా కష్టదశలో అమ్మకుంటారు. కాని తిరువతి దేవస్థానం వారికి చివరి దశ ఏమి వచ్చింది? వారికి రిరి కోట్ల రూపాయలు ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు ఉన్నాయి కదా? సంవత్సరానికి హిందూ సాంప్రదాయం ప్రకారం పూజలు జరిపారంటే తిరువతి దేవస్థానం వారికి 5 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. ఖర్చులుపోను దేవస్థానం వారికి వచ్చే ఆదాయంలో మిగిలిన మొత్తాన్ని దేవాలయం యాజమాన్యం ట్రైబ్యునల్ పెట్టాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఈ విషయంలో మేము చెప్పాము. దేవాలయాల సొమ్ముకు ప్రభుత్వం ఖజానాలోనికి తీసుకోకూడదని చెప్పాము. కాబట్టి తిరువతి దేవస్థానం నుంచి ప్రభుత్వం వారు 5 కోట్ల రూపాయలు తీసుకోవలసిన అవసరంలేదు. ఏదై నా దేవాలయాలకు సౌకర్యాలు కలిగించడంలో, చాటి డబ్బును ఖర్చుపెట్టడంలో న్యాయం జరిగేట్లు, భక్తులకు సౌకర్యాల కొరకు దేవాలయాల సొమ్మును ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం నిబంధనలు చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు కాని నిధుల విషయంలో ప్రభుత్వం ఎక్కడ పెట్టాలన్నది నిర్ణయించడం నుంచి వద్దతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. Don't test the patience of Lord Venkateshwara. అందుకే దయచేసి ఎంతో పేషన్స్ తో ఉన్న వెంకటేశ్వర స్వామిని దయను కోల్పోతే వచ్చే ప్రభావం యిక్కడ అందరికీ తెలుసును కాబట్టి తిరువతి దేవస్థానము ఇతర దేవస్థానములకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు తీసుకునేటపుడు కొంచెం ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పరిశ్రమలకు సంబంధించి మన రాష్ట్రంలో చిన్న తరహా పరిశ్రమలు చాలా మూతపడ్డాయి. సర్ సిల్కు ఫ్యాక్టరీని తిరిగి ప్రారంభించే విషయంలోనూ అందులో పనిచేసే కార్మికులు కష్టాలునుండి బయటపడేట్లు చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు యీ సభలో హామీ ఇచ్చారు. కాబట్టి సర్ సిల్కు ఫ్యాక్టరీని ప్రారంభించే విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. తరువాత నాన్ రెసిడెన్షియల్ ఇండియన్స్ అమెరికాలో ఉన్నవారు, యితర దేశాలలో ఉన్నవారు యిక్కడ పెట్టుబడులు పెట్టడానికి సిద్ధం అవుతున్నారు కాబట్టి యీ మూతపడిన పరిశ్రమలు వారిచేత తెరిపించే విషయంలోనూ, ప్రతి మండలంలోనూ, ఇక పరిశ్రమ స్థాపించేట్లు ప్రభుత్వం చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక విదో పెన్షన్స్, టల్డో ప్లంట్ పెన్షన్స్, డెలివరీ పెన్షన్స్ విషయంలో అప్లికేషన్స్ అన్ని కూడా డిస్పోజ్ కాకుండా ఆఫీసులో మురిగిపోతున్నాయి. ట్రైబ్యునల్ ఆఫీసులలో వాటికి మోక్షంలేదు. కలక్టరు ఆఫీసులలో, మండల ఆఫీసులలో యీ పెన్షన్స్ విషయం పట్టించుకునేవారు లేరు. వ్యవసాయ కార్మికులకు యిచ్చే పెన్షన్స్ విషయంలో కూడా అట్లాగే ఉంది. మెటర్నరీ కేసుల విషయంలో ఫుమెన్ డెలివరీ కాకముందు పెన్షన్స్ కొరకు అప్లయి చేసుకుంటే డెలివరీ అయ్యే సమయంలో 9వ నెలలో డబ్బు యివ్వకుండా డెలివరీ అయిన తరువాత డెలివరీ అయిపోయింది కదా డబ్బు లేదు అంటున్నారు. ఈ హామీలను యిచ్చి ప్రజల కొరకు సహాయం చేస్తామని ప్రభుత్వం తరపు నుంచి చెప్పడమే కాకుండా మమ్మలను కూడా పాల్గొనమని చెబుతున్నారు. మేము యీ ప్రభుత్వం

దీక్ష చేస్తుందని చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు ప్రయుమరీ పాల్కు సెంటర్ను విషయంలో గ్రామాలలో వాటిని పెట్టాడు కాని అందులో డాక్టర్లు లేరు. మందులు లేవు. అక్కడ డాక్టర్లకు 50 రూపాయలు చొప్పున ఎగ్జిక్యూటివ్ యిస్టామని ప్రభుత్వ డాక్టర్లను అక్కడ చేసినా వారు పని చేయడంలేదు. వేరే చోట నుంచి కొన్ని మందులు యీ ప్రయుమరీ పాల్కు సెంటర్లను మార్చినా కావలసిన మందులు దొరకడంలేదు. కాబట్టి డాక్టర్లు పి.హెచ్.సి.లలో జాగా పని చేసేట్లు చూడాలి. తరువాత రాష్ట్రంలో మెదడువాపు వ్యాధి వల్ల ఎంత మంది చనిపోయారనేది సరైన లెక్కలు తీయాలి. మెదడు వాపు వ్యాధి నివారణ విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. తరువాత గ్రామాలలో కొత్తగా కొన్ని స్కూల్స్ ఓపెన్ చేస్తున్నారు. కాని అందులో టీచర్లు ఉండడం లేదు. కొంత మంది టీచర్స్ టెంపరరీగా స్కూల్స్లో పని చేస్తున్నారు. వారిని రెగ్యులర్ చేయాలి. Where there are teachers there are no schools and where there are schools there are no teachers. స్కూల్స్ ప్రారంభించిన చోట చేసిన టీచర్లు కూడా చాలా మంది డిప్యూటీషన్ మీద ఉన్నారు. అందువల్ల టీచర్లు గ్రామాలలోని స్కూల్స్ లేక యీ ప్రయుమరీ ఎడ్యుకేషన్ డెవలప్మెంట్ పోయింది. అంతేకాకుండా ప్రతి చిన్న ఊరిలో కూడా కాన్ వెంటులు తయారు అయినాయి. కాబట్టి యీ ప్రయుమరీ, సెకండరీ స్కూలు ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో ఒక బోర్డు పెట్టి విద్యా విధానాన్ని గ్రామ స్థాయిలో జాగు చేయాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే ఈ విద్యా రంగానికి కొట్లాడి రూపాయలు పెట్టినా ఉపయోగం లేదు. తరువాత 811 (2) బి. క్రింద ఎన్.జి.ఓ. నాయకులను బర్తరఫ్ చేశారు కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్.జి.ఓ. నాయకులను సానుభూతితో పరిశీలించి వారిని రీ ఇన్ స్టేట్ చేసి సర్వీసులోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అప్పుడే ఈ కరువు కాటకాలతో, వరదలతో బాధపడుతున్న మన రాష్ట్రంలో యీ ఎన్.జి.ఓ.లు చిత్తశుద్ధితో పని చేయడానికి వీలు పడుతుంది. అట్లా కాకుండా కక్ష సాధింపు చర్యలు తీసుకుంటే యీ ప్రజాహిత కార్యక్రమాలు అమలు కావని కాబట్టి ఎన్.జి.ఓ. వల్ల ముఖ్యమంత్రి గారు సుప్రీమ్ భావంతో వ్యవహరించాలని కోరుతున్నాను. జక హౌజింగ్ గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా మండల ఎన్నికల దృష్ట్యా ముఖ్యమైన అంశం చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. సహకార సంస్థల విల్లు రేపు పెట్టుతున్నారు, దానిగురించి రేపు మాట్లాడతాను. అయితే వద్దతి మాత్రం మంచిది కాదు. ఎన్.జి.ఓ.ల సమ్మె ముగిసిన 14 రోజుల తోగా నోటిఫికేషన్ ఇవ్వాలని కోర్టు చెప్పింది. సింగిల్ విండో సిస్టం క్లయిరెన్స్ ఇచ్చినప్పుడు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వాధికారులు మేము ఎన్నికల విషయంలో వెనక్కు పోవడంలేదని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చెప్పారు. Single window system has nothing to do with elections అని చెప్పారు. తమరు వ్రాసిన ఉత్తరం, వారు వ్రాసిన జాబు—రెండూ చదువుతాను.

5-30 p.

The State Government had been requested by the Minister for Agriculture on 1-9-1985 to ensure early elections to the Co-operative

Credit Institutions in the State and to delink the society, the proposed integration of credit system from the elections to the co-operative societies, the State Government should make immediate arrangements to hold elections to the Co-operative Societies concerned, which have been delayed. This should be held in strict compliance with the recent judgment of Hon'ble High Court of Andhra Pradesh. That is what is written.

As already agreed by the State Government, this is subject to the following conditions అని తమరు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాసిన జాబు ఇది. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టిన నిబంధనలకు మీరు ఒప్పుకొన్నారు. ఇక్కడ ఒక సెంటెన్స్ చదువుతాను. As suggested by the Government of Andhra Pradesh, as already agreed by the state Government this is subject to the following conditions అని ఒకటొకటి చెబుతూవచ్చారు. తరువాత గత సంవత్సరం 29వ నవంబరు, 1986 న ఇలా వ్రాశారు.

This is the Bench Judgment. The primary societies are covered by the Judgment-dated 31-10-1986. "Notification under Rule 22 of the A.P. Co-operative Societies Rules, this Notification shall be issued within 14 days from the date on which the N.G.G.Os. call of their strike." "...the election to the primary, district and apex societies is completed within the minimum period of whatever extension of time required from 26-1-1987--the deadline would be applied on the basis of the respondents. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి జెంట్. ఇచ్చిన జడ్జిమెంట్. నేను ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నప్పుడు ఇది ఎందుకు చెబుతున్నానంటే సింగిల్ విండో సిస్టంకు క్లియరెన్స్ ఇచ్చినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఎడ్రైజ్ కు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎగ్రి అయింది. తరువాత 1985లో పార్లమెంటులోనూ, చేకంలోని ఏ రాష్ట్ర కానన సభలోనూ జరగని ఒక పెద్ద ఘోరం మీ దృష్టికి తెస్తాను. అప్పు చేసేటప్పుడు ఒక డేట్ ఫిక్స్ చేయమనేది ఎక్కడా జరగలేదు, కాని మన లెజిస్లేచర్ లో 1985 లో జరిగింది, దానికి మనందరం ఒప్పుకున్నాం. I am also a party to it. అని అన్నాం.

A. P. High Court in 1986 said : "No Government with democratic principles in our Constitution committed to take the nation to the goal of social justice in accordance with the directive principles enshrined in the Constitution can covertly or overtly . . . After all, these Institutions are meant for the people to be run by the people. అని 1986 లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ హై కోర్టు ఇచ్చిన జడ్జిమెంటును మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. దేవు కోఆపరేటివ్ బిల్లుమీద మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికే వా ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఎడ్రైజ్ దృష్ట్యా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రానికి ఇచ్చిన వాగ్దానం దృష్ట్యా హై కోర్టు ఇచ్చిన జడ్జిమెంటును అమలుచేయాలి. హై కోర్టు ఇచ్చిన జడ్జిమెంటును

ఏ విధంగానైనా సరే అమలుచేయకుండా వుండడానికిగాను దురుద్దేశంతో ఈ బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నారని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు పెట్టడం మంచిది కాదు. దీనివల్ల హైకోర్టుకూ లెజిస్లేచర్ కూ మధ్య మనస్పర్ధలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. హై కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చిందని బిల్లు పెట్టడం కాకుండా ఎన్నికలు జరగడానికి అవకాశం కల్పించే విధంగా బిల్లును విశ్లేషించి చేసుకోవాలని తమరు అదేశించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు చెప్పతూ కొన్ని విషయాలు అడగదలచుకొన్నాను. అవి మండల ఎన్నికలు డైరెక్టా లేక ఇన్ డైరెక్టా? ఇక ప్లానింగ్ బోర్డులను రద్దు చేయమని మేము చెబుతున్నాం. ఆ ఆలోచన ఉందా? ఇకపోతే ఏ ఏ మండలాలు బి.సి. లకు రిజర్వ్ చేశారో ఆ వివరాలు సభలో సంక్యాంతికి ముందే పెడితే బాగుంటుంది కేవలం మీరు సీక్రెట్ గా పెట్టుకోవడం ప్రజాస్వామ్య సాంప్రదాయం కాదని చెప్పతూ ముగిస్తున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— గౌరవనీయులైన అధ్యక్షులకు, ఎంతో ఉద్వేగంతో, ఉత్సాహంతో వారి వారి అభిప్రాయాలను తెలిపిచిన గౌరవనీయులైన శాసన సభ్యులకు ప్రభుత్వ విధానాలు చెప్పేముందు నా శుభాభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మాతన సంవత్సరం గతంలో మనకు సంభవించిన ఈతిబాధలు ఏమీ లేకుండా, మన తెలుగు మాగాణం సుఖితమై, శాంతివంతమై, సర్వులకు ఆనందదాయకమైన సుఖంతో, శాంతితో ఓలలాడాలని మనందరి తరపున నా తరపునా అరుకోట్ల ఆంధ్ర ప్రజాసీకానికి ఈ మాతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు వ్యక్తం చేస్తున్నాను. అరిష్టాలు వచ్చాయి. అత్యున్నామ సంవత్సరం రేపు ఉగాదితో గడచిపోతుంది. తెలుగు సంవత్సరాలలో మొదటిదైన ప్రభవ నామ సంవత్సరం తిరిగి ౪౦ సంవత్సరాల తరువాత వస్తుంది. ప్రభవతో నైనా మన జాతి ప్రభువించాలనీ, వికసించాలనీ, ఇంతవరకూ అనుభవమైన దురదృష్టకరమైన వరదలు, కరువుల వంటి ఈతిబాధలేమీ లేకుండా జాతి సంక్షేమంగా వుండాలని సర్వ ప్రజాసీకానికి ప్రజా ప్రతినిధిగా మరొక్కసారి నా శుభాకాంక్షలు వ్యక్తం చేస్తున్నాను. మాతన సంవత్సరంలో ప్రథమ సమావేశం ఇది. ఈ ప్రథమ సమావేశ సందర్భంలో కేవలం ప్రభుత్వ సిద్ధాంతాలను గురించి మాత్రమే చెప్పాము కాని వివరాలు వివరించలేదని నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. తరువాత ఏప్రిల్ 1వ తేదీనుంచి అమలు జరపబోయే బడ్జెట్ వివరాలన్నీ పేకరించబడతాయి. ఈనాడు ఎంతో ఉద్వేగంతో సర్వులూ తమ అభిప్రాయాలు చెప్పారు. వాటన్నింటినీ గౌరవించడం జరుగుతుంది, గుర్తించడం జరుగుతుంది, సరైన విధానాలు అమలు జరుగుతాయి, జాతి సంక్షేమం సరైన మార్గంలో జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఈనాడు వారు చెప్పిన అభిప్రాయాన్ని కూడా వివరంగా స్వీకరించబడ్డాయి. కాబట్టి, వచ్చే సంవత్సరం ఏర్పరచబోయే ప్రభుత్వ విధానం, వివరాలలో ఈ సలహా సంప్రదింపులు, అభిప్రాయాలన్నీ కూడా ఆలోచించబడతాయని, ప్రభుత్వ

పరంగా ఈ సభా మనిషిగా, మీ వారిగా తమ ద్వారా అందరికీ నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసి ఉంది. ఈనాడు ప్రభుత్వం ఏమిటి? ఏ విధంగా సాగుతున్నది? తెలియనిది కాదు పెద్దలందరికీ ఈ రోజున కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమన్వయ బాధ్యత, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బాధ్యత ఒకసారి కనుక అలోచించగలిగితే, ఈనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్వహణ ఏమిటి? కేంద్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత ఏమిటి? ఈ ఫెడరల్ సిద్ధాంతపరమైన రాజ్యాంగ విధానంలో, ఏ విధమైన వ్యవస్థ జరగాలనేది మీరే సూచించారు, నేను విన్నాను. ముఖ్యంగా ఫెడరల్ సిద్ధాంత పరమైన వ్యవస్థలో బాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలు ఏర్పడినటువంటి ఈ వివిధ రాష్ట్రాల సమన్వయ భావంతో ఐక్యతతో కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందుకు నడవాలన్నది సుస్పష్టం. కాబట్టి, నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఏది అడిగినా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మేము ఏదో కోవంతోనో, పూజ్య భావంతోనో ద్వేషంతోనో అడుగుతున్నామని భావించడం సబబు కాదని సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. మన బాధ్యత అది. అప్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఈనాడు అఖిల భారతంలో తనవంతు ధర్మాన్ని తాను నిర్వర్తిస్తోంది. అమ్మకూడా అన్నం పెట్టమని అడగడం పెట్టదు మాబాధలు మన అన్న దగ్గరో, అమ్మ దగ్గర చెప్పుకోక ఎవరిదగ్గర చెప్పుకోమంటాము. కాబట్టి, ఏదైనా సంక్షేమం బిరిగితే కేవలం జాతికి అంతటికీ జరుగుతుంది గాని అడిగిన వారికో, మరొకరికో, ఏ వరానికో, ఏ వజానికో కాదని నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. అదే విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఏది అడిగినా ఈ నాడు ఒక పక్షపాత రహితమైన ఉద్దేశ్యంతో, బుద్ధితో ఇవ్వడం సంప్రదాయం కావాలి గాని కేవలం 10 మంది అనుకునే విధంగా వ్యవహరించడం గాని 10 మంది విమర్శించేటటువంటి పద్ధతిలో విచక్షణ చూపడం కాని మర్యాద కాదని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. మరి దేశ సమైక్యతను కోరే మనిషిగా గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. మిగతా రాష్ట్రాలకు ఎంత డబ్బు ఇచ్చారు? మిగతావాటికి ఏ విధమైన వనరులు ఇచ్చారని అడుగుతున్నాను? కాబట్టి ఇది మీకే తెలుసు. ఈనాడు పార్టీ సిద్ధాంతపరమైన విధానాలతో నిర్ణయంతో ఏ విధంగా వ్యవహరించబడుతున్నదో ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవాలని నేను వారికి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజున ముఖ్యంగా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒకప్పుడు వారికి ఫారన్ పాలసీలో, డిఫెన్సు లేక, కమ్యూనికేషన్లో మరి ఇత్యాది అన్నీ కూడా జాతీయ పరంగా నిర్ణయించబడినటువంటి కార్యక్రమం ఉద్దేశించబడినప్పుడు, ఈ రోజున ఏ విధంగా ఒకప్పుడు స్టేట్ లిస్టులో ఉన్నా కూడా కంకరెంటు లిస్టులో చేర్చబడక పోతున్నాయి. ఏ విధంగా రాష్ట్రాలు రోజురోజుకు వారి అధికారాలు కుంచించుకుపోతున్నాయి? ఏ విధంగా ప్రతి దానికి—చెట్టుకు, పుట్టకూ, గుట్టకూ, నీటికీ, ప్రతిదానికి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గర చేయి చాచి అడిగేటటువంటి దౌర్భాగ్య పరిస్థితి రాష్ట్రాలకు ఏర్పడిందో ఒకసారి గమనించవలసి ఉంటుంది. చూడవలసి ఉంటుంది. ఇదేనా మన రాజ్యాంగ సృష్టలు, రచయితలు కోరిన విధానం? ఇదేనా ఈ దేశం ఉండవలసిన పద్ధతి అని కూడా నేను మీకు సుస్పష్టం చేయవలసి ఉంటుందని తమకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. పూజ్యనీయులు, పెద్దలు,

ప్రముఖులు, విజ్ఞాన వేత్తలు, కీర్తిశేషులు, మన ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారు 1982వ సంవత్సరంలో వారిని దర్శించడానికి వెళ్ళినప్పుడు, వారికి అనాడే, నేషనల్ ప్రాజెక్టు క్రింద తీసుకోండి పోలవరం, కేవలం ఒక స్టేటు డీన్ని ప్రారంభించలేదు. ఈనాడు మనకున్న ఆర్థిక వనరులు చాలవని నేను వారికి మనవి చేశానని గౌరవ సభ్యులందరి దగ్గర కూడా ఒకసారి, రెండుసార్లు కూడా ప్రత్యేకంగా చెప్పడం జరిగిందని కూడా నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. అనాడు ఆ విధంగా చెప్పినటువంటి తెలుగు గంగ కేవలం ఒక్క వ్యవసాయానికి కాదు, కూటికి, నీటికి కరువైన రాయలసీమ వాస్తవ్యులకు పూర్తిగా నిర్దేశించబడ్డ ఆ కార్యక్రమం మరి దానితోబాటు మద్రాసు వాస్తవ్యులకు మానవత్వంతో ఇవ్వబడిన మంచినిరు, ఇదివరకు ప్రభుత్వాలు చేసుకున్నటువంటి వారి ఒడంబడిక ప్రకారం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారు గౌరవించి ఇచ్చినటువంటి నీటిసరఫరా విధానాలను గాని, ఆదేవిధంగా రాజస్థాన్ కాలువ, ప్రత్యేకంగా ఎడారిగా ఉన్న దానిని ఆ నీటిని ఆ ప్రజలకు పోయేటటువంటి ప్రజా ప్రాజెక్టు క్రిందగాని, జాతీయ ప్రాజెక్టు క్రింద గాని ఏర్పరచకుండా ఈనాడు కేవలం మరి సబ్జెక్ట్ యమున, లింకు కెనాల్ మాత్రం ఎందుకు జాతీయ ప్రాజెక్టుగా ఏర్పరచారో? మాట ఇచ్చారో, నాకు అర్థం కావడం లేదని నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. ఈనాడు వరదలు విషయం చెప్పారు. గౌరవ సభ్యులందరికి నేను నవనయంగా మనవి చేస్తున్నాను. వారు మన అతిథి, ఊహించాము, మనకు జరిగినటువంటి నష్టం చెప్పారు, మనకు ఉన్నటువంటి కష్టం వారు స్వయంగా చూశారు. వచ్చినప్పుడు వారికి మొఖం ఎత్తేసి ఇదంతా అడగడం నా ధర్మం కాదు? ఎందుకంటే, డిపార్టుమెంటు ఉన్నది. ఎంత నష్టం అయిందో తయారు చేశారు. మెమోరాండం వారు తయారుచేశారు. ఇచ్చిన దాని ప్రకారం సరైనటువంటి సమగ్రమైన సహాయం కలగాలి గాని కేవలం నేను ఏదో పేరీజు పేసి చెప్పడం, వారు ఏదో ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఇవ్వడం కాదు. ఇవ్వడం అది ధర్మం కాదా? ఎవరూ, ఎవరి నొత్తు ఎవరికి ఇవ్వలేదు. ఇది జాతీయ పూర్వకమైన ఆర్థిక విధానం. కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం తరపున నేను అడిగే హక్కు నాకు ఉంది. జోహారు చేసి దిక్కుమాలిన తనం నాకు గాని, నా ప్రభుత్వానికి గాని లేదని నేను మీకు సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. వారే అన్నారు, ఎంతగా ఇవ్వాలని అన్నారు కూర్చోబెట్టి అడగడం, తేబులు తట్టడం నా ఆచారం కాదు. అది తెలుగు జాతీయతా కాదు. కాబట్టి నీ ఇష్టం వచ్చింది ఇవ్వమని అన్నాను. రు. 50 కోట్లతో సరిపోయే దురదృష్టం నాకు లేదు. లేకపోతే, ఇప్పుడు ఇచ్చిన రు. 182 కోట్లు, అందులో రు. 90 కోట్లు కలిపితే ఈరోజు కేవలం 92 కోట్లు సుమారు వస్తే, మేము 1880 కోట్లు సుమారుగా నష్టం అంచనా వేస్తే, ఇప్పుడు సుమారుగా 1280 కోట్లు కావాలని సహాయాన్ని నోరు తెరిచేసి అడగడం అది ధర్మం కాదా? అని ఈనాడు గౌరవ సభ్యులందరినీ, సోదరులను తమద్వారా అడుగుతున్నాను. ఈనాడు 92 కోట్లు వచ్చిందని వాపోయే మనిషిని నేను కాదు. డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం ప్రజా సంక్షేమం చూడడం నా బాధ్యతగా నేను అభిప్రాయపడ్డాను. ప్రభుత్వ ధర్మంగా ప్రత్యేకంగా రైతు జన సంక్షేమం చూడడం నా కర్తవ్యంగా నేను

భావిస్తున్నానని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి, మీ మనసుల్లో ఉన్నటువంటి ఆ పద్ధతి తీసివేసి ఈ రోజున జాతి గౌరవాన్ని అమ్ముకునే దురదృష్టం నాకు కలుగలేదని సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. అందుకే ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. గోదావరి కరకట్టలకు మరి 280 కోట్లు అయితే గాని ఈనాడు గోదావరి ఆనకట్ట మీద ఉన్న 22 అడుగుల వరద నీటిమట్టానికి సరైన కరకట్టలు కట్టుకోలేమని పాఠాలు చెప్పుతున్నారే, అది గోదావరి డెల్టా ప్రాంతానికి సంభవించిన నష్టానికి కేటాయించింది అయితే దాని నష్టం పూర్తి చేసుకోవాలని చెప్పుతున్నారే, దానిలో ఇన్ని స్థలాలు కళ్ళముందున్నప్పుడు కేవలం దీనితో సరిపెట్టుకోవడం అనేది ఈనాడు ధర్మం కాదు. అచారం కాదు; కాకూడదని నేను సుస్పష్టంగా చెప్పుతున్నాను. కాబట్టి మన సమాజం, మన దేశం ఈ విధంగా ఉన్నదని మాత్రం మరొక్కసారి మీ గమనానికి నేను తెస్తున్నాను. ఇది దేశ సమన్వయతా కాదు, సమైక్యతా భావం కాదు అని కూడా మీకు నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. పోతే, ముఖ్యంగా కేంద్ర ప్రభుత్వమును ఎసెస్ మెంటు, ఎంటర్ టెయిన్ మెంటు టాక్సెస్, జవరల్ సేల్స్ టాక్సులలో ఇంక్రిజ్ అడుగుతున్నాము, మార్కెటింగ్ లో కట్ చేశారు. ఇదివరకు స్టాల్ సేవింగ్స్ లో రెండు వంతుల భాగం వచ్చేది. ఈనాడు దాన్ని తీసేసి కేవలం ప్రిసెల్ డిఫాజిట్ స్కీములో ఎప్పటికప్పుడు ఏదో కల్పించి కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఈనాడు దరిద్రులను చేయాలని పూనుకుంటే దీనిలో మనందరి బాధ్యత కాబట్టి, మీరు పూర్తిగా గమనించండి? న్యాయాలను పేద ప్రజలకు చేయడని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు, ముఖ్యంగా గవర్నరు గారు చెప్పినటువంటి ప్రసంగము మీద ఉపన్యసిస్తున్నారు. పెద్దలు శ్రీ బాగారెడ్డి గారు, శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు, శ్రీ చినమల్లయ్యగారు, నాయుని నరసింహారెడ్డి గారు, శ్రీ ఓంకార్ గారు, శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు, శ్రీ విద్యాధరరావుగారు, శ్రీ విజారత్ రమూల్ ఖాన్ గారు, శ్రీమతి రాజాన రమణిగారు, శ్రీ సమర సింహారెడ్డిగారు, శ్రీ వెంకటపతిగారు, శ్రీ ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు, శ్రీ అమర నాథరెడ్డిగారు పీఠంకూడా సరైనటువంటి భావంతో వారి ప్రసంగాలు చేశారు. వారికి నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. వివరాలతో కూడినది కాదది. కేవలం ప్రభుత్వం యొక్క విధానాన్ని వివరించేటటువంటి పాలిస్ స్టేట్ మెంట్ గా మాత్రమే వారికి నేను సవినయంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు ఇచ్చిన ఊహలతో, సరైన వివరాలతో రేపు బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టబడుతుంది. దాని విషయం ఆలోచించబడుతుందని కూడా నేను సమన్వయ భావంతో వారి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం ఇది ఈనాడు అందరు కూడా నిరసించ వలసిన విషయము. మోకరింగ్ ప్లానింగ్ అని ఎవరో ఒక ప్రముఖుడు అన్నారు. మరి కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ప్లానింగ్ బోర్డు వుండగా, ఈనాడు సెంట్రల్ డివలప్ మెంట్, సెంట్రల్ పూల్ వుండగా, ఈనాడు రాష్ట్రాల నుంచి ఆదాయం వస్తూ వుండగా ఏ రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత సహకారం కానీ, సహాయం యివ్వాలి కానీ కేవలం ఈనాడు మీరు నన్ను అడిగారు. జూరాల ప్రాజెక్టుకు సెంట్రల్ వాటర్ క్లియరెన్స్ రాలేదు. అదే విధంగా శ్రీకైలం ఎడమ కాలువకు సెంట్రల్ వాటర్ క్లియరెన్స్ రాలేదు. తెలుగుగంగకు సెంట్రల్ వాటర్

5-50 p.m.

క్లియరెన్స్ రాలేదు. ఇచ్చంపల్లికి సెంట్రల్ క్లియరెన్స్ రాలేదు. పోలవరంకు సెంట్రల్ క్లియరెన్స్ రాలేదు. వంశధార రెండవ దశ నిర్మాణానికి సెంట్రల్ క్లియరెన్స్ రాలేదు. ఇవన్నీ ఏమీ చేయమంటారో వారినే చెప్పరుండి. కేంద్ర శ్రీభుత్వంయొక్క దయాభిక్ష మీద ఆధారపడిన వాళ్లం గనుక ఈ నాడు మీ జరుగుతున్నా సరి పెట్టుకొని, ముడిపెట్టుకొని వుండవలసి వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిది మాత్రమే ఈ జాగు కాదని, రాదని అందరికీ నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను.

నేచురల్ కెలామిటీస్ — వరద వచ్చినా, ఈ నాడు ఈతి బాధలు, కరువు వచ్చినా మనకు చెప్పి వచ్చిందా? వరుసగా నాలుగు సంవత్సరాలు వానలే లేకుండా అలమటించిపోతున్నారే, ఇలాంటి కరువు వచ్చినా, కాటకాలు వచ్చినా, ఈతి బాధలు వచ్చినా ఈ బాధ్యత ఎవరిది? కేవలం ఇది నివారించడం మన జాతీయ ప్రభుత్వ ధర్మము కాదా అని అడుగుతున్నాను. కేవలం ఈనాడు అన్నిటిని కూడా జానెడు గోచిలోనే ముడిపెట్టుకోవలసిన ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్నిటికని సమాధానం చెబుతుంది? ఎన్నని చేస్తుంది? ఒకసారి దయచేసి ఆలోచించ వలసిందిగా సభ్యులను కోరుతున్నానని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. మరి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేసిన విధానాన్ని కూడా ఈ సందర్భంలో గుర్తు చేయడం మంచిది. మరి గౌరవనీయ సభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. సోషల్ జస్టిస్ మరియు సోషల్ వెల్ ఫేర్ రెండు భేదమని, మరి వారిపాఠీ సిద్ధాంతం అది, మా పార్టీ సిద్ధాంతం ఇది. సోషల్ వెల్ ఫేర్ లోనే పోషల్ డెవలప్ మెంటు వున్నదని నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. డెవలప్ మెంట్ విషయానికివస్తే నాగార్జునసాగర్ నుంచి నీరు తీసుకొనే రైతుల సంగతి ఆలోచిస్తే ఆ నాగార్జున సాగర్ అనకట్టి కట్టవ ఆ పేదవాడి సంగతి ఎవరు ఆలోచిస్తారు? మరి దాని నీరు ఏ 30, 35 సంవత్సరాలకే ఆ ప్రాజెక్టు నీరు పేదవాడు వ్యవసాయదారుడి చేతుకు ప్రవహిస్తే అంతవరకు 35 సంవత్సరాలు నోరు తెరుచుకొని చూడవలసిందేనా? అదేనా వాడిగతి? అదేనా రాష్ట్రభివృద్ధి? అదేనా సర్వజన సంక్షేమం? అదేనా సామాజికవరమైన న్యాయం? పేదవాడి సంక్షేమం చూడవలసింది తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం యొక్క విధానంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. నేను మీ విధానాన్ని తప్పు అనడంలేదు. ఈ విధానం తెలుగుదేశ ప్రభుత్వ విధానంగా మాత్రం నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. ఇది కేవలము మన రాష్ట్రమే కాదు, అన్ని రాష్ట్రాలు చెప్పుకొంటున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇవ్వగలిగినప్పుడు మీరు ఎందుకు యివ్వలేకపోతున్నారని అడుగుతున్నారు మన నాయకులను ఈ రోజున అడుగుతున్నారు. పేదరికం అన్నది అందరికీ ఒక్కటే. జాతివరంగా పేదరికం అందరికీ ఒకటే. ఆ పేదరికాన్ని నివారించడానికి ఎప్పుడో వేళ్లు లేక్కపెట్టుకొంటూ కూర్చునేకంటే ఈనాడు విస్తోలో భోజనం చేయడం సర్వత్రా సంతోషముగదా. కాబే కడుపుకు పొట్ట నింపడం మన ఆచారం కాదా, ధర్మము కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈరోజున గుడ్డలు లేక మానం కప్పుకోలేని స్థితిలో ఆడబడుచులు వుంటే 50 శాతం సబ్సిడీ బట్టి ఇస్తున్నాము. మరి ఎప్పుడో మొగ్గాలు లేకపోతే మరొక పరిశ్రమలు పెట్టాలి.

అంతవరకు బాధపడాలని నేను అనడం లేదు. ఈరోజు పేదప్రజానీకం ఏ స్థాయిలో దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్నారో వారి ప్రతినిధులుగా మనము వున్నాము. ఏ పేదరికాన్ని మనం రూపుమాపాలనుకుంటున్నామో అలాంటి పేదరికాన్ని ఏ విధంగానైనా రూపుమాపితే పేదవారికి తేము. కలుగుతుంది. పేదరికాన్ని మరచిపోతారనే ధ్యేయంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం జరుగుతున్నది. కానీ ఈ విషయాన్ని కేవలం అమాత్య కుమార్ నేన్ గారు ప్రత్యేకంగా అభినందించారు. అమాత్య కుమార్ నేన్ గారు మా మనిషి కాదు. మనరాష్ట్రమనిషి కాదు.

ఇదే ముఖ్యంగా రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యము స్కీము కానీ, ఇంకా ఇలాంటివి అత్యంత ముఖ్యమైన మార్గాలని వారు కూడా అభినందించారు. వారన్నట్లు స్ట్రీక్చర్ లే చాంక్ రావాలంటే సిద్ధాంతం వేరు. మరి రోజు రోజుకు రక్త విప్లవం వచ్చినప్పుడు స్ట్రీక్చర్ లే చాంక్ వస్తుంది కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వలన అది జరగదు. ఈనాడు వున్న పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మీకంటే వేడి రక్తం కలిగినవాడిని, మంచి కోరుకునేవాడిని. ఈనాడు భారత దేశంలో వున్న విధానం ఏమిటి? మనకు వచ్చిన స్వరాజ్యం శాంతి సమరం వలన వచ్చింది. సత్యాగ్రహోద్యమము వలన వచ్చింది. ఈనాటికి కూడా అడ్మినిస్ట్రేషన్ విధానము కానీ, ఎడ్యుకేషనల్ విధానంకానీ అన్ని విధానాలు కూడా మారకపోవడము ఈనాడు దేశానికి పట్టిన దురదృష్టము. ఎప్పుడో జరగవలసింది జరగలేదు. అది కేవలం ఏ విధంగా జరుగుతుందంటే మనకున్న ఈ వనరుల పరిధిలోనే మనము చేయగలుగుతున్నాము. అదే మన సంతృప్తి. ఈనాడు తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం ప్రజా ప్రాతినిధ్యం వహించి వచ్చిన తరువాత మరి ఏ ఒక్కరికి సంపన్న వర్గాలకు మేము స్కీము ప్రవేశపెట్టామో, ఏ విధంగా వారికి చట్టాలు చేశామో గమనించితే ఏ విధంగా ప్రభుత్వం ముందుకు సాగుతున్నది వారికి అరం కాని విషయం కాదని రాజకీయవేత్తలుగా వారు తెలుసుకోగలరని నా పరిపూర్ణమైన విశ్వాసము. ఈనాడు చెప్పే 20 సూత్రాల పథకము విషయములో ఇక్కడ పుస్తకము వున్నది. రెండవ క్రేడ్ గా కేంద్ర ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రాన్ని అభినందించింది. ఇది అందరూ అభినందించాలి. కానీ కేవలం 20 సూత్రాల పథకం ప్రవేశపెట్టలేదన్న దానికి కారణాలు చెప్పాము. దేనికి వివరాలుయివ్వలేదు. సూచనప్రాయంగా ప్రభుత్వం యొక్క విధానాలు చెప్పాము. వివరాలు ఇవ్వలేక మనవిచేశాను. ముందే చెప్పాను కావాలంటే వివరాలు తీసుకోండి. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వము ప్రకటించిన ప్లానింగ్ బోర్డు పుస్తకం. మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వం అఖిల భారత స్థాయిలో రెండవస్థానం ఆక్రమించుకొంది. ఒక ప్రిప్లాన్ టేషన్, బయోగ్రాఫ్, ఐ.సి.డి.ఎస్. ఫ్యాక్టరీలు తప్ప మిగిలినవాటిలో అత్యంత ముఖ్యమైన స్థానం లో వున్నది. దయచేసి వారు దీనిని గమనించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు మనం సాగించేటటువంటి ప్లాన్ విషయం చూచినట్లయితే ఇరిగేషన్ విషయంలో మరి ఏ విధంగా సాగుతున్నదో 1980-81వ సంవత్సరంలో కేవలము 158కోట్ల 15 లక్షలు వుంటే, 1981-82వ సంవత్సరములో 249.96 లక్షలు అయింది. 1986వ సంవత్సరంలో 381.84 కోట్లు అయింది. అదే విధంగా సవర్ విషయం

అలోచిస్తే 1980-81వ సంవత్సరములో 198 కోట్లు 47 లక్షలు వుంటే 1985-86వ సంవత్సరములో 162 కోట్లు 39 లక్షలు అయింది 1986-87 వ సంవత్సరములో 180 కోట్లు 20 లక్షలు అయింది. మరి ప్లాన్ పిరిడ్ లో తలసరి ఆదాయం ఎంత పెరిగిందో ఒక్కసారి గమనించవలసిందిగా కూడ నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. గౌరవనీయ సభ్యులు కొంత మంది వస్తులు వసూలు కావడం లేదని, ఆదాయం పెరగడం లేదని చెప్పారు. మరి మన జాతీయపరమైన వస్తు కట్టే విధానం 7 రి శాతం వుంటే మన రాష్ట్రం 8.7 శాతంలో వున్నది. మరి ఏ విధమైన ఆదాయం మన రాష్ట్రానికి పెంచగలమో దయచేసి ఒక్కసారి గమనించమని నేను కోరుతున్నాను. మరి ప్లాన్ విషయము అందరు చెప్పారు. 1980-81 వ సంవత్సరంలో కేవలం 467 కోట్లు వుంటే 1986-87 వ సంవత్సరంలో 1000 కోట్లకు ప్లాన్ పెంచగలము. ఈ సంవత్సరం ఇంకా ఎక్కువ ప్లాన్ తేవడానికి మేము అలోచిస్తున్నామని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో నేను రేపు ఢిల్లీ వెళ్లబోతున్నాను. తెస్తాం అంటే తెగలము. ఖర్చు పెడతామంటే ఖర్చు పెట్టగలము. సర్వజన సంతేమం, పేద జన పుద్గరణము, ఈ నాడు బడుగు వర్గాల, బలహీన వర్గాల, వెనుకబడిన తరగతుల వారి సంతేమం చేయగలము. వారికిచ్చిన హామీలు నిలబెట్టగలమనేటటువంటి అత్యుత్సాహం నా మనసులో వుందని, నేను మీ మనిషిగా స్పష్టం చేస్తూ, నన్ను బలపరచవలసిందిగా మిమ్ములను అందరిని కూడా కోరుతున్నాను. మరి ఈ నాడు అభివృద్ధిలో ముఖ్యంగా మూడు భాగాలు ఉన్నాయి. వ్యవసాయం ఒకటి, తరువాత పవర్, ఇంజనీరీస్, దాని తరువాత సాంఘిక సంతేమం, ఇవి ముఖ్యమైన విషయాలుగా ఈనాడు ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తోందని మీకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఇన్ని బాధలు ఉన్నప్పటికీ సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ ఇంత వరకు అంగీకరించనప్పటికీ తెలుగు గంగకు రు. 100 కోట్లు ఈనాడు మంజూరు చేశామని అంటే ఉండి కాదు, చేయగలమనే ధైర్యం చేత, గుండె నిబ్బరం చేత మెరక ప్రాంతాలుగా ఉన్నటువంటి రాయలసీమవాసులకు నీరు ఇవ్వాలి అని, ఈనాడు మద్రాసు సంగతి నేను చెప్పడం లేదు. రాయలసీమకు ముఖ్యముగా నీరు అందివ్వాలి. వారి వ్యవసాయానికి, త్రాగడానికి గుక్కెడు నీరు ఇవ్వకపోతే వారికి ఇచ్చిన హామీలు, వారి సోదరత్వాన్ని నిలుపుకున్నవాడిని నేను కాదు; ఇది నా ప్రభుత్వమే కాదనేటటువంటి పరిశుద్ధమైన ఆకాంక్షతా భావము నా మనస్సులో ఉంది. దానికి కూడా మీ సహాయం కావాలని చెప్పి నేను సుస్పష్టము చేస్తున్నాను. మరి అదే విధంగా ఈనాడు శ్రీకైం ఎడమ కాలువకు రు. 100 కోట్లు మంజూరు చేశామన్న సంగతి మనందరం గుర్తించిన విషయమే. అందరూ కూడా ఇదివరకు అపోజిషన్ పార్టీస్ లో మీటింగ్ పెట్టాము, వారు రెగ్యులేటర్ కట్టిన తరువాత మీరు ఏమైనా అలోచించవచ్చు అన్నారు. రెగ్యులేటర్ కట్టక పోతే అనుమానపడతాము, ప్రజలు అనుమానపడుతున్నారు అంటే రెగ్యులేటర్ కట్టాము. రెగ్యులేటర్ కట్టిన తరువాత శ్రీకైం కుడి కాలవలో నీరు పారుతూ పర్యాకామలమైన మెరక మాగాడిని చూచినప్పుడు మరి ఎడమ కాలవ వైపు ఉన్న రైతులు ఏమి అనుకుంటారో ఒకసారి దయచేసి అలోచించమని సభ్యులకు మనవి

6-00 p. m

చేస్తున్నాను. కామన్ కెనాల్ శ్రవ్యాను. శ్రవ్యిన దానికి కేవలం నీరు అందించాలి. ఎంతో అంత నీరు వెడుతూ ఉంటే ఆ పేదవారి హృదయాలు సంతోషిస్తాయి. కాబట్టి ఇరిగేషన్ కు నీరు అందించాలి. రేపు టనెల్ శ్రవ్యతాము. శ్రవ్యిన తరువాత ఇరిగేషన్ మూసేస్తాము, లేదంటే ఈనాడు అరుకుంటున్నాము దానికి పథకం చేసుకోడానికి ఆలోచిస్తాము తప్ప అది వృధా కాదు. ఎప్పుడు 10, 15 ఏళ్లు వేచి ఉంటే కష్టమనే ఉద్దేశముతో, కేవలం ఈ ఋతువులోనే నీరు ఇవ్వకపోతే అది మంచిదికాదని నేను హృదయపూర్వకంగా భావిస్తున్నాను. మెరక ప్రాంతాలుగా ఉన్నటువంటి తెలంగాణా జిల్లాలను సస్యశ్యామలం చేసేటటు అవుతుందని తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సుస్పష్టముగా భావిస్తోందని మీకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులకు తెలుసు ఈనాడు గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో తెయిల్ ఎండ్ భూములకు నీరు అందకుంటే సప్లి మెంటరీ స్కీమ్స్, 91 స్కీమ్స్ వారు ఇప్పటికే ఇన్ వెస్టిగేట్ చేసి సిద్ధముగా ఉంచారు. ఒక లక్షా ఇరవై వేల ఎకరాలు దాని వల్ల సాగవుతుంది మరి అది ఆలోచించినప్పుడు న్యాయం చేయడం మన ధర్మం. తెయిల్ ఎండ్ భూములకు నీరు వెళ్లడం లేదు, సప్లి మెంటరీ స్కీమ్స్ ఇవ్వకపోతే ఎలా అని ఆ రైతులు మొరవెడుతూ ఉంటే వెంటనే గు. 18 కోట్లు మొత్తం 91 స్కీమ్స్ కు మంజూరు చేయడం జరిగింది అంతేకాకుండా గు. 4 కోట్లు ప్రత్యేకంగా డిజిల్లింగ్ పొగ్గామ్మకి అక్కడ ఉన్నటువంటి మెరక పూడిక తీసుకొనే విధానంలో పూర్తిగా సగ భాగం వారు కృషి చేసేటటు యితే ఆ మేరకు తీసుకోడానికి తెలింగు నేనుకోడానికి పూర్తిగా ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. ఈ విధమైన పద్ధతిమీద నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

మరి ఈనాడు గౌరవ సభ్యులు మహబూబ్ నగర్ విషయం ప్రస్తావించారు. నేను మీతో నా సానుభూతిని ప్రకటిస్తున్నాను. ఎక్కడ ఏ బాధ జరిగినా, ఏ కష్టం జరిగినా దానిని విస్మరించేటటువంటి మూర్ఖుడను మాత్రము కాదు. మీరు ఇచ్చిన సలహాతో ఏకీభవిస్తున్నాను. మీరు డబ్బు యింకా ఇవ్వమన్నారు. వెంటనే నేను వ్యవసాయానికి జారాల పాజ్ క్లకు మంజూరు చేశాను. ఈ జారాలే కాదు, తెలుగు గంగే కాదు, మరి ఎక్కడైనా సరే పని లేదనే వారికి అందనికి కూడా పని ఇవ్వాలి. పనిలో చేర్చుకోవాలి; సరయినటువంటి, ప్రభుత్వం నిర్ణయించినటువంటి భృతి ఇవ్వాలి. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం వారికి అందజేయాలి. ఇదే రోజు సంతేమం, ఇదే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశముగా నేను మీకు సవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు గౌరవసభ్యులు ఏదో పురుగు పట్టిన బియ్యం చూశాము అన్నారు. బాధ, నేను చూశాను. ఇది మేము ఇచ్చినది కాదు, పంజాబు నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వం పంపించింది.

(షేమ్ షేమ్ అని అధికారపక్ష సభ్యులు అరిచారు)

గిరిజన ప్రజాసేవం వెళ్ళినప్పుడు వారందరూ బంగారంలాంటి రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం తింటున్నామని అంటే, మా మీద ఏదో పగతో మేము గు. 1-85 పైసలకు ఇస్తూ ఉంటే మీరు రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం అని ఏదో

మధ్య పెడుతున్నారు అన్నారు. మాది ఏమీ లేదు దయ చేసి మీరు పంపించండి మేము ఇస్తాము అన్నాము. వారు పంపించారు మేము ఇచ్చాము. వారు తినం అన్నారు. వారు కట్టలు కట్టి మా నెత్తిన వదేశారు. మేము అదే తీరులో పంపించాము. ఇక్కడ ఈ రాష్ట్రములో ఎండే బియ్యం అవసరముగా ఇంకో రాష్ట్రానికి పంపించడం ఎందుకు, ఆ రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి బియ్యాన్ని రవాణా ఖర్చులు కూడా పెట్టి మా రాష్ట్రానికి పంపించడం ఎందుకు? ఇది అంతా అవసరం. ఈ అంటూ పొంటూ మాకు అక్కరలేదని చెప్పడం జరిగిందని మీరు స్పష్టం చేస్తున్నారు. దయచేసి నాకు ఈ విషయములో పూర్తిగా సహకరించాలి. ఈనాడు ఏ గిరిజనుడైతే అమాయకుడో, అజ్ఞానుడో అని గుర్తించి అటువంటి పురుగు పట్టిన బియ్యం తినడని ఇవ్వడం వల్ల పాపం వొడిగట్టుకుంటున్నాము, అటువంటి పాపం నుండి ఈ సమాజాన్ని, ప్రభుత్వాన్ని దయచేసి కాపాడవలసిందని నర్వర్యకు నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మరి అదే విధంగా ఈనాడు ప్రపంచములో ఎక్కడా తీసుకోనిది ఫార్మర్స్ కౌన్సిల్ కర్షక పరిషత్తు. ఎవరు అయితే వారే భాగస్వాములు కావాలి. కేవలం ఒక పిన్ను జయారుచేసుకొనే పారిశ్రామికుడు తన యొక్క ఉత్పత్తి ధరను తానే నిర్ణయించుకోగలిగినప్పుడు ఈ రైతులు అహర్నిశలు రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని అన్నదాతలుగా వ్యవహించే వారికి ఆ విధమైన స్థితి లేకుండా ఎందుకు ఉండాలి? అందుకు వారికే అధికారం ఇవ్వాలి. ఏ విధమైన పంట చేసుకోవాలో, ఏ విధంగా దానిని పరిష్కరించుకోవాలో, ఏ విధంగా పేద ప్రజానీకాన్ని ఆదుకోవాలో, ఏ విధంగా పోషిస్తూవుంటున్నారో అనే విధానాలను వారి భాగస్వామ్యంతో పరిపూర్ణమైనటువంటి స్వాతంత్ర్యోద్దీపిత మైనటువంటి కర్షక శక్తిని కూడకట్టుకోవాలని నున రైతుల అభ్యుదయమే ఈ నిర్ణయం చేయించిందని మీకు నేను సుస్పష్టము చేస్తున్నాను. దేనివల్ల రైతుల గౌరవం పెరిగింది, రైతు మునిషిగా గుర్తించబడుతున్నాడు. మరి ఇంతవరకు ఎందుకు గుర్తించబడలేదు. పల్లెటూళ్ళు ఎందుకు స్వకావాలుగా అయిపోయాయి? రోడ్లు లేవు, రవాణా సౌకర్యాలు లేవు, స్కూల్స్ లేవు, ఏమీ లేవు లేవు అనే దానిలో ఇబ్బందిపెట్టి వారిని కూలగొట్టేవానికికంటే, మధ్య ఉన్నటువంటి దళారీల నోటికి అప్పచెప్పే దాని కంటే పూర్తిగా వారికి స్వతంత్రమైనటువంటి, విప్లవోద్దీపితమైనటువంటి భాగస్వామ్యము కల్పించడం, వారి పౌరనిర్భయముతో ఈనాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వందాలి, పరిమళించాలి అనేటువంటి భావనతో ఈనాడు కర్షక పరిషత్తు కిల్లు ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతోందని మీకు నేను సుస్పష్టము చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా సింగిల్ విండో సిస్టమ్. ఏదైనా సరే ఇంతవరకు డబ్బు కావాలంటే తాకట్టు పెడితే కాని బ్రతకలేని బ్రతుకుభారం ఈ దేశములో ఏ విధంగా ఉందో ఒకసారి అలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను. రైతు ప్రతినిధులు మీరు సంతో మంది ఉన్నారు. వారి ఆస్తి తాకట్టుపెట్టకుండా డబ్బు ఇవ్వనటువంటి

అగౌరవమైన విధానాన్ని తగ్గించాలి, వారికి అన్ని ఒకేచోట లభించాలి. పాస్ బుక్ లో వివరాలు ఉండాలి. పాస్ బుక్ ఓనుకొని వెడితే వారికి కావలసిన సదుపాయ సమీకరింపు చేయాలనే భావముతో సింగిల్ విండో సిస్టమ్ ప్రవేశపెట్టే తెలుగుజాతి ఆత్మగౌరవాన్ని ఇనుమడింపచేసిన ప్రథమ రాష్ట్రముగా మన తెలుగు దేశం ప్రభుత్వమని మీకు సుస్పష్టము చేస్తున్నాను. కాబట్టి, సోదరులారా ఏమైనా సరే పొరపాటు ఉండవచ్చు మంచి పనిని మంచి పనిగా గుర్తించండి, పొరపాటు ఉంటే దిద్దండి. మీరు ప్రజా నాయకులు. ఈ నాడు సినిమా స్టయిస్ విధానముతో ఫుడ్ కమిటీస్ లో మీరంతా భాగస్వాములు. మీరు కూడా ఉన్నారు. ప్రభుత్వం అంటే మాదే అనడం లేదు రాష్ట్రంలో అందరూ మా వారు. మీరంతా నా అన్నలు, తమ్ముళ్ళు, ఈ మంచి అభిప్రాయాలు, విధానాలు చక్కగా అమలు పరిచేరానికి సహాయపడాలి. ఈ నాడు ప్రభుత్వం ఏదైనా, రాజకీయం ఏదైనా, పార్టీలు ఏదైనా మనందరం ఒక్కటే. ఈ నాడు కానవశ్యులం. మీ ఆందరి సమ్మతాన్ని, విశ్వాసాన్ని చూరగొన్న మనషిని నేను. కాబట్టి నా బాధ్యతలో ఏ మాత్రమూ కళంకము లేకుండా నిర్వహించేటట్లు చేయవలసిందిగా సర్వులను కోరుతున్నాను.

గౌరవనీయులు రాజేశ్వరరావుగారు ఏదో అవినీతి, అక్రమం చొచ్చుకున్న దని చెప్పారు. నేను పూర్తిగా గర్హిస్తున్నాను. అవినీతి, అక్రమం జరిగితే ఈ నాడు వేసుకున్న కాపాయానికి అర్థం లేదు. కాబట్టి పూర్తిగా అటువంటి దుర్మీతిని సహించను, వారు ఎవరయినా కానివ్వండి నేను మీతో పూర్తిగా సహకరిస్తాను. మీరు పూర్తిగా ఆశ్చీయులుగా వ్యవహరించండి. ఎవరి మీదయినా, ఏదైనా రిపోర్టు ఉంటే మాకు ఇవ్వండి మీ ద్వారానే విచారణ చేయిస్తాను. వారు ఎవరయినా సరే పార్టీ నుంచి బహిష్కరిస్తాను, మంత్రులను తీసి వేస్తాను. అవినీతిని సహించడం జరగదని నేను తెలుగు దేశం పార్టీ తరపున మీకు సుస్పష్టం చేస్తున్నాను.

మీకు తెలుసు, ఈ నాడు వ్యవసాయదారులకు ఏ విధమైన అభివృద్ధి కోరే పథకాలు అమలుచేశామో. ఈ నాడు గోదావరి బరాజ్ క్ సుమారు రు. 15 కోట్లతో స్టీల్ ప్లేట్స్ వైలింగ్ తో ఏ విధంగా పాత ఆనకట్టను మరమ్మత్తు చేస్తున్నామో, ఆటాంక్ లెవెల్ ఏ విధంగా నాలుగు అడుగులైన ఉంచదలచు కొన్నామో. వంట ఏదైతే కళ్లముందు కొట్టుకుపోయి వారు అనాధలై దిక్కులేక హినులుగా ఉన్నారో అటువంటి వారిని అదుకోడానికి పూర్తిగా రబీ వంటకు నీరు ఇస్తామని నేను చెప్పాను. పూర్తిగా ఇస్తానని ఈ నాడు మళ్ళీ చెబుతున్నాను. ఎవరైతే వంట పోగొట్టుకున్నారో, కర్షకులు ఎవరైతే దీనాతిధీన స్థితిలో ఉన్నారో అటువంటి వారికి పూర్తిగా దాఖ్యా వంటకు నీరు ఇవ్వడం జరుగుతుందని మీకు నేను సజినయముగా మనవి చేస్తున్నాను. అందుకే 28 వేల ఇళ్లు, నేడు ఉన్నటువంటి ఈ పేదరికంలో 28 వేల ఇళ్లు అన్నీ పరదల వల్ల పడిపోయిన గృహాల వారికి నేను సమర్పించాను. మరి ఇంకా ఏదైనా ఎక్కువగానే సమర్పిస్తాను. నాకేమీ ఒక లిమిట్ లేదు. ఒక హద్దు

పెట్టుకొని నేను కూర్చోలేదు. దయతో మీరందరూ కూడా సహకరిస్తే, ఎంత వరకూ పూర్తిగా మన ప్రభుత్వం చేయగలుగుతుందో అంత వరకూ చేస్తాను, చేస్తాను అని మీకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈనాడు ఇంటర్వ్యూ పేపింగ్, దీని వలన సుమారు రూ. 70 కోట్ల భారం ఉంటుంది. కేవలం ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క పరిధిలో లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమూ, నాబార్డ్, ఆర్. బి. ఐ. అన్నీ అంగీకరించాలి. అయినప్పటికీ ధైర్యం చేశాము. ఈనాడు ఎంతో ఖర్చు పెడుతున్నాము. కేవలం ఈనాడు అనాధలైన రైతులను ఆదుకోవాలి. పెదరికాన్ని తొలగించాలి. వరద వచ్చిన వారికి, కరువు వచ్చిన వారికి, పెద్దా, చిన్నా లేదు. అందరూ పోగొట్టుకొన్నవారే, ఎండిపోయిన వారే. అటువంటి వారికి సౌలభ్యం కలిగించడానికే ఈ కృషి చేయడం జరిగింది అని మనవి చేస్తున్నాను. ఏడు జిల్లాలలో వరద ఉంటే, సుమారు 14 జిల్లాలలో కరువు ఉంది. కేవలం ఒక జిల్లా కాదు 20 జిల్లాలకు పైచిలుకు ఈ అరిష్టం ఉంది. పిటిని ఏవిధంగా ఉద్ధరించాలి, ఏవిధంగా అందరినీ ఆదుకోవాలి అనే పద్ధతిలో, తక్షణ కర్తవ్యంగా మీ సూచనలను తీసుకోవడం జరిగింది. ఇంకా పెద్ద పనులు చేయగలిగితే సంతోషమే. కానీ ఈ మాత్రం అయినా చేయ గలిగాము అనే తృప్తి మీ అందరి సహకారంతో నాకుందని మనవి చేస్తున్నాను. మంచిని, మంచితనాన్ని గుర్తించాలి. కాబట్టి ఎవరైతే రైతులు పూర్తిగా రుణాలు చెల్లిస్తారో, వారికి అయిదున్నర శాతం వడ్డీ రద్దు మన రైతులకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎక్కడా లేదు. మాస్ట్రీమం అయిదు శాతం ఉంది. పన్నెండున్నర శాతంలో అయిదున్నర శాతం వడ్డీ ముదరా ఇచ్చి, కేవలం ఓడు శాతం వడ్డీనే తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దీనిని బట్టి ఏవిధంగా రైతు జన సంక్షేమం కొనసాగే ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నదో ఒక్కసారి గుర్తించాలని సర్వులకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీని వల్ల కేవలం రూ. 20 కోట్లు ప్రభుత్వానికి ఖర్చు అవుతుందని అన్నాడు. అవనివ్వండి. ఈనాడు కేవలం ఖర్చు పెట్టడానికి వచ్చిన వ్యవస్థ కానీ లెక్కలు చూసుకొనే చిల్లర కొట్టు మాత్రం కాదని నేను చెప్పడం జరిగిందని మీకు నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. ఒక దూరలో యూనివర్సిటీని పెట్టాలని ఈనాడు ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది. గ్రామీణ వాతావరణానికి సంబంధించిన విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. గాంధీగారు చెప్పినదేమిటి? పల్లె సీమలే పట్టుకొమ్మలు అన్నారు. గ్రామాలే చేశాభివృద్ధి వ్యవస్థలన్నారు. అటువంటి గ్రామాలు ఈనాడు ఏవిధంగా విర్లత్వం చేయబడినాయో మన కళ్ళముందు ఉన్న సత్యం. కాబట్టి విజ్ఞులు, ప్రాజ్ఞులు, సర్వులు గ్రామ సంక్షేమానికి వారందరి ఊహలు, ఊహలు కలబోసి సర్వతోముఖంగా ఈ గ్రామీణ వ్యవస్థని ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచన మదిలో, మనస్సులో ఉంది అని మీకు నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. తరువాత రైతులకు రూ. 50 కి కేవలం ఒక్క హార్ప్, పవర్ సాంగ్లరానికి ఇవ్వగలుగుతున్నాము అంటే మరి మన భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో కూడా లేదు. ఇది మనం ఇవ్వ గలుగుతున్నాము. ఈ రకంగా ఇవ్వగలుగుతున్నామంటే, రైతు జన సంక్షేమం కోసమే. ఇది కూడా తీసివేయాలంటే తీసేయచ్చును. కానీ ఎంత అవుతుందో,

మన బడ్జెట్ ఏమిటి అనేది కూడా ఆలోచన చేయాలి. ప్రస్తుతం రూ. 50 పాచ్.పి. అనేది ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేనిది. అదే సంవత్సరానికి ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. నా దృష్టికి వచ్చినంత వరకూ, మనం చేస్తున్నాము అని మీకు నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. ఈనాడు మన రాయలసీమలో విద్యుచ్ఛక్తి పంపిణీ సరిగ్గా లేదు. వేరియేషన్స్ ఉన్నాయి. వాటిని తొలగించడానికి, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేయడానికి ముద్దనూరులో ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్ 210 మెగావాట్లది రెండు ఇంజన్లతో కూడినటువంటిది నిర్మించడానికి, రాయలసీమ వాసులకి ఒక సమగ్రమైన విధానంలో విద్యుచ్ఛక్తి పౌకర్యం కలుగ చేయడానికి ఈ కార్యక్రమం నిర్దేశించబడింది. ఇది మూడు సంవత్సరాలలో నిర్వహించబడుతుందని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా విజయవాడ ధర్మల్ పవర్ స్టేషన్. ఈనాడు విద్యుచ్ఛక్తి కావాలి. పారిశ్రామికంగా దేశం బాగుందాలి అంటే, వ్యవసాయదారులు ముందుకి వెళ్లాలి అంటే, పల్లెటూర్లలో విద్యుచ్ఛక్తి లభించాలంటే, సామాన్య కుటుంబీకుడు వెలుగు పొందాలి అంటే, విద్యుచ్ఛక్తి కావాలి. ఈనాడు బొగ్గు గనులు ఉన్నాయి. దానిని ఉపయోగించి, హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ మీద ఆధారపడకుండా, పూర్తిగా ధర్మల్ పవర్ ప్లాంట్ పెడితే బాగుంటుందని విజయవాడ వద్ద రెండవ దశ ధర్మల్ స్టేషన్ కూడా మూడు సంవత్సరాలలో ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదని నేను సవినయంగా సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. ఈనాడు ఎన్నో విస్తృతమైన మార్పులు తెచ్చాము. అన్నీ చెప్పలేదు. కేవలం వివరాలు చెప్పలేదని ముందే నేను మనవి చేశాను. ఈనాడు విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డులో జనరేషన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్, మెయిన్ ట్రాన్సిమిషన్, మూడు కూడా సెవరల్ చేయాలనేది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నో విధాలుగా ఈనాడు పేయింగ్ సెక్షన్లో గల అవకాశాలున్నాయి. ఖిల్ కలెక్టరేట్ తీసేసి, వారి బాధ్యతగా గుర్తించి, ఎవరికి వారే నైతిక ప్రవర్తనమీద ఏ మండలంలో ఆ మండలంగా ప్రత్యేకమైన రూరల్ కలెక్షన్ పెట్టాలని ఆమోదించుకున్నాము. ఆఫీసు ఆఫీసుకి వారి యొక్క డబ్బు పంపి, వారి యొక్క విద్యుత్ వివరాలను వారే అందించుకొనే అవకాశాలు కల్పించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈనాడు రైతులున్నారు వారు పోల్స్ తీసుకోని వెళ్ళగలిగితే, అవి వారికే యిస్తే రవాణా ఖర్చు లేకుండా పోతుంది. అవసరంగా ఓ.టి. షేటా విల్లులు ఉండవు అనే భావనతో ప్రభుత్వం పూర్తిగా ఆలోచిస్తున్నదని. సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు విద్యుచ్ఛక్తి బాగా ఉండడం వలన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. పరిశ్రమల విషయం వచ్చినపుడు, మీకందరికీ నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. చిన్న తరహా పరిశ్రమలకు ఆ లైసింగ్ డిపాజిట్ తీసివేశాము. చిన్న తరహా పరిశ్రమలు ఎక్కడున్నా వాటికి విద్యుచ్ఛక్తి సౌలభ్యం కలిగించాలని కూడా వారికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా ఇదివరకు సో పోల్, ఆర్ పన్ పోల్ అనే తేధభావం తీసేసి, నాలుగు పోల్స్ వరకూ దూరం ఉన్నప్పటికీ వెంటనే ఇవ్వమని చెప్పాము. అదే విధంగా మూడు సంవత్సరాలుగా సౌలభ్యం లేని వారికి ఎంత దూరంలో ఉన్నప్పటికీ

ఇవ్వమన్నాము. జిల్లా ప్లానింగ్ బోర్డులు ఉన్నాయి. అంతరూ కూడా చూస్తున్నారు. పర్యవేక్షిస్తున్నారు. గౌరవ సభ్యులున్నారు. మంత్రి వర్గులున్నారు. ఇది ప్రభుత్వం ఇచ్చిన తాళిదు, పొరపాటున ఎక్కడయినా అమలు చేయకపోతే అది కేవలం దురదృష్టకరమైన విషయం. దయచేసి అందరూ పూర్తిగా, బాధ్యతగా గుర్తించండి. ఏదైనా పొరపాటు పనులుంటే చూసే అధికారం వారికుంది. మంత్రిగారికి చెప్పండి. నాకు చెప్పండి మీ మానిషిగా వెంటనే నేను నిర్వహిస్తాను అని మీకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ నాడు ఎక్కడ చూసినా విద్యుచ్ఛక్తికి స్పేర్ పార్ట్స్ లేవు అంటున్నారు. ఆ విధానాన్ని తొలగించడానికి ప్రత్యేకంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనే — మన రాష్ట్రంలోనే ఈ విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించినటువంటి విడి భాగాలు తయారుచేసే ఒక కర్మాగారాన్ని నిర్మించే విషయం ఆలోచించడానికి ఒక వంద ఎకరాల స్థలం లో పెట్టాలనే యోచన ఎప్పటినుంచో జరుగుతోంది. ఈ కార్యక్రమం ఇప్పటిది కాదు. ఈ నాడు హెవీ ఇండస్ట్రీస్ చాలా నష్టాల మీద నడుస్తున్నాయి. అది కూడా ఉన్నతమైన, విజ్ఞులైన ఒక వ్యక్తికి అప్పచెప్పి, వారి ద్వారా ఈ స్పేర్ పార్ట్స్ ఫ్యాక్టరీ కార్యక్రమం చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. అదే విధంగా విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డులో లైన్ మెన్ లకు శిక్షణ ఇవ్వండి. ప్రజలున్నారు. మండలానికి ఒకరిని తయారు చేసుకోండి. అని విద్యుత్ బోర్డుకి ఆదేశించడం జరిగింది. పశ్చిమ మండలంలో ఒక మనిషి పూర్వం చేసుకొనే వారు, లైను చేసుకొనే వారుంటే, వారు ఇన్ చార్జిగా ఉంటే, ఈ నాడు ఉన్న బేటా సిస్టం, లైన్ మెన్ విధానం తొలగించుకుంటే వన భారాన్ని, వ్యయాన్ని తగ్గించుకోవచ్చునని కూడా చెప్పడం జరిగిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. పరిశ్రమల విషయంలో వెంటనే ఒకటి చెప్పాలి. పరిశ్రమల విషయంలో ఏ విధమైన విధానాన్ని మనం అనుసరిస్తున్నామో మీకు తెలుసు. ఈ నాడు మనకు సమృద్ధిగా కూమి, నీరు, ఐవర్ ఉంది. కాబట్టి ఎవరైనా వస్తే, వారికి వెంటనే ఏర్పాటు చేయడానికి వీటిని అభివృద్ధి చేయడానికి, సింగిల్ విండో ఏర్పాటు చేశాము. ఒక వక్తి వద్దకు వస్తే, ఆ వ్యక్తి అఫ్ టేషన్ తీసుకొని, అన్ని డిపార్ట్ మెంట్స్ కి వెళ్లి, పూర్తిగా మంజూరు చేసే అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. జరగలేదని అంటే దురదృష్టం. వెరీ సారీ. దయచేసి సభ్యుల దృష్టికి వస్తే, ఆ వివరాలు తెలియచేస్తే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇది మనందరి బాధ్యత. ప్రభుత్వం మనది. మనందరం ఏకగ్రీవంగా ఈ నిష్ఠయాన్ని అమలు చేసే విధానంలో కచ్చిత తీసుకోవాలి అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఒక ఇన్ ప్రాస్ట్రక్చర్ లైన్ అంటే కేవలం 15 వేల రూపాయల కూమి ఉంటే, ఆ ప్రక్క 100 రూపాయలకు ప్రభుత్వం అడుగుతోంది అంటే, చిన్న ఖరచు పరిశ్రమలు స్థాపించాలనుకొన్న వారు వచ్చి, ఈ డబ్బుకి తీసుకోడానికి ఉన్న డబ్బులు అయిపోతుంది అంటే, ఎక్కువగా ఉంటుంటే, వారికి ఇవ్వమని ఆదేశించడం జరిగింది. ఎక్కడయితే కూమి ఉందో, కూమి ఇవ్వండి, మాస్టర్ ప్లాన్ పేసి ఆ కూమికి పవర్ మొదలైన సర్వ సౌకర్యాలు కల్పించండి. వారే తీసుకుపోతారు. 15 వేల రూపాయలకు కొన్న కూమిని అంతకే వారికి

ఇవ్వాలి కానీ దానిలోనే లాభం తీసుకోవాలనే అభిప్రాయాన్ని పారిశ్రామిక వేత్తలు కలిగించడం భావ్యం కాదు. అది ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతం కాదు. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ కాదు అని నేను సుస్పష్టం చేయడం జరిగిందని మీకు నేను హాసతి చేస్తున్నాను.

6-20p.m.

అదే విధంగా ఎన్.ఆర్.సి సోదరులున్నారు ప్రవాస ఆంధ్రులు ఇతర దేశాల నుంచి, అమెరికా నుంచి వస్తున్న వారు, వారి పెట్టుబడి కాదు, అతి చక్కని సరసమయిన విధానాన్ని అవలంబించడం, వారికి వీలయిన పద్ధతిలో అధికారులనందరినీ పంపించి, సరయిన నిర్ణయం తీసుకోని సరయిన చోట ముఖ్యమయిన వైద్య విధానంలో కానీ, పారిశ్రామిక విధానం కానీ అవలంబించడం జరుగుతుందని మీకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈరోజు ముఖ్యంగా వరంగల్లు, విజయవాడ పైదరాబాదు, తిరుపతిలో కానీ 4 చోట్ల ముఖ్యంగా ఎలక్ట్రానిక్ కార్పొరేషన్ కు గానూ ప్రత్యేకంగా భూములు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అతి విలువయిన భూములు. విలువ కాదు మనకు కావలసింది. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి. ఈ నాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రగతి మనకు కావాలి. కాబట్టి ఈ విధానానికి పూర్తిగా అంకితమయిన భావంతో కృషి చేయడం జరుగుతుందని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకు ఎప్పుడో ఏదో ఊహాప్రాయంగా మిగిలిన నాగార్జున ఫెర్టిలైజర్ కానివ్వండి, గోదావరి ఫెర్టిలైజర్, మంగళగిరి టైల్స్ ఎవరు ముందుకు రాకపోయినా నేనే పెట్టిస్తానని, మీకు హామీ ఇస్తున్నాను. ఇవన్నీ ఈనాడు ఒక రూపాన్ని ధరిస్తున్నాయి అంటే కేవలం ప్రభుత్వ విధానం వల్ల, వారికి ఇచ్చే సౌకర్యాల వల్ల, పాలభాగ్యాల వల్ల అని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ముఖ్యంగా ఈ పరిశ్రమల విషయంలో సర్టిఫైడ్ పరిశ్రమ సంగతి చెప్పారు. సర్టిఫైడ్ రిపోర్టు సంగతి కూడా మీరు విన్నారు. వారు ఈ పరిశ్రమలో నష్టమే కానీ లాభం రాదని తెలియజేసారని గౌరవ సభ్యులకు సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. పారిశ్రామిక విధానం కేవలం పెట్టుబడి పెట్టడం కాదు. ఎవరయినా ముందుకు వచ్చి జరిగేటట్లు చేయడం; ప్రజల యొక్క డబ్బును విత్తాన్ని ఈ నాడు ఈ సీక్ ఇండస్ట్రీస్, అనమర్థవంతమయిన పరిశ్రమలకు ముడి పెట్టడం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. కానీ వారేమయినా బీదవారా అంటే దానిలోని వారందరూ పెద్దలూ, వీరందరూ కూడా కార్ బైట్స్ ఒక ప్రక్క, సర్టిఫైడ్ ఇవన్నీ కూడా నిర్వహించిన మహనీయులే. ఒక్కొక్కరూ, కొన్ని కొట్ల మొత్తాలు ఈనాడు సేల్స్ ట్యాక్స్ కానీ, పవర్ కి గానీ కట్టకుండా ఎగ్గొట్టిన విషయం మీకుందరికీ తెలుసు. ఆ భారం అంతా ప్రజలమే మోయమంటే, ఆ ధనికులు చేసిన కుట్రకు ప్రజలను బలి చేస్తామా అని గమనించాలి. కార్మిక, శ్రామిక ప్రగతికి ద్రోహం చేయని విధానం అవలంబించే వారికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. వారికి కావలసిన ప్రతి దమ్మిడి వారికే చేరేట్లు చూడాలి. ఆ విధంగా నేను పూర్తిగా హామీ ఇస్తున్నాను. కార్మిక శక్తికి, శ్రామిక శక్తికి ఏమాత్రం ద్రోహం చేయడం కానీ, వారి డబ్బు ఎగ్గొట్టడం కానీ, ప్రభుత్వం అంగీకరించదు. అనుమతించదు అని నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను.

ఈనాడు ప్రభుత్వ విధానాలు చెప్పాలంటే ఎన్నో ఉన్నాయి. కాబట్టి కేవలం పాలసీ మాత్రం చెప్పాను. అదే విధంగా విద్యా విధానం, ఎందుకూ పనికిరాని, చేత కానీ, విద్యార్జన చేయలేని చోకబారు చదువులు ఉన్నాయి. మీరు చెప్పినట్లుగా ఎన్నో అటలమంది చదువుకొని ఉద్యోగం లేకుండా ఉన్నారు. నిజమైన చదువు చదువుకొన్నవాడు ఎవడూ ఉద్యోగం లేకుండా కూర్చోడు. శ్వశక్తి మీద బ్రతుకుతాడు. కాబట్టి అటువంటి విద్య ఇవ్వాలి. It is worthwhile to have vocational training in education. There should be some purpose in education. అటువంటి వృత్తి విద్యాపరమయిన విద్యావిధానాన్ని ఇవ్వాలి. కేవలం ప్రభుత్వం అంటే అన్నీ తన నెత్తిపై వేసుకొని ఉండడం కాదు. కమీషనరేట్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ కనీసం ప్రాథమిక విద్య ఇవ్వడం ప్రభుత్వ ధర్మం అయినా, వృత్తి విద్య సంగ్రహింప చేయడం మన బాధ్యత అయినా, పై అంతస్తులో ఉన్న వారు పై చదవులు చదువుకొనే దానిలో వారే భాగస్వామ్యం కావాలని, కేవలం చదువంటే ప్రభుత్వం చెప్పించే ఉచిత విద్య కాదు, ఒక క్రమశిక్షణలో కూడిన, ఆదర్శవంతమయిన వృత్తి విద్యా ప్రదీప్తమయిన, విజ్ఞానదర్శకంగా, విలసిల్లమయిన విద్యా విధానం ఉండాలని ప్రభుత్వం ధ్యేయం. కాబట్టి కమీషనరేట్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆడియో విజ్ఞానయల్ సిస్టం ఈ ప్రసంగంతో ఎక్కడా లేదు. అమెరికన్స్ వచ్చారు ఇక్కడికి. ఏమిటి అన్నారు? ఎక్కడో మాకు కావలసిన శాస్త్రాలు మాత్రం ఆడియో విజ్ఞానయల్ పెడతాము కానీ ఈనాడు ఎడ్యుకేషన్ అంటే అసలు మాకు తెలియదు అన్నారు. దయచేసి మీరు పెట్టేటప్పుడు మాకు చెప్పండి. మేము కూడా వస్తాము, చూస్తాము అన్నారు. అతి ఉత్తమోత్తమమయిన సూతనత్వం, క్రొత్తదనం కొరకు నాంది పలుకుతోంది ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వం అని నవనయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే పద్ధతిలో మెడికల్ సర్వీసెస్. ఎక్కడా లేని, ఏ రాష్ట్రంలో లేని ఆరోగ్య విశ్వ విద్యాలయం ప్రారంభించిన ఘనత మన రాష్ట్రానికి దక్కింది, మన ప్రభుత్వానికే దక్కిందని మీకు నేను నవనయంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ అన్నీ కూడా ఈనాడు ఏవిధంగా కళాకాలలున్నాయో, వైద్య కళాకాలాలకు వాటికే అప్పగించబడ్డాయి. ఎందుకంటే అక్కడ తయారయ్యే వాచ్ సర్జన్లు మొదలయిన వారు కేవలం పుస్తకాలతో కాలం గడపకుండా ఎక్కువ కాలం హాస్పిటల్స్లో గడపాలి, విద్యార్థులు పరీక్షించాలి, అందుకే టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిని అన్నిటిని కూడా ఈనాడు వైద్య కళాకాలాలకు అప్పగించడం జరిగింది.

అదే విధంగా ఎంతోమంది దొంగలు సమాజంలో ఉన్నారు. అవినీతి ఆక్రమం, లంచగొండితనం విచ్ఛలవిడిగా జరుగుతోంది బజారుల వెంట అని మనమే చెప్పుకొంటున్నాము ఈరోజున. కాబట్టి ఏదయినా క్రమశిక్షణా విధానాన్ని ప్రభుత్వం అవలంబించడం కోసం, దానిని అమలుచేయడం కోసం భాగస్వామ్యం కోసం ఈ కమీషనరేట్ ఆఫ్ హైల్ సర్వీసెస్ ఏర్పాటు చేయడం

జరిగింది. డిస్ట్రిక్ట్ హాస్పిటల్స్‌లో కానీ, తాలూకా హాస్పిటల్స్‌లో కానీ వారికి ఇచ్చి, పేయింగ్ వార్డ్స్ పెట్టి, ఉచితంగా అత్యాధికారులకు వైద్యం ఇచ్చే ఖర్చు, గతి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఏమీ వట్టింది? కాబట్టి ఎవరయితే డబ్బు ఇచ్చుకోగల వారి దగ్గరనుంచి ఒక వద్దతి ప్రకారం డబ్బు తీసుకోవడం, పేదవారికి వైద్య సౌకర్యం కలుగజేయడం కోసం, వైద్య విధానాన్ని గుర్తించే ఈ భాగస్వామ్యం ఈ రోజున కమిషనరేట్ ఆఫ్ హెల్త్ సర్వీసెసుకు ఇవ్వడం జరిగిందని నేను విన్నవం చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈనాడు ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. ఆరోగ్య విధానం మా ప్రభుత్వం లక్ష్యం. జ్వరం. ఈతి బాధలు. ఎప్పటికప్పుడు వచ్చే జబ్బులు కాని వాటిని, కుష్టు మొదలయిన వాటిని నివారించే బాధ్యత పూర్తిగా ప్రభుత్వమే వహిస్తున్నది. ఆ బాధ్యత స్వీకరించబట్టే ప్రతి మండలం లోనూ 454 ప్రైమరీ ల్హ్ సెంటర్స్ ప్రారంభించడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు అన్నారు, ఖాళీగా ఉన్నాయి అని. అది మన జాతి దురదృష్టం. అందరికీ డిగ్రీలు ఉన్నాయి. అందరూ ఆస్తి కేషన్స్ పెడుతున్నారు. వచ్చి నిలబడు తున్నారు. అయ్యా దయచేయండి అన్నారు. అందరూ గిరిజన ప్రాంతానికి వెళ్లండి, పేద ప్రజానీకానికి సేవ చేయండి. 5 సంవత్సరాలు పని చేయండి, మీరు మహానీయులు అనిపించుకోండి. మీరు తిరిగి ప్రమోషన్స్ తీసుకోండి అంటే వారు వల్లెటూర్లకు మాత్రం వెళ్ళరట, సూట్లు వేసుకొని పట్టణాలలో మన నెత్తిన కూర్చుంటారు. అయితే ఈ విధానాన్ని మాత్రం అంగీకరించడం జరగదు. జరగడం లేదని మాత్రం సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. అయితే ఏదో కొద్దిగా ఖాళీలు ఉండవచ్చు. ఈ మధ్యన గిరిజన ప్రాంతాలకు వెళ్ళిన డాక్టర్లకు రూ. 75లు రోజు వారి కూలీగా, అదే మామూలు ప్రాంతంలో ఉన్నవారికి రూ. 50లు చొప్పున ఇచ్చి ఖర్చీ చేయడం జరిగింది. 8029 మంది డాక్టర్లు ఉండవలసిన స్థానంలో కేవలం 197 స్థానాలు మాత్రం ఖాళీగా ఉన్నాయని సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. అదే విధంగా మందులలో కల్తీ. ఎన్ని మందులు? 700, 1000, 1200 ఏమిటి ఈ సంఖ్య? ఇదివరకు కేవలం మూడో, నాలుగో ఉన్నాయి. మందులు పెరిగి పోవడం, ఎక్కడికక్కడ అందరూ స్వంతంగా ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టుకోవడం, దళారీలు దోచుకోవడం. మందులు కల్తీ చేయడం, ఒక వ్యాపారం దుర్వినియోగంగా మారి వస్తుడు దానిని అరికట్టడానికి ఇప్పుడు ఏ. పి. డ్రగ్స్ అండ్ ఫార్మ్యూటికల్స్ ప్రోత్సేకంగా నాగార్జున పార్క్ లో జాయింట్ గా ప్రభుత్వం ప్రారంభించడం జరిగింది. జూన్ నుంచి ఉత్పత్తి ప్రారంభం అవుతుంది. అక్కడ తయారుచేసే మందులు పూర్తి నాణ్యత ప్రభుత్వం గుర్తించి వాటిని వైద్యశాలల్లో ఉపయోగించడం జరుగుతుంది అని మీకు నేను నవనయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ విషయాలు ఇట్లా ఉండనివ్వండి. ఇకపోతే మూడవది సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఉంది. చాలా ముఖ్యమయినది. ఈనాడు ఎస్. టి, ఎస్. సి. లకు రాజ్యాంగ బద్ధమయిన పోలెక్షన్ ఉంది. మనకు ఆర్థికంగా వెనుకబడినవారు ఎంతోమంది ఉన్నారు. The reservations for the Backward Classes is the victory for Telugu Desam. ఈ దేశంలో ఈ రాష్ట్రంలో పూర్తిగా వెనుకబడిన

తరగతివారికి ఎక్కడా అందించని చైతన్యం ఇచ్చిన ఘనత మాకే దక్కింది. మురళీధరరావు కమీషను మేము వుండగా చేసింది కాదు. గత ప్రభుత్వం ఎప్పుడో చేసింది. ఎవరూ అమలు చేయనిదానిని నేను అమలుచేయడానికి తమ అందరి సహాయంతో సిద్ధపడ్డాను, తెగించాను, తెగించాను అనే మాట వాడుకున్నాను. దానిని కాదనడం సమాజ బాధ్యత కానీ, నా బాధ్యత కాదు. నా హృదయం, నా అవగాహన, నా భవిష్యత్తు, ఫురోగమిత విధానం ఇదంతా కూడా దానివల్ల సృష్టికరించామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు మండలి రిజర్వేషన్సు గురించి అడిగారు. మండలాలలో రిజర్వేషన్సు ఉన్నాయి. అన్నీ 50 శాతం. 20 శాతం బి.సి లకు, 15 శాతం ఎస్.సి. వారికి అదేవిధంగా ఎస్.టి వారికి 8 శాతం. ఏ మహిళా సంఘేమం కోసం ఈనాడు తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం కోరుతున్నదో వారికి 9 శాతం రిజర్వేషన్సు మొత్తం 50 శాతం ఇస్తున్నామని మీకు నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. మొత్తం 50 శాతం ఇస్తున్నామని సుస్పష్టం చేస్తున్నాము. మహిళలు అంటే 6-30 p. m. చెబుతున్నాను. మరి ఎందుకు ఇంత దురదృష్టకరమైన విధానం జరిగింది మహిళల మీద అత్యాచారాలు జరిగితే, మరి గుండెలు పట్టుకొంటున్నామో ఇంకవరకు మీ కూతుళ్లు, మీ చెల్లెళ్లు, గౌరవించే విధానం మనం ఆచరించకపోతున్నామే, దీనికి కారణం ఏమిటి? కాబట్టి ఈ నాడు చారిత్రాత్మకమైన నిర్ణయం తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం తీసుకొన్నది మొగవారిలో పాటు అడవారికి కూడా అస్థిలో సమాన హక్కులు కల్పించబడ్డాయి. అదే విధానంగా 80 శాతం వారు చేసే పుద్యోగాలు వారికే యివ్వబడుతున్నాయి, అదే విధంగా పెన్షన్లలో, ఎన్నో, సురెన్నో ఇంకెన్నో సౌకర్యాలు కల్పించాము. వారు ముందుకు రావాలి. సమాజంలో అర్థశాతం వున్న వారు ప్రగతిలో ముందుకు రావాలని హృదయపూర్వకంగా అంటున్నాను. ఇది వరకు వెనుకబడిన తరగతుల వారికి రిజర్వేషన్లు విషయంలో నేను పూరుకోలేదు. వెనుకబడిన తరగతుల వారి రిజర్వేషన్లను నేను తప్పించుకోలేదు. వారికి ప్రత్యేకంగా 250 హాస్టల్స్ నిర్మించడం జరిగింది. 10 వేల మందికి ప్రత్యేకంగా హాస్టల్లలో వసతులు కల్పించబడ్డాయి. మూడు విద్యాలయాలు స్థాపించబడ్డాయి. నాగార్జున సాగర్ లో, శ్రీకైలములో, సింహాచలములో మూడు విద్యాలయాలు స్థాపించబడ్డాయి. ఒక్కొక్క దానిలో రెండు వేల మంది విద్యార్థులకు వసతి కల్పించడం జరిగింది. ఏ ఆర్థిక ప్రమాణమే అయితే నేను రిజర్వేషన్సులలో పెట్టానో ఆ ఆర్థిక విధానమే దానియొక్క ప్రాముఖ్యత పొందిన విధానంగా రూపొందించబడింది. 12 వేలు, 15 వేలు, 18 వేలు వరుస క్రమంగా ఎవరికయితే ఆర్థికవరమైన సంఘేమం వుండదో వారి బిడ్డలకు ఒకటవ తరగతినుంచి 12వ తరగతి వరకు అక్కడ చదువుకునే అవకాశం కల్పించబడిందని వారికి నేను సుస్పష్టం చేస్తున్నాను. మనం అవజయం పొందామంటే అది అవజయము కాదు. రాబోయే జయం. భవిష్యత్ జయమని నేను సుస్పష్టము చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా మరి ఈ రోజున ఎన్.సి హాల్లో 876 వున్నాయి. 2 లక్షల 81 వేల 585 మంది విద్యార్థులకు అక్కడ వసతి కల్పించబడింది. మరి ఇదంతా కూడా కేవలం సామాజికపరిమైన సంతేమము. కేవలం అజ్ఞానులు, అర్థనగ్నంలోవున్న అమాయకులు, మన సోదర, సోదరిమణులు ఏ విధంగా వుండడం వారు చెప్పారు. కాబట్టి వారికి వంటినిండా గుడ్డ కప్పాలి, వారికి విజ్ఞానాన్ని యివ్వాలి, ఆదరించాలి, చేయూతనిచ్చి ముందుకు నడిపించాలనే ధ్యేయంతో ఈ సంతేమ కార్యక్రమము తీసుకోబడిందని సవినయంగా మినవిచేస్తున్నాను. తరువాత ఈ సంతేమ కార్యక్రమాల క్రింద మరెన్నో మనవిచేశాను. ఇకపోతే సోదరులు చాలా వుత్సాహంగా వున్నారు. ఈ నాడు జంట నగరాలకు మంచి నీటి వసతి ఏమి చేయాలి? సింగూరు ప్రాజెక్ట్ మూడవ దశ రేపు పూర్తి చేయబడుతుంది. ఆ తరువాత సింగూరు ప్రాజెక్ట్ 1990 నాడు చూస్తే అక్కడ వుండే నీరు చాలదేమో అనిపిస్తుంది. కాబట్టి పర్మనెంట్ స్క్రీము తయారు చేయడానికి ఒక కమిటీని వేయడము జరిగింది. విజ్ఞానులు మీ అందరితో సమాలోచన చేసి కేవలం నా అంతట నేను నిర్ణయించడం కాకుండా, మీకు నా మనుషులు కాబట్టి మీ అందరితో యోచించి మీ బాధ్యతగా స్వీకరిస్తున్నారు కాబట్టి అది కృష్ణా నుంచో, గోదావరి నుంచో ఎక్కడి నుంచో తెచ్చి అమలుచేయబడుతుందని సుస్పష్టం చేస్తున్నాను.

డా. ఎమ్.వి. మైసూరా రెడ్డి :—కృష్ణానో, గోదావరిో ఏదో ఒకటి తేల్చి చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—కమిటీ రిపోర్ట్ యివ్వనియ్యండి. కమిటీ రిపోర్ట్ రావాలి. కమిటీ రిపోర్ట్ ఇస్తే తప్పకుండా నీరు ఇస్తాము. ఎక్కడనుంచి అయితే ఏమి. ప్లాన్ చేయాలిచే నిర్ధారణ లేదు. ఘోషాభిప్రాయాలు, విజ్ఞులు, ఇంజనీర్లు వున్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

కూర్చోనయ్యా.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—కూర్చోనుని అనడము ఏమిటి. నోరు జారారు కాబట్టి విత్ డ్రా చేసుకోవడమిది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—తమ్ముడు కూర్చోండి. నేను చెప్పేది విని మీరు విమర్శ చేయండి. అధ్యక్షులకు అయ్యా అనేది మన సంఘంలో, సమాజంలో, ఆచరణలో గౌరవమయిన పదము. అమ్మా అనడము అచారము. ఏమయ్యా అనడము గౌరవించడం, అశీర్వచనములు కోరడము. అంతే తప్ప వేరు కాదు. మీరు బాధ పడితే నమస్కారములు. మిమ్ములను ఏ విషయంలోను అనడములేదు. అదేవిధంగా ఈనాడు పాతబస్తీ విషయంలో సోదరులు మనవిచేశారు. వారికి నేను సవినయంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఎప్పుడూ జరగనటువంటి అభివృద్ధి ఈనాడు పాతబస్తీలో జరుగుతున్నది. అక్కడ ఒక స్టేడియం కోసం 25 లక్షల రూపాయలు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిందని వారికి నేను సవినయంగా తెలియ

జేస్తున్నాను. అదే విధంగా డ్రైనేజ్ కోసం ప్రత్యేకంగా 38 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయడం కూడా జరిగింది. అదే విధంగా అక్కడ వున్న 48 వాస కూటాలను అభివృద్ధి చేసేందుకు 11 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. 19వ జంక్షన్ లో ప్రత్యేకమైన సైంటిఫిక్ ట్రాఫిక్ సిగ్నల్స్ పెట్టడం కూడా జరిగింది. చార్మినార్ దగ్గర రోడ్డు విస్తరణ వారే చూస్తున్నారు. కాబట్టి ఏదో మనకున్న వనరులలో పాత బస్టి మాతన శోభలో క్రొత్త బస్టిలాగానే వెలగాలనివున్న పరిధిలో సరయిన అభివృద్ధి చేయిస్తున్నామని మాట ఇస్తున్నాను. సర్క్యుల్ రైల్వే పారిశ్రామికాలు ఎంతో మంచి బైటనుంచి వట్టడానికి వస్తున్నారు. సర్క్యుల్ రైల్వే కావాలంటే 300 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. ఇది మన చేతులలో లేని విషయము. మేము కూడా కోరడము జరుగుతున్నది. దానికి మేము ఎదురు చూస్తున్నామని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. సనత్ నగర్ ఓవర్ బ్రిడ్జి కూడా ప్రారంభించడం జరిగింది. ఇది రెండవ బ్రిడ్జి, దీనికి అంకురార్పణ చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అదే సబ్ జేన్ కాని 4, 5 ఓవర్ బ్రిడ్జిలు కట్టించాలని ప్రభుత్వం యోచన చేస్తున్నది. ముఖ్యంగా పట్టణాభివృద్ధి కోసం చేస్తున్నది. ఇది మన ముఖ్యపట్టణము. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమే కాదు, ప్రజలందరు గర్వించదగిన పట్టణము. ఇది పుమ్మడి నగరంగా వుండాలి. కేవలం పాత కాలం ఏలుబడిలో వున్న ముస్లిం నాగరికతను, తెలుగు నాగరికతకు వివిధ రాష్ట్రవాసుల యొక్క ఆచార వ్యవహారాల నాగరికతకు ఒక జాయింట్ సివిలియేషన్ గా మిగిలినటువంటి ఈ మహాదృష్ట సంజాతమైన ఈ మహానగరాన్ని కాపాడుకోవాలనే భక్తి భావంతో కృషి చేస్తున్నామని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా లలితకళాకోరణం ఈ నాడు ఏదో కరువు వస్తే శిల్పాలు ఏదో పెట్టారనే మాట అన్నారు. మరి కరువు వచ్చింది కదా అని ఏ పనులు మానుకొన్నాము. కేవలం ఈనాడు మనకు వున్న లేక పోయినా ఆడంబరంగా పైకి కనపడడము మన ఆచారము, లేని తనము చూపించడం మన ధర్మముకాదు, అసలు మనకు ఎవరు పాతవాళ్ళు, మనది ఏ వారసత్వం. అసలు ఎవరికి తెలుసు. జాతీయ తెండా గురించి ప్రధానమంత్రి గారిని నేను అడిగాను. వారు చెప్పలేకపోయారు. నేను చెప్పాను. జాతీయ తెండా రచన చేసిన తెలుగువాడు పింగళి వెంకయ్య అని. అలాంటివి గుర్తు రావాలంటే చిరస్మరణీయంగా వాళ్ళు కళ్ళ ముందువుండాలని, మహా త్యాగులు, వాళ్ళు...స్వాతంత్ర్యం కోసం బ్రతుకు ధారపోసిన వారు భారతం భాగవతం...

(ఇంటరప్షన్)

అదే విధంగా ఈనాడు ట్రాంక్ బండ్ నిర్మించడమే కాదు, 100 కోట్ల రూపాయల వ్యయంతో హుసేన్ సాగర్ టూరిస్టు రిక్రయేషన్ సెంటర్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఇది మన నగరము. మన హైదరాబాద్. మనం అలంకరించుకోవాలి. మన ఆడబిడ్డలకు, మన చెల్లెళ్లకు, మన కూతుళ్ళకు మనం శోభ చేసుకొంటున్నట్లుగా పట్టణాన్ని చూసి మురిసిపోవాలి. అందుకే ఈనాడు వీధులన్నీ విస్తరించడం జరిగింది. రాత్రియినా, వగైరయినా అనుకోకుండా శ్రమించడం జరుగుతుంది.

5-40 p.m.

మైనారిటీస్ కు సంబంధించి—మైనారిటీ, మైనార్సీ కార్పొరేషన్ పెట్టాము. ఎక్స్ ప్రాప్ రీస్ విషయంలో కూడా ఒక కార్పొరేషన్ పెట్టాలని ఆలోచిస్తున్నాం. ఎక్స్ ప్రాప్ రీస్ ఏ స్వార్థపరుల చేతుల్లోను వదకుండా వారి జాతి ఉద్ధరింపబడడానికి, విద్య వైజ్ఞానికంగా ఉన్నతంగా వారికి స్థితిగతులు కల్పించేందుకుగాను యిది ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా మైనారిటీస్ ఉన్నతి కోసం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. వారి సుతాచారాలలో వేలు పెట్టకుండా, అభ్యుదయ పథంలో వారిని ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదని మనవిజేస్తున్నాను.

నాకు ప్లేస్ లైమ్ అవుతున్నది, సమయం తక్కువగా వున్నది కాబట్టి, మీకు కూడా టర్బు తగ్గుతున్నది కాబట్టి, సవినయంగా మీకు మనవిజేస్తున్నాను మీరు చేసిన మూచనలకు మరొకసారి ప్రభుత్వం తిరిగి నా అభివందనాలు వివిధ రాజకీయ పక్షాల నాయకులకు, ప్రతినిధులకు అందరికీ తెలియజేస్తున్నాను, మీ అందరి ఆశీస్సులతో, మీ పూర్తి సహకారముతో సూతన సంవత్సరంలో ముందుకు సాగాలని, ప్రత్యేకంగా వేద ప్రజానీకం సంక్షేమం కోసమే తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఆహ్వానికలూ కృషిచేస్తూపోతుందని హృదయపూర్వకంగా తెలియ జేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. కై తెలుగునాడు.

(శ్రీ) కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా హావభావ ప్రకటనతో, సైకి, లోకి లో, మమారు గంట పావు సేపు ఉపన్యాసం చెప్పారు. రాష్ట్రంలో అన్ని వర్గాల ప్రజలకు సంక్షేమం కలుగ జేస్తామన్నారు. ఈ సందర్భంగా నేను నాలుగైదు ప్రశ్నలు అడుగుతాను. మొదట - ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరి యొక్క సంక్షేమము చూస్తామంటున్నారు కాబట్టి, మొన్న స్ప్రియిక్ చేసిన ఎన్.టి.ఒల విషయంలో నో వర్క్, నో పే అంటున్నారు. ఇది వరి కాదు, మీ ఉద్దేశంలో ఉద్యోగులు చాలా మంది లంచాలు తీసుకుంటున్నారు కాబట్టి వారికి ఫర్వా లేదు అనుకుంటున్నారు. కాని, కొంత మంది అట్లా వుంటే వుండ వచ్చు. మెజారిటీ ఆఫ్ ది ఎంప్లాయిస్ విషయం అది కాదు, అందువలన వారికి బ్రతుకు తెరవుకు కష్టం వచ్చింది. ఔదార్యంతో వారికి కాలరీస్ యివ్వడానికి ఆలోచిస్తారా? అని నేను అడుగుతున్నాను, రెండవది. బాక్ వర్కు క్లాస్స్ కు చెందిన విద్యార్థులతో ఎలిజిబిలిటీ వున్న వారికి దయచేసి స్కాలర్ షిప్స్ యివ్వడానికి ప్రయత్నిస్తారా? అలాగే, సుప్రీం కోర్టులో వుండే ఆఫీసులో బాక్ వర్కు క్లాస్స్ విషయంలో—రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక పార్టీగా చేరడానికి యిష్టపడుతుందా? ఈ మూడు విషయాలను క్లారిఫై చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) ఎ. సరేంద్ర :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వినకంగా, ప్రభుత్వం యొక్క విధానాలను ఆవేశంగా, ఉత్సాహంగా సభలో చెప్పడం జరిగింది. కాని, అంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఒక భాగంలో ప్రాంతీయతత్వం కావాలని యీ ప్రభుత్వం రెచ్చగోడుతున్నదేమోననిపిస్తున్నది యీ ప్రభుత్వ పరిపాలన చూస్తుంటే, అపాయింట్ ఫార్ములాను ఉల్లంగించడం, పర్మిసెన్స్ లో అనేక అవ్యాయాలు చెయ్యడం జరుగుతున్నది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తరపున కేటాయించిన

1983-86 వరకు, 80 గవర్నమెంటు డిగ్రీ కాలేజెస్లో 8 మాత్రమే తెలంగాణా పాఠశాలానికి యివ్వడం అన్యాయం అని ఒక చార్జ్ జరుగుతున్నది. కాశీ నర్సిన్ కమిషన్లో ఒక్కరు కూడా తెలంగాణా పాఠశాలానికి సంబంధించిన వారు లేరు, అలాగే గవర్నమెంటు 8 పాలిటెక్నిక్స్ యిస్తే, అందులో తెలంగాణా పాఠశాలానికి యిచ్చింది ఒకటి మాత్రమే; అది కూడా యింకా యివ్వలేదు, యీ సంవత్సరం యివ్వబోతున్నారు. ఇటువంటి వ్యక్తి రాష్ట్ర సమగ్రతను ఏ విధంగా కాపాడుకుందో తెలియదు. తెలంగాణా జిల్లాలకు అన్యాయం జరగకుండా మొత్తం పరిశీలన చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పాలి. హరిజనులకు సంబంధించి ఆంధ్ర పాఠశాలలో రెండు పాలిటెక్నిక్స్ యిస్తే ఒకటి రాజమండ్రిలోను మరొకటి మదనపల్లిలోను 42 వర్సెంట్ హరిజనులన్నీ తెలంగాణా పాఠశాలలో యిక్కడ ఏమీ యివ్వలేదు, ఈ విధంగా భేదాభిప్రాయాలు నిర్బంధమైతే, పరిపాలన సక్రమంగా వుండదు. దీనిపై సమగ్రమైన విచారణని ప్రభుత్వం యివ్వవలసిన అవసరం వుందని నేను భావిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:—అధ్యక్షా, అది మన జాతి వికాసానికి, సేహ్నా భావన సమైక్యతలకు చెబ్బిస్తోంది. అటువంటి భావన మాకు ప్రోత్సాహం లేదు, కుల, మత, వర్గ, వర్గ భేదాలు లేకుండా సమాజం ప్రగతి పథంలో ముందుకు తీసుకు వెళ్లాలని తప్ప, ఒకరికి ఎక్కువ చెయ్యాలి, మరొకరికి తక్కువ చెయ్యాలనేదేమీ లేదు, ఈనాడు మహబూబ్ నగర్ సంగతి చెప్పగానే 20 కోట్లు ఏమీ జరిగి చించకుండా ప్రకటించాను — తమ్ముడూ, దానిసేమంటారు, ఆపించవమని కోరుతున్నాను. కాబట్టి, ఇందులో భేదభావమేమీ లేదు, రాష్ట్ర సర్వతో ముఖాభివృద్ధి కొరకు ఏమీ చెయ్యమన్నా చెయ్యడానికి నేను సిద్ధంగా వున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—ఉపన్యాసం కాదు, వివరం వుంది, అది కరెక్టా, కాదా? ఇది సరిచెయ్యడానికి మీరు చేసింది ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:—డిటెయిల్స్ యివ్వండి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—ప్రభుత్వం వద్ద లేవా? నర్సిన్లో, 8 పాయింట్ ఫార్ములా విషయంలో యిట్లా జరిగింది. ఎందుకు దానిని ఉల్లంగిస్తున్నారు?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:—అధ్యక్షా, నేను నెలపు తీసుకుంటున్నాను, నేను ముందే మనవిజేశాను. కేవలం ప్రభుత్వం యొక్క సిద్ధాంతం చెప్పాను. వారు చేప్పిన విషయాలు నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది, దానిపై పరిశీలించడం జరుగుతుంది. సర్వజనాభ్యుదయ భావంతోనే నిర్ణయం జరుగుతుంది తప్ప మరొకటి కాదు, దీనిని అంగీకరించాలని వినయపూర్వకంగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—తిరిగి రేపు ఉదయం 8-30 గం.లకు సమావేశమవుదాము.

(The House then Adjourned at 6-50 P.M. to meet again at 8-30 a.m. on 8th January 1987.)

